

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

OSMANLI DEVLETİ'NDE XVIII. YÜZYILIN İLK YARISINDA
MALİKÂNE YATIRIMCILARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Özlem BAŞARIR

HAZIRLAYAN

Büşra BEKMEZ

MALATYA 2024

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

OSMANLI DEVLETİ'NDE XVIII. YÜZYILIN İLK YARISINDA
MALİKÂNE YATIRIMCILARI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Büşra BEKMEZ

MALATYA 2024

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Osmanlı Devleti’nde XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Malikâne Yatırımcıları” başlıklı çalışmanın, bilimsel etik kurallarına ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan hazırlandığını ve yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini onurumla doğularım.

.../.../2024

Büşra BEKMEZ

ÖNSÖZ

Bu çalışma XVIII. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde Anadolu ve Rumeli'den çeşitli eyaletler ve sancaklar çerçevesinde malikâne sistemi perspektifinde, sisteminin işleyişi, malikânecilerin kimlikleri, malikâneye verilen maktû' ve mukataaların muhteviyatları, ortaklık yoluyla mı yoksa tek başına mı deruhte ettiklerine dair nitel araştırma metodu ile bir takım sorgulamalarla hazırlanmıştır. Çalışma giriş haricinde iki ana bölüm ile birlikte, defterin transkripsiyonu, sonuç, kaynakça ve ekler ile sonlanmaktadır.

Birinci bölümde 14102 numaralı ahkâm ve beravât defterinin tutulduğu Bâb-ı Defteri Baş Muhâsebe Kalemi defteri hakkında genel bir bilgi verilmiş, ardından 14102 numaralı defterin fiziki durumu, diplomatik ve teknik özellikleri, defterin sınırlılıkları, yıl bazında tahlilleri ve defterde bulunan hükümlerin verilme gerekçeleri üzerinde durulmuştur.

İkinci bölümde H.1140/1727-28 ile H.1143/1731 yılları arasında 14102 numaralı ahkâm ve beravât defterinde bulunan malikâne kayıtları ele alınmıştır. İmparatorluğun çeşitli yerlerinde satışı gerçekleştirilen malikânelerin vergi kaynakları, malikânecilerin kimlikleri, muaccele bedelleri, malikânelerin kayıt tutulma gerekçeleri gibi malikâne sisteminin işleyişine yönelik analizler geliştirilmeye çalışılmıştır. Bununla beraber bu bölümde kayıtları tutulan malikânelerin bölgesel olarak tahlilleri yapılmıştır.

Tez çalışmam 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depreme denk gelmesi sebebiyle yaşamış olduğumuz maddi-manevi meydana gelen birçok zorluklar her ne kadar beni zorlamış olsa da tamamlama gayreti göstererek tamamladığım bu çalışmanın alanımıza katkı sağlamasını temenni ederim.

Çalışmanın konusunun belirlenmesinde, geliştirilmesinde ve sınırlılıklarının oluşturulmasında benden hiçbir yardımını esirgemeyen, sabırla ve doğru yönlendirmeleriyle tezin her aşamasında büyük özveriyle destekleyen danışman hocam Doç. Dr. Özlem Başarır'a çok teşekkür ediyorum. Akademik hayata başladığım ilk günden itibaren yol gösteren Prof. Dr. Mehmet Karagöz hocama ve çalışmanın hazırlanmasında çeşitli konularda yardımını ve desteğini hissettiğim arkadaşım Uzm. Nur

Akbař'a teşekkür ederim. Bununla beraber maddi-manevi desteklerini sürekli hissettiğim, sabırla her daim yanımda olan başta annem Halise Bekmez, babam Yakup Bekmez ve Furkan Özden'e şükranlarımı sunarım.

Büşra BEKMEZ

MALATYA 2024

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren klasik düzeninin bozulmasıyla beraber meydana gelen fiyat devrimi, enflasyon, nüfus artışı gibi sosyal ve ekonomik alanda problemler ortaya çıkmaya başlamıştı. Eyaletler de bulunan bir kısım hazineler voyvodalık, muhassıllık gibi kurumlara dönüştürmüştü. Bu dönüşüm devletin içinde bulunduğu durumu tetiklemiş ve XVII. yüzyılın ortalarına doğru mevcut bozulmalara ek olarak özellikle savaşların uzun sürmesi ve ardından gelen başarısızlıklar gibi birçok faktör başta malî alanda olmak üzere devleti büyük bir çıkmaza sokmuştu. Malî açıdan meydana gelen açıkları kapatabilmek ve merkezî hazinenin gelirlerini arttırabilmek için devlet, timar sisteminin uygulandığı dirlikleri miri mukataa statüsüne getirerek iltizama vermişti. Ardından ise iltizam sisteminin yeni bir versiyonu olarak 1695 yılında malikâne sistemi uygulamaya konulmuştur. Malikâne uygulamasının başlamasından kısa bir süre sonra ise veziriazam, vezir, beylerbeyi, sancakbeyi gibi saray erkânına ait haslarda malikâne olarak satılmaya başlamıştı. Böylece has, ocaklık ve vakıf halindeki mukataalarda da malikâne sistemi uygulanması ile merkezi hazine için ciddi gelir kaynağı olmuştu. Çalışma Anadolu ve Rumeli Eyaletleri'nde çeşitli sancaklar üzerinden malikâne uygulamasının önemi ve işleyişini anlatmayı amaçlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Malikâne, İltizam, Mukataa, Voyvoda, Muhassıl, Defter.

ABSTRACT

In the Ottoman Empire in the 16th century. Starting from the second half of the century, social and economic problems such as the price revolution, inflation and population growth that occurred with the deterioration of the classical order began to emerge. Some of the treasuries in the provinces were transformed into institutions such as voivodeship and muhassıllık. This transformation triggered the state the state was in and in the 17th century. Towards the middle of the century, in addition to the existing deteriorations, many factors such as the long duration of the wars and the subsequent failures had put the state in a great impasse, especially in the financial field. In order to close the financial deficits and increase the revenues of the central treasury, the state granted tax grants to the estates where the timar system was applied by giving them miri mukataa status. Then, the mansion system was put into practice in 1695, as a version of the iltizam system. Shortly after the start of the mansion practice, palaces belonging to palace officials such as grand vizier, vizier, beylerbeyi, and sancakbeyi began to be sold as mansions. Thus, with the implementation of the mansion system in private residences, quarries and foundations, it became a serious source of income for the central treasury. The study aims to explain the importance and functioning of the malina practice through various sanjaks in the Anatolian and Rumelian Provinces.

Key Words: Mansion, İltizam, Mukâtaa, Voivode, Muhassıl, Notebook.

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLOLAR LİSTESİ	viii
KISALTMALAR	x
ŞEKİLLER.....	xii
KONU VE KAYNAKLAR.....	1
1. Konu ve Kapsamı.....	1
2. Kaynaklar.....	1
2.1. Islahat Layihaları ve Vak‘anüvis Tarihleri	1
2.2. Malikâne Sistemi Üzerine Yapılan Çalışmalar	2
GİRİŞ.....	8

I. BÖLÜM

14102 NUMARALI BAŞMUHÂSEBE MALİKÂNE HALİFELİĞİ KALEMİ DEFTERİNİN İNCELENMESİ

1. Defterin Fiziksel Durumu	19
2. Yıllara ve Aylara Göre Malikâne Satışları.....	26
3. Malikâne Beratlarının Yazılma Gerekçeleri.....	27

II.BÖLÜM

H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 YILLARINDA MALİKÂNE KAYITLARININ ANALİZİ

1. Malikâne Satışlarının Tahlilleri (H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731).....	32
--	----

1.1. Malikâne Sisteminin Uygulandığı Bölgeler (H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731).....	32
1.2. Malikâne Olarak Verilen Mukataa ve Maktu‘ların Senelik Mâllarının Ödendiği Yerler	34
1.3. Merkezde ve Mahallinde Yapılan Malikâne Satışları	36
1.4. Malikânelerin Ortaklık veya Tek Olarak İşletilmesi	37
1.5 Malikânecilerin Profilleri.....	38
2. Kayıtlarının Bölgesel Açıdan Tahlili.....	40
2.1. Diyarbekir Voyvodalığı	40
2.2. Halep Muhassıllığı	42
2.3. Malatya Voyvodalığı	43
2.4. Tokat Voyvodalığı	46
2.5. Anadolu Eyaleti.....	48
2.6. Rumeli Eyaleti.....	50
2.7. Rakka Eyaleti	52
2.8. Ayntab Sancağı.....	54
2.9. Adana Eyaleti	55
2.10. Bağdat Eyaleti.....	57
2.11. Musul Hazinesi.....	57
2.12. Kerkük Sancağı	57
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	58
14102 NUMARALI DEFTERİN TRANSKRİPSİYON METNİ	60
KAYNAKÇA.....	214

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Yıllara Göre Sayfa Aralığı ve Hüküm Sayısı

Tablo 2: Aylar ve Yıllar İtibariyle Malikâne Satışları

Tablo 3: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikâne Kayıtlarının Bulunduğu Sancak ve Eyaletler

Tablo 4: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânelerin Senelik Mâllarının Ödendiği Yerler

Tablo 5: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânelerin Askeri-Reaya Dağılımı

Tablo 6: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânecilerin Grupları ve Muaccelle Bedelleri

Tablo 7: Diyarbekir Voyvodalığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan yerler

Tablo 8: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Tarihlerinde Diyarbekir Voyvodalığı'nda Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccelle Bedelleri

Tablo 9: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Halep Muhassıllığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Tablo 10: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Halep Muhassıllığı'nda Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccelle Bedelleri

Tablo 11: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malatya Voyvodalığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Tablo 12: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malatya Voyvodalığı'nda Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccelle Bedelleri

Tablo 13: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Tokat Voyvodalığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Tablo 14: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Anadolu Eyaleti'nde Malikâne Kaydının Bulunduğu Sancaklar

Tablo 15: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Anadolu Eyaleti'nde Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccele Bedelleri

Tablo 16: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Rumeli Eyaletinde Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Tablo 17: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Rakka Eyaleti'nde Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Tablo 18: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Rakka Eyaleti'nde Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccele Bedelleri

KISALTMALAR

AÜFEFD	Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi
age	Adı Geçen Eser
agm	Adı Geçen Makale
agt	Adı geçen Tez
AÜDTCFD	Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi
Bkz./bkz.	Bakınız
BOA	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
Bs.	Basım/Baskı
C.	Cilt
Çev.	Çeviren(ler)
Der.	Derleyen(ler)
D.BŞM.d	Bâb-1 Defterî Baş Muhasebe Kalemi Defterleri
D.BŞM.	Bâb-1 Defterî Baş Muhasebe Kalemi
D.BŞM.MLK	Malikâne Halifesi Defteri
İA	Diyanet İslam Ansiklopedisi
DTCFD	Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi
ed.	Editör(ler)
H.	Hicri
haz.	Hazırlayan(lar)
İA	İslam Ansiklopedisi
İSAM	Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi
İÜEF	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
İÜİF	İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
İÜİFM	İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası

KK	Kamil Kepeci Tasnifi
M.	Miladi
MAD	Maliyeden Müdevver Defter
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
nr.	Numara
OA	Osmanlı Araştırmaları
OTAM	Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi
s.	Sayfa
S.	Sayı
Sad.	Sadeleştiren(ler)
TD.	Tarih Dergisi
TDK	Türk Dil Kurumu
TED	Tarih Enstitüsü Dergisi
TTK	Türk Tarih Kurumu
vb.	ve benzeri
vd.	ve diğerleri
vs.	ve saire
Yay.	Yayınları
Yayl.	Yayınlayan(lar)

ŞEKİLLER

Grafik 1: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Beratların Yazılma Gerekçeleri

Grafik 2: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânelerin Bağlı Olduğu İdari Birimler

Grafik 3: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Merkezde ve Mahallinde Yapılan Malikâne Satışları

Grafik 4: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarına Ait Malikânelerin Ortaklık Yoluyla ve Tek Başına İşletilmesi

KONU VE KAYNAKLAR

1. Konu ve Kapsamı

XIV. yüzyılın başlarından itibaren bir uç beyi olarak tarih sahnesine çıkan Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren malî-idarî organizasyonunu kurmuştur. XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren devlet ve toplum yapısından bir değişim ve dönüşüm meydana gelmiştir. Bununla beraber XVI ve XVII. yüzyıllarda girilen uzun ve yıpratıcı savaşlar devletin nakit ihtiyacını arttırmış ve çözüm arayışlarına girilmiştir. Bu bağlamda merkezi yönetim, vergi kaynaklarından azami ölçüde istifade etmeyi amaçlamış ve ilk etapta iltizam sisteminin boyutlarını genişletme trendi görülmüştür. Ancak iltizam sistemi köklü bir çözüm olmaması dolayısıyla imparatorluk yeni çözüm arayışına girmiştir. Bu amaçla devlet, 1695 yılında mukataaları kayd-ı hayat şartıyla taliplerine malikâne olarak satmıştır.

Osmanlı Devleti XVII. yüzyılın sonlarında malî-idarî alanda meydana gelen sıkıntılara çözüm amacıyla ortaya koyduğu malikâne sistemi birçok alanı etkilemesi sebebiyle üzerinde durulması gereken bir konudur. Bu minvalde çalışmanın temel problematiğini, merkezi hazinenin aldığı mali tedbirlerden biri olan malikâne sisteminin taşra malî-idarî organizasyonu içerisinde ne gibi etkileri olduğu üzerine şekillenmiştir. Devletin çeşitli eyalet ve sancaklarında kaydı bulunan malikâneler müstakil olarak ele alınacak ve çeşitli açılardan analizleri yapılacaktır.

2. Kaynaklar

2.1 Islahat Layihaları ve Vak‘anüvis Tarihleri

Çalışmaya kaynak teşkil edilen bir başka kaynak grubunu ise ıslahat layihaları ve vak‘anüvis tarihleri oluşturmaktadır. XVII. ve XVIII. yüzyılın siyasi, ekonomik, askeri, toplumsal açılardan bize aktardıkları bilgiler dolayısıyla önem teşkil edilen kaynaklar şu şekildedir: İlk olarak Solakzâde Tarihi’ni¹ söylemek gerekir. Çünkü malikâne uygulamasının başlama gerekçeleri burada görülmektedir. Bunun yanında Tarih-i

¹ Solak-zâde Mehmed Hemdemî Çelebi, **Solak-zâde Tarihi** (haz. Vahid Çabuk), C. I-II, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1989.

Nâima², Tarih-i Selânîki³, Tarih-i Râşid⁴, Silahdar Tarihi⁵ gibi önemli vak‘anüvis tarihleri çalışmada sık sık başvurulmuş kaynaklar içerisinde yer almaktadır. Bununla beraber Koçi Bey Risâlesi⁶, Aynî Ali Efendi Risâlesi⁷, Zübde-i Vekayiât⁸ ve Kitâb-ı Müstetâb⁹ gibi ıslahat lâyhaları da istifade edilen kaynaklar arasında bulunmaktadır.

2.2 Malikâne Sistemi Üzerine Yapılan Çalışmalar

Osmanlı Devleti’nin önemli bir vergi toplama uygulaması olan malikâne sistemi üzerine ilk ve en kapsamlı çalışmayı Mehmet Genç¹⁰ 1975 yılında hazırlamıştır. Kitap, Prof. Genç’in çeşitli dergilerde veya kitaplarda yayınlanmış makaleleri, sempozyum bildirileri ve konuşma metinlerinin derlenmesiyle oluşturulmuştur. Kitapta malikâne sistemi ile ilgili iki makale vardır. Kitabın İkinci bölümü özellikle bizim çalışmamıza kaynaklık etmiş olmasıyla beraber bu bölümde malikâne sisteminin doğuşunu, sistemin hukuki yapısını, işleyişini, gelişimi ve devlet içerisindeki durumu anlatılmıştır.

Bir başka çalışma ise Yavuz Cezar’ın¹¹ “*Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi (XVII. Yy’dan Tanzimat’a Malî Tarih)*” adlı eseridir. Osmanlı maliyesini anlatan ilk ve önemli eserlerdendir. Çalışmada Osmanlı Devleti’nin XVIII. yüzyıldan Tanzimat dönemine kadar olan sürecini başta malî açıdan olmak üzere siyasi, askeri ve toplumsal açıdan ele almıştır. Cezar, eserinde Osmanlı Devleti’nde meydana gelen bunalımların kaynaklarına ve meydana gelen sıkıntılara ışık tutmaya çalışmıştır. Bununla beraber çalışmada III. Selim’in reformuyla başlayıp, Tanzimat’a kadar olan değişim süreci anlatılmıştır.

² Mustafa Naima, **Tarih-i Nâima** (çev. Mehmet İpşirli), C. I, TTK Yay., Ankara 2014.

³ Selânîki Mustafa Efendi, **Tarih-i Selânîki** (haz. Mehmet İpşirli), C. I, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., Ankara 1989.

⁴ Mehmed Râşid Efendi, **Tarih-i Raşid** (der. Abdülkadir Özcan vd.), C. I-III, Klasik Yay., İstanbul 2013.

⁵ Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa, **Silahdar Tarihi**, C. I, İstanbul 1928.

⁶ Yılmaz Kurt, **Koçi Bey Risalesi**, Akçağ Yayınları, Ankara 1998.

⁷ Aynî Ali Efendi, **Osmanlı İmparatorluğunda Eyâlet Taksimatı, Toprak Dağıtımı ve Bunların Mali Güçleri**, (çev. Hadiye Tuncer), Gürsoy Basımevi, Ankara 1964.

⁸ Defterdar Sarı Mehmed Paşa, **Zübde-i Vekayiât Tahlil ve Metin (1066-1116/1656-1704)** (haz. Abdülkadir Özkan), TTK Yay., Ankara 1995.

⁹ Yaşar Yücel, **Osmanlı Devlet Teşkilâtına Dair Kaynaklar-ı Kitâb-ı Müstetâb, Kitâbu Mesâlihi’l-Müslimîn ve Menâfi’i’l-Mü’minîn, Hırzû’l-Mülûk**, TTK Yay., Ankara 1988.

¹⁰ Mehmet Genç, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Yay., İstanbul 2021.

¹¹ Yavuz Cezar, **Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi (XVIII. yy dan Tanzimat’a Mali Tarih)**, Alan Yay., İstanbul 1986.

Konuyla alakalı bir diğer çalışma ise Erol Özvar'ın¹² “*Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*” adlı eseridir. Eserde malikâne sisteminin doğuşu olan 1695 yılı ve 1697 yılları arasındaki arşiv belgelerinden -Bunlar Kamil Kepeci Tasnifi, Maliyeden Müdevver Defterler, Başmuhasebe Malikâne Halifesi- derlenerek üç yıllık bir dönem çerçevesinde çalışmasını şekillendirmiştir. Malikâne sisteminin işleyişini, ilgili dönem içerisinde malikâne sisteminin uygulandığı bölgeler ve bu malikâneleri deruhte eden malikâncilerin kimlikleri çeşitli açıdan ele alınmıştır.

Çalışma konusuyla ilgili bir başka çalışma Murat Çizakça'nın¹³ “*İslam Dünyasında ve Batı'da İş Ortaklıkları Tarihi*” isimli eseridir. Çalışma altı bölümden oluşmasıyla beraber beşinci bölümden istifade edilmiştir. Çünkü bu bölümünde malikâne sistemine ve esham uygulamasına yer verilmiştir. Burada malikâne sisteminin doğuşu, işleyişi, esham uygulamasına geçiş süreci ve bu uygulamaların tasfiyesi gibi konular üzerinden şekillenmiştir.

Baki Çakır'ın¹⁴ “*XV. ve XVIII. Yüzyıl Osmanlı Mukataa Sistemi*” isimli eseri de bir başka önemli çalışmadır. Doktora tezinin¹⁵ kitaplaştırıldığı çalışmada mukataa kavramının ortaya çıkışı, tarihi gelişimini, işleyişi ve gelişimini çeşitli açılardan ele alınmıştır. Çalışmada malikâne sisteminin işleyişi üzerine önemli bilgiler ihtiva etmesi sebebiyle önemli bir eserdir.

Konuyla alakalı bir diğer çalışma Ariel Salzmann'ın¹⁶ “*Modern Devleti Yeniden Düşünmek Osmanlı Ancien Régime'i*” isimli çalışmasıdır. Eser, Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıl devlet yapısına dair özgün yorumları dolayısıyla dikkat çekmektedir. Çalışmada Osmanlı Devleti'nin klasik yapısının kırılışı farklı açılardan ele alınmıştır. Malikâne sistemi ve XVIII. yüzyıl Osmanlı devlet-toplum yapısını anlatması sebebiyle önemli bir kaynaktır.

¹² Erol Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, Kitabevi Yay., İstanbul 2018.

¹³ Murat Çizakça, **İslam Dünyasında ve Batı'da İş Ortaklıkları Tarihi**, (çev; Şehnaz Layıkel), Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 1999.

¹⁴ Baki Çakır, **Osmanlı Mukataa Sistemi (XVI-XVIII. Yüzyıl)**, Kitabevi Yay., İstanbul 2003.

¹⁵ Baki Çakır, **XVI ve XVIII Yüzyılda Osmanlı Mukataa Sisteminin Yapısı ve İşleyişi**, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2003.

¹⁶ Ariel Salzmann, **Modern Devleti Yeniden Düşünmek Osmanlı Ancien Régime'i**, (çev. Ayşe Özdemir), İletişim Yay., İstanbul 2011.

Malikâne sistemi üzerine yapılan tezlere bakıldığında belirtmemiz gereken ilk çalışmalardan biri Özlem Başarır'ın¹⁷ hazırladığı “18. Yüzyılda Malikâne Uygulaması ve Diyarbekir Voyvodalığı” isimli doktora tezidir. Tezde, Osmanlı Devleti'nin malikâne sistemi öncesi vergi toplama biçimleri, malikâne sistemini hazırlayan sebepler, sistemin işleyişi ve Diyarbekir voyvodalık yapısı üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Bununla beraber tezde voyvodaların kimlikleri, görevleri ve voyvodalığın nasıl işletildiğine dair bilgilere de yer verilmiştir.

Malikâne sistemi üzerine hazırlanan başka bir çalışma ise Mehtap Ergenoğlu¹⁸ tarafından yazılan “Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulamasının Taşra Yönetiminde Bir Usûl Olarak Kullanımı: XVIII. Yüzyılda Adana Sancağı” isimli tezidir. Çalışmada Osmanlı maliyesinde yaşanan değişimlerin taşra yönetim mekanizmasında ortaya çıkardığı farklılıklar Adana sancağı kapsamında anlatılmıştır. Böylece bölgede tespit edilen dirlik, tahvil ve malikâne alanları vasıtasıyla yöneticilerin yetkileri tespit edilmiştir. Öte yandan Adana özelinde malikâne sisteminin işleyişi, devlet yöneticileriyle olan ilişkileri ve kimlikleri belirlenmiştir.

Konuyla alakalı bir başka tez, Hakan Doğan'ın¹⁹ “Osmanlı Devleti'nde Divani Sistemden Malikâne Sistemine Geçiş Süreci ve Uygulamaları (1695-1730) -Ankara ve Bursa Örneği-” isimli doktora tezidir. Çalışmada ilk olarak Osmanlı malî yapısı, XVIII. yüzyıla kadar olan süreç için bir değerlendirme yapılmıştır. Sonrasında malikâne sistemine geçiş süreci ve bu malî yapının içerisindeki uygulamalar ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Malikâne sistemine geçişe neden olan süreç ve malikâne uygulamasının muhteviyatı ve işleyişi, Ankara ve Bursa örnekleriyle anlatılmıştır.

¹⁷ Özlem Başarır, **18. Yüzyılda Malikâne Uygulaması ve Diyarbekir Voyvodalığı**, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 2009.

¹⁸ Mehtap Ergenoğlu, **Osmanlı Maliyesi'nde Malikâne Uygulamasının Taşra Yönetiminde Bir Usûl Olarak Kullanımı: XVIII. Yüzyılda Adana Sancağı**, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Mersin 2016.

¹⁹ Hakan Doğan, **Osmanlı Devleti'nde Divani Sistemden Malikâne Sistemine Geçiş Süreci ve Uygulamaları (1695-1730) -Ankara Ve Bursa Örneği-**, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Kırıkkale 2017.

Konuyla İlgili Kavramlar

XVIII. yüzyılda malikâne sisteminin ve çalışmanın daha iyi anlaşılabilmesi için aşağıda yer alan kavramların dönem içerisindeki kullanım alanlarının bilinmesi gerekmektedir. Bu amaçla çalışmada kullanılan temel kavramlardan biri *mukataa* kavramıdır. Kelimenin sözlük anlamı; “*arazinin kesime verilmesi, muayyen bir kira mukâbilinde temlik*” bir başka anlamı ise “*arâzî-i mezru‘a halinde vakf edilip ba‘dehu arsaya veya bağ ve bahçeye tahvîl olunan yer için a‘şâra mukâbil maktu‘an verilen icâre*”²⁰ şeklinde gösterilmiştir. Osmanlı Devleti’nde mukataa kavramı “*Devlete ait bir kısım vergi ve resimlerin belirli bir meblağ karşılığında iltizama verilmesi*” anlamında kullanılırken zamanla “*iltizamın konusu olan vergi birimi*” anlamına doğru kaymış ve XIX. yüzyılın ortalarına gelindiğinde bu kavram “*hazineye ait bir kısım vergilerden oluşturulmuş birer malî birim*” anlamında kullanılmıştır.²¹ Bu kavram, Osmanlı Devleti içerisinde anlamında zamana, çalışma alanlarına ve malî-idarî durumuna göre değişiklikler göstermiştir.

Bir diğer kavram olan Maktu‘, sözlükte “*Kesilmiş, kesik*”; “*bahası kesilmiş, pazarlık kabul etmez*” anlamlarına gelmektedir.²² Maktu‘ kavramı Osmanlı Devleti’nde mükellef veya mükellef gruplarının ödeyeceği tekdüze vergi miktarının saptamak anlamında kullanılmıştır.²³ Maktu‘ sayesinde mukataa altına alınamayan küçük gelir kaynakları da kayıt altına alınmıştır. “*Maktu‘ kelimesi isim olarak maktu‘a şeklinde tıpkı “mukataa” gibi vergi birimi anlamını taşırdı*”.²⁴ Mukataa ve maktu‘ arasında bir geçiş olabilmıştır. Herhangi bir mukataada vergi miktarında veya oranında azalma ve önemini yitirme gibi bir durum ile karşılaşıldığında vergi maktu‘ olarak tahsil ettirilir ve böylece mukataa, maktu‘ya dönüştürülmüştür.²⁵

²⁰ Şemsettin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul 1995, s.1387.

²¹ Mehmet Genç, “*Mukâta‘a*”, *DİA*, C. XXXI, Ankara 2006, s.129.

²² Şemsettin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, s.1391.

²³ Baki Çakır, *Osmanlı Mukataa Sistemi*, s.5.

²⁴ Mehmet Genç, “*Osmanlı Maliyesinde Mukataa Kavramı*”, *Osmanlı Maliyesi Kurumlar ve Bütçeler 1*, (haz. Mehmet Genç-Erol Özvar), Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, İstanbul 2006, s.57.

²⁵ Yavuz Cezar, *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi*, s.23.

Müzayede, sözlükte “*artmak, çoğaltmak, arttırmak*” anlamlarına gelen *zyd* kelimesinin kökünden türemiştir. Günümüzde açık arttırma olarak ifade edilen bu kavramın tarihsel süreci incelendiğinde M.Ö. V. yüzyıla kadar gittiği görülmektedir.²⁶ Müzayede ile gerçekleştirilen satış işlemleri “*bey‘u‘l-müzâyede, bey‘u men yezîd, bey‘u‘d-dilâle, bey‘u‘l-münâdât*” gibi isimlerle ifade edilmiştir.²⁷ Osmanlı Devleti’nde müzayede işleminde merkezi otorite mukataanın ortalama yıllık hasılatına göre bir muaccele (peşin para) bedeli üzerinde müzayedeyi başlatmış olup burada en yüksek muaccele bedelini teklif eden kişiye malikâne kaydı hayat şartıyla verilmiştir.

Malikâne satış işlemleri yapılırken iki ödeme yapılmıştır. Bu ödemelerden biri *muaccele* diğeri *mâl* kavramıdır. Muaccele kavramı malikâne olarak satışa çıkarılan mukataaların müzayedede verilen satış bedelini tanımlamaktadır. Bir mukataanın satış bedeli, malikânenin sahibine vereceği yıllık kârın bir nevi kapitalizasyonu tarzında müzayedede belirleneceğini ifade etmektedir.²⁸ Muaccelenin birimi esedî guruştur. Yıllık gelir için kullanılan mâl ise malikâne sahibinin her yıl ödemek zorunda olduğu senelik bedeli ifade eden kavramdır. Mâlin yıllık ödeme miktarını devlet yaptığı muhasebe sonrasında belirlemiştir. Bununla birlikte mâlin birimi arşiv kaynaklarında bazen akçe olarak bazen de esedî gurûş ile belirtilmiştir.

Malikâne sahipleri çeşitli sebeplerle malikânelerini devretme durumunda kalmıştır. Bu durumları belirtmek adına arşiv belgelerinde bazı kavramlar vardır. Malikâne sahibinin deruhte ettiği mukataayı dilediği kimseye devretme, feragat etme hakkı verilmiştir. Arşiv belgelerinde bu devir işlemleri *kasr-ı yed* kavramı ile ifade edilmiştir. Bir başka kavram ise *mahlûl* kavramı olup sözlükteki anlamı “*İntikal edecek vâris bırakmadan ölen kimseden kalan arazi, mülk ve cihet hakkında kullanılan bir terimdir*”.²⁹ Malikâne sahibinin ölmesi durumunda malikâne mahlûl olarak adlandırılmıştır.

Malikâne sistemine konu olan bölgelerin idaresinde ve vergi toplamasında sorumlu olan bazı görevlileri de açıklamakta fayda vardır. Bu görevlilerden ilki olan *voyvoda*,

²⁶ Herodotus, **Herodot Tarihi**, (çev. Müntekim Ökmen), Remzi Kitabevi, İstanbul 1973, s.94.

²⁷ Ertan Ünlü, “*Osmanlı İmparatorluğu’nda Müzayede Pratiği*”, **Çanakkale Araştırmaları Türk Yılığ**, C.XXI, S.33, İstanbul, s.141.

²⁸ Mehmet Genç, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi**, s.102.

²⁹ Mehmet Zeki Pakalın, **Osmanlı Tarih Deyimler ve Sözlüğü**, M.E.B., C.II, İstanbul 1993, s.384.

vergi gelirlerine sahip kişilerden aldığı yetkilerle kendi adına ya da başkası adına vekâleten vergi tahsil eden görevlileri tanımlamak için kullanılan bir kavramdır.³⁰ Osmanlı Devleti’nde voyvodalık XVI. yüzyılda yaygınlık kazanmış olup eyaletlerde gelir toplama işleminde önemli bir konuma gelmiştir. Osmanlı Devleti’nde valiler ve mutasarrıflar kendilerine has olarak verilen alanlarda orada bulunan halkın da onayıyla dilediği birini voyvoda olarak atayıp o bölgenin vergilerini toplamışlardır. İlerleyen dönemler de ise voyvodalık sadece mali alanla sınırlı kalmayıp, idari, askeri bazı görevlerle bölgelerinde yöneticileri konumuna da gelmişlerdir. XVIII. yüzyılın ortalarından itibaren ise birçok şehir, kasaba voyvodalık ile idare edilmiştir.³¹

Bir diğer yetkili olan *Muhassıl*, Arapçadaki tahsil kelimesinden türemiş olup Osmanlı Devleti’nden önce Anadolu Selçuklu Devleti’nde kullanıldığı görülmüştür. Muhassıl kavramı Osmanlı Devleti’nde, ünvan ve yetkileri dönemsel olarak değişiklik göstermiştir. Esasında onlar sancaklarda gelirleri toplamakla görevli memurlardır. Çalışmanın dönemi kapsamında yani XVIII. yüzyıla bakıldığında muhassılların, sancakların yönetiminde de görevli oldukları görülmüştür. Voyvodalarla, muhassılları birbirinden ayıran en önemli fark voyvodaların sadece timar, zeamet ve yüksek askeri zümreye ait hasları değil aynı zamanda merkezi hazinenin ve vakıf gelirlerinin toplanmasında da görevli olmalarıdır.³²

³⁰ Erol Özvar, “*Voyvoda*”, *DİA*, C. XLIII, İstanbul 2013, s.129-131.

³¹ Kemal Kaya, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Voyvodalık*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 2004, s.28-36.

³² Yücel Özkaya, Ali Akyıldız, “*Muhassıl*”, *DİA*, C. XXXI, İstanbul 2020, s.18-20.

GİRİŞ

XIV. yüzyılın başlarından itibaren tarih sahnesine çıkan Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren idarî-malî yapısını sistemli bir şekilde kurmuştur. Bir devletin sosyo-ekonomik yapısını yansıtan ve çağdaş değer sistemlerine göre kalkınma düzeyini belirten etkenlerden biri, o devletin maliye politikaları ve bu politikaların ortaya koyduğu mali düzenlemelerdir.³³ Bu minvalde Osmanlı Devleti kuruluşundan yıkılışına kadar her zaman maliye sistemini geliştirmeye yönelik adımlar atmıştır. İmparatorluğun malî yapısı hazine etrafında şekillenmiştir. Sözlükte “bir şeyi saklamak, biriktirmek” anlamına gelen hazn kelimesinde türeyen hizâne kelimesi Türkçe’ye hazine olarak geçmiştir.³⁴ Devletin para, mal, mücevher gibi değerli eşyaları burada muhafaza edilir, devlete ait gelirler burada toplanır ve devlete ait ihtiyaçlar, harcamalar buradan yapılmıştır. Osmanlı Devleti’nde XVIII. yüzyılın son çeyreğine kadar Enderun (Hazine-i Hassa, iç hazine) ve Birun (devlet hazinesi, dış hazine) olmak üzere iki hazine vardı. Bununla beraber taşrada da hazineler bulunmuş ve merkezdeki hazinenin şubesi konumunda olmuşlardır.³⁵

Dış hazine anlamına gelen Birûn, padişahın şahsi hazinesi dışındaki devlete ait gelirlerin toplandığı hazinedir. Devlete ait çeşitli harcamalarda buradan karşılanmıştır. 1793 yılına kadar merkez maliye teşkilatının tek hazinesi konumunda olmuştur. XVI. ve XVII. yüzyıllarda Divan-ı Hümayun’un toplandığı Kubbealtı’nın yanında yer almış olup sorumluluğu defterdar ve sadrazama yüklenmiştir. Hazineden bir ödeme yapılacağı durumlarda mutlaka sadrazamın buyruldu³⁶ ve sahh³⁷ ile defterdarın imzasının olması

³³ Necdet Ekinci, “İmparatorluktan Cumhuriyete, Türk Mali Politikasına Bakış”, **Belleten**, C. LV, S. 214, Aralık, TTK Yay., Ankara 2001, s. 757.

³⁴ Cengiz Orhonlu, “Hazine”, **DİA**, C. XVII, İstanbul 1998, s.130.

³⁵ Erol Özvar, **XVII. Yüzyılda Osmanlı Taşra Maliyesinde Değişim: Rum Hazine Defterdarlığından Tokat Voyvodalığına Geçiş**, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul 1998, s.10.

³⁶ Buyruldu; Osmanlı Devleti’nde yüksek rütbeli görevlilerin, kendilerinden düşük mevkiilerde bulunanlara gönderdikleri emiri ifade eden terimdir. Bkz. Mübahat Kütükoğlu, “Buyruldu”, **DİA**, C. VI, İstanbul 1992, s.478-480

³⁷ Sahh; Osmanlı bürokrasisinde özellikle sadrazamın görüp uygun gördüğü bürokratik işlemlerin üzerine stilize olarak kendisinin yazdığı veya bazı beylikçi kesedarı, beylikçinin yazmasına izin verdiği işareti ifade eder. Bkz. Mehmet İpşirli, “Sahh”, **DİA**, C. XXXV, İstanbul 2008, s.490-491.

gerekmiştir.³⁸ Hazineye dâhil edilecek gelirler, veznedarlar, ruznamçeciler, sergi nazırı ve kâtibi ve mehteran-ı hayme başı huzurunda veznedarbaşı tarafından teslim alınmıştır.³⁹

Dış hazinenin gelirleri, timar sahası içerisindeki padişah haslarının gelir ve vergileri, cizye, adet-i ağnam, haraç vergileri, memleahalar (tuzlalar), iskele, liman mukataaları ve gümrük gelirleridir. Bunların yanı sıra savaşta alınan ganimetlerin beşte biri, olağanüstü durumlarda toplanan tekâlif-i divaniyye vergileri de bu hazinenin gelirlerini oluşturmuştur.⁴⁰ Hazinenin giderleri ise kapıkulu adı verilen yeniçerilerin ve dergâh-ı âlî sipahilerinin gündelikleri ve peygamber soyundan gelen kişiler için verilen gündeliklerdir. Hazineye ait gelirlerden artan para ise, cami, köprü, han gibi imaretlere yatırım olarak harcanmıştır.⁴¹

İç hazine anlamına gelen Enderun, padişahların özel hazinesi olması sebebiyle hazine-i hassa ismi de verilmiştir. Bu hazineden padişahın özel harcamaları yapılmıştır. Bunun yanında dış hazinenin açık verdiği durumlarda buradan destek sağlanmış ve sonrasında alınan meblağ geri iç hazineye iade edilmiştir. İç hazinenin sorumlusu hazinedârbaşı ve yardımcısı hazine kethüdasıdır. XVI. ve XVII. yüzyıllarda hazineden para girişinde veya çıkışında hazinedarbaşının izniyle olunmuşken, XVII. yüzyılın sonlarına gelindiğinde hazine kethüdası hazinenin en büyük yetkilisi haline gelmiştir.⁴² İç hazine, farklı fonksiyonları olan çeşitli hazinelerden bir araya gelmiştir. Bunlar Has oda, Bodrumi İfraz, Çilhane, Raht, Hilat ve Ceyb-i Hümayun⁴³ hazineleridir.

Taşra hazineleri, imparatorluğun taşrada bulunan gelirlerini toplayıp, kaydının tuttuğu ve kontrollerini sağladığı taşra defterdarlarının idaresinde teşkilatlanmıştır. Eyalet hazinelerinde de zamanla değişiklikler meydana gelmiştir. Osmanlı Devleti, artan masrafların merkezi bütçedeki açığını kapatabilmek amacıyla bir yandan gelirleri

³⁸ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, TTK Yay., Ankara 1934, s.364- 365.

³⁹ Mübahat Kütükoğlu, **Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisadi Yapısı**, TTK. Yay., Ankara 2020, s.272-273.

⁴⁰ Abdurrahman Vefik Sayın, **Tekâlif Kavâidi (Osmanlı Vergi Sistemi)**, T.C. Maliye Bakanlığı, Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Yayın No: 1999/352, Ankara 1999, s.284; Mehmet Ali Ünal, **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Kardelen Yay., Isparta 1997, s.89.

⁴¹ Mustafa Nuri Paşa, **Netayic ül-Vukuat Kurumları ve Örgütleriyle Osmanlı Tarihi**, (sad. Neşet Çağatay), C. I-II, TTK Yay., Ankara 1987, s.19.

⁴² Cengiz Orhonlu, **"Hazine"**, **DİA**, C. XVII, İstanbul 1998, s.130-133.

⁴³ Burası padişahın gelirlerin olduğu ve yapılan harcamaların kayda geçirildiği hazinesidir. Bkz. Halil Sahillioğlu, **"Ceyb-i Hümayun"**, **DİA**, C. VII, İstanbul 1993, s.466.

arttırmaya yönelik adımlar atarken bir yandan da masrafları kısmağa başlamıştır. Devletin durumu iyileştirmeye yönelik aldığı tedbirlerden biri de taşra hazinesine yöneliktir. Eyaletlerde bulunan hazinelerden bir kısmı kaldırılmış, bir kısmı ise voyvodalık, muhassıllık gibi teşkilatlanmalara dönüştürülmüş ve bir bütün olarak iltizama verilmiştir.⁴⁴ Bu dönüşümün en önemli amacı; gelir kaynaklarının zapt ve gelirlerin tahsilini birleştirmek olmuştur.⁴⁵

XVI. yüzyılın son çeyreğinde Anadolu’da meydana gelen isyanlar ve özellikle Celali isyanların doğurduğu nüfus hareketliliği, Avusturya ve İran’la olan uzun ve yıpratıcı savaşlar, ateşli silahların yaygınlaşmış olması, Avrupa’dan gelen gümüş paralarının Osmanlı Devleti’nde fiyat artışına sebep olması gibi birtakım olaylar askerî ve malî sistemin çökmesine neden olmuştur.⁴⁶ Bu süreçte her ne kadar timar ıslah çalışmaları⁴⁷ yapılmış olsa da uzun vadede istenilen sonucu vermemiştir. İmparatorluk içerisinde meydana gelen bu faktörler dolayısıyla devletin nakit para ihtiyacı iyice artmış ve klasik timar sisteminde yeni uygulamaları gündeme getirmiştir. Askerî ve malî yönden klasik özelliklerini yitiren timar sistemi, sipahilerin çökmesine ve timar alanlarının mukataa haline getirilerek⁴⁸ yerini iltizam ve malikâne uygulamalarına bırakmıştır.⁴⁹

⁴⁴ Erol Özvar, **XVII. Yüzyılda Osmanlı Taşra Maliyesinde Değişim: Rum Hazine Defterdarlığından Tokat Voyvodalığına Geçiş**, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul 1998 s.35-40.

⁴⁵ Baki Çakır, **Osmanlı Mukataa Sistemi**, s.26.

⁴⁶ Halil İnalcık, **Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-III Köprülüler Devri**, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 2015, s.6.

⁴⁷ IV. Murad (1623-1640) döneminde, 1632’de timar sistemini ıslah etme girişiminde bulunmuş ve bu minvalde Vezirlerinden Hüseyin Paşa olağanüstü yetkilerle donatılarak Rumeli beylerbeyi tayin edilmiş ve ondan Rumeli’de bulunan timarların ıslahı konusunda çalışma yapılması istenilmiştir. Timar ıslah çalışmaları Rumeli ile sınırlı kalmamış aynı zamanda İmparatorluğun çeşitli bölgelerinde de yapılmıştır. Bkz. Erol Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, s.18.

⁴⁸ Timar ve zeametlerin mukataaya dönüşmesi iki aşamada gerçekleşmiştir. İlk olarak kanunla veya doğal yollardan mahlûl olan timar ve zeametler miri tarafından zapt edilmiştir. Bunlar eğer başkasına tevcih edilmezse Havass-ı Hümayun’a bağlanarak, hazine gelirlerine eklenmiştir. İlk etapta münferit olarak gerçekleşen bu uygulama XVIII. yüzyıl ile beraber sıkça başvurulmuş bir yöntem haline gelmiştir. Bunun yanında bu dönemde timar yoklamaları sık sık yapılmış ve mevcut olamayanların dirlikleri ellerinden alınmıştır. Buna ilaveten dirlik sahiplerinin, dirlik gelirlerinin yetersiz olduğu ve üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getiremediklerini belirterek kendi rızalarıyla timar ve zeametleri hazineye devredilmiştir. Nitekim bu süreçte boşta kalan timar ve zeametler, mukataalaştırılarak mültezimlere ihale etmeleri de sık sık görülen bir durumdur. Bkz. H. Veli Aydın, *“Timar Sisteminin Kaldırılması Süreci ve Bazı Değerlendirmeler”*, **OTAM**, S.12, Ankara 2001, s.74-75.

⁴⁹ H.Veli Aydın, *A.g.m.*, s.71-72.

İltizam sistemiyle devlet, vergi toplama işini müzayede yöntemiyle bir ila üç yıllık sürelerle mültezim adı verilen kişilere devretmiştir. Mültezimler burada kâr elde etmek amacıyla devlet adına vergi toplamışlardır. Bununla beraber müzayedeye çıkartılan mukataanın vergi gelirlerine, vergi toplanırken yapacağı masraflara, elde edeceği yıllık kâr göz önünde bulundurarak müzayedede teklif yapmışlardır.⁵⁰ Ardından adaylar müzayede de ödeyecekleri miktarın ne kadarını peşin ödeyecekleri, kefillerine ait bir liste ve her bir kefilin ödemeyi taahhüt ettiği miktarı ve kabulünü istediği diğer şartları belirtmişlerdir. En yüksek meblağı teklif eden adayın taahhüt ettiği meblağı ödemeye gücünün yetip yetmediğine dair kadı kefilleri bizzat evlerine giderek kontrolünü sağlamış ve güvenilir şahitlerin ifadeleriyle arz tezkiresi hazırlanıp, merkeze yollamıştır. İstanbul'da gerekli incelemeler yapıldıktan sonra uygun görüldüğü takdirde o adayın iltizam mukavelesi oluşmuş sayılmış ve tüm bu bilgilerinde yazılı olduğu bir berat hazırlanarak gönderilmiştir.⁵¹

Mukavele (iltizam sözleşmesi) tahvil adı verilen genellikle üç yıllık süre ile verilmekle birlikte mültezimin kazançlı görmesi halinde, mukataayı altı, dokuz, hatta on iki yıl gibi sürelerle alması mümkün olmuştur. Bunun yanında rant oluşması halinde bunun devlete aktarılması gibi tedbirler alınmıştır.⁵² Öte yandan tahvil süresi dolmadan iltizama verilen mukataa için daha yüksek bir teklif geldiği zaman, ilk iltizam iptal edilerek *kıste'l-yevm* (tasarruf edilen süre) üzerinden bir hesap görülmüştür. Tahvili fiilen bittiği için başta yatırdığı peşin parada bu hesabın içerisinde alınmış ve *kıste'l-yevmi* aşıyorsa fazlası eski mültezime verilmiştir. Ancak daha yüksek fiyatta teklif yapan adaya verilmeden önce eski mültezime durum bildirilir ve eğer aynı fiyatı ödemeyi kabul ederse iltizam el değiştirmez, eski mültezim yeni meblağ üzerinden devam edebilmiştir.⁵³ Kabul etmediği durumda ise tahvil bozulmuş ve mukataa yeni mültezime devredilmiştir.

Bir mültezim aynı anda birkaç mukataayı iltizama alması dolayısıyla birinin zararı diğerinin kârı ile telâfi edebilmesi mümkün olmuştur. İltizamları tek bir kişi alabildiği gibi ortaklık yoluyla da alınabilmiştir. Mültezim, mukataa için belirlenen iltizam bedelinin bir kısmını peşin öderken kalan kısmını da taksitle ödemiştir. İltizam bedeli

⁵⁰ Şevket Pamuk, **Osmanlı-Türkiye İktisadî Tarihi 1500-1914**, İletişim Yay., İstanbul 2007, s.147.

⁵¹ Mehmet Genç, *“İltizam”*, **DİA**, C. XXII, İstanbul 2000, s.154-158.

⁵² Ahmet Tabakoğlu, **Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi**, s.123; Mehmet Genç, *“İltizam”*, **DİA**, C. XXII, İstanbul 2000, s.154-158

⁵³ M. Kütükoğlu, **Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisadi Yapısı**, s.299.

taksitleri mart ve ağustosta yapılmıştır. Mültezim taahhüt ettiği meblağın kalan taksitlerini ödemediği durumlarda, bütün malları satılmıştır. Yeterli gelmediği durumlarda ise kefilinden tahsil edilmiştir. Bu da yeterli gelmezse mültezim hapsedilmiştir. Bu süre zarfında borcunu öderse hapisten çıkarılmış, ödeyemezse de, af gelmediği takdirde hapiste ömrünün sonuna kadar kalmıştır.⁵⁴

XVII. yüzyılın sonlarına gelindiğinde bir yandan vergiler tahrip olmuş,⁵⁵ bir yandan da savaşlar dolayısıyla nakit ihtiyacı artmıştır. Devlet, bu sıkıntıları giderebilmek ve malî kaynakları temin edebilmek için, malikâne sistemini 1695'te uygulamaya koymuştur.⁵⁶ Malikâne sisteminin kurulduğu tarih üzerine muhtelif görüşler vardır. İsmail Hakkı Uzunçarşılı⁵⁷ ve J. Von Hammer malikâne sisteminin 1695 yılı başlarında II. Ahmed'in (1691-1695) fermanıyla uygulamaya geçildiğini belirtirken, Mouradgea D'Ohson⁵⁸ 1695 tarihinin gösterilmiş olmasa da sistemin tam olarak uygulamaya geçildiği dönemin II. Mustafa'nın (1695-1703) saltanat yıllarında uygulamaya geçildiğini belirtmiştir. Görüşlerdeki bu ihtilafın sebebi muhtemelen 1695 yılında meydana gelen taht değişikliği olmalıdır. Muhtemeldir ki II. Ahmed'in (1691-1695) saltanat döneminde malikâne sistemine dair ilk teklif gelmiş ve II. Mustafa (1695-1703) döneminde ise uygulamaya geçilmiştir. Malikâne sisteminin kabulü, en eski iki fermana dayanmaktadır. Cemaziyelahir 1106/ Ocak 1695'te ilk defa malikâne sisteminin uygulanmasına dair ferman Defterdar Sarı Mehmed Paşa tarafında *Zübde-i Vekâyat* adlı eserinde tam metin halinde olmasa da verilmiştir.⁵⁹ İkinci ferman ise 1127/ 1714-15 yılında Raşid Mehmed Efendi'nin vakayinamesinden ulaşılabilmektedir.⁶⁰

⁵⁴ M. Çizakça, *İş Ortaklıkları Tarihi*, s.131.

⁵⁵ Malikâne sistemini geçişin en önemli sebeplerinden biri sık sık değişen mültezimlerin fazladan kâr elde etmek veya ödemiş oldukları muaccelle bedelini çıkartmak için tahrip ettiği vergi kaynaklarını korumak ve geliştirmek üzere daimî bir mültezimin tasarrufuna bırakmaktır. Bkz. Faruk Söylemez, **Osmanlı Devleti'nde Aşiret Yönetimi – Rişvan Aşireti Örneği-**, Kitabevi Yay., İstanbul 2011, s.132-133.

⁵⁶ KK 5040, s.1

⁵⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, TTK Yay., İstanbul 1984, s.378

⁵⁸ Muradgea D'ohson, **Tableau general de l'empire Othoman**, Paris 1820, s.533- 534.

⁵⁹ Defterdar Sarı Mehmed Paşa, **Zübde-i Vekayiat Tahlil ve Metin (1066-1116/1656-1704)**, (haz. Abdülkadir Özkan), TTK Yay., Ankara 1995.

⁶⁰ Raşid Mehmed Efendi, **Târih-i Râşid**, C. II, İstanbul 1282, s.288.

Birinci fermana bulunan veriler, malikâne sisteminin hukuksal özelliklerini neredeyse eksiksiz yansıması sebebiyle önem arz etmektedir.⁶¹ Bu fermana göre, devlete ait bazı toprakların ömür boyu tasarrufa verme fikri defterdar Köse Halil Paşa tarafından çıkmıştır. Yine bu fermana Köse Halil Paşa Suriye, Şam, Halep, Diyarbakır, Mardin, Adana, Antep ve Tokat'taki devlet mukataalarının kayd-ı hayat şartıyla ömür boyu iltizama verilme fikrini sultana sunmuştur.⁶² 11 Ocak 1695 tarihinde verilen layiha Sultan II. Ahmed (1691-1695) tarafından kabul edilmiştir. Bu metne dayanarak Sultan II. Ahmed'in teklifi beğenip yürürlüğe koyduğu ya da vefatı sebebiyle tasdik edip yürürlüğe koymadığına dair ikilem vardır. Nitekim ortadaki bu karmaşayı Sultan II. Mustafa'nın (1695-1703), 1715 tarihli ikinci fermanı⁶³ açığa çıkarmaktadır ki o da şöyle: “*Hüdavendigârî sâbık zamanında Halil Paşa defterdar iken Şam ve Halep ve Diyarbakır ve sâ'ir ol etrâflarda vâki' mukâta'a şurût bağlanub malikâne verilmek üzere telhîs ...*”.⁶⁴ Alıntı yapılan fermanın anlaşıldığı üzere malikâne sistemi II. Ahmed (1691-1695) saltanatı yıllarında tasdik edilmiş olup ancak II. Mustafa döneminde uygulamaya geçilmiştir.

Mukataaların malikâne olarak satışı şu şekilde gerçekleşmiştir: Devletin belirlemiş olduğu asgari muaccele ilan edildikten sonra malikâneye talip olan kişiler, görevli memura verecekleri miktarı kaydetmişlerdir. Ardından en yüksek teklifte bulunan şahıs malikâne olarak aldığı mukataaya dair hak ve yetkisinin bulunduğu bir berat verilmiştir. Bu beratla ayrıca malikânecinin elde ettiği mukataa ve bu mukataaya bağlı olan reaya üzerinde *mevrûzu'l- kalem maktu'u'l-kadem min külli'i-vücuuh serbestiyyet üzere tasarruf* tabiri kullanılmıştır.⁶⁵ Müzayede tellalbaş adıyla verilen bir görevli tarafından idare edilmiştir. Malikâneyi işletme hakkı elde eden kişi, ödeyeceği muaccele bedeli dışında merkezî hazineye nakdî vergiyi (mal) üç taksit halinde ve bir sene içinde ödemiştir. Bununla beraber malikâne satışlarında elde edilen bu muaccele gelirlerine, aynı gelirin belirli oranlarında bazı vergiler de eklenmiştir.⁶⁶

⁶¹ Avdo Suceşka, “*Malikâne (Osmanlı İmparatorluğu'nda Miri Toprakların Yaşam Boyu Tasarruf Hakkı)*”, (çev. M. Özyüksel), **İÜİFM**, C. XLI, s.277.

⁶² A.Suceşka, *A.g.m.*, s.277-278.

⁶³ Ferman metni için bkz. Râşid Mehmed Efendi, **Târih-i Râşid**, C. IV, s.176-177.

⁶⁴ Avdo Suceşka, “*Malikâne (Osmanlı İmparatorluğu'nda Miri Toprakların Yaşam Boyu Tasarruf Hakkı)*”, s.278.

⁶⁵ E. Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, s.24.

⁶⁶ Örneğin; yeni bir padişah tahta geçtiğinde muaccele tutarının %25'i kadar “cülûs resmi” ve savaş yıllarında ise %10-15 arasında “cebelü bedeliyesi” alınmıştır. Bunun yanında merkezi hazineye

Malikâne sistemi ilk olarak geliri düşük olan mukataalardan yani Suriye ve Doğu Anadolu’da uygulamaya başlanılmıştır. Uygulamaya geçildikten iki yıl sonra orta ve yüksek rütbeli askerilere tahsis edilen hasarlarda malikâne sistemi görülmüştür.⁶⁷ Kısa süre içerisinde yaygınlık kazanan uygulama Adana, Bosna, Diyarbakir, Erzurum, Girit, Halep, Anadolu, Karaman, Rumili, Şam-ı Şerif, Maraş, Kıbrıs, Trablusşam, Rum (Tokat) ve Erzurum eyaletlerinde de malikâne sistemi uygulanmıştır.⁶⁸ Yıllık nakdi vergiyi ise üç taksit ile bir yıl içerisinde ödenmiştir.

Malikâne sahiplerine bakıldığında başlangıçta reayadan da askerîden de kadın erkek fark etmeksizin malikâne sahibi olabilmekteydi. Ancak 1714 yılında yayınlanan bir ferman⁶⁹ ile reayanın ve padişah kızları hariç kadınların malikâne sahibi olması yasaklanmış ve padişahın özel izni ile mümkün olan bir istisna haline gelmiştir.⁷⁰ Başlangıçta reayaya açık olan bu malikâne satışları 1714 yılında askeri sınıfa mensup olanlar ve saltanat mensubu kadınlar dışındakilere satılmıştır.⁷¹ Yine bu yılda yapılan bazı düzenlemelerle beraber ortaklıkta sınırlama getirilmiş ve artık ortaklıklar en fazla iki kişiden oluşmuştur.⁷² Bu uygulamaya getirilen bazı sınırlamalar sonrasında kaldırılmıştır.

Mukataayı kayd-ı hayat alan malikâneci dilerse malikânesini başka birine devredebilmiştir (kasr-ı yed). Bunun için kadı tarafından malikâneciye hüccet verilmesi

muaccele miktarının %2’si kadar müzayedede masraflarının karşılanması için dellaliye resmi de ödenmiştir. Bkz. Eftal Şükrü Batmaz, **XVIII. Yüzyıldaki Mali Uygulamaların Osmanlı Taşra Yönetimi Üzerindeki Etkileri Hakkında Bir Araştırma**, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 1995, s.108; B. Çakır, **Osmanlı Mukataa Sistemi**, s.154.

⁶⁷ 1697 fermana bakıldığında, “vüzerâ-i izâm ve salâtın-i kirâm hazeratı ve sairlerinin mutasarrıf oldukları havass...” Bkz. E. Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, s.37.

⁶⁸ 1695-1697 yılları arasında malikânelerin satıldığı bölgeler şöyledir: Akşehir Sancağı, Amasya Sancağı, Ankara Sancağı, Arabgir Sancağı, Avlonya Sancağı, Aydın Sancağı, Biga Sancağı, Bolu Sancağı, Çemişgezek Sancağı, Çirmen Sancağı, Dimosat-ı Ayntab, Diyarbakır Voyvodalığı, Eğriboz Sancağı, Filibe Nezareti, Gelibolu Sancağı, Halep Muhassıllığı, Hamid Sancağı, İstanbul, İzmir, Karlılı Sancağı, Kastamonu Sancağı, Kayseriyye Sancağı, Kemah ve Kelkid, Kengiri Sancağı, Karesi Sancağı, Kocaili Sancağı, Konya Sancağı, Köstendil Sancağı, Kütahya Sancağı, Malatya Voyvodalığı, Maraş Eyaleti, Menteşe Sancağı, Niğbolu Sancağı, Niğde Sancağı, Ohri Sancağı, Pasin Sancağı, Paşa(Edirne) Sancağı, Hınıs Sancağı, Teke Sancağı, Tırhala Sancağı, Tokat Voyvodalığı, Vize Sancağı, Yanya Sancağı, Rodos Adası, Harput Sancağı, Rızcuk Voyvodalığı, Sakız Adası, Saruhan Sancağı, Selanik Sancağı, Sığla Sancağı, Silistre Sancağı, Siverek Sancağı, Siverek Sancağı, İzvornik Sancağı, Hüdavendigâr Sancağı, Karahisar-ı Sahib Sancağı, Karahisar-ı Şarki Sancağı, İspir Sancağı. Bkz. Erol Özvar, *A.g.e.*, s.30.

⁶⁹ Ferman için Bkz. BOA, KK 5040, s.5.

⁷⁰ Mehmet Genç, “*Malikâne*”, **DİA**, C. XXVII, İstanbul 2003, s.514.

⁷¹ H.Veli Aydın, **Osmanlı Devleti’nde Esham Uygulaması**, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 1998, s.43.

⁷² H.V. Aydın, **A.g.t.**, s.43.

ardından berat verilmesi gerekmiştir.⁷³ Böylece “*ma’rifet-i şer’ ve hüsn-i rızâsıyla ferâgatı hüccet-i şer’iyye olundukdan*” sonra satış yapılmıştır.⁷⁴ Malikâne sahibinin ölümüyle ise malikâne devlete ait olarak yeniden satışa çıkarma anlamında mahlûl diye adlandırılmıştır. Ölen kişinin oğlu varsa, tekrar yapılan müzayede sonrası diğerlerinden yüksek muaccele bedeli vermesi şartıyla mukataa oğluna verilmiştir.⁷⁵ Malikâne uygulamasında en fazla sorun olan konulardan biri bu mahlûl kalan malikânelerin devlete haber vermeden başkalarınca işletilmeleri idi. Devlet bu durumun önüne geçmek adına uygulamanın başladığı yıldan yaklaşık üç yıl sonra malikânelerin satışının yapıldığı yerlere nazır adı verilen memurlar atamıştır. Nazırlar bu görevleri karşılığında elde edecekleri muaccelenin %2’sini almışlardır.⁷⁶

Bu uygulama ile satışlardan elde edilen gelirlerle bütçe açıklarını kapatabilmek, uzun süren savaşların masraflarını karşılamak, mültezimlerin eline bırakılan vergi gelirlerinin tahribattan kurtarmak ve gelirleri arttırmak hedeflenmiştir. Malikâne uygulaması ile bütçe açıkları kapatılmıştır. Fakat yıllar geçtikçe, sistemin bünyesinde mevcut sakatlıklar, öte yandan da uygulama sırasında karşılaşılan bazı sorunlar birer birer kendini göstermeye başlamıştır. Öncelikle malikânegilerin ortalama ömrü konusundaki ön hesaplarda Osmanlı maliyecileri yanılmıştır. Bürokrasinin malikâne sahiplerinin ölümelerini iyi izlememesi ve ölüm öncesindeki kişiden kişiye muvazaalı satışlar yüzünden bu temel yanlışın sistemin işleyişini etkilemesindeki önem derecesini daha da arttırmıştır. Yani daha önce satılmış olan mukataaların belirli bir süre sonunda mahlûl olarak hazineye dönmesi ve yeniden satışa koyulmasında bazı tıkanmalar baş göstermiştir. Bunların yanı sıra malikânegilerin vergi kaynağıyla ilgilenmesi de gerçekleşmemiştir. Çünkü malikâne sahipleri, bulundukları yerlerde kalarak malikânelerini, alt mültezimler ile idare ettikleri görülmüştür. Hatta bazı mukataalar da ikinci, üçüncü el iltizamlar bile söz konusu olmuştur. Bu haliyle de sistem ülkede rantiyeci bir zümrenin doğmasına ya da palazlanmasına sebep olmuştur.⁷⁷

⁷³ B. Çakır, *A.g.t.*, s.158.

⁷⁴ Eftal Şükrü Batmaz, *İltizam Sisteminin XVIII. Yüzyıldaki Boyutları*, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C. XVIII, S. 29, 1996, s.107.

⁷⁵ E. Ş. Batmaz, *A.g.m.*, s.107.

⁷⁶ E. Özvar, *Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*, s.6.

⁷⁷ Y. Cezar, *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi*, s.33-34.

Malikâne sisteminde meydana gelen aksaklıklar dolayısıyla birtakım tedbirler ilave edilmiştir. Malikâne olarak verilen mukataaların bir kısmının zamanla tahribata uğraması sebebiyle tahsilat gelirlerini karşılayamayacak duruma gelmiş ve gelirinde de bir indirim gidilmediği için malikâne sahipleri mukataalarını devlete iade edip ödedikleri muacceleli devletten istemeye başlamışlardır. Devletin malikâneleri verme amacı, mukataaların imarı ve devlet gelirlerinin artış göstermesi olduğundan şayet indirim olursa o zaman gelir artışında da zam yapılması gerektiğini belirterek bu durumun malikâne şartlarına aykırı olduğunu, mukataaların verimsiz hale gelmiş olmasının malikânecilerin ilgisiz ve kayıtsız kalmalarından kaynaklı olduğu belirtilmiştir.⁷⁸ Bununla beraber malikânecilere verilen mukataalar yıl sonunda muhasebelerinin görülmesi gerekmiştir. Ancak malikâne sahipleri bundan kaçmışlar ve devlet bunun da önlenmesi için tedbir olarak üç yıl üst üste muhasebesi görülmeyen malikânelerin iptal edilmesi yönünde ferman yayınlamıştır.⁷⁹

Malikâne uygulaması ile XVIII. ve XIX. yüzyıllarda Osmanlı İmparatorluğu toplumsal ve siyasî hayatında birtakım sonuçlar doğurmuştur. Daha evvel uygulanmakta olan mukataa sisteminde vergi kaynaklarının tahrip edilmesi reayanın sömürülmesi gibi durumların malikâne sistemi ile tarımsal faaliyetleri de geri plana iterek etkisini devam ettirmiştir. Bunun en önemli sebeplerinden birisi reayanın güvensiz bir ortamda bulunması ve üreticileri teşvik edecek herhangi bir sebep olmamasıdır. Bu ve buna benzer çeşitli sebeplerden reaya topraklarını bırakıp kaçmak zorunda kalmıştır.⁸⁰

Malikâne sistemi 21 sene sonra 1716 yılında padişahın hatt-ı hümayunu ile geçici bir süreliğine kaldırılmış ve bir sene sonra tekrar yürürlüğe girmiştir.⁸¹ Sistemin geçici

⁷⁸ B. Çakır, **Osmanlı Mukaata Sistemi**, s.159.

⁷⁹ B. Çakır, **A.g.e.**, s.160.

⁸⁰ Avdo Suceka, “**Malikâne (Osmanlı İmparatorluğu’nda Miri Toprakların Yaşam Boyu Tasarruf Hakkı)**” s.280- 281.

⁸¹ “*Hammallar, kayıkçılar ve esnaf kethüdalarına kadar herkes malikâne alıp, malikâneyi kendi mülkü gibi kullanmaktadır. Malikâne mutasarrıfları malikâneleri başkalarına vererek, iltizamla geçinen mültezimleri zor durumda bırakmışlardır. Mutasarrıflar, malikâneleri faiz ile birisine, alan da bir başkasına vermesiyle bunlar elden ele dolaşmaktadır. Bunun sonucunda malikânelerden yalnız mutasarrıf olanlar değil, bunları ele geçirenlerin hepsi yararlanma yoluna gittiklerinden reaya gittikçe fakir duruma düşmüştür. Reaya, yapılan haksızlıklardan ve zulümden şikâyetçi olunca malikâne mutasarrıfları bu malikâneler serbest üzere tasarruf olunur diyerek vali ve kadıların müdahalelerini önlemek istemişlerdir. Ayrıca malikâne usulü, her vilayetten valilerin gelirlerinin azalmasına da neden olmuştur. Valiler ise halka zulmederek para toplamaktaydılar. Bu nedenlerden dolayı, daha önce*

süreliliğine kaldırılmasının sebebi savaşlar dolayısıyla artan masrafları finanse edebilmek için mukataaların uzun süredir sabit olan senelik mâl bedellerinin arttırmak fikridir. Nitekim iltizam sistemi tekrar yürürlüğe tekrar girdiğinde mukataaların senelik mâl bedellerine % 50 zam yapılarak iltizama verilmiştir.⁸² Malikâne sistemi orijinal haliyle XVIII. yüzyılın son çeyreğine kadar devam edebilmiştir. Ancak 1768-1774 yılları arasında Rusya ile yapılan savaş dolayısıyla devlet ciddi anlamda malî sıkıntılar yaşamış ve savaşın getirdiği tazminatı ödeme mecburiyetiyle yeni gelir kaynakları aramak zorunda kalmıştır. Hızlıca yüksek gelir elde edebilmek maksadıyla, I. Abdulhamid'in (1774-1789) cülusunda berat yenileme işlemleri sebebiyle mukataa bürolarına, mukataaların muhasebesi görülmeyen yıllarının ve mültezimlerin zimmetlerin çıkarılmasına dair ferman çıkarılmıştır. Ancak buradan gereken finansman sağlanamayınca H.1175 yılında malikâne sisteminde bazı unsurlar değiştirilerek esham uygulamasına geçilmiştir.⁸³

malikâne olarak verilen Şam, Halep ve Diyarbakır ile bunlara bağlı olan yerlerin yine malikâne olarak tasarruf edilmesine, ama sonradan malikâne olarak verilen yerlerin malikânelerinin kaldırılmasına karar verilmiştir” Bkz. Tarih-i Raşid, C. IV, s.176,177.

⁸² E. Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, s.27.

⁸³ H. V. Aydın, **Osmanlı Devleti'nde Esham Uygulaması**, s.49.

I. BÖLÜM

14102 NUMARALI BAŞMUHÂSEBE MALİKÂNE HALİFELİĞİ KALEMİ DEFTERİNİN İNCELENMESİ

Çalışmanın ana kaynağını oluşturan ahkâm ve beravât kayıtlarının tutulduğu defter, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA.), Bâb-ı Defterî Baş Muhasebe Kalemî⁸⁴ defterleri (D.BŞM.MLK.d.) fonunda 14102 numara ile kayıtlıdır. Çalışmayı oluşturan miri mukataa⁸⁵ ve malikâne mukataa⁸⁶ kayıtları Bâb-ı Defterî içerisinde bulunan Baş Muhasebe Kalemî'nde tutulmuştur. Baş Muhasebe Kalemî, XVII. yüzyıl başlarında kurulmuş olup üstlendiği görevler bakımından oldukça önemlidir. Burada devletin gelir ve gider kayıtları, mukataaların kayıtları, Darphâne, Tersâne, Baruthâne, Arpa Eminlikleri, Bina Eminlikleri, Zahire ve Nüzul Emânetleri ve Kassâbbaşılık hesapları görülüp tetkik edilmiştir.⁸⁷ 1615 tarihli bir kayıttan anlaşıldığı üzere Başmuhasebeci Nasuhi Efendi Başkanlığında Malikâne Halifeliği, Zimmet Halifeliği ve Muhallefât Halifeliği olmak üzere üç halifelikten⁸⁸ ve dört şakirtten oluşmuştur.

Bâb-ı Defterî Başmuhâsebe Kalemî Ek Kodları tasnifinde D.BŞM.MLK.d. koduyla kayıtlı Malikâne Halifeliği Kalemî'nde ahkâm, ilmühaber ve evâmîr-i şer'îyye kayıtları, malikâne ahkâmı⁸⁹ ve beravât⁹⁰ kayıtları, cülus sebebiyle yenilenen berat kayıtları,

⁸⁴ Osmanlı maliyesinde içerisinde Baş Muhasebe Kalemî'nin konumu çok önemlidir. Çünkü devlete ait bütün gelir-gider kayıtları ve mukataa kayıtları bu kurumda kaleme alınmıştır.

⁸⁵ Mirî mukataalar, havâss-ı hümayûna ait olan gelir türlerini ifade eden bir kavramdır.

⁸⁶ Malikâne sistemine dâhil olan vergi kalemlerini ifade etmektedir.

⁸⁷ Detaylı bilgi için bkz. **Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi**, s.146-160; Feridun Emecen, *"Başmuhasebe Kalemî"*, DİA, C. V, İstanbul 1992, s.133-134.

⁸⁸ Malikâne Halifeliği, kayd-ı hayat şartıyla verilen malikânelerin kontrolünden ve hesap işlerinden sorumlu memur; Zimmet Halifeliği, devletin alacaklarını tahsil etmekle görevli memur; Muhallefât Halifeliği ise müsadere edilen emvâl ve hükümdara düşen veraset işlemlerinin görüldüğü kalemdir. Bkz. Başbakanlık Osmanlı Arşivi, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, İstanbul 2000, s.150.

⁸⁹ Ahkâm kavramı hükmün çoğulu olmasıyla beraber "padişah buyruğu" anlamına gelmektedir. Çalışmamızda istifade ettiğimiz 14102 numaralı defterde ahkâmlara ait kayıtların hepsi H.1144/1731 yılında yazılmış olup çalışmamızın kapsamı içerisine girmemektedir. Bunlar defterde sayfa 97'de bir hüküm, sayfa 109'da iki hüküm, sayfa 112'de iki hüküm, sayfa 113'te üç hüküm, sayfa 124'te bir hüküm, sayfa 133'te iki hüküm, sayfa 144'te bir hüküm sayfa 159'da bir hüküm, sayfa 160'ta iki hüküm, sayfa 163'te bir hüküm olacak şekilde toplam 15 adet ahkâm olduğu tespit edilmiştir.

⁹⁰ Beravât kelimesi berât kelimesinin çoğulu olup, bir kimse için nişan, rütbe veya imtiyazların verildiğini belirten fermanlardır. Beratlar, devlete ait bir kurumda memuriyet tayinini yapmak için verilmiştir.

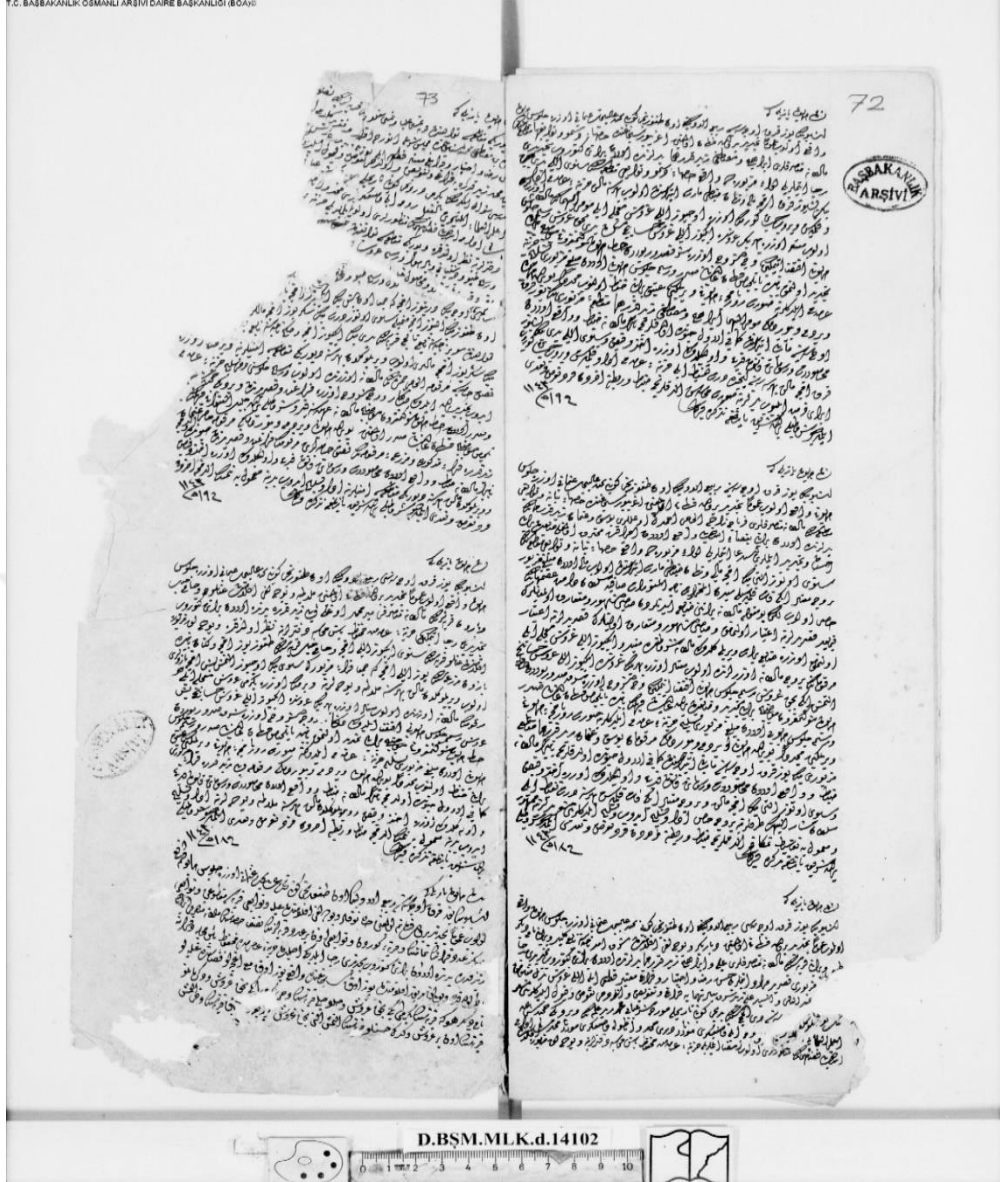
mukataaların satışı ve satış işlemelerinde elde edilen vergilerin miktarlarına dair bilgiler içeren defterler bulunmaktadır. Çalışmaya kaynaklık eden D.BŞM.MLK.d. fonunda 14102 numara ile kaydedilen defterde ise malikâne ahkâmları, beravât kayıtları, cülus sebebiyle yenilenen berat kayıtları, malikânelerin kayıt gerekçeleri ve bu işlemlerde elde edilen gelirlere ait bilgiler içermektedir. Defterde, mukataaların mâl ve muaccele miktarlarının bulunması, malikâne sisteminin bölgesel ve yıllara ait analiz yapılmasını kolaylaştırmıştır.

1. Defterin Fiziksel Durumu

Defter 16x43 ebadında ve toplamda 168 varaktan oluşmakta ancak defterin sekiz sayfası boştur. Bunlar; 1-5, 8-11, 14-15, 165-168 numaralı sayfalardır. Defter son derece sade ayrıca ciltsiz ve ebrusuzdur. Defterde bulunan sayfalarda satırlar, 30 ile 55 arasında değişkenlik göstermektedir. Varaklarda bulunan hükümler için ise net bir sayı verilemiyor çünkü bazı sayfalarda bir hüküm varken bazılarında iki, üç, dört tane olabilmekte bu ise hükmün uzunluğuna ve kısalığına göre değişkenlik göstermektedir. Bununla beraber defterin günümüze ulaşmasında fiziksel koşulların yeterli olmadığı görülmüştür. Defterin 15-91 sayfası alt veya üst kısımlarından kopmuş/yırtılmış/yıpranmış olması sebebiyle o kısımdaki bazı verilere ulaşılammıştır.

Bunun yanında devlete ait olan mukatalarda tasarruf hakkı elde etme, kamu menfaati için kurulmuş olan vakıflarda görev ifa etme hakkı elde etmek amacıyla da beratlar yazılmıştır. Bkz. Ş. Sami, **Kâmûs-ı Türkî**, s.289

⁹¹ BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.61-75.

Görüldüğü üzere hükmün soldan üst kısmı ve sağdan alt kısmı kopması sebebiyle malikâneye verilen mukataaların isimlerine, senelik ödenmesi gereken mâl ve muaccele miktarına ulaşılamamıştır. Bu durum sayfada bulunan veri bütünlüğünü sekteye uğratmaktadır.

Belgelerin okunmasını güçleştiren diğer sebepler, hükümlerin eğik bir şekilde yazılması ve yazılırken mürekkebin dağılmasıyla⁹² oluşan lekelerdir. Bir kısım hükümler ise kâtipler tarafından yazılırken bazı kelimelerin üzerinin çizildiği görülmektedir. Hükümdeki bu çizgiler, bazen düzeltmek amacıyla üstü çizilmiş ve kâğıdın sağ-sol veya

⁹² BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.75-92.

alt-üst boşluklarına düzeltme kelimeleri yazılmış bazen de tamamen silmek amacıyla bu çizme işlemi görülmüştür.⁹³ Öte yandan çalışmaya konu olan defterde bir hüküm ise kayd-şüde gerekçesiyle iptal edilmiş bu sebeple bu hüküm okunmamış ve verileri kullanılamamıştır. Aşağıda defterden örnek göstermek amacıyla bu unsurların bir arada olduğu varak eklenmiştir.

14102 numaralı defter divâni kırması ile yazılmış olup genel olarak okunaklı olmasıyla beraber malikâne sisteminin en küçük idari birim olan köylerin isimlerinin okunulmasında güçlük çekilmiştir. Çünkü bu köylerin devamlılıklarına ilişkin bir kaynak tespit edilememiş veya zamanla isimlerinde değişiklikler meydana gelmiştir. Dolayısıyla bu durumda kesinliğinden emin olunamayan ve doğruluğu teyit edilemeyen köy ve nahiye isimleri soru işareti (?) ile gösterilmiştir. Bununla beraber hiç okunulamayan

⁹³ BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.67,75,77,83,89,92.

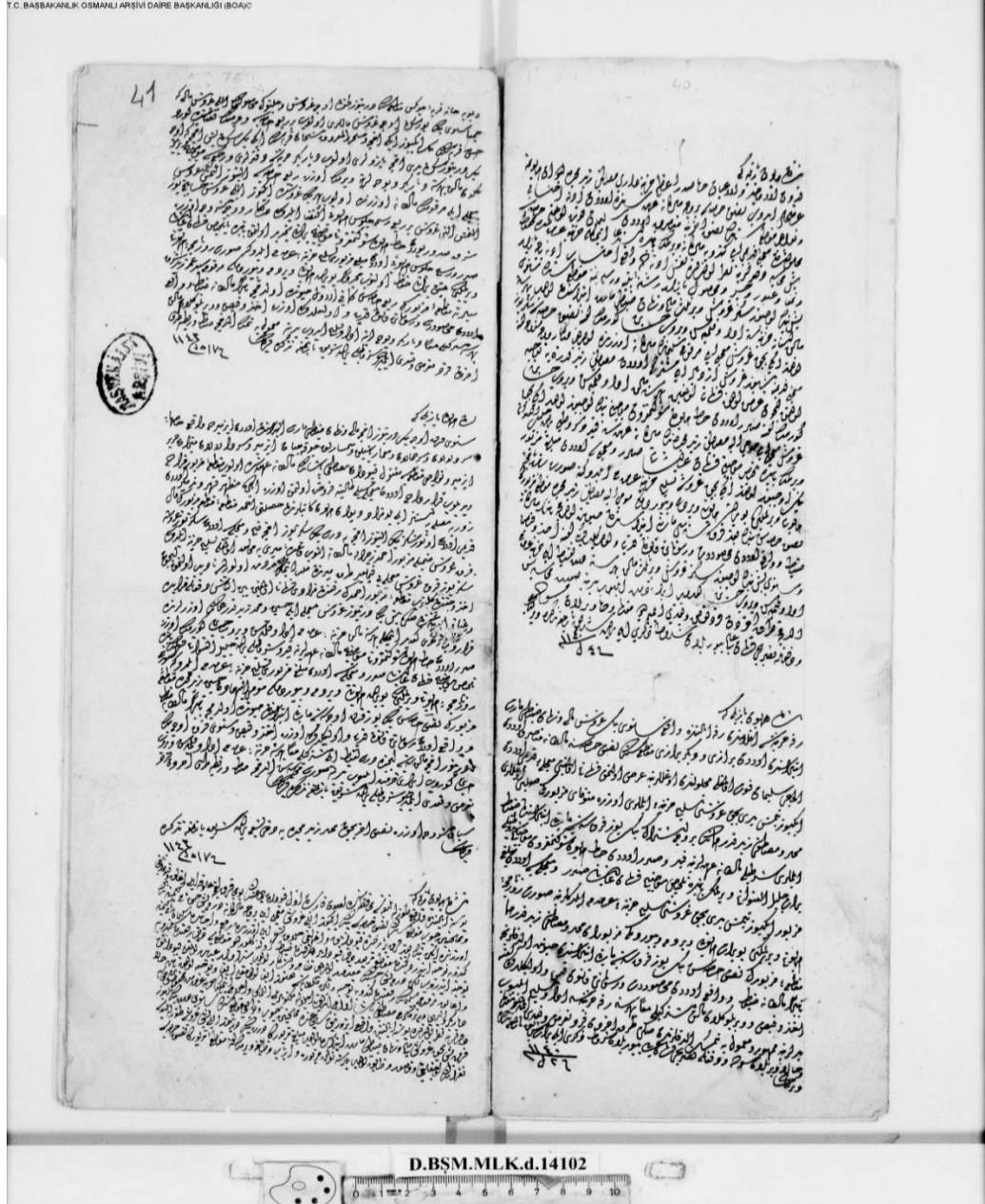
kelimeler ise defterin orijinal kısımlarına uygun yerlere kopyalanmıştır. Öte yandan lekeli ve okunamayan kısımlar ve yırtılmış/kopmuş kısımlar ise (silik) şeklinde gösterilmiştir.

Defterde yazılan hükümler divani kırması ile yazılmış olmakla beraber hükümler arasındaki yazı biçimlerinden defterde birden fazla kâtibin el yazısı olduğu anlaşılmıştır. Bununla beraber kâtip veya kâtipler genel olarak hükmün ilk satırlarında kelimeler arasında boşluk bırakarak yazmış ancak satır sonlarında genel olarak iç içe olacak şekilde kelimeleri bitişik bir biçimde yazmışlardır. Bu durum da hükümleri okumayı güçleştiren faktörlerden birisidir.

Defter ay ve yıl olarak incelendiğinde tutarsızlıklar olduğu görülmüştür. 14102 numaralı defterde H.1140/1727-1728 ve H.1144/1732 yılları kapsadığı yazılmış ancak defterin içerisine bakıldığında sadece H.1140/1727-1728, H.1143/1731 ve H.1144/1732

yıllarına ait malikâne kayıtları olduğu görülmüştür. Defterde H.1141/1729 ve H.1142/1730'ye ait hiçbir kayıt yoktur. Bu ise yılların birbirini takip edemediğini göstermektedir. Dolayısıyla defter kopmuş veya herhangi bir aksaklık sebebiyle sayfalar çıkartılmış olabilir. Örnek verilecek olunursa; sayfa 40'ta H.1140/-1727/1728 yılına ait hükümler varken sayfa 41'e geçildiğinde H.1141/1729 ve H.1142/1730 yılları atlanarak H.1143/1731 yılına ait başka bir hüküm görülmektedir. Şöyle ki:

Yukarıdaki varakta sayfa 41'e geçildiğinde başı olamayan yarım bir berat sureti görülmektedir. Bu durumda hem ani bir şekilde yıl değişikliği meydana gelmiş hem de

hükümün ilk kısmının olmaması hükümden elde edilecek verileri sekteye uğratmıştır. Çünkü hükümün sadece yarısının verilmiş olması hem mukataa alanının tam olarak tespit edilmesinde sorun olmuş hem de hangi karye için ne kadar senelik mâl alınacağı konusu üzerinde eksik bir bilgiye neden olmuştur. Bu durumun daha iyi anlaşılması için yarım olarak verilen hükümün transkribesi aşağıdaki gibidir.

“Ve boyahâne-i karye-i Çüngüş mukâta‘asının dört yüz doksan üç gurûş ve çeltük mahsûlünün elli gurûş mâlî ki cem‘ân senevî bin yüz seksan üç gurûş mâlları olup bir rub‘ hissesi ve Çermik kazâsında Kürd Hasan karyesinin bin iki yüz iki akçe ve ^{رسم} u‘l-ma‘rûf ^{رسم} karyesinin iki bin seksen beş akçe ki üç bin dört yüz seksen yedi akçe yazuları olup Diyarbekir hazînesi defterleri ve ric‘ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere rub‘ hissesi altı yüz altmış beş gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olup beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesabını yüz altmış altı gurûş bir rub‘ resm-i cûlûs-ı hümayûnum iktizâ eylediğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tahrîr olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlîşânım sâdır ve resm-i cûlûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘amirem eylediğüne sûret-i rûznamçe-i hümayûnum virilmeğün ‘atîk- berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Seyyid ‘Ömer zîde şerefuhu-siyâdete mukâta‘a-i mezbûrun rub‘ hissesin kemâ-fi‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm edub yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt ve rabta taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemiye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

FÎ 17 Zâ sene 1143’’⁹⁴

Çalışmanın verilerinin oluşturulmasında karşılaşılan bir başka sorun ise sayfa değişikliğiyle beraber hükümün içeriğinin birbiriyle uyuşmamasıdır. Defterde iki farklı hüküm bir hükümmüş gibi gösterilmiştir. Şöyle ki

“Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Ohri Sancağında vâki‘ mîr-livâ-i Ohri havâssından nefis-i Ohri ve Dılgo nâhiyesine tâbi‘ Hartiç karye-i Büyük Ruda tâbi‘ nahiye-i Deyr-i Zir (?) karyelerinin ber-vech-i malikâne

⁹⁴ BOA, D.BŞM.MLK, 14102, s. 41

*mutasarrıf olan hâlâ piyâde mukabâbelecisi kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ahmed zîde-mecdihi Mahmiyye-i İstanbul'da meclis-i şer'-i enverde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduğu karyelerin nısf hissesin hüsn-ı rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile yüz elli gurûş bedel mukâbili Yahya zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eylediğini müş'ir bin yüz kırk senesi Muharremü'l-harâmının ikinci günü târihiyle müverrah şer'ıyyâtî **karyesinin senevî altı yüz akçe ve Taşlık karyesinin iki yüz ve Dağluağac karyesinin üç yüz akçe ve 'Ayan karyesinin altı yüz akçe ve Aydapınarı (?) karyesinin iki yüz akçe ve Haydarkendi ma'a-mezraa'a-i Takımluca Eğlekedüğü (?) ve İmcirlu karyesinin bin yüz akçe ve Göynük karyesinin üç bin akçe ve Telsek (?) karyesinin iki yüz akçe ki cem'an senevî altı bin iki yüz akçe mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere nısf hissesi mezbûr 'Abdu'r-rahman Beğ'in malikâne üzerinden olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mahlûlünden beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ'ından sonra altı yüz gurûş mu'accele ile ve merkûm Hasan ve Bektaş zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne 'uhdelerine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlû'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesini olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirîm eylediğine sûret-ı rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Hasan ve Bektaş zîde-kadrihumâ kurâ-i mezbûru bin yüz kırk senesi Martından hayutda olduklarıncâ te'bîden mâlikâne zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma'mûlûn-bih temessük aldıklarından sonra taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi***

*Fî 24 Ş Sene 1140*⁹⁵

Defterde bulunan hükümleri yıl bazında incelendiğinde H.1140/1727-1728 yılına ait toplam 45 hüküm, H.1443/1731 yılına ait toplam 112 hüküm ve H.1144/1732 yılında ise 238 adet hüküm vardır. Bu çalışmanın dokümantasyonunu H.1140/-1727-1728 ve

⁹⁵ Hükümde görüldüğü üzere başlangıçta Ohri ve Dilgo nâhiyesine tâbi Hartiç karye-i Büyük Ruda tâbi nâhiye-i Deyr-i Zir (?) karyelerinin malikâne mutasarrıfı olan piyâde mukabâbelecisi kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ahmed yüz elli gurûş bedeli mukabil karşılığında Yahya zide-kadrihuya kendi rızasıyla kasr-ı yed işlemleri gerçekleştirdiğini açıklarken sonraki sayfaya geçildiğinde orda bu hükme uygun bir içerikte devam etmediği görülmüştür. Çünkü diğer sayfada Malatya'da tam olarak mukataa alanının belli olmadığı ancak malikâne sahibi olan Abdurrahman Bey'in kendi rızasıyla Hasan ve Bektaş zide-kadrihumâyâ devrettiği anlaşılmaktadır. Burada hükümler arasındaki değişikliğin nerede başladığı yazı üzerindeki koyu renk punto ile belirtilmiştir. BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.21.

H.1143/1731 yıllarında yazılmış olan hükümler oluşturmaktadır. Yani toplam 157 hükümden meydana gelmiştir.

Tablo 1: Yıllara Göre Sayfa Aralığı ve Hüküm Sayısı

Yıl	Sayfa Aralığı	Hüküm
H.1140/1727-28	16-40	45
H.1141/1729	-	-
H.1142/1730	-	-
H.1143/1731	41-92	121
H.1144/1732	93-165	283

2. Yıllara ve Aylara Göre Malikâne Satışları

Tablo 2: Aylar ve Yıllar İtibariyle Malikâne Kayıtları

Tarih	Yıl	Malikâne Kaydı
Muharrem	1140	9
Şaban	1140	7
Ramazan	1140	24
Şevval	1140	4
Zilkade	1143	40
Zilhicce	1143	68

Malikâne uygulamasının ilgili dönem içerisinde aylık ve yıllık satışlarını yukarıdaki tablodan takip etmek mümkündür. Berat suretlerinde ay olarak tespit edilen en fazla malikâne kayıtlarının H.1143/1731 senesinin Zilhicce ayında olduğu görülmüştür. En az malikâne kaydına ise H.1140/1727-1728 yılında Şevval ayında gerçekleştiği görülmüştür.

H.1140/1727-1728 senesi belgelerden incelendiğinde bu yıl içerisinde Muharrem ayından başlayarak Şaban, Ramazan ve Şevvâl aylarına ait toplam 45 adet malikâne berat kayıtları mevcuttur. Muharrem ve Şaban arasında altı aylık (Safer, Rebi‘ülevvel, Rebi‘ülâhire, Cumâdelûla, Cumâdelâhire, Recep) bir döneme ve Şevvâl ayından sonra gelen iki aya (Zilka‘de, Zilhicce) ait malikâne kaydına yer verilmemiştir. H.1143/1731 senesi incelendiğinde ise onuncu aydan sonra defterde tespit edilen toplam iki aylık malikâne kaydı belgelerde görülmüştür. Bu yıl içerisinde ise toplam 112 malikâne kaydı gerçekleşmiştir. Defterde yıl içerisinde bazı aylara ait malikâne kaydı varken bazı aylarda olmaması o dönemlerde hiç malikâne kaydı olmadığı anlamına gelmemektedir. Böyle bir

durum söz konusu olabileceği gibi, defterin kopması, yırtılması veya herhangi bir aksaklık dolayısıyla defterin sayfalarının olmamasıyla alakalı olduğu düşünülmektedir. Çünkü defterde yıllar arasında birbirini takip eden bir bütünlük olmadığı gibi aylar için de bu durum söz konusudur.

3. Malikâne Beratlarının Yazılma Gerekçeleri

Beratların yazılma gerekçeleri kasr-ı yed, mahlûl ve cülûs olmak üzere üç şekilde gerçekleşmiştir. Malikâne, müzayede de en yüksek muacceleği veren malikâneci tarafından işletilmiştir. Malikâneciler, deruhte ettikleri mukataaları kendi rızâlarıyla, birine satabilir, devredebilir veya feragat edebilirdi. Bu devir işlemi belgelerde *kasr-ı yed* olarak ifade edilmiştir. Defterde bulunan beratların %20'sinde kasr-ı yed işlemleri yapılmıştır. Bununla beraber kasr-ı yed üzere hazırlanılmış bir beratta Anadolu ve Rumeli Kadiaskerlerinin onayı ve imzası ile gerçekleşmiştir.⁹⁶

Malikâneci tasarrufu altında olan mukataayı bir başkasına devretmek istediğinde, mahalli olduğu kazânın kadısına, devretmek istediği kişiyle gidip, kendi isteğiyle devretmek istediğini ve yanında gelen kişiye feragat edeceğini bildirmiştir. Taşrada ise bu kişi bulunduğu bölgedeki üst yöneticilerin -muhassıl, voyvoda vb.- onayı ile gerçekleşmiştir.⁹⁷ Kadı uygun gördüğü takdirde feragat işlemi kaydetmiş ve *hüccet-i şer'îyye* çıkarmıştır. Ardından merkezi otorite malikânecinin değişimini kontrol edebilmesi ve mahalli kadının verdiği hüccetin geçerlilik kazanabilmesi için Anadolu ve Rumeli Kadiaskerlerinin imzası ve onayı alınmıştır. Böylece onaylanmış ve imzalanmış hüccete göre yeni bir berat çıkartılmıştır. İmzalanan hüccet ve eski berât yeni malikâneciye verilmeyip, Başmuhasebe kaleminde korunmak üzere kaldırılmıştır. Kasr-ı yed her zaman mahallinde gerçekleşmemiştir, İstanbul ve Edirne'de de bu işlemler yapılmıştır. Bu işlem her zaman bizzat gerçekleşmemiştir, bir vekili ve şahitleri

⁹⁶ Berat suretlerinde kasr-ı yed işlemi olan kayıtlar şu kalıp ile ifade edilmiştir: “*müverrah şer'îyyâtî Halil zîde- 'ilmihunun virdiği hüccet-i şer'îyye a'lemü 'l- 'ulemâ-i 'l-mütebahhirîn Rumili kâdî 'askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî 'askeri Mevlânâ Şa'ban edâme-Allahu Ta'alâ fezâ'ilühümânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i 'âmiremdede mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar oldukda...*”.

⁹⁷ B. Çakır, *Osmanlı Mukataa Sistemi*, s.165.

vasıtasıyla da bu işlem gerçekleşmiştir.⁹⁸ Ancak bu durumda ise usulsüz malikâne tevcih işlemleri çok sık rastlanılan bir durum haline gelmiştir.

Kasr-ı yed işlemlerinin yapılması gerekçesiyle hazırlanılmış bir berat şu şekildedir:

“Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Haleb Muhâssıllığı aklâmından Antakya nâhiyesine tâbi ‘ senevî beş bin üç yüz otuz dört para mâlî olan Bağdadî karyesinin sülüs hissesi Haleb hazînesi defterdârı ve rec ‘ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâssıllarına virmek üzere Gökce karyesiyle me ‘ân Seyyid Mehmed zîde-kadrihunun bir kıt ‘a berât ile malikâne üzere iken ancak Gökcegöl karyesin hüsn-i rızâsıyla âhere kasr-ı yed eylediğini müş ‘ir sadreyn-i muhteremeyn hazretlerinin imzâlarıyla mûmzâ hüccet-i şer ‘iyye olunmağın üzerinde kalan Bağdadî karyesinin sülüs hissesin kemâ-fi ‘l- evvel zabt eylemek için başka berât-ı celîlü ‘l- ‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Seyyid Mehmed zîde-şerefuhu-seyyidiyye karye-i mezburun sülüs hissesin kemâ-fi ‘l- evvel hayutda oldukça te ‘biden malikâne zabt ve vâki ‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb hazînesi defterleri ve rec ‘ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâssıllarına edâ ve teslîm idüb yedine ma ‘mûlûn-bih halâs temessükü aldıktan sonra taraf-ı âherden ferd ta ‘aruz ve ta ‘adî eylemiye deyu mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa ‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

*Fî 25 N sene 1140”*⁹⁹

Malikânecinin ölmesi durumunda malikâneler *mahlûl* olarak ifade edilmiştir. Vefat eden malikânecinin ardından mukataa tekrar müzayedeye çıkartılmış, en yüksek muacceleli veren kişiye malikâne devredilmiştir. Ancak ölen malikânecinin yetişkin bir oğlu var ise en yüksek muacceleli vererek babasından kalan malikâneyi işletebilmiştir. Malikâne sisteminde bu durum ciddi problemlere yol açmıştır. Sebebi ise mahlûl kalan malikâneleri, devlete haber vermeden başkaları tarafından işletilmesidir. Devlet, bu durumdan ciddi anlamdan zarar görmüş ve bu durumun önüne geçebilmek amacıyla, malikâne sisteminin başladığı 1695’ten yaklaşık üç sene sonra taşrada malikâne satışının gerçekleştiği eyaletlere nazırlar göndermiştir.¹⁰⁰ Nazırlar yaptıkları bu her satış için

⁹⁸ E. Özvar, *Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*, s.25.

⁹⁹ Bkz. BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.36-37.

¹⁰⁰ E. Özvar, *Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*, s.26.

muaccelenin %2'sini kendileri için almışlardır.¹⁰¹ Mahlûl kalan malikâneler için yazılan beratlar ise defterin %14'ünü oluşturmaktadır. Bu tür beratlarda malikânenin konumu, muaccele bedeli ve devredilecek yeni malikânecinin ismi belirtilmiştir.

Mahlûl kalan bir malikânenin başka birine devredildiğine dair bir hüküm:

“Nişan-ı Hümayân yazıla ki

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâlâ sadra'zam hazinedârı Mustafa zîde-mecdihu dîvân-ı hümayûnuna 'arzuhal idüb Paşa sancağında senevî on bir bin gurûş mâli ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsında olan hasshâ-i çeltük-i enhâr ve tevâbi'i mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Halil fevt olub mahlûl olmağla hissesi mahlûlünden mu'accele-i kadîmi ile kendüye malikâne virilmek bâbında istid'â itmeğın mu'accele-i kadîmi olan bin on gurûşa iki yüz gurûş dahi zamm ve bin iki yüz on gurûş mu'accele ile malikâne tevcîh olunmak fermânım olmağın beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsında malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celilü'l-'unvanım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlîşanım sâdır ve mu'accesini olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûn virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mustafa zîde-mecdihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsında hayutda oldukça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm olıgeldiği üzere ahz u kabz senevî on bir bin gurûş mâlın beher sene müşterekiyle me'ân senesi içinde dört taksît ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ve ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Ş sene 1140''¹⁰²

¹⁰¹ E. Özvar, A.g.e., s.26.

¹⁰² Bkz. BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.22.

14102 numaralı defterde cülûs dolayısıyla malikânegilerin cülûs resm-i adli vergileri ödemeleri karşılığında yeni berâtlar yazılmıştır.¹⁰³ Çalışmada istifade edilen defterde H.1140/1727-1728 yılında cülûs dolayısıyla yazılmış berât yoktur. Cülûs gerekçesiyle yazılan berâtlar H.1143/1731 yılında vardır ve bunun sebebi bu tarihte I. Mahmud'un (1730-1754) tahta geçmesidir. Cülusu hümayun gerekçesiyle yazılan beratlar diğer beratların %54'ünü oluşturmaktadır. Bu doğrultuda sayısal veriler, en fazla berat yazılma gerekçelerinin cülûs dolayısıyla olduğunu göstermektedir. Cülûs sebebiyle yazılan beratlarda “*İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i berevât fermânım olmağın*”¹⁰⁴ kalıbı vardır. Bununla beraber bu beratlarla kimi zaman kasr-ı yed işlemleri yapıldığı da görülmüştür.¹⁰⁵

Cülûs dolayısıyla hazırlanan bir hüküm:

“*Nişân-ı Hümayûn yazıla ki*

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'osmânî üzere cülûs-ı hümayûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Karlı ili sancağında vâki' iskeleye tâbi' Surnez(?) karyesi mukâta'asının malikâne mutasarrıfları Hasan ve 'Ömer zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ricâ itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Karlı İli sancağında iskeleye tâbi' Surnez(?) ve tevâbi'i karyelerinin senevî on dört bin dört yüz kırk bir akçe yazı ve yüz elli gırûş mâlî olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere yüz otuz gırûş mu'accele ile merkumânın malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gırûşda iki yüz elli gırûş hesâbıyla otuz iki buçuk gırûş resm-i cülûs-ı hümayûn iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebine berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblâğ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Hasan ve 'Ömer zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Mart

¹⁰³ Cülusu hümayun gerekçesiyle devletin cülûs bedeli istemesinin bir nedeni devletin cülûs bahşışlerinin finansmanını bu şekilde sağlamaktır. Cülûs bedeli olarak merkezi otorite, malikânegiden mukataanın muaccele bedelinden %25 oranında cülûs resmi almıştır. Bu oran padişahların dönemlerine göre değişkenlik göstermiş olsa da ilgili dönem içerisinde bu oran aynı yanı % 25 olarak sabit kalmıştır. Bkz. B. Çakır, **Osmanlı Mukataa Sistemi**, s.167-168.

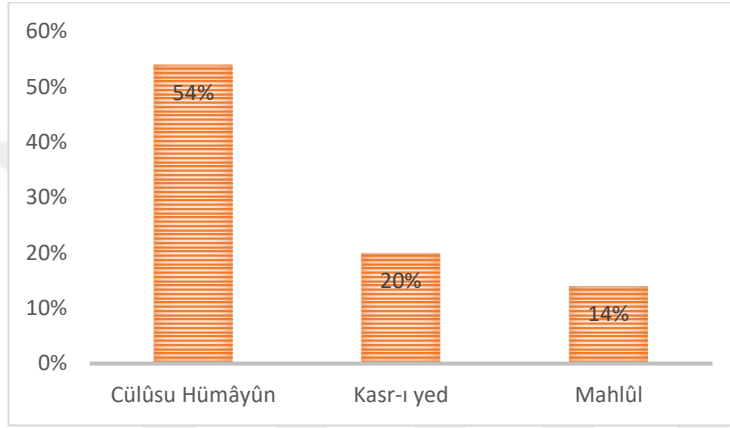
¹⁰⁴ Bkz. BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.42.

¹⁰⁵ Hem cülusu hümayûn hemde kasr-ı yed gerekçeleri dolayısıyla hazırlanmış beratlar için bkz. BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.55, 66-67, 74-75, 78-79, 82-83, 87.

ibtidâsından kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan ve senevî yüz otuz gurûş mâlın beher sene dört taksît ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyub yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 ZA sene 1143”¹⁰⁶

Grafik 1: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Beratların Yazılma Gerekçeleri

¹⁰⁶ Bkz. BOA, D.BŞM.MLK 14102, s.44.

II. BÖLÜM

H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 YILLARINDA MALİKÂNE KAYITLARININ ANALİZİ

1. Malikâne Satışlarının Tahlilleri (H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731)

1.1 Malikâne Sisteminin Uygulandığı Bölgeler (H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731)

Malikâne sistemi, 1695 yılından itibaren imparatorluğun çeşitli bölgelerinde uygulanmıştır. Malikâne uygulamasına konu olan mukataa/maktu'lar hem merkezde Divân-ı Hümayun tarafından hem de mahallinde olmak üzere satışlar gerçekleştirilmiştir. Uygulamanın ilk yıllarında mahallinde yapılan satışlar imparatorluğun doğu ve güneyinde yapılmıştır. Çalışılan defterde ise H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarına ait malikâne kayıtlarını ve bu kayıtlardaki satışlar merkezî otoritenin tercihlerini göstermektedir. Bu dönem içerisinde malikâne olarak verilen mukataaların tabi olduğu 40'a yakın sancak, muhassıllık ve voyvodalık tespit edilmiştir.

Tablo 3: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikâne Kayıtlarının Bulunduğu Sancak ve Eyaletler

Sancak	Eyalet
Adana Sancağı	Adana
Amasya Sancağı	Rumeli
Arapgir Sancağı	Tokad
Bağdat Hazinesi	Bağdat
Avlonya Sancağı	Rumeli
Boğaz Sancağı	
Bolu Sancağı	Anadolu
Bosna Sancağı	Bosna
Canik Sancağı	Trabzon
Çemişgezek Sancağı	Diyarbakir
Dimos Ayntab	Ayntab
Diyarbakir Voyvodalığı	Diyarbakir
Eğriboz Sancağı	Rumeli
Erzurum Sancağı	Erzurum
Girit H.	Girit

Halep Muhassıllığı	Halep
İnebahtı Sancağı	Rumeli
İzmir Sancağı	Anadolu
Karlili Sancağı	Rumeli
Kengiri Sancağı	Kastamonu
Kerkük Sancağı	Musul
Kocaili Sancağı	Anadolu
Kütahya Sancağı	Anadolu
Malatya Voyvodalığı	Malatya
Maraş Sancağı	Zülkadriye
Midilli Sancağı	Rumeli
Mora Sancağı	Rumeli
Musul Sancağı	Bağdat
Niğde Sancağı	Anadolu
Ohri Sancağı	Rumeli
Paşa Sancağı	Rumeli
Saruhan Sancağı	Rumeli
Sıgla Sancağı	Rumeli
Silistre Sancağı	Rumeli
Şam Hazinesi	Şam
Tırhala Sancağı	Rumeli
Tokat Voyvodalığı	Tokat
Rakka	Rakka
Vize Sancağı	Rumeli

Yukarıdaki tabloda vergi kaynaklarının (mukataa, maktu‘) malikâne olarak tevcih edildiği sancaklar ve onların bağlı olduğu eyaletler gösterilmiştir. Ancak malikâne sistemi bu sancakların tamamında uygulanmamıştır. Kimi zaman sancaklardan bir ya da iki bazen daha fazla mukataa malikâne olarak verildiği görülmüştür. Bu malikâne kayıtlarının her biri ayrı ayrı yani müstakil olarak incelendiğinde genel olarak yüksek meblağlı satışlar oldukları görülmektedir. Yine bu satışlar incelendiğinde özellikle Halep Muhassıllığı, Diyarbekir, Malatya ve Tokat Voyvodalıkları gerek merkezde ve gerek mahallinde satışı yapılan malikâne kayıtları, ilgili dönemdeki toplam malikâne kayıtlarının %51’ini oluşturmuştur.

Merkezî otorite bu malikâne satışlarını niçin bu bahsedilen yerlerde yoğunlaştırmıştır sorusunun cevabı için özellikle çıkartılan bir fermana rastlanılmamıştır. Bu yüzden bu sözü edilen yerlerin malî-idarî yapısı incelendiğinde cevap nitelikli açıklamalar elde edilebilir. Devletin senelik vergi hasılatları incelendiğinde özellikle

Halep Muhassıllığı, Diyarbekir, Tokat Voyvodalıkları ve Adana'nın merkezî hazineye gelirleri içerisinde oldukça önemi büyüktür. Yine bütçe defterlerine bakıldığında bu bölgelerin gelir kaynaklarının on milyon akçeyi aştığı da görülmüştür. Bunların merkezî bütçe gelirleri içerisinde oranları yüksektir.

1.2. Malikâne Olarak Verilen Mukataa ve Maktu'ların Senelik Mâllarının Ödendiği Yerler

Malikâne sisteminin uygulanmaya başlanıldığı 1695 yılından itibaren ilk olarak köy ve mezraaların satışı yapılmıştır. Bu köy ve mezraaların vergileri maktu' olarak tayin edilmiş ve mukataa haline getirilmemiştir. Malikâne sisteminin ilk üç senesinde maktu' halindeki köy ve mezraaların sayısı mukataalardan fazladır. Bu durum oransal olarak ifade edildiğinde maktu' halindeki köy ve mezraalar mukataaların %64'ünü oluşturmuştur.¹⁰⁷ Ancak bunların senelik mâllarına ve muaccelelerine bakıldığında mukataaların, maktu'lardan daha yüksek meblağlar sağladığı görülmüştür.¹⁰⁸ Köy ve mezraalar vergi potansiyeline göre mukataa haline getirilmiştir. Malikâne sisteminde iltizam gibi malikâneci bir mukataayı tek başına işleteceği gibi birden fazla mukataayıda deruhte edebilmiştir. Çalışmaya konu olan defterde bu durumun örneği birden fazla görülmüştür.

Malikâne olarak verilen mukataa ve maktu'ların senelik mâllarının gittikleri yerlere ve mali birimlerine göre incelendiğinde bu malikânelerin bir kısmının Hazine-i Amire'ye, bağlı olduğu görülmüştür. Aşağıdaki tabloda, Hazine-i Amire başlığıyla senelik elde edilen mâlî, muaccelle miktarı ve malikâne sayısı gösterilmiş ve diğer mali-idari birimlerle mukayeseli olarak incelenmiştir. Malikâne kayıtları incelendiğinde Hazine-i Amire dışında bir kısım vergiler ise Halep Muhassıllığına, çeşitli sancaklardaki emin ve nazırlara, Diyarbekir, Malatya, Tokat Voyvodalarına, Adana Valisine, Şam ve Rakka Hazinesine bağlı vergi kalemleri olduğu da görülmüştür. Bunun yanında ayrıca askerî, ziraî ve benzeri harcamalar için ocaklıklara da ödemeler yapılmıştır.

¹⁰⁷ E. Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, s.32.

¹⁰⁸ E. Özvar, **A.g.e.**, s.33-34.

Tablo 4: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânelerin Senelik Mâllarının Ödendiği Yerler

Senelik Mâlin Ödendiği Yer	Muaccele	%	Malikâne Sayısı	%
Hazîne-i Amire	75.050,5 kuruş	66.19%	40	25.80%
Muhassıl	5053 kuruş	04.45%	21	13.54%
Voyvoda	21.007 kuruş	18.52%	45	33.08%
Vali	480 kuruş	00.42%	5	03.22%
Emin	355 kuruş	00.31%	6	06.15%
Ocaklık	1000 kuruş	00.74%	2	01.29%
Şam Hazinesi	1000 kuruş	00.74%	2	01.29%
Musul Hazinesi	25 kuruş	00.02%	2	01.29%
Girit Hazinesi	2500 kuruş	02.20%	1	00.64%
Bağdat Hazinesi	3416 kuruş	03.01%	3	01.93%
Rakka Hazinesi	3502 kuruş	03.08%	9	05.80%

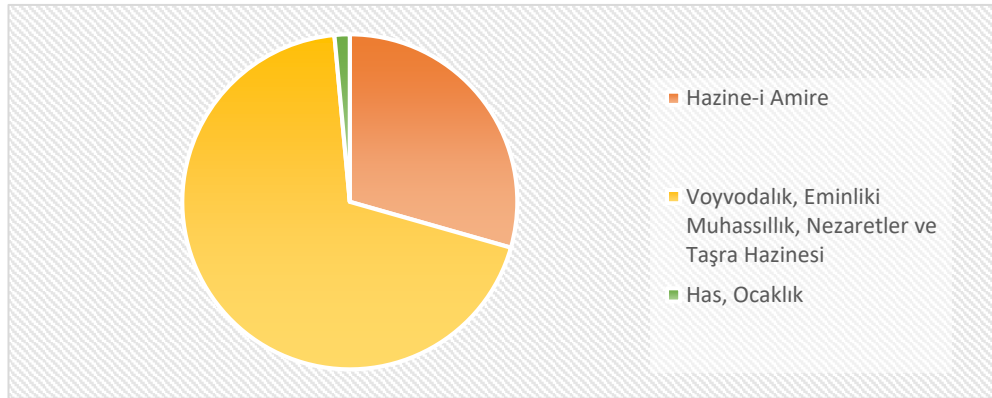
Yukarıdaki tabloda ilgili dönem içerisinde (H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731) kaydı bulunan malikânelerin vergi kaynaklarının, senelik mâlin nereye gideceği ilk sütunda gösterilmiştir. İkinci sütunda yani muaccele başlığıyla, vergi kaynaklarının gittikleri yerlere göre elde edilen muaccele miktarları verilmiştir. Son olarak dördüncü sütunda ise satılan malikânelerin sayısı verilmiştir. Toplanan vergi kaynaklarının doğrudan Hazine-i Amire'ye intikal eden kısmı %40 olarak tespit edilmiş olup toplam muaccele miktarının ise %66'sını oluşturmuştur. Bu oldukça ciddi bir rakamdır çünkü bu dönem içerisinde Hazine-i Amire'ye aktarılan muaccele miktarı toplam muaccele miktarının yarısından fazlasını oluşturmuştur.

İkinci sütunda bulunan muhassıl kısmı ile Halep Muhassılığı kastedilmiştir. Bu tarih içerisinde Halep Muhassılığı'nda toplam 21 malikâne kaydı görülmüştür. Ancak bu malikânelere alınan muaccele miktarı malikâne sayısına oranla düşüktür. Ortalama

muaccele miktarı 459 kuruşa tekabül etmektedir. Voyvoda sütununda, Bolu, Malatya, Diyarbakir ve Tokat Voyvodalıklarının malikâne sayısı ve muaccele bedelleri verilmiştir. Voyvodalık altında 45 malikâne kaydı olup toplam malikânelerin %33'ünü oluşturmuştur. Muaccele miktarı ise toplam muaccele miktarının %18'idir. Bu voyvodaları müstakil olarak incelediğimizde; Diyarbakir Voyvodalığı 17 malikâne ile %37; Tokat voyvodalığı 15 malikâne ile %33; Malatya Voyvodalığı 12 malikâne ile %26 ve Bolu voyvodalığı bir tane olup %0.22'ye tekabül etmektedir

Vali başlıklı sütunda ise Şehrizar, Adana ve Musul valiliklerinin senelik mâlları verilmiştir. Valiliğe bağlı malikâne kayıtları incelendiğinde, toplam malikânenin %3'ünü oluşturduğu görülmüştür. Bu dönem içerisinde senelik mâlların ocaklıklara tahsis edildiği malikâne sayısı ise iki olduğu görülmüştür. Hazinele ait -Bunlar Şam, Rakka, Musul, Girit ve Bağdat Hazinele- malikâne kayıtları incelendiğinde 17 adet malikâne tespit edilmiştir. Bu hazinelelerin içinde en fazla malikâne kaydı Rakka Hazinesi'nde görülmüştür. Hazinele muaccele miktarı çerçevesinde bakıldığında Bağdat Hazinesi üç adet malikâne ile en fazla muaccele bedeli ödemiştir.

Grafik 2: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânelerin Bağlı Olduğu Yerler

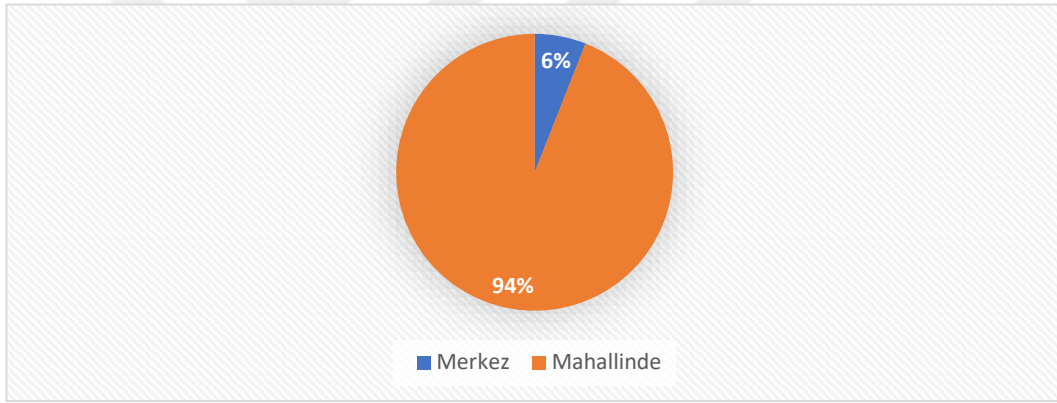

1.3. Merkezde ve Mahallinde Yapılan Malikâne Satışları

Malikâne olarak işletilecek olan maktu' ve mukataaların satış işlemleri yapılırken, ilk olarak tespit edilip karar kılınmış ardından ise bunların satış işlemleri ya merkezden yani Divan-ı Hümayun tarafından ya da mahallinde olmak üzere iki şekilde gerçekleşmiştir. Merkezde yapılan malikâne satışlarının mahallinde yapılan malikâne satışları arasındaki fark, müzayedenin mahallinde yapılmış olması ve muaccelenin satışı

gerçekleştiren görevli tarafından tahsil edilmiş olmasıdır.¹⁰⁹ Bu satış işlemi malikâne satışından görevli memurlar vasıtasıyla gerçekleşmiştir. H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında merkezde ve mahallinde yapılan malikâne satış oranları arasında ciddi bir fark vardır. Merkezde yapılan malikâne satışları, toplam satışların %6'sını oluştururken mahallinde yapılan malikâne satışları, toplam satışın %94'ünü oluşturmuştur. Bu durum malikâne sisteminin ilk üç yılında malikâne satışları merkezde %52, mahallinde yapılan malikâne satışı ise %48 olduğu görülmüştür. Bu değişikliğin sebebi kayıtlarda belirtilmemesine karşılık, malikâne satışlarının artması, imparatorluğun hemen her yerinde gerçekleşmeye başlaması ve malikâne uygulamasının gelişmesiyle alakalı olma ihtimalini düşündürmektedir.

Grafik 3: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Merkezde ve Mahallinde Yapılan Malikâne Satışları

1.4. Malikânelerin Ortaklık veya Tek Olarak İşletilmesi

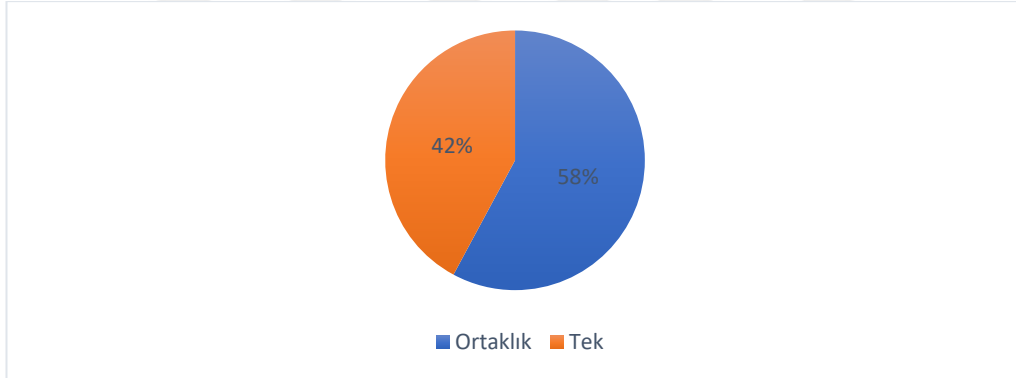
Malikâne sisteminde, maktu' veya mukataalar ortaklık yoluyla veya tek başına olmak üzere iki şekilde işletilmiştir. Satışa çıkarılan malikânelerin muaccelle ödemelerinin artmasıyla birlikte imparatorlukta, malikâneler ortaklık yoluyla işletilmeye başlamıştır. Bu ortaklık malikâne sisteminin ilk başlarında küçük ortaklıklar olmuştur. Çünkü ilgili dönemde satışa çıkartılan mukataaların büyük çoğunluğunu düşük hasılatı olan birimlerin olduğu görülmüştür. Bunun sebebi ise uygulamanın ilk defa denenecek olması ve dolayısıyla oluşabilecek riski en düşük seviyede tutabilmektir. Ancak zamanla malikâne sisteminin yaygınlaşması ve gelişmesi ile ortak sayısı ve muaccelle miktarında

¹⁰⁹ E.Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Sistemi**, s.82-84.

da artış meydana gelmiştir. Malikânelerin yüksek meblağlarda muaccele ile satışa çıkarılması ortaklık kurmaya zorlamıştır. Farklı bölgelerde bulunan farklı mukataaları veya aynı bölgede olup farklı mukataaya sahip olan malikâneci ortaklık yoluyla oluşabilecek riskleri yarı yarıya indirmeyi hedeflemiştir. Nitekim belgelerde de sık sık geçen “*birinin fazlasını diğerinin kesrine*” ifadesiyle riski kısmen de olsa hafifletmişlerdir.¹¹⁰

Çalışmaya kaynaklık eden defterde bulunan malikâne kayıtları incelendiğinde 91 adet malikânenin ortaklık yoluyla işletilirken 62 malikâneyi ise malikânciler tek başına deruhte etmişlerdir. İlgili dönem içerisindeki malikânelerin ortak sayısı en fazla iki kişi olmuştur. Bunun sebebi ise mukataaların bölünerek ortaklaşa deruhte etmenin azami sınırının iki kişi olacağına dair çıkartılan fermanıdır. Bu minvalde kayıtlar ışığında 92 malikânenin, 184 malikâneci tarafından işletildiği görülmüştür.

Grafik 4: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarına Ait Malikânelerin Ortaklık Yoluyla ve Tek Başına İşletilmesi

1.5. Malikânecilerin Profilleri

Berat kayıtları, malikânecilerin profilleri üzerine çeşitli bilgiler içermektedir. Malikâneciler askeri ve reaya olmak üzere iki şekilde tasnif edilmiştir. Devlet içerisinde herhangi bir vazife ile görevli olanlar için askeri, devlet görevlisi olmayıp sivil halk olarak tanımlayabileceğimiz malikâneciler için ise reaya ifadesi kullanılmıştır. Defterdeki berat kayıtları incelendiğinde askeri malikâneciler, ünvanı veya devlet içerisindeki göreviyle kaydedilmiştir. Bu berat kayıtlarında vazifesi belirtilmemişse malikânecinin isminin

¹¹⁰ M. Çizakça, *İslam Dünyasında ve Batı’da İş Ortaklıkları*, s.150-151.

önünde bulunan elkabı veya isimlerinin sonunda bulunan dua cümlesiyle onların kimliğine dair ipuçları elde edilmiştir.

Tablo 5: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânelerin Askeri-Reaya Dağılımı

Malikâne Sahipliği	Malikâne Sayısı	%	Yatırılan Muaccele	%
Askeri	37	23%	75.875 kuruş	62%
Reaya	120	77%	44.608,5 kuruş	38%

Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere, H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında malikânecilerinin %23'ü askerî zümreden olmasıyla beraber %77'sinin ise reaydan kimseler oldukları görülmüştür. Askerî zümre mensupları 37 malikâne için 56.330 kuruş muaccele bedeli yatırmışlardır. Askerîlerin ödemiş oldukları muaccele bedeli toplam ödenen muaccele bedelinin %62'sini oluşturmuştur. Reayadan olan malikâneciler ise, kaydı bulunan 120 malikânedan toplam 44.608,5 kuruş muaccele bedeli yatırmışlardır. Bunların yatırmış olduğu muaccele toplam muaccele bedelinin %38'ini oluşturmuştur.

Malikâneciler askerî ve reaya olmak üzere iki şekilde tasnif edildikten sonra askerîleri malikâneciler, kendi içerisinde birtakım tasniflere ayrılmışlardır. Askerî malikânecileri kendi içerisinde askerî bürokrasi, ilmiye sınıfı, maliye bürokrasisi ve saray görevlileri olmak üzere dört bölüme ayrıldıkları tespit edilmiştir. Bu tasnif aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 6: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malikânecilerin Grupları ve Muaccele Bedelleri

Gruplar	Muaccele	%
Askerî Bürokrasi	58.695 kuruş	65%
Mâlî Bürokrasi	3795 kuruş	4,42%
İlmiye	22.725 kuruş	25%
Saray Görevlileri	4890 kuruş	5,42%

Yukarıdaki tabloda, ilgili dönemde malikâneler incelendiğinde en fazla muaccele bedeli ödeyen grubun askerî bürokrasi sınıfı olduğu görülmüştür. Bunların ödemiş oldukları muaccele, toplam ödenen muaccele miktarının %62'sini oluşturmuştur. İlmiye

grubundan malikânecilerin ödemiş olduğu muaccele miktarı ise toplam muaccele bedelinin %25'i olduğu anlaşılmıştır. Bunları sırasıyla saray görevlileri ve malî bürokrasi sınıfı takip etmiştir.

Askerî malikânecilerin tasnifi yapılırken, kimi grubun birden fazla gruba dâhil edildiği görülmüştür. Çünkü ortaklıkla işletilen malikânelerde ilmiye mensubu malikâneciler bulunurken askerî bürokrasidende malikânecilerin olabildiği görülmüştür. Dolayısıyla böyle durumlarda tablolara her iki grup içinde aynı muaccele bedelleri yansımıştır.

2. Kayıtlarının Bölgesel Açıdan Tahlili (H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731)

2.1 Diyarbekir Voyvodalığı

Malikâne sisteminin kuruluşundan itibaren malikâne satışı açısından en fazla satışın gerçekleştiği bölgelerden biri Diyarbekir Voyvodalığı'dır. Hazine defterdarlığının kaldırılması ile Diyarbekir Voyvodalığı iltizama bir bütün olarak dâhil olmuş ve voyvodalığın vergi kaynaklarını oluşturan alt mukataalara veya alt maktu'lara ayrılarak malikâne üzerine idare edilmiştir. Diyarbekir Hazinesi, senelik gelirlerinin yüksek olması sebebiyle merkez maliyesi için önemli bir konumu vardır. H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında Diyarbekir'de malikâne olarak kaydı bulunan maktu' ve mukataalar aşağıdaki kaza ve nâhiyelerde gerçekleşmiştir.

Tablo 7: Diyarbekir Voyvodalığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Amid	Çermik	Hani
Amid/Şarkiamid	Küh-ı Mardin	Berazi
Amid/Garbiamid	Ergani	Savur
Diyarbekir	Til	

Diyarbekir Voyvodalığı'nda satışı yapılan malikânelerin senelik mâllarının gittikleri yerlere bakıldığında 17 malikânenin hepsi voyvodalığa intikal etmiştir. Bu voyvodalığın malikâne satışlarındaki vergi muhtevalarına bakıldığında ise zirai ve hane vergilerinin toplandığı köy ve mezraalar ilk sırada satışı gerçekleşen birimdir. Bunun yanında bir adet malikâne üzere verilen görev vardır. Bu kaydın tutulduğu defterde *Bakkalân ve Bazarcıyân ve Bazarbaşılık mukâta'ası* olarak geçmiştir. Bir tane ticarete dayalı toplanan vergi vardır ve bu ise, *Boyahane-i Çüngüş* olarak geçmektedir. Kayıtlarda *Karaulus Aşireti Mukataası* adı altında bir adette aşiret vergisi görülmüştür. Bununla

beraber köy ve mezraaların muaccele bedeli 2765 kuruş olup, toplam muaccele bedelinin %74'üne tekabül etmektedir. Diğer aşiret, görev ve ticarete dayalı üç malikânenin muaccele bedeli ise 971 kuruş olup bu da toplam muaccelenin %25'ine denk gelmektedir.

Tablo 8: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Diyarbekir Voyvodalığı'nda Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccele Bedelleri

Ünvanlar	Malikâneci Sayısı	Muaccele	%
Ünvanı Olmayan	10	2311 kuruş	61,85%
Seyyid	5	1265 kuruş	33,85%
Sekbanbaşı, Sabık	1	160 kuruş	4,28%
Toplam	16	3736 kuruş	

Bahsi geçen dönem bazında yukarıdaki tabloda malikâne deruhte eden malikânecilerin ünvanları, muaccele bedelleri ve oranları görüldüğü üzere tespit edilmiştir. Ancak %60'ının ünvanına dair bir veri, berat suretlerinde görülmemiştir.

Bunun yanında Diyarbekir Voyvodalığı'nda deruhte eden malikâneciler arasında bir malikânecinin isminden önce “Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân” elkabı bulunmaktadır. Bu elkab ile malikânecinin Defterdâr, Hassâ Silâhdar, Maden Emini Vekîli veya Mütesellim olabileceğini göstermektedir. Diğer ünvanlara bakıldığında tek veya ortak olarak işleyen seyyid ünvanlı malikâneciler, diğer malikânecilerin %29'unu oluşturmaktadır. Seyyidlerin deruhte ettikleri malikânelerin toplam muaccele bedeli ise 1265 kuruştur. Seyyidlerin muaccele bedeli tüm muaccele bedellerin %33'ünü oluşturmaktadır. Bu ise oldukça iyi bir rakamdır çünkü 17 malikânedan 4 tanesi seyyid ünvanlı malikânecidir. Ayrıca seyyid ünvanlı malikânecilerden birinin muaccele bedeli, belgenin yırtılmış/kopmuş olması sebebiyle dâhil edilememiştir. Seyyidler dışında sabıkbaşı, sekban olarak ifade edilen Murtaza'nın da malikâne yatırımları vardır. Bunlar voyvodalık içerisinde iki adet malikâne deruhte etmişlerdir. Toplam muaccele bedelleri ise 160 akçedir. Diyarbekir Voyvodalığında malikâne deruhte eden malikânecilerin tek mi yoksa ortak olarak mı deruhte ettiklerine dair bir hesaplama yapıldığında; bunların %52'si ortaklık yoluyla, %48'i ise tek olarak deruhte edildiği görülmüştür

2.2 Halep Muhassıllığı

Malikâne sisteminin uygulamaya konulmasından itibaren malikâne satışlarının en fazla olduğu eyaletlerin başında Halep gelmektedir. XVII. yüzyılın ortalarıyla beraber Halep'in hazine gelirleri ber-vech-i muhassıllık olarak idare edilmeye başlamıştır. Böylece bu tarihle beraber Halep Defterdarlığı kaldırılarak, miri gelirler iltizamen toplanılmıştır. Halep'in senelik hazine gelirleri, merkezi bütçe gelirleri içerisinde önemli bir yeri vardır. Defterde bulunan berat suretleri incelendiğinde ilgili dönem içerisinde en fazla malikâne kaydı Halep Muhassıllığı'nda görülmüştür. Malikâne uygulaması bu eyalette ilk etapta muhassıllığa bağlı mukataa ve maktu' biçiminde toplanan vergi gelirlerine konu olmuştur. Çalışmaya dâhil olan Halep Muhassıllığı'nda malikâne kayıtları aşağıdaki tabloda bulunan kaza ve nahiyelerde bulunmuştur.

Tablo 9: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Halep Muhassıllığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Antakya	Harim
Kasir	Maarretü'l-Masrin
Eriha	Cebul

Halep Muhassıllığı'nda ilgili dönem içerisinde 23 adet malikâne kaydı tespit edilmiştir. Kayıtlardan berat verilme gerekçelerine bakıldığında 10 tanesinin kasr-ı yed dolayısıyla el değiştirdiği ve 13 tanesinin ise cülûsu hümayun dolayısıyla berat yenilendiği berat suretlerinde görülmüştür. Satışı yapılan bütün malikânelerin senelik mâlları 186.202 para mâldır. Toplam muaccele miktarı ise 5253 kuruş olduğu görülmüştür.

Halep'te mukataa veya maktu' olarak satışı gerçekleştirilen malikânelerin hepsi Halep Muhassıllığı'na bağlı olduğu berat suretlerinde görülmüştür. İlgili dönem içerisinde, malikâne olarak işletilen mukataa ve maktu'ların senelik mâllarının nereye intikal edileceği berat suretlerinde belirtilmiştir. Muhassıllığın malikâneye verilmediği

dönemde, mukataaları malikâne olarak tevcih eden malikâneciler, senelik verilecek olan mâlları taksitler halinde muhassıl olanlara ödenmişlerdir.¹¹¹

Halep Muhassıllığı'nın vergi muhteviyatı incelendiğinde hepsinin köy ve mezraalara dayalı vergilendirmeler oldukları görülmüştür. Öte yandan satışı gerçekleştirilen malikânelerin ortaklık analizi yapıldığında bunların %57'si ortaklık yoluyla %42'sinin ise tek olarak tevcih edildiği görülmüştür. Bu aralarındaki oran birbirlerine yakındır. Bununla beraber tek olarak deruhte eden malikânecilerin ödedikleri senelik mâl, ortaklık yoluyla deruhte eden malikânecilerden daha fazladır. Nitekim tek olarak deruhte eden malikânecilerin Halep Muhassılları'na ödedikleri senelik mâl 142.063 akçe olarak tespit edilirken, ortaklık yoluyla deruhte eden malikânecilerin ödedikleri senelik mâl 54.149 akçe olarak tespit edilmiştir.

Tablo 10: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Halep Muhassıllığı'nda Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccele Bedelleri

Ünvanlar	Malikâneci Sayısı	Muaccele	%
Ünvanı Olmayan	10	2311 kuruş	61,85%
Seyyid	5	1265 kuruş	33,85%
Sekbanbaşı, Sabık	1	160 kuruş	4,28%
Toplam	16	3736 kuruş	

İlgili dönem içerisinde malikâne deruhte eden malikânecilerin ünvanları, muaccele bedelleri ve toplam muaccele bedelinin ünvana göre oranları belirtilmiştir. Berat suretleri incelendiğinde seyyid ünvanlı malikânecilerin sadece bir tanesinin muaccele bedeli belirtilmiştir. Diğer üç seyyid ünvanlı malikâne sahibinin muaccele bedelleri berat suretlerinde yer verilmemiştir. Böyle bir durum söz konusu olunca veriler arasında mukayeseli bir analiz yapmak mümkün olmamaktadır. Bununla beraber belgelerde seyyid ünvanından başka bir ünvana ve malikâneciye dair bir bilgi olmadığı için kalanlar sivil zümreden kimseler olarak değerlendirilmiştir.

2.3 Malatya Voyvodalığı

¹¹¹ E. Özvar, *Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*, s.95.

Malatya, XVIII. yüzyılın ilk çeyreğine kadar Ayntab, Maraş ve Karsı Maraş ile birlikte Zulkadriye olarak geçen Maraş Eyaleti'ne bağlı sancak olmuştur. Maraş Eyaleti'ne bağlı bir sancak olmasıyla beraber 1717-1718 yıllarında Malatya'da malikâne uygulamasına geçilmiştir.¹¹² Malatya Sancağı'nda bulunan bütün kazalar Malatya Voyvodalığı'nda bulunmamıştır.¹¹³

Tablo 11: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malatya Voyvodalığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Akçadağ	Kasaba
Arguvan	Şureili
Kahta	Taşeli

Malatya Voyvodalığı'na bağlı yukarıda verilen kaza ve nahiyelerde bahsi geçen dönem içerisinde berat suretlerinde toplam 11 adet malikâne kaydı tespit edilmiştir. Bunların berat yenileme gerekçelerine bakıldığında %63'ü yani yedi tanesi cülusu hümayun dolayısıyla %18'i yani iki tanesi mahlûl kalmış olması nedeniyle ve kalan %18'i yine iki tanesi kasr-ı yed sebebiyle el değiştirdiği berat suretlerinde görülmüştür. Satışı gerçekleştirilen malikânelerin senelik mâlları toplam 97.010 akçe mâldır. Toplam muaccele bedelleri ise 8970 kuruş olarak tespit edilmiştir.

Malatya Voyvodalığı'nda satışı gerçekleştirilen malikânelerin senelik mâllarının gittikleri yerlere bakıldığında 11 malikânede voyvodalığa intikal edildiği görülmüştür. Malikâne satışı gerçekleştirilen Malatya Voyvodalığı'nın vergi muhteviyatına bakıldığında ise imparatorluğun diğer bölgelerinde olduğu gibi çoğunlukta köy ve mezraalara bağlı tarımsal üretime dayalı vergi biçimine ve hane bazlı vergilendirmeye yekûn tutuldukları tespit edilmiştir.

Malatya Voyvodalığı'nda malikâne sahiplerinin kimliklerine dair bir analizde bulunulamamıştır. Çünkü bu malikânciler hakkında berat suretlerinde herhangi bir bilgiye rastlanılmamıştır. Malatya Voyvodalığı'nda malikâne deruhte eden malikânciler genellikle sivil zümre mensubu insanlar diyebiliriz. Berat suretlerinde bir malikâneci için birkaç berat yazıldığı görülmüştür. Bu onun birden fazla mukataaya sahip olduğunu

¹¹² Orhan Kılıç, **18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı**, Elazığ 1997, s.55.

¹¹³ E. Özvar, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, s.116.

göstermektedir. Bununla beraber Malatya ve civarında önemli bir aşiret olan Rişvanzade aşiretine ait önemli kayıtlar vardır. Rişvanzade aşiretinin önemli liderlerinin beylerbeylik, sancakbeylik, voyvodalık, mutasarrıflık gibi devlet içerisinde önemli kadrolarda görevler yaptıkları görülmüştür.¹¹⁴ Rişvanzade aşiretinin ödemiş olduğu senelik mâl, Malatya Voyvodalığı'nda satışı gerçekleştirilen malikânelerden elde edilen toplam senelik mâlın %62'sini oluşturmaktadır. Bu toplam rakamın yarısından fazlasının Rişvanzadelerin ödedikleri anlamına gelmektedir. Ayrıca belge suretlerinden, malikâne deruhte eden Rişvanzade Mehmed Paşa'nın isminden sonra kullanılan *dâme ikbâlehu* ve paşa elkabından; baş defterdâr, beylerbeyi, hâkim, kethüdâ, muhafız, mutasarrıf olduğu anlaşılmakta ve bu da kimliğine dair bir ipucu niteliği taşımaktadır.

Tablo 12: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Malatya Voyvodalığı'nda Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccele Bedelleri

Ünvanlar	Malikâneci Sayısı	Muaccele	%
Seyyid	4	40 kuruş	00.78%
Ünvanı Olmayanlar	19	5053 kuruş	99.21%
Toplam	23	5093 kuruş	

Seyyid ünvanlı malikâneciler tek ve ortak olarak işlettikleri malikâneleriyle Malatya Voyvodalığı'nda bulunan malikânecilerin %18'ini oluşturmaktadır. Seyyid ünvanlı malikânecilerin toplam ödedikleri muaccele bedeli 830 kuruş olup bu rakam toplam muaccele bedelinin %10'unu oluşturmaktadır. Bunun yanında sekbanbaşı, sabık olarak nitelendirilen Murtaza'nın muaccele bedeli Malatya Voyvodalığı'nın ortalama muaccele bedeli üzerindedir ve sadece bir Murtaza'nın ödediği muaccele bedeli toplam muaccele bedelinin %14'ünü oluşturmaktadır.

¹¹⁴ Rişvan Aşireti cemaatlerinin Malatya ve çevresindeki mukataalardan genellikle yine kendi aşiretlerinden olan Rişvan beylerine malikâne şeklinde verilmiştir. Mesela valide sultan haslarından olan Malatya sancağının Hısn-ı Mansur kazası ve köylerindeki konargöçerler reaya ile yerleşik olanların mukataalarının 1789 yılında Malatya sancağı mutasarrıfı Rişvanzâde Ömer Paşa uhdesinde olduğu anlaşılmaktadır.¹¹⁴ Rişvanzâde Ömer Paşa'dan sonra Malatya ve çevresindeki mukataalar, torunu Rişvanzâde Abdurrahman Paşa'nın uhdesine verilmiştir. Bkz. Faruk Söylemez, **Osmanlı Devleti'nde Aşiret Yönetimi Rişvan Aşireti Örneği**, Kitabevi Yay., İstanbul 2007, s.135.

Satışı gerçekleştirilen malikânelerin ortaklık analizi yapıldığında malikânecilerin %54'ü ortaklık yoluyla %45'i ise tek olarak tevcih edildiği görülmüştür. Aralarındaki oran birbirine yakındır. Tek ve ortak olarak ödenen senelik mâla bakıldığında tek olarak deruhte eden malikânecilerin ödedikleri senelik mâl, ortaklık yoluyla deruhte eden malikânecilerden daha fazladır. Tek olarak deruhte eden malikânecilerin Malatya Voyvodalığı'na ödedikleri senelik mâl 69.900 akçe olarak tespit edilirken, ortaklık yoluyla deruhte eden malikânecilerin ödedikleri senelik mâl 27.110 akçe olarak tespit edilmiştir. Tek olarak deruhte eden malikânecilerin senelik ödedikleri mâlın fazla olmasında Rışvanzade Mehmed Paşa'nın önemi büyüktür çünkü o sadece senelik 60.050 akçe mâl ödemiştir. Muaccelle bedelleri açısından bakıldığında, seyyid ünvanlı malikâneciler dört kişi olup toplam 830 kuruş ödemişlerdir.

2.4 Tokat Voyvodalığı

H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında malikâne satışlarına konu olan bölgelerin başında gelen bölgelerden biri de Tokat Voyvodalığı'dır. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun ilk yüzyıllarında Tokat'ın da bulunduğu Amasya, Sivas bölgeleri için Rum Eyaleti tabiri kullanılmıştır. İlerleyen yıllarda II. Murad (1421-1444) Rum Eyaleti'nin sınırlarını genişletmiş ve Canik, Çorum ardından Karahisar-ı Şarki bu bölgeye katılmıştır.¹¹⁵ Tokat Voyvodalığı kurulmadan önce bölgenin mali işlerini Rum Hazinesi Defterdarlığı tarafından yürütülmüştür. 1659 yılından itibaren defterdarlık kaldırılarak Tokat Voyvodalığı ihdas edilmiştir.¹¹⁶

Tablo 13: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Tokat Voyvodalığı'nda Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Budaközü	Kazabad	Niksar
Bozok	Şarkipare	Zile
Çorum	Osmancık	

¹¹⁵ Erol Özvar, **XVII. Yüzyılda Osmanlı Taşra Maliyesinde Değişim: Rum Hazine Defterdarlığından Tokat Voyvodalığına Geçiş**, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul 1998, s.15-17.

¹¹⁶ E. Özvar, **XVII. Yüzyılda Osmanlı Taşra Maliyesinde Değişim..**, s.37-43.

Tokat Voyvodalığı'na bağlı yukarıdaki tabloda belirtilen kaza ve nahiyelerde toplam 15 adet malikâne kaydı görülmüştür. Berat verilme gerekçelerine bakıldığında dört tanesi yani %26'sı kasr-ı yed; yine dört tanesi %26'sı mahlûl; ve kalan yedi tanesi yani %33'üne cûlus dolayısıyla beratlar verilmiştir. Berat suretlerinde kimi malikâneler cûlus sebebiyle berat yenilenirken aynı zamanda da kasr-ı yed işlemlerinin yapıldığı da görülmüştür. Bunun muhtemel sebebi malikânecinin cûlus bedelini ödemek istememesidir. Tokat Voyvodalığı'nda malikâne satışlarından senelik toplam 7268,5 akçe mâl elde edilmiştir. Satışı gerçekleştirilen malikânelerden alınan muaccele bedeli ise 8331 kuruştur. Bu rakamlardan anlaşıldığı üzere birçok mukataada senelik toplanan mâl, muaccele bedelini karşılayamamaktadır. Malikâne kaydı ilgili dönemde her ne kadar fazla olmuş olsa da malikânelerin verimsiz alanlarda olduğu senelik mâl ile muaccele miktarı arasındaki ters orantıdan anlaşılmaktadır. Bununla beraber muaccele bedelinin, senelik mâldan fazla olması o bölgede satışı yapılan maktu' ve mukataalarda rekabet olduğunu da göstermektedir. Cûlus sırasında berat yenilemeyip kasr-ı yed yani kendi rızalarına feragat etme sebeplerinden biri de bu sebepten kaynaklandığını düşündürmektedir.

Malikânelerin senelik mâllarının gittikleri yerlere bakıldığında bunların hepsinin Tokat Voyvodalığı'na intikal edildiği görülmüştür. Satışı gerçekleştirilen malikânelerin vergi muhteviyatına bakıldığında ise köy ve mezraaya bağlı tarımsal üretime dayalı olduğu tespit edilmiştir.

Tokat Voyvodalığı'nda malikâne deruhte eden malikânecilerin kimlikleri üzerine bir tespit yapılamamaktadır. Berat suretlerinde bunlara dair isimlerinde herhangi bir ünvan, elkab vs. yoktur. Bu sebepler onların sivil zümreden kimseler oldukları çıkarımına itmektedir. Bu görüşü yani onların sivil zümreden kimseler olduklarını düşündüren bir diğer ipucu ise senelik mâl ve muaccele miktarının düşük olmasıyla alakalıdır. Bu durumda sivil zümreden olduklarına dair çıkarımları güçlendirmektedir.

Satışı gerçekleştirilen malikânelerin ortaklık yoluyla mı yoksa tek başına mı deruhte edildiğine dair bir analiz yapıldığında bu durumun hemen hemen yarı yarıya olduğu görülmüştür. Tek olarak malikânelerini deruhte edenler %53 iken, kalan %47'si ise ortaklık yoluyla işlettikleri görülmüştür. Bunların tek ve ortak olarak ödedikleri muaccele miktarları ise hemen hemen yarı yarıyadır. Tek olarak işletilen malikânelerin

toplam muaccele bedeli 2970 kuruş iken ortaklık yoluyla işletilenler de toplam muaccele bedeli 5361 kuruş olduğu berat suretlerinde görülmüştür.

2.5 Anadolu Eyaleti

Anadolu Eyaleti'nin mali idaresi ve denetimi merkez maliyesi içerisinde yürütülmüştür ancak yukarıdaki Adana, Bolu, Saruhan gibi sancaklarda, muhassıllık ve voyvodalık vasıtasıyla mahallinde mali yönetimi gerçekleştirilmiştir. Malikâne sahipleri, malikâne olarak deruhte ettikleri mukataaların senelik mâllarını doğrudan merkezi hazineye değil, voyvodalıklara, emirlere ödeme gerçekleştirmişlerdir. H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında Anadolu Eyaleti'ne bağlı sancak ve kazalarda toplam 18 adet malikâne kaydı görülmüştür. Anadolu Eyaleti'nde malikâne satışı gerçekleştirilen sancaklar şunlardır:

Tablo 14: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Anadolu Eyaleti'nde Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Amasya	İzmir	Niğde
Bolu	Kangırı	Saruhan
Canik	Kocaili	Danışmendlü
Erzurum	Kütahya	

Anadolu Eyaleti'nde satışı yapılan malikânelerin ödemeleri gereken senelik mâllarına bakıldığında %45'i kuruş-ı esedi geriye kalan %55'i ise akçe ile hesaplanmış olduğu görülmüştür. Bu eyaletlerin senelik ödenmesi gereken mâlların hemen hepsi Hazine-i Amire'ye ödenmiştir. Bunu oranlarsak %94'ü Hazine-i Amire'ye kalan %6'sı ise voyvodalara tahsis edildiği görülmüştür.

Anadolu Eyaleti içerisinde bulunan 11 adet sancağın malikâne olarak kaydı bulunan mukataa ve maktu'ların hazineye ödenen senelik toplam ödenen mâl kuruş cinsinden 13.106,5 akçe olanlar ise 505.034 olarak hesaplanmıştır. Kuruşu akçe değerinden hesapladığımızda ise bu rakam toplam 1.159.814'e tekabül etmektedir. Tahsil edilen muaccele miktarı ise berat suretlerinden 21.765 kuruş olarak hesaplanmıştır. Anadolu Eyaletleri'nde malikâne satışı gerçekleştirilen maktu' ve mukataaların vergi

muhtevası diğer eyaletlerle paralellik göstermektedir. Bunlar köy ve mezraalara dayalı tarımsal üretime dayalı vergi muhtevasından oluştukları görülmüştür.

Anadolu Eyaleti'nde satışı gerçekleştirilen mukataa ve maktu'lara talip olan kişilerin sahip oldukları zümrelere bakıldığında malikânegilerin %33'ü askerî zümreden geriye kalan %77'si ise sivil zümre oluşmuştur. Bu askeri zümreyi oluşturan kişiler başta paşa olmak üzere vezir, mütesellim ve beylerden oluşmuştur. Anadolu Eyaleti'nde bulunan askeri zümreden malikânegiler senelik toplam 392.656 akçe mâl ödemiştir. Sivil zümreden malikânegiler ise senelik toplam 767.158 akçe mâl ödemişlerdir. Sivil zümrenin senelik ödemiş olduğu mâl, askeri zümrenin ödemiş olduğu mâlden fazladır. Bu durumun sebebi ise sivil zümreden malikânegilerin, malikâne sayısının daha fazla olmasıdır. Bununla beraber bu durum muaccele miktarında aynı paralellikte olmamıştır. Nitekim eyaletlerdeki mukataalara askeri zümre 15.775 kuruş muaccele ödemiş olmalarıyla beraber sivil zümre mensubu kişilerin toplam 5990 muaccele ödedikleri görülmüştür.

Tablo 15: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Anadolu Eyaleti'nde Bulunan Malikânegilerin Ünvanları ve Muaccele Bedelleri

Ünvanlar	Malikânegi Sayısı	Muaccele	%
Paşa	4	6250 kuruş	28,77%
Mütesellim, Emin	1	8425 kuruş	38,70%
Bey	1	1100 kuruş	5,99%
Ünvanı Olmayanlar	12	5990 kuruş	27,52%
Toplam	18	21765 kuruş	

Anadolu Eyaleti'nde malikânelerin işletilmeleri ortaklık ve tek olarak incelendiğinde, ortaklık yoluyla deruhte edilen malikâne sayısı tek başına işletilen malikâne sayısından daha fazla olduğu görülmüştür. Oransal olarak ifade edildiğinde %66'sı ortaklık yoluyla, kalan %44'ü ise tek olarak deruhte edilmiştir. Ortaklık yoluyla işletilen malikânelerden senelik 877.918 akçe mâl elde edilmiştir. Tek olarak işletilen malikânelerden ise senelik 281.896 akçe mâl toplandığı tespit edilmiştir. Yine bunların muaccele bedelleri ise ortaklıkta, 16.890 kuruş olarak hesaplanırken, tek olarak işletilen

mukataaların muaccelle bedeli, 4875 kuruş olduğu görülmüştür. Bu minvalde ortaklık yoluyla deruhte edilen mukataalardan alınan senelik mâl, tek olarak işletilen mukataaların yaklaşık dört katı olduğu görülmüştür. Bu oran muaccelle bedellerine de aynı şekilde yansımıştır.

2.6 Rumeli Eyaleti

Malikâne sisteminin uygulamaya başlanıldığı tarihten itibaren malikâne satışlarının en fazla gerçekleştiği eyaletlerin başında Rumeli Eyaleti gelmektedir. Çalışmaya kaynaklık eden defterde H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında satışı gerçekleştirilen malikânelerin en başında Rumeli Eyaleti'nin geldiği görülmüştür. Berat suretlerinden buradan toplam 24 adet malikâne kaydı görülmekte olup bu durum defterdeki tüm satışların %15'ine tekabül etmektedir.

Tablo 16: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Rumeli Eyaleti'nde Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Ağriboz	Ohri	Midilli
Avlonya	Karlili	Silistre
Bosna	İnebahtı	Sığla
Girit	Mora	Tırhala
Paşa	Vize	

Rumeli Eyaleti'nde malikâne uygulaması, havass-ı hümayuna ait olan maktu' ve mukataaların mali bakımdan idaresi, imparatorluğun diğer eyaletlerindeki maktu' ve mukataaların mali idaresinden farklılıklar görülmüştür. Nitekim imparatorluğun doğu ve güneyinde bulunan eyaletlerin senelik mâllarının toplanması, Hazine-i Amire adına defterdarlık, muhassıllık veya voyvodalıklar tarafından gerçekleştirilirken, Rumeli Eyaleti'nde havass-ı hümayuna ait olan gelirler doğrudan merkezi hazineye ödendiği berat suretlerinde görülmüştür. Ancak elbette ki istisnai durumlar olmuştur ki bu durum Bosna ve Girit sancaklarında görülmüştür. Öyle ki Bosna'nın senelik mâlı Ocaklıklara tahsis edilirken,¹¹⁷ Girit'te ise Girit Hazine'sine intikal ettiği anlaşılmıştır.

¹¹⁷ İlgili dönem bazından satışı gerçekleştirilen malikânelerin senelik mâllarının gittiği yer ocaklık veya arpalık olarak tevcih edilmiş olan mukataaların senelik mâlları doğrudan hazineye intikal etmemiş ve bunlar Rumeli Eyaleti'nde elde edilen toplam senelik mâlın %8'ini oluşturmuştur.

Rumeli Eyaleti, malikâne uygulamasının başladığı 1695 yılından itibaren hep en fazla satışın başında olduğu eyalettir. Hem malikâne satışı bakımından hem elde edilen senelik vergi hasılatından hem de muaccele açısından bu üstünlüğünü korumuş bir bölgedir. Rumeli Eyaleti'nde H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında senelik toplam mâl 7.279.144,5 akçe olarak hesaplanmıştır. Muaccele miktarına bakıldığında ise Rumeli Eyaleti'nde toplam elde edilen muaccele bedeli 48.813 kuruş olarak hesaplanmıştır. Bu oranlar imparatorluk genelinde hem senelik mâl bakımından hem de muaccele bakımından en yüksek değeri göstermektedir. Rumeli Eyaleti'nde H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında satışı gerçekleştirilen malikânelerin sayısı ise ülke genelinde satışı gerçekleştirilen malikâne sayısının %15'ini oluşturmuştur.

İncelenen dönem bazında Rumeli bölgesinde toplam 24 malikâne satışı gerçekleşmiş ve bunların dokuz tanesi kasr-ı yed ve mahlûlden satışlardır. Bununla beraber defterde beratların yazılma gerekçelerine bakıldığında %16'sı kasr-ı yed dolayısıyla el değiştirdiği, %20'sinin mahlûl olması sebebiyle ve %64'ünün ise cûlus dolayısıyla beratların yazıldığı kayıtlardan görülmüştür.

Rumeli Eyaleti'nde satışı yapılan malikânelerin, malikâne sahiplerinin kimliklerine dair bir analizde bulunulduğunda %25'inin askeri zümre mensubu malikâneci oldukları görülmüştür. Bununla beraber berat suretlerinden Rumeli Eyaleti'nde bulunan malikânegiler incelendiğinde *Kalemzade*, *Ramipaşazade*, *Kalizade* gibi ünvanlara sahip malikânegiler bulunmaktadır. Bu malikânegiler toplam malikânegilerin %37'sini oluşturmaktadır. Tam olarak görevleri belirtilmemiş ancak bölgelerinin ileri gelenleri denilen ayanlardan, kocabaşlardan oldukları düşünülmektedir. Belge suretlerinde onların ünvanlarına dair net bir bilgi verilmediğinden onlar sivil zümre içerisinde değerlendirilmiştir. Askeri zümrenin ödemiş olduğu senelik mâl, Rumeli Eyaleti'nde toplam ödenen senelik mâlin %14'ünü oluşturmuştur. Sivil zümre ise toplam senelik mâlin %86'sını oluşturmuştur. Muaccele bedeli için de aynı oranlamayı yaparsak askeri zümreden malikânegiler toplam muaccelenin %60'ını oluştururken, sivil zümreden malikânegiler ise toplam muaccele miktarının %40'ını oluşturmuştur. Bu durum yani

senelik mâlın muaccele miktarıyla aynı orantıda artmamış olması ve muaccele miktarının daha fazla olması o bölgedeki rekabeti göstermektedir.

Rumeli bölgesinde malikânelerin %75'i ortaklık yoluyla deruhte edilirken, geriye kalan %25'i ise tek başına müstakil olarak deruhte edilmiştir. Ortaklık yoluyla deruhte edilen malikânelerin yıllık ödedikleri mâl, Rumeli'deki toplam senelik mâlın %18'i kadardır. Müstakil olarak tek başına işletilen malikânelerin ödedikleri senelik mâl ise %82 olarak hesaplanmıştır. Muaccele bedelleri içinde ise ortaklık yoluyla işletilen malikânelerin toplam muaccele bedeline oranı %15 olarak hesaplanırken, tek başına deruhte edilen malikânelerden elde edilen muaccele miktarı toplam muaccele miktarına oranı %85'tir. Görüldüğü gibi ilgili dönem içerisinde Rumeli bölgesinde müstakil olarak tek başına malikâne deruhte etmek pek tercih edilmemiştir. Bu bölgede daha çok ortaklık yoluyla malikâne deruhte edilmiştir. Bu duruma askeri ve sivil zümre açısından bakıldığında askeri zümrenin %66'sı ortaklık yoluyla malikânelerini deruhte ederken, kalan %44'ü, tek başına müstakil olarak malikânesini deruhte etmiştir. Buna sivil zümre açısından bakılırsa sivil zümrenin %88'i ortaklık yoluyla, %22'si tek başına malikânelerini deruhte etmişlerdir.

H.1140/1727-1728 ve H.1443/1731 yıllarında Rumeli Eyaleti'nde satışı yapılan malikânelerin vergi muhteviyatlarına bakıldığında diğer eyaletler ve bölgelerle hemen hemen durumu aynıdır. Vergi içeriğini oranlarsak, köy ve mezraalara dayanan malikâneler, toplam malikânelerin %95'ini oluşturmuştur. Bunun yanında Rumeli bölgesinde malikâne olarak satışı yapılan memlahalar (tuzla) ise, diğer vergi muhteviyatlarına oranı %55 olarak tespit edilmiştir.

2.7 Rakka Eyaleti

H.1140/1727-1728 H.1143/1731 yıllarında malikâne satışlarının yapıldığı eyaletlerden biri de Rakka Eyaleti'dir. Rakka fethiyle beraber önce sancak sonra Ruha(Urfa) ile birleştirilerek eyalet statüsü kazanmıştır. Çalışmamıza kaynaklık eden defterde toplam dokuz adet malikâne kaydı Rakka Eyaleti'nde görülmüştür. Rakka Eyaleti'nde bulunan malikâne kayıtları, defterdeki tüm malikâne kayıtlarına oranı yaklaşık %6'dır.

Tablo 17: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Rakka Eyaleti'nde Malikâne Kaydı Bulunan Yerler

Bozabad	Harran
Celab	Samsad
Cülab	Şehr

Rakka Eyaleti'ne bağlı yukarıda verilen kaza ve nahiyelerde bahsi geçen dönem içerisinde kayıtlardan, berat verilme gerekçelerine bakıldığında %66'sı cülus, %22'si mahlûl ve kalan %11'i de kasr-ı yed sebebiyle beratlar yazılmıştır. Satışı gerçekleştirilen malikânelerin senelik mâlları toplam 438.816 akçedir. Toplam muaccele bedelleri ise 3442 kuruş olarak tespit edilmiştir.

Rakka Eyaleti'nde malikânelerin, senelik mâllarının gittikleri yerlere bakıldığında malikânenin hepsi Rakka Hazinesi'ne intikal edildiği görülmüştür. Malikâne satışı gerçekleştirilen Rakka Eyaleti'nin vergi muhteviyatı incelendiğinde imparatorluğun diğer bölgelerinde olduğu gibi %88'i köy ve mezraalara bağlı tarımsal üretime dayalı vergi biçimine dayandığı görülürken %22'si ise aşiretlere dayalı vergilendirmeye tabi olduğu görülmüştür.

Rakka Eyaleti'nde malikânegilerin kimlikleri ise şöyledir; seyyid ünvanlı malikânegiler tek ve ortak olarak işlettikleri malikâneleriyle Rakka Eyaleti'nde bulunan malikânegilerin %22'sini oluşturmuşlardır. Seyyid ünvanlı malikânegilerin toplam ödedikleri muaccele bedeli 910 kuruş olarak hesaplanmış ve bu rakam toplam ödenen muaccele bedelinin %26'sını oluşturmuştur. Bunun dışında berat suretlerinde herhangi bir ünvana rastlanılmamıştır. Bu yüzden kalan malikâne sahipleri sivil zümre olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 18: H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 Yıllarında Rakka Bulunan Malikânecilerin Ünvanları ve Muaccele Bedelleri

Ünvanlar	Malikâneci Sayısı	Muaccele Bedeli	%
Seyyid	2	910 kuruş	26,43%
Ünvanı Olmayanlar	7	2532 kuruş	77,77%

Rakka Eyaleti’nde malikânelerin ortaklıkla mı yoksa tek başına mı işletildiğine dair bir analiz yapıldığında bunların %11’i müstakil olarak yani tek başına işletildiği görülmüştür. Ortaklık yoluyla deruhte edenler ise, %89 olarak tespit edilmiştir. Bu durum ilgili dönem içerisinde Rakka Eyaleti’nde ortaklık yoluyla malikâne işletmenin daha yaygın olduğu göstermiştir.

2.8. Ayntab Sancağı

Günümüzdeki adıyla Antep Sancağı XVIII. yüzyılın başlarına kadar Maraş eyaletine bağlı bir sancak olarak varlığını sürdürmüştür. Bu sebeple bu başlık altında Maraş Eyaleti’nde satışı yapılan malikânelerle beraber değerlendirilecektir. 1695 yılında malikâne sisteminin uygulanmaya başlamasıyla beraber malikâneye verilen sancaklardan biri de Ayntab sancağıdır. Ancak Ayntab sancağında malikâne sistemine birden geçilmemiş bu sistem bir süreç içerisinde yaygınlık kazanmıştır.

Maraş Eyaleti içerisinde Ayntab sancağıyla beraber toplam dört malikâne satışı gerçekleşmiştir. Bunların ayrı ayrı senelik mâllarına bakıldığında, kuruş cinsinden Maraş’ın 515 kuruş, Ayntab sancağının ise 523,5 kuruş olarak kaydedilmiştir. Muaccele bedelleri ise Maraş için 1500 kuruş, Dimos Ayntab sancağı’nda satışı yapılan malikâneler için toplam 285 kuruş muaccele bedeli elde edilmiştir.

Berat suretlerinde bulunan kayıtlardan malikânelerin ortaklık yoluyla mı yoksa tek başına mı işletildiğine bakıldığında bu durumun yarı yarıya olduğu görülmüştür. Tek başına işletilen malikânelerden elde edilen muaccele bedeli 50 kuruş iken ortaklık yoluyla elde edilen muaccele bedeli ise 1735 kuruş olarak kaydedilmiştir. Yine bunların kimliklerine dair bir analizde bulunulursa üç malikânenin de berat suretlerinde ünvanı olmayan sivil zümreden oldukları görülmüştür. Bununla beraber verilerden sadece bir

malikânenin Dimos Emîni olarak görevini icra eden askeri zümre mensubu birine verildiği görülmüştür.

Berat yazılma gerekçelerine bakıldığında %75'i cülus dolayısıyla berat verilirken, kalan %25'i ise kasr-ı yed dolayısıyla berat verildiği görülmüştür. Bu kaydı bulunan malikânelerin senelik mâllarının gittikleri yerlere bakıldığında %25'inin Hazine-i Amire'ye intikal ederken %75'i ise eminlere verilmiştir.

2.9 Adana Eyaleti

Malikâne sisteminin uygulanmaya başladığı 1695 tarihinden itibaren malikâne satışlarının gerçekleştiği ilk bölgelerden biri de Adana Eyaleti'dir. H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında Adana'nın Sarıçam, Yüreğir ve Karaisalı nahiyelerinde kasr-ı yed ve mahlûlden satışlar dâhil olmak üzere dört adet malikâne kaydı görülmüştür.

Adana Eyaleti'nde malikâne uygulamasının başladığı dönemden çalışmamızı oluşturan ilgili dönem (H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731) içerisinde mukataaların eyalet valisine bir bütün olarak ilzam edilmiştir. Malikâne olarak satışı gerçekleştirilen mukataaların senelik ödenilen mâlların %25'i Hazine-i Amire'ye, %75'i ise Adana Eyaleti'ndeki bütün mukataaları sorumluluğu elinde tutan valilere devredildiği görülmüştür.

Adana Eyaleti'nde satışı gerçekleştirilen malikânelerin Hazine-i Amire'ye ve valilere devredilen senelik vergi hasılatı kuruş cinsinden toplam 6746 kuruş olarak hesaplanmıştır. Bu malikâneler için ödenen muaccelle bedelleri ise 1397,5 kuruş olduğu görülmüştür. Malikâne olarak satışı gerçekleştirilen mukataaların vergi muhteviyatı incelendiğinde, köy ve mezraalara dayalı tarımsal üretime dayalı vergiler ve hanelere dayalı vergilerden oluştuğu görülmüştür.

İlgili dönem içerisindeki Adana Eyaleti'ndeki malikânecilerin kimliklerine bakıldığında %75'inin sivil zümreden kimselerden oluşurken kalan %25'inin ise askerî zümreden teşekkül ettiği görülmüştür. Askerî zümreden olan malikânecilerin senelik vergi hasılatının %21'ini elinde tutmuştur. Askerî zümrenin ödemiş olduğu muaccelle bedeli ise ödenen tüm muaccellelerin %30'unu oluşturmuştur.

Adana Eyaleti içerisinde satışı gerçekleştirilen malikânelerin tek mi yoksa ortaklık yoluyla deruhte edildiklerine dair bir analizde bulunulduğunda %25'inin ortaklık yoluyla geriye kalan %75'inin ise tek olarak bir malikânecinin idaresi altında olduğu tespit edilmiştir. Adana Eyaleti'nde malikâneler için yatırılan muaccele bedellerinin ortaklık yoluyla malikâne deruhte edenlerin toplam muaccele bedelinin %40'ını oluşturmuştur. Ortak olmadan tek başına deruhte edilen malikâneler için yatırılan muaccele bedeli ise, toplam muaccele bedelinin %60'ını oluşturmuştur. Bu oranlamaya bakıldığında Adana Eyaleti'nde hem senelik hasılat bakımından hem de muaccele miktarı açısından münferit olarak malikâne satışının daha ağır bastığı görülmüştür.

2.10. Bağdat Eyaleti

H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında malikâne satışı gerçekleştirilen eyaletlerden biri de Bağdat'tır. İlgili dönem zarfı içerisinde kasr-ı yed ve mahlûl satışlar dâhil toplam yedi adet malikâne kaydı bulunmaktadır. Beratların yazılma gerekçelerine bakıldığında ise %42'si mahlûl, %28'i kasr-ı yed, %14'ü cûlus sebebiyle beratların yazıldığı görülmüştür. Mukataaların senelik mâlları 3.081.781 akçe, muaccele bedelleri ise 3186 kuruş olduğu berat kayıtlarından anlaşılmıştır. Satışı yapılan malikânelerin senelik mâllarının hepsi Bağdat Hazine'sine ödenmiştir.

İncelenen dönem içerisinde Bağdat Eyaleti'ndeki malikâneler merkezde ve mahallinde olmak üzere satışlar gerçekleşmiştir. Malikânelerin 1.915.560 akçelik kısmı merkezden, 1.166.221 akçelik kısmı ise mahallinde satıldığı berat suretlerinden anlaşılmaktadır. Yine bu dönemde, Divan-ı Hümayun tarafından satılan malikâneler ile mahallinde satışı yapılan malikâneler senelik mâl açısından birbirlerine yakın oldukları görülmektedir. Ancak muaccele bedelleri için bu durum söylenemez çünkü merkezden yapılan satışın muaccele bedeli berat kayıtlarında verilmemiştir. Merkezde ve mahallinde yapılan satışların vergi muhteviyatları incelendiğinde ise köy ve mezraalara bağlı tarımsal üretime dayalı vergilendirmeye tabi oldukları anlaşılmaktadır.

Bağdat Eyaleti'nde satışı yapılan malikânelerin ortaklık analizi yapıldığında ortaklık yoluyla deruhte edilen malikâneler, eyaletteki tüm malikânelerin %58'ini oluştururken, tek başına işletilen malikâneler, toplam malikânelerin %42'sini oluşturmuştur. Tek başına malikâne işleten malikânecilerin Bağdat Hazinesi'ne

ödedikleri toplam senelik mâl 431.580 akçe iken, ortaklık yoluyla malikâne işleten malikânecilerin toplam ödedikleri senelik mâl 2.650.201 akçe olduğu görülmüştür. Yine tek başına deruhte edilen malikânelerin muaccelle bedeli 950 kuruş ödenirken, ortaklaşa işletilen malikânelerin 2236 kuruş olduğu görülmüştür. Bu rakamlar dikkate alındığında ortaklık yoluyla deruhte edilen malikânelerin senelik mâlları, tek başına deruhte edilen malikânelerin senelik mâllarından daha yüksek olduğu görülmüştür. Bağdat Eyaleti'nde ilgili dönem içerisinde malikâne satın alan malikânecilerin kimliklerine dair analiz yapıldığında, hepsinin sivil zümreden oldukları berat kayıtlardan anlaşılmaktadır.

2.11. Musul Hazinesi

H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarında malikâne satışı gerçekleştirilen bölgelerden biri de Musul sancağıdır. Musul Sancağı'nda toplam beş adet malikâne kaydı vardır. Bu ise toplam malikâne kaydının %3'üne tekabül etmektedir. Berat suretlerinde Musul'da malikânelerin köy ve mezraalarının bağlı oldukları kaza ya da nahiye zikredilmemiştir. Musul'da kaydı verilen köy ve mezraaların, senelik bedelleri ise akçe cinsinden verilmiş olup toplam 114.052 akçe tahsil edilmiştir. Bu ödenen senelik bedelin %40'ı Musul Hazinesi'ne ödenirken %60'ı ise Musul Valilerine ödenmiştir. Bununla beraber muaccelle bedeli ise toplam 225 kuruş olup bu sadece iki mukataanın muaccelle bedelidir. Çünkü berat suretlerinde üç mukataanın muaccelle bedeli verilmemiştir. Kaydı verilen malikânelerin hepsi ortaklık yoluyla işletilmiş olup sadece birinde seyyid ünvanına rastlanılmıştır. Diğer malikâneler için berat kayıtlarında herhangi bir ünvan yoktur bu da sivil zümreden kimse olduklarını düşündürmüştür. Berat yazılma gerekçelerine bakıldığında bir malikânenin berat yazılma gerekçesi verilmemiş olup bunun dışında %40'ı kasr-ı yed, %40'ı ise cülus sebebiyle beratlar verilmiştir.

2.12 Kerkük Sancağı

Kerkük Sancağı'nda ilgili dönem içerisinde berat suretlerinde bir adet malikâne kaydı bulunmuştur. Bu sancak için ödenen muaccelle bedeli 250 kuruştur. Senelik mâli ise 750 kuruş olarak kaydedilmiştir. Senelik olarak verilen mâl Şehrizar valilerine verilmiştir. Kerkük Sancağı, Dakuk nahiyesinde mukataayı işleten malikâneci tek başına müstakil olarak işletmiştir. Ayrıca belge suretlerinde herhangi bir ünvanına rastlanılmamıştır. Bu sebeple sivil zümreden kimse olarak değerlendirilmiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Çalışmanın ana kaynağını oluşturan ahkâm ve beravât kayıtlarının tutulduğu defter, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA.), Bâb-ı Defterî Baş Muhasebe Kalemî defterleri (D.BŞM.MLK.d.) fonunda 14102 numara ile kayıtlıdır. Defterde, XVIII. yüzyıl Osmanlı malikâne sisteminin işleyişine dair bilgiler içermesi dolayısıyla çalışmamız için önem arz etmektedir.

XVIII. yüzyıl, Osmanlı Devleti'nde yaşanan uzun savaşlar ve ülkenin çeşitli bölgelerinde gerçekleşen isyanlar sebebiyle bazı kırılmaların yaşandığı dönemdir. Bu kırılmalar beraberinde hem siyasi hem de sosyo-ekonomik açıdan bazı değişim ve dönüşümleri beraberinde getirmiştir. Bu süreçte meydana gelen mali açmazların sebep olduğu nakit sıkıntısına devletin çözümlerinden biri malikâne sistemini uygulamaya koymak olmuştur.

Malikâne sistemi, uygulamaya konulduğu ilk yıllarda, imparatorluğun çeşitli yerlerinde görülmesiyle beraber özellikle Halep Muhassıllığı, Diyarbekir, Malatya, Tokat Voyvodalıkları ve Adana'da yoğunlaşmıştır. Bununla beraber çalışmaya konu olan H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yıllarına ait malikâne kayıtları incelendiğinde yine bu bölgelerde ağırlıklı olduğu görülmüştür. Bu dönem içerisinde Halep Muhassıllığı, Diyarbekir, Malatya, Tokat Voyvodalıkları ve Adana ihtisabına ait malikâne kayıtları gerek merkezde gerek mahallinde olmak üzere toplam malikânelerin %51'ini oluşturmuştur. Malikâne satışlarının, bu bölgelerde daha fazla yoğunlaşmış olmasının sebebi ise gelir kaynaklarının buralarda daha fazla olmasıdır.

Malikâne sisteminin ilk uygulamaya konulduğu yıllar yine incelendiğinde malikânecilerin, genelde askeri zümre mensubu kimseler oldukları görülmüştür. Ancak XVIII. yüzyıla gelindiğinde ise bu malikâne sahiplerinin ağırlıklı olarak sivil zümreden yani reayadan kimseler oldukları dikkat çekmiştir. Çalışmaya konu olan defterde, malikânecilerin ünvan ya da görevleri genel olarak belirtilmemiştir. Bu sebeple malikânecilerin kimlikleri hakkında bir tespitte bulunmak zorlaşmıştır. Dolayısıyla malikâneciler hakkında ayrıntılı bilgi bulunmaması, bu kimselerin çoğunlukla bölge ahalisinden olduklarını düşündürmektedir.

Malikâne uygulamasında ilgili dönemde mukataalarını ortaklık yoluyla deruhte edenler %57'sini oluştururken, tek başına deruhte edenler %43'ünü oluşturduğu görülmüştür. Bunun sebebi ise satışa çıkartılan malikânelerin muaccele bedellerinin artmasıdır. Bu durum malikâne sisteminin ilk yıllarında tam tersidir. Çünkü sistemin ilk defa denenecek olması dolayısıyla devlet, ilk etapta düşük hasılatlı vergi birimleri mukataaya vermiştir. İlerleyen süreçte ise malikâne sisteminin gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla beraber daha yüksek gelirli mukataalar da satışa çıkarılmıştır. Dolayısıyla bu durum muaccele bedellerinin artmasına ve malikâne sisteminde ortaklığın yaygınlaşmasına neden olmuştur.

İlgili defterde, malikâne kayıtları berâtlarının verilme gerekçeleri kasr-ı yed, cülûs ve mahlûlden olmak üzere üç şekildedir. H.1140/1727-1728 ve H.1143/1731 yılları malikâne kayıtlarının %20'si kasr-ı yed, %54'ü cülûs ve %14'ü mahlûl olması sebebiyle mâlikanecilere yeniden berât verildikleri görülmüştür. Bununla beraber bazı beratlar hem cülûs hem de kasr-ı yed için verilmiştir. Bunun sebebi ise bazı malikânecilerin cülûs dönemlerinde, cülûs bedellerini ödemek istememesidir. Bu durumda ise yeni malikâne sahibi hem cülûs bedelini hem de kasr-ı yed bedelini ödemek zorunda kalmıştır.

Malikâne sistemi ile devlet, satışlardan elde edilen gelirlerle bütçe açıklarını kapatabilmek, uzun süren savaşların masraflarını karşılamak, mültezimlerin eline bırakılan vergi gelirlerini tahribattan kurtararak arttırmayı hedeflemiştir. Ancak ilerleyen süreçte, sistemin kendi içerisindeki aksaklıklar ve uygulamada karşılaşılan bazı sorunlar görülmeye başlamıştır. Bu sorunlardan ilki Osmanlı maliyecilerinin, malikânecilerin ortalama ömrü konusundaki ön hesaplarda yanılmalarıdır. Bürokrasinin bu hatası, ölüm öncesindeki kişiden kişiye muvazaalı satışlar, sistem işleyişini büyük oranda etkilemiştir. Dolayısıyla bu durum, daha önce satılmış olan mukataaların belirli bir süre sonunda mahlûl olarak hazineye dönmesi ve yeniden satışa konulması gecikmiş ve malikânecilerin vergi kaynağıyla ilgilenmediği görülmüştür.

Devletin uygulama konusundaki bir diğer problem ise malikâne sahiplerinin bulundukları yerlerde kalarak, mukataalarını alt mültezimler ile idare etmeleridir. Hatta bazı mukataalarda, iki veya daha fazla iltizamlar söz konusu olmuştur. Bu durumda devlet hazineye para akışını sağlamış ancak iltizam sistemindeki kısa süreli mültezimleri ortadan kaldıramamıştır. Bu haliyle de sistem ülkede rantiyeci bir zümrenin doğmasına ya da bu zümrenin büyümesine sebep olmuştur.

14102 NUMARALI DEFTERİN TRANSKRİPSİYON METNİ

*KUYÛDÂT-I BEREVÂT VE AHKÂM-I MALİKÂNEHÂ EL-VÂKÎ' 'AN-GURRE-İ
MUHARREM SENE 1140*

Sayfa 16/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Bolu voyvodalığına tâbi‘ Bolu ve Kastamonu sancaklarında vâki‘ senevî sekiz yüz gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsında olan Mudurnu ve Kıbrıscık ve tevâbi‘i kazâlarının ‘âdet-i ağnâm mukâta‘asına malikâne mutasarrıf olan İbrahim Paşa dâme-ikbâlehu mutasarrıf olduğu nisf hissesin oğlu Salih zîde-kadrihuya ve keزالık müştereki Yusuf zîde-mecdihu nisfî hissesin oğlu ‘Ali zîde-kadrihuya hüsn-i rızâlarıyla ferâgat ve kasr-ı yed eyledikleri müş‘ir sadreyn-i muhteremeyn hazerâtının imzâlarıyla mûmzâ ve hüccet-i şer‘iyye olmağın virilugelan mâlın beher sene voyvodalık-ı mezbûreye mutasarrıf olanlara virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince babaları mûmâ-ileyhûmânın ferâgat ve kasr-ı yedlerinden merkûmân Salih ve ‘Ali zîde-kadrihumânın ber-vech-i iştirâk malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîsi mûcebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmândan Salih zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nisf hissesin bin yüz otuz dokuz senesi Martı ibtidâsından hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Bolu voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilugelan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nisf-ı aherçün merkûm ‘Ali zîde-kadrihuya dahi başka berât-ı ‘âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî gurre-i M sene 1140 (19 Ağustos 1727)

Sayfa 16-17/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Malatya voyvodalığına tâbi‘ senevî dört bin altı yüz akçe mâl ile Karabağ ve Ağuyeri ve Suiçmez (?) ve Mağaracık mezra‘alarının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Seyyid ‘Ali fevt olub hissesi mahlûl olmağla müzâyededen karâr iden mu‘accelesi ile sulbî oğlu Mehmed Emin’e tevcîh olunmak ric‘âsına Malatya voyvodası vekîli ‘Abdu’r-rahman ‘arz itmekle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Malatya voyvodalığına tâbi‘ Karabağı ve Ağuyeri?/Ağveren ve Suiçmez (?) ve Mağaracık (?) mezra‘alarının senevî dört bin altı yüz akçe mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere mezra‘a-i mezbûru müteveffâ-yı mezbûr babası mahlûlünden bundan akdem beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra yigirmi gurûş mu‘accele ile müteveffâ-yı mezbûrun oğlu merkûm Mehmed Emin zîde-kadrihunun üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlû’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan [s.17] meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mehmed Emin zîde-kadrihu mezra‘a-i mezbûru otuz dokuz senesi Martı ibtidâsından hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkdan sonra taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsveddde ve defa‘âtle tasrîhi fermân buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 2 M sene 1140 (20 Ağustos 1727)

Sayfa 17/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Diyarbakir voyvodalığı aklâmından Amid nâhiyesine tâbi‘ Timurhan karyesinin nısf hissesine ber-vech-i malikâne mutasarrıf olan İsmâ‘il mutasarrıf olduğu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile müştereki Zafer zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğünü müş‘ir bin yüz otuz dokuz senesi

Zilhiccesinin yigirmi dokuzuncu günü târihiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi’l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ Şa‘ban edâme-Allahu Ta‘alâ fezâ‘ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Diyarbekir Voyvodalıǵı aklâmından Amid nâhiyesine tâbi‘ Timurhan karyesinin senevî elli bir buçuk gurûş-ı tâmm mâlî olub Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric‘ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere karye-i mezbûrun nısf hissesi merkûm İsmâ‘ilin malikâne üzerinde olduǵu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berat-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Zafer zîde-kadrihu karye-i mezbûrun nısf hissesin hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslim eyleyüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca te‘bîden taraf-ı âherden ferd ta‘arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şânım yazılmağâ tezkire virildi

Fî 6 M sene 1140 (24 Ağustos 1727)

Sayfa 17-18/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Hasshâ-i defterdârlık-ı timâr ve kethüdâlık-ı defter-i vilâyet-i Kıbrıs mukâta‘asının malikâne mutasarrıfı Murtaza zîde-mecdihi Mahmiyye-i İstanbul’da meclis-i şer‘-i enverde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduǵu mukâta‘asın hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile üç yüz gurûş bedel-i makbûz mukâbili hâlâ Kıbrıs sâkinlerinden Hasan zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğünü müş‘ir bin yüz otuz dokuz senesi Zilhiccesinin altıncı günü târihiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi’l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ Şa‘ban edâme-Allahu Ta‘alâ fezâ‘ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine [s.18] nazar olundukta hasshâ-i defterdârlık-ı timar ve kethüdâlık-ı vilâyet-i Kıbrıs mukâta‘asının senede yüz bin akçe mâlî olub beher sene

mâlin âsitâne-i sa'âdetim hazînesine edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere mûmâ-ileyh Murtaza zîde-mecdihunun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yeddinden virdiği hüccet-i şer'îyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince bin yüz kırk senesi Muharremi guresinde merkûmun malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hasan zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk senesi Muharremi guresinde hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî yüz bin akçe mâlın beher sene âsitâne-i sa'âdetim hazînesine dört taksît ile edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine ma'mûlün-bih temessûk aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı 'âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 4 M sene 1140 (4 Ağustos 1727)

Sayfa 18/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Haleb muhassıllığı aklâmından Hârim nâhiyesine tâbi' Dane(?) karyesinin malikâne mutasarrıfı 'Osmân zîde-mecdihu karye-i mezbûru hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile iki yüz elli gurûş bedel mukâbili 'Ali ve Halil nâm kimesnelere ferâğ ve tefvîz ve ânlar dahi tefevvüz ve kabûl eylediklerini müş'ir bin yüz otuz dokuz senesi Zilhiccesinin yigirmi dokuzuncu günü târihiyle müverrah şer'îyyâtî Halil zîde-'ilmihunun virdiği hüccet-i şer'îyye a'lemü'l-'ulemâ-i'l-mütebahhirîn Rumili kâdî'askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî'askeri Mevlânâ Şa'ban edâme-Allahu Ta'alâ fezâ'ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar oldukda Haleb muhassıllığı aklâmından Harim nâhiyesine tâbi' Dane(?) karyesinin senede yigirmi bin yedi yüz seksen para mâlı olub Haleb Hazînesi defterleri ve ric'ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına virmek üzere mûmâ-ileyh 'Osmân zîde-mecdihunun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yeddinden virdiği hüccet-i şer'îyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum

ki merkûmân ‘Ali ve Halil zîde-kadrihumâ karye-i mezbûru hayutda olduklarınca te’bîden malikâne zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân hazîne-i ‘âmirem [ile] Haleb muhassıllarına edâ ve teslîm eyledikten sonra âherden ferd ta‘arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 6 M sene 1140 (24 Ağustos 1727)

Sayfa 18-19/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyân yazıla ki

Haleb muhassıllığı aklâmından Bekfaloni(?) nâm karyesinin malikâne mutasarrıfı ‘Osmân zîde-mecdihu karye-i mezbûru hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu’teber-i kat’î ile yüz on gurûş bedel mukâbili ‘Ali ve Halil nâm kimesnelere ferâğ ve tefvîz ve ânlar dahi tefevvüz ve kabûl eylediklerini müş‘ir bin yüz otuz dokuz senesi Zilhiccesinin yigirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihumânın virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi’l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ Şa‘ban edâme-Allahu Ta‘alânın feza-ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukta Haleb muhassıllığı aklâmından Bekfalon ma‘a-hassa-i Asiler ve mezra‘a-i Yedili (?) karyesinin senede altmış bir bin yüz kırk para yazusu ve ber-mûceb-i ric‘a yüz elli gurûş [s.19] mâlî olub Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına virmek üzere mûmâ-ileyhin malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince merkûmânın malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân ‘Ali ve Halil zîde-kadrihumâ karye-i mezbûru hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına edâ ve teslîm eyledikten sonra âherden ferd ta‘arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan

müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân buyurulan şürût zikri ile berât-ı 'âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 7 M sene 1140 (25 Ağustos 1727)

Sayfa 19/ Hüküm 1

Nişan-ı Hümâyûn yazıla ki

Haleb muhassıllığı aklâmından Kasır nâhiyesine tâbi' senevî sekiz bin para ve üç gurûş mâlı olan Yaseriyye (?) mâ'a-mezra'a-i Tahsin karyesi kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde-kadrihunun Kefrncem (?) karyesiyle me'ân malikâne üzerinde iki zikr olunan Kefrncem? karyesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile âhere ferâgat ve kasr-ı yed idüb 'atîk berâtın hıfz olunmağla üzerinde kalan Yaseriyye mâ'a mezraa'-i Tahsin (?) karyesi için kemâ-fi'l-evvel zabt eylemek üzere başka berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihu zikr olunan Yaseriyye mâ'a-mezra'a-i Tahsin(?) karyesi için kemâ-fi'l-evvel zabt eylemek üzere başka berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde kadrihu zikr olunan Yaseriyye mâ'a-mezra'a-i Tahsin(?) karyesinin bin yüz kırk senesinden kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'biden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric'ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına edâ ve teslîm idüb yedine mâ'mûlün-bih temessük aldıktan sonra âherden ferd ta'arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermânım buyurulan şürût zikri ile berât-ı 'âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 7 M sene 1140 (25 Ağustos 1727)

Sayfa 19-20/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Haleb muhassıllığı aklâmından Antakya nâhiyesine tâbi' Bilal şübbari mâ'a Sülüs nehr-i Mestiyari ve arz-ı Bostan karyesinin nısf hissesine ber-vech-i malikâne mutasarrıf olan 'Abdu'l-kâfi bin Ahmed mutasarrıf olduğu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile Seyyid Ebubekir zîde-kadrihuya yüz gurûş bedel-i makbûz mukâbilinde ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğünü müş'ir bin yüz otuz

dokuz senesi Zilhiccesinin yigirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi‘l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ Şa‘ban edâme-Allahu Ta‘alâ feza-ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterdârına nazar olundukta Haleb muhassıllığı aklâmından Antakya nâhiyesine tâbî‘ Bilal şübbârî ma‘a Sülüs nehr-i Mestiyarî ve arz-ı Bostan karyesinin senevî dört bin dört yüz on dört para yazusu ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mücebince doksan bir gurûş-ı tâmm mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına virmek üzere nısfı hissesi merkûm ‘Abdu’l-kâfînin malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince mezkûr Seyyid Ebubekir’in malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla [s.20] berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ebubekir zîde-şerefuhu siyâdetuhu karye-i mezbûrun nısf hissesin hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mücebince virilugelan mâlî müştereğiyle me‘ân beher sene Haleb muhassıllarına edâ ve teslîm ve yedine sûret-i ma‘mûlün-bih temessük aldıktan sonra taraf-ı âherden ferd ta‘arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermânım buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 7 M sene 1140 (25 Ağustos 1727)

Sayfa 20/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Haleb muhassıllığı aklâmından Maarretü’l-Masrin nâhiyesinde vâkî‘ altı bin para ve on gurûş mâlî olan Kefr necm (?) karyesinin malikâne mutasarrıfı Ahmed bin Şehabeddin meclis-i şer‘-i hatîrde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduğu karyelerden ancak Kefr necm (?) karyesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile beş yüz gurûş bedel mukâbili el-Hâc Süleyman zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eylediği müş‘ir bin yüz otuz dokuz senesi Zilhiccesinin yigirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi‘l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ Şa‘ban edâme-Allahu Ta‘alâ feza-ilühumânın manzûru

olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Maarretü'l-Masrin nâhiyesinde vâki‘ Kefnecm (?) karyesinin senevî altı bin para ve on gurûş mâlî olup Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına virmek üzere iki kıt’a berât ile merkûmun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezbûr Ahmed’in ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Süleyman zîde-kadrihu zikr olunan Kefnecm (?) karyesin bin yüz kırk senesinden hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessûk aldıktan sonra âherden ferd ta‘arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle ve tasrîhi fermân buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 7 M sene 1140 (25 Ağustos 1727)

Sayfa 20-21/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Ohri Sancağında vâki‘ mîr-livâ-i Ohri havâssından nefis-i Ohri ve Dılgo nâhiyesine tâbi‘ Hartıç karye-i Büyük Ruda tâbi‘ nahiye-i deyr-i zir (?) karyelerinin ber-vech-i malikâne mutasarrıf olan hâlâ piyâde mukabâbecisi kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân Ahmed zîde-mecdihu Mahmiyye-i İstanbul’da meclis-i şer‘-i enverde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduğu karyelerin nısf hissesin hüsn-ı rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat’î ile yüz elli gurûş bedel mukâbili Yahya zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eylediğini müş‘ir bin yüz kırk senesi Muharremü’l-harâmının ikinci günü târîhiyle müverrah şer‘iyyâtî [s.21] karyesinin senevî altı yüz akçe ve Taşlık karyesinin iki yüz ve Dağluağac karyesinin üç yüz akçe ve ‘Ayan karyesinin altı yüz akçe ve Aydapınarı (?) karyesinin iki yüz akçe ve Haydarkendi ma‘a-mezra‘a-i Takımluca Eğlekgedüğü (?) ve İmcirlu karyesinin bin yüz akçe ve Göynük karyesinin üç bin akçe ve Telsek (?) karyesinin iki yüz akçe ki cem‘ân senevî altı bin iki yüz akçe mâlları olup virilugelan mâlın beher sene Malatya Voyvodalarına virmek üzere nısf hissesi mezbûr ‘Abdu’r-rahman Beğ’in malikâne üzerinden olduğu der-kenâr ve vech-i

meşrûh üzere mahlûlünden beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ'ından sonra altı yüz gurûş mu'accele ile ve merkûm Hasan ve Bektaş zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Malatya Voyvodalarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-ı rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Hasan ve Bektaş zîde-kadrihumâ kurâ-i mezbûru bin yüz kırk senesi Martından hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Malatya Voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma'mûlün-bih temessük aldıklarından sonra taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 24 Ş sene 1140 (5 Nisan 1728)

Sayfa 20/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Senevî dört yüz gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı rûz-ı hızır ibtidâsından olan Vize sancağının duhân-ı dönümü ve nefsi-i Vize'nin duhân gümrüğü mukâta'asının malikâne mutasarrıfı 'Ömer bin Hüseyin mukâta'a-i mezbûru hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile üç bin altı yüz gurûş bedel-i makbûz mukâbili Hüseyin zîde-kadrihuya ferâgat ve kasr-ı yed eyledüğünü müş'ir sadreyn-i muhteremeyn hazerâtının imzâlarıyla mûmzâ hüccet-i şer'iyeye olunmağın ferâgat ve kasr-ı yedinden viridiği hüccet-i şer'iyeye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hüseyin zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk senesi Rûz-ı hızır ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve livâ-i mezbûrede zer' olunan ve duhân kıratları tarlalarında iken ve dönümleri mesâha olunub beher dönümünden ikişer buçuk gurûş resm-i mîrî ve kalemiyye ve tahsildârların cihet-i ma'îşetiçün onar para ve kâdı içün ikişer para ki mecmû'u beher dönümünden ikişer buçuk gurûş on ikişer para cem' ve tahsîl itdirile ve zikr olunan nefsi-i Vize'ye tüccârın getürdükleri Yenice ve Vardar Yenicesi ta'bîr olunur

duhânın vukiyyesinden yigirmişer gurûş ve Kırca ‘Ali’nin vukiyyesinden kırkar vakiyyâ duhânın vukiyyesinden yigirmişer sağ akçe rüsûm-ı gümrüklerini cem’ ve tahsîl etdirile ve bu duhân gümrük hâli olup zecren-leh olmağla mu‘âf ve gayr-ı mu‘âf dâhil olmak muktezî olmağın serbestiyyet üzere zabt etdirilüb havvâss-ı hümâyûn voyvodaları ve zâbitleri ve selâtîn-i ‘izâm ve vüzerâ-yı kirâm ve sâ‘ir evkâf mütevellileri ve zu‘âma ve erbâb-ı timâr ve sipâh ve yeniçeri ve cebeci ve topcu ve hayme-i hassa mehterleri ve sâ‘ir ‘askerî tâ’ifesine bir tarîk ile müdâhale itdirilmeyub resm-i dönüm ve gümrükleri ve gümrükleri cem’ ve tahsîl ve ahz u kabz ve senevî dört yüz gurûş mâlın beher sene dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin alub ibrâ-yı zimmet eyledikce taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtla tasrîhi fermân-ı ‘âlî-şânım buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Ş sene 1140 (6 Nisan 1728)

Sayfa 22/ Hüküm 1

Nişan-ı Hümâyân yazıla ki

Kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân hâlâ sadra‘zam hazinedârı Mustafa zîde-mecdihu dîvân-ı hümâyûnuma ‘arzuhal idüb Paşa sancağında senevî on bir bin gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsında olan hasshâ-i çeltük-i enhâr ^{سدر} ve tevâbi‘i mukâta‘asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Halil fevt olup mahlûl olmağla hissesi mahlûlünden mu‘accele-i kadîmi ile kendüye malikâne virilmek bâbında istid‘â itmeğın mu‘accele-i kadîmi olan bin on gurûşa iki yüz gurûş dahi zamm ve bin iki yüz on gurûş mu‘accele ile malikâne tevcih olunmak fermânım olmağın beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsında malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvanım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlîşanım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûru teslim-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûn virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mustafa zîde-mecdihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsında hayutda oldukca te’biden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rüsûmâtın kânûn-ı kadîm olıgeldiği üzere ahz u kabz senevî on bir bin gurûş mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân senesi içinde dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine

sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ve ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Ş sene 1140 (6 Nisan 1728)

Sayfa 22/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Avlonya sancağında vâki' senevî yigirmi dört bin akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan hasshâ-i Kalu Firistiyani(?) ve tevâbi'i mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Mahmud fevt olup hissesi mahlûl olmağla mahlûlünden malikâne fûrûhtu fermânım olmağın beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkitâ'ından sonra elli gurûş mu'accele ile hâlâ defterdâr-ı şikk-ı evvel mektûbcusu kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân 'İzzet 'Ali Beğ zîde-mecdihunun üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virüb hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsından malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı 'âlî-şanım sâdır (silik) ve mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûr elli gurûşu teslim-i hazîne-i 'âmirem eyledüğünde sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh 'Ali Beğ zîde-mecdihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesi bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsında hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî yigirmi dört bin akçe mâlın beher sene dört taksît ile müşterekiyle me'ân hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ve ta'arruz ta'addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 19 Ş sene 1140 (31 Mart 1728)

Sayfa 22-23/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Diyarbakir Voyvodalığı aklâmından Diyarbakirde vâki' bakkalân ve bâzârcıyan bazarbaşılığının mukaddemâ malikâne mutasarrıfları üzerlerinden ref' olunub müddet-i medîdeden beru bazarbaşılık-ı mezbûru âherden 'Ömer ve diğêr 'Ömer ve İbrahim

nâmûn kimesneler bilâ-berât zabt eylediklerinden gayrı hilâf-ı kânûn ta‘addîden hâli hissesi olmayub ol-vechle fukarâya gadr-ı küllî ve mâl-ı mîrîye zararları olmağla sa‘y-ı mîrî olmak üzere asıl mâlına kırk gurûş dahi zamm ve senevî yüz elli gurûş mâlın Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere malikâne fûrûhtu içün hâlâ Diyarbekir voyvodası Halil zîde-mecdîhu ‘arz itmekle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe [s.23] defterlerine nazar olundukda Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Diyarbekir’de vâki‘ bakkalân ve bazarcîyân bazarbaşılığı maktu‘u senevî yüz on gurûş mâlî olub mukaddemâ Ebubekir ve Mehmed’in malikâne üzerlerinde iken ref‘ ve beher sene mâl-ı maktû‘un esnâf-ı mezbûre tarafından Diyarbekir Voyvodalarına virilmek üzere taraflarından zabtıçün yigirmi dokuz senesinde emr-i şerîf virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mâlına kırk gurûş dahi zamm ve senevî yüz elli gurûş mâl ile malikâne fûrûhtu fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkîtâ‘ından sonra yüz elli gurûş mu‘accele ile Seyyid Hâcî Hasan ve Seyyid İbrahim üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle beher sene mâlın Diyarbekir Voyvodalarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdelerine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlû‘l-‘unvânım virmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accesesi olan meblağ-ı mezbûru teslim-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Seyyid Hâcî Hasan ve Seyyid İbrahim zîde-kadrihumâ maktu‘-ı mezbûru bin yüz kırk senesi Martından hayutda olduklarınca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî yüz elli gurûş mâlın ve mu‘tâd üzere kalemiyyesin senesi içinde vakt ü zamânıyla beher sene Diyarbekir Voyvodalarına edâ ve teslim idüb yedlerine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilen müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 27 Ş sene 1140 (8 Nisan 1728)

Sayfa 23/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Canik Sancağında vâki‘ senevî altmış gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan kurâ-i timârâ-i mustahfızân-ı Ünye mukâta‘asının malikâne mutasarrıfı Hâcî Salih fevt olmağla mahlûlünden beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve

rağbât-ı inkıtâ'ından sonra yüz elli gurûş mu'accele ile oğlu Ahmed zîde-kadrihu üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn şevket-makrûn mücebince bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsından malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvanım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûri bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsında hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan altmış gurûşu senesi içinde dört taksît ile beher sene hazîne-i 'âmireme edâ ve teslîm ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebe aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtla tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 29 Ş sene 1140 (10 Nisan 1728)

Sayfa 23-24/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Kerkük sancağında Dakuk nâhiyesinde vâki' hâs karyelerinden Batmanlu (?) ve Müneyka (?) nâm karyeler 'Urban tarafından olup 'Urban eşkiyasının dest-i tasallutundan re'âyâsı perîşân-ı hâl olduğundan şen ve âbâdân idüb beher sene yedi yüz elli gurûş mâlın üç taksît ile Şehrîzor valilerine virmek üzere ahâlî-i vilâyetden Hasan bin Ahmed nâm kimesneye sâbıkan Hemedan muhâfızî vezîrim Mustafa Paşa 'arzı ile malikâne virilüb i'mârıyla mu'teber ve mâl-ı mîrîsin dahi edâ ider iken [s.24] valilere gadr mülâhâzasıyla Şehrîzor Beglerbegisi Mehmed Paşa 'arz idüb malikâne kaydı ref' ve terkîn olundukda tergîb ile cem' olunan re'âyâsı perâkende ve perîşân ve merkûm Hasan dahi fevt olup mahlûl olduğundan malikâne virilmesi karye-i mezbûrun 'imârına bâ'is olmağla defter-i hâkânîden mukayyed olan yazusu beher sene üç taksît ile Şehrîzor Valilerine virmek üzere malikâne virilmesi enfa' olduğu nümâyân olmağın karye-i mezbûrların defter-i hâkânîde olan yazusu beher sene üç taksît ile Şehrîzor Valilerine virmek şartıyla hâlâ Kerkük alaybeğisi Budak bin Hüseyin zîde-kadrihuya malikâne berâtın verilmeğin ric'asına hâlâ Bağdad muhâfızî düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezîrim Ahmed Paşa edâme-Allahu Ta'alâ iclâlehu 'arz itmeleriyle hazîne-i 'âmirende

mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda mîr-livâ-i Kerkûk havâssından Dakuk nâhiyesine tâbi‘ Batmanlu (?) karyesinin seksan dört bin dokuz yüz bir akçe ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi‘ Müneyka(?) karyesinin on altı bin altı yüz seksan akçe ki cem‘ân senevî bir yük altı bin altı yüz altmış bir akçe yazuları olub beher sene mâl-ı fûrûhtu Kerkûk mutasarrıflarına virmek üzere yüz elli gurûş mu‘accele ile Hasan bin Ahmed’in malikâne üzerinde iken bin yüz otuz dokuz senesinden ref‘ ve mîr-mirân-ı Şehrîzor tarafından zabt olunmak üzere emr-i şerîf virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere vezîr-i müşârûn-ileyhin ‘arzı mücebince beher sene yazusu Şehrîzor mutasarrıflarına virmek üzere ve mu‘accele-i kadîmine yüz gurûş dahi zamm ve iki yüz elli gurûş mu‘accelesin teslîm-i hazîne-i ‘âmirem edâ eylemek üzere bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsından malikâne ‘uhdesine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlû’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblâğ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledükde sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr Budak bin Hüseyin zîde-kadrihu karyeteyn-i mezbûreteyn bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsından hayutda oldukça te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve beher sene yazusun üç taksît ile senesi içinde Şehrîzor mutasarrıflarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eyleme deyü mukaddemâ ve hâlâ virilen müsvedde defa‘âtla tasrîhi fermân-ı ‘âlî-şân buyurulan şûrût zikri ile berât-ı ‘âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 29 Ş sene 1140 (10 Nisan 1728)

Sayfa 24/ Hüküm1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Tokad Voyvodalığ aklâmından Budaközi mukâta‘asına tâbi Derekışla karyesinin nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan İsmâ‘il oğlu Mehmed meclis-i şer‘-i şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduğu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile yüz gurûş bedel mukâbili müştereki Sungur oğlu Ahmed zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğün müş‘ir bin yüz kırk senesi Şabanü’l-mu‘azzamın yigirmi beşinci günü târîhiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi’l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mustafa edâme-Allahu

Ta‘alâ fezâ‘ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Tokad Voyvodalığı aklâmından Budaközi mukâta‘asına tâbi‘ Derekişla karyesinin senevî seksan dört buçuk gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Tokad Voyvodalarına virmek üzere merkûmân Sungur oğlu Ahmed ve İsmâ‘il oğlu Mehmed’in bir kît’a berât ile üzerlerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmeğin [s.25] bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olunmağın ‘atfık berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Sungur oğlu Ahmed zîde-kadrihu mukaddem üzerinde nısf-ı âheri ile me‘ân karye-i mezbûrun tamâmın hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Tokad Voyvolarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz va ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtla tasrîhi fermân-ı ‘âlî-şân buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 3 N sene 1140 (13 Nisan 1728)

Sayfa 25/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Haleb muhassılığı aklâmından Eriha nâhiyesine tâbi‘ Almur karyesinin nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Fethullah’ın vekîl-i şer‘îsi olan Salih bin Ebubekir Mahmiyye-i İstanbul’da meclis-i şer‘-i şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduğu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile yüz elli gurûş bedel mukâbili Haleb sakinlerinden Mehmed zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğün müş‘ir bin yüz kırk senesi Şabanü’l-mu‘azzamın yigirmi sekizinci günü târihiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâi’l-mütebahhirîn bi’l-fi‘l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ Mustafa edâme-Allahu Ta‘alâ fezâ‘ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâsıllarına virmek üzere nısf hissesi merkûmun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır

olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mehmed zîde-kadrihu karye-i mezbûrun nisf hissesin hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki’ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mücebince virilugelan mâlî beher sene Haleb muhasıllarına edâ ve teslîm idüb yedine ma’mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eyleme deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî-şân buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 4 N sene 1140 (14 Nisan 1728)

Sayfa 25-26/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Haleb muhassılığı aklâmından Cebul nâhiyesine tâbi’ Kubbealtı (?) ve Kefr (?) nâm mezra’a kimesnenin malikâne üzerinde olmamağla hâli ve harâb olub şen ve âbâdân itmek şartıyla Mehmed zîde-kadrihuya malikâne virilmek ric‘asına hâlâ Haleb muhassılı vekîli Hacı Mustafa zîde-kadrihu ‘arz itmekle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Haleb muhassılık-ı mezbûre aklâmından Cebul nâhiyesine tâbi’ Kubbealtı (?) ve Kefr (?) nâm mezra’anın senevî bin doksan iki para yazı ile Haleb muhassılığına dâhil olub ve henüz kimesnenin malikâne üzerinde olmamağla mahallinde fûrûht olunduğu üzere virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına virmek üzere muhassıllar tarafından zabt ve fûrûht olunduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezâdî fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ’ından sonra otuz gurûş [s.26] mu‘accele ile merkûm Mehmed zîde-kadrihunun üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accesini olan meblâğ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr Mehmed zîde-kadrihu mezra’a-i mezbûru hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki’ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Haleb Muhassıllarına edâ ve teslîm idüb yedine ma’mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemiye deyü

mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 5 N sene 1140 (15 Nisan 1728)

Sayfa 26/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Tokad voyvodalığı aklâmından Budaközi nâhiyesine tâbi' Karamuklu(?) ve tevâbi'i karyelerinin malikâne mutasarrıfı Sungur oğlu 'Ömer fevt olub mahlûlünden sulbî oğulları Musa ve Mehmed'e karâr iden mu'accesiyile malikâne virilmek için Tokad voyvodası 'arz virüb mezbûrlar teberdâr Mustafa nâm kimesneye gönderüb merkûm dahi bir harib ile kendü üzerine berât itdirüb mezbûrlara gadr itmekle evlâdiyyet şürûtu üzere müteveffâ-yı mezbûrun oğulları merkûm Musa ve Mehmed'e virilmek ric'asına Tokad Voyvodası 'Ömer zîde-mecdihu bu def'a dahi 'arz itmekle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Tokad voyvodalığı aklâmından Budaközi kazâsında vâki' Karamuklu(?) karyesinin senevî dokuz gurûş bir rub' ve Çadıröyüğü ma'a-mezra'a-i Halil Abdal karyesinin kırk dört buçuk gurûş ve Yenice karyesinin on beş buçuk gurûş bir rub' ki cem'ân ma'a-zamm senevî doksan iki buçuk gurûş mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Tokad Voyvodalarına virilmek üzere Sungur oğlu 'Ömer'in üzerinde iken fevt olmağla mahlûlünden iki yüz gurûş mu'accele ile teberdâr Mustafa nâm kimesneye malikâne tevcîh olunub bin yüz otuz dokuz senesinde berât berât virildiği ve malikâne mutasarrıflarından biri fevt olub mukâta'a ve kurâsı mahlûl olundukda mezâda virilub zabt u rabtına kâdir evlâd-ı zükûr olub sâ'irin virdiği mu'acceleyle virüb kabûl ider ise evlâdına virilub kabûl eylemediği sûretde müzâyedededen karâr iden mu'accesiyile tâlib-i âhere fûrûht olunageldiği hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile mu'anven düstürü'l-a'mel tutulan malikâne şürûtunda mu'teber olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere tekrâren mezâdı fermânım olmağın beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ'ından sonra iki yüz elli gurûş mu'accele ile müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğulları Musa ve Mehmed zîde-kadrihumânın üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene voyvodalara virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince babası mahlûlünden ve mezbûr Mustafa'nın ref'inden malikâne 'udelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesiyi olan meblâğ-ı mezbûr iki yüz elli gurûşu teslîm-i hazîne-i

‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûn virilmeğin bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Musa ve Mehmed zîde-kadrihumâ kurâ-i mezbûreyi babaları mahlûlünden ve merkûmun ref‘inden hayutda olduklarınca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz virilugelan mâlın ve voyvoda ma‘işetin senesi içinde beher sene Tokad Voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtla tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 5 N sene 1140 (15 Nisan 1728)

Sayfa 27/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Malatya voyvodalığı aklâmından Şure[ili] kazâsına tâbi‘ Tehic (?) ve Kızılkaya ve Tapsun (?) nâm kurâ ve mezra‘alara malikâne mutasarrıf olan Zeynel Beğzâdeler dimekle ma‘rûf Mehmed ve Ahmed nâm kimesnelerin malikâneleri dâhilinde ba’zı tarlaya ve depeye hilaf-ı inhâ birer ism-i tesmiye ile hâric-i ez-defter ve bu Halil ve Ebubekir nâm kimesneler Uçkal (?) ve Karadepe ma’a-mezra’a-i Cide (?) ve Çınarcık ma’a-mezra’a-i Komsud (?) nâmûn mezra‘aları alub mezbûra küllî gadr ve kadîmden zabt eyledikleri malikâneleri hilâf-ı inhâ zabt eylemeleriyle bundan akdem Malatya voyvodasına hitâben istifsâr için sâdır olan fermân-ı ‘âlî-şânım mücebince hâric-ez-defter mezra‘alar malikânelerinin dâhilinde midir harîcinde midir su‘âl olundukda cem‘-i gafır ve cem‘-i kesîr dâhilindedir deyü şehâdet itmeleriyle mukaddemâ Malatya Voyvodası ‘Ömer Paşa zikr olunan mezra‘aların on beş gurûş mu‘accelesi olub on beş gurûş dahi zamm ve otuz gurûş mu‘accele ile ‘arz itmekle ve ‘arzı mücebince ref‘lerinden malikâne tevcîh ve berât-ı ‘âlî-şânım ihsân olunmuşiken mezbûrân ile şikk-ı evvel defterdârı muvâcehesinde murâfa’a olub mezbûr Halili def‘ için cevâb virildikten sonra mezbûr Zeynel Beğ-zâdeler Malatya ‘avdetinde mezbûr Halil bir tarîk ile yine alub gadr-ı küllî itmeleriyle tekrâren teftîş ve tafahhus olundukda mezbûr Zeynel Beğ-zâdelerin malikâneleri dâhilinde olduğu cem‘-i gafır ve cem‘-i kesîr şehâdet itmeleriyle mu‘accelesinin hâllerine merhameten malikânelerine zamm ve ilhâk olunmak hâlâ Malatya mütesellimi el-Hâc Mürtaza zîde-kadrihu ‘arz itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Şureili nâhiyesinde vâki‘ Uçkal (?) mezra‘asının elli akçe ve Karadepe ma’a-mezra’a-i Çit (?) mezra‘alarının yüz elli akçe ve Savucak (?)

mezra‘asının iki yüz akçe mâlları olan hâric-ez-defter mezra‘aların mahalli olmayub Halil ve Ebubekir Zeynel Beğ-zâdelerin kadîmden malikâne ‘uhdelerinde olan Tehic (?) ve Tapsun (?) mezra‘alarını müddet-i vâfireden beru zabt ve her yaz nizâ’dan hâli olmayub ve ‘an-asl hâric-i defter olmamağla Malatya Voyvodası ‘Ömer Paşa’nın ‘arzı ve bâ-telhîs ve fermân-ı ‘âlî üzerlerinden ref‘ ve otuz gurûş mu‘accele ile Zeynel Beğ-zâdenin oğullarının Tehic (?) ve Tapsun (?) mezra‘alarına ilhâk ve yüz otuz dokuz senesinden zabtiçün berâtın virilüb ba‘dehu mezâri’-i mezbûreye merkûmân Halil ve Ebubekir otuz senesinden beru mutasarrıflar iken Zeynel Beğ-zâdelerin malikâneleri dâhilindendir deyü kendü üzerlerine berât itdirmeleriyle gadrı müceb olmağla Zeynel Beğ-zâdelerin üzerlerinden ref‘ ve kemâkân Halil ve Ebubekir’e ibkâsiçün Malatya voyvodası vekîli ‘Abdu’r-rahman ve Şureili kâdısının ‘arzları mücebince ibkâ olunub berâtın virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezâri’-i mezbûr hâric-ez-defter olmayub mâru’z-zikr Tehic (?) mukâta‘ası mülhakâtından olmağla mu‘accelesinin ^{سبب} ile yine Zeynel Beğ-zâdelere ibkâsiçün Malatya mütesellimi ‘arz idüb ve fi’l-hakîka zikr olunan mezâri’ hâric-ez-defter olmayub Tehic (?) mukâta‘ası mülhakâtından olduğu tevâtür ile zâhir olduğundan nâşi kemâkân ibkâ ve ilhâkıçün şeref-sudûr bulan fermân-ı ‘âlî-şânım mücebince bu defa‘ ibkâ mukâbelesinde voyvoda-i mûmâ-ileyhin ‘arzı mücebince otuz gurûş mu‘accele dahi virmek şartıyla Halil ile Ebubekir’in ref‘lerinden Tehic (?) mukâta‘asına zamm ve ilhâk ve me‘ân zabt olunmak üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblâğ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Mehmed ve Ahmed zîde-kadrihumâ mezâri’-i mezbûrları iki def‘ada teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledikleri altmış gurûş mu‘accele mukâbelesinde hayutda olduklarıncı te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Tehic (?) mukâta‘ası ile **[s.28]** me‘ân Malatya voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtla tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 6 N sene 1140 (16 Nisan 1728)

Sayfa 28/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed zîde-kadrihu Dîvân-ı hümâyûnum[a] 'arzuhal idüb Adana sancağında vâki' havâss-ı hümâyûn mezra'alarında Sarıçam nâhiyesine tâbi' Kafirce mezra'ası hâli ve harâbe olub kimesnenin malikâne 'uhdesinde olmamağla şen ve âbâdân eylemek şartıyla müzâyededen karâr iden mu'accelesiyle malikâne virilmek ric'asına istid'â itmekle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Adana sancağında vâki' Sarıçam nâhiyesine tâbi' mezra'a-i Kafirce der-nezd-i Tobrakdepe maktu'unun senevî yetmiş beş gurûş mâlî olub kimesnenin malikâne üzerinde olmamağla beher sene Adana valileri zabt ve fûrûht ve mâlî sa'îr mukâta'at ile me'ân teslim olunduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezâdî fermânım olmağın yine beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkîât'ından sonra otuz gurûş mu'accele ile mezbûr Mehmed zîde-kadrihu üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Adana valilerine virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accelesi olan meblağ-ı mezbûru teslim-i hazîne-i 'amirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mehmed zîde-kadrihu mezra'a-i mezbûru bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsında hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Adana valilerine edâ ve teslim idüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 6 N sene 1140 (16 Nisan 1728)

Sayfa 28/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Diyarbakir Voyvodalığı aklâmından Savur nâhiyesinde vâki' on bin yedi yüz beş akçe yazusu olan Yağmurlu karyesi hâli ve harâb olub voyvodalar tarafından yigirmi birer gurûşa fûrûht olmağla malikâne virilmesi mîrîye evlâ ve enfa' olmağla Yahya [ve] 'Abdu'l-lah nâm kimesneler[e] malikâne virilmek bâbında Diyarbakir Voyvodası Halil zîde-mecdihu 'arz itmekle hazîne-i 'âmiremde mahfûz defterhâne-i 'âmirem kuyûdâtına

mürâca‘at ve baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Amid sancağında Savur kazâsında vâki‘ hâss-ı hümayûnumdan Yağmurlu karyesinin on bin yedi yüz beş akçe yazusu olub Diyarbekir voyvodalığ aklâmından olmağla henüz kimesne[ye] malikâne virilmeyub ve makûle malikâne virilmeyan kurâ ve mezâri’ mahallinde fûrûht olunduğu üzere virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere voyvodanın ‘arzıyla müzâyededen karâr iden mu‘accelesiyle malikâne virilugelan der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezâdı fermânım olmağın yine beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkitâ‘ından sonra otuz gurûş mu‘accele ile merkûmân Yahya ve ‘Abdu’l-lah zîde-kadrihumânın üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmireme eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Yahya ve ‘Abdu’l-lah zîde-kadrihumâ karye-i mezbûru bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 8 N sene 1140 (18 Nisan 1728)

Sayfa 29-30/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Bağdad Hazînesine tâbi‘ senevî dört bin yüz kırk üç buçuk gurûş mâl-ı nukûdu ve yüz kırk yedi tagâr hinta ve yedi batmân ile altı vukiyye harîr mâlî olan Bilâd-ı Ruzeyn (?) mukâta‘asının malikâne mutasarrıfları ‘Ali ve Hasan nâm kimesneler fevt olub iki sülûs hissesi mahlûl olmağın mahallinde beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkitâ‘ından sonra bin yedi yüz otuz altı gurûş mu‘accele ile el-Hâc Mehmed ve Süleyman ve ‘Ali ve İsmâ‘il zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle meblağ-ı mezbûru Bağdad Hazînesine tamâmen teslîm ve defterdârına îrâd kayd olunmağla virilan mu‘âvaza hücceti mücebince bin yüz otuz dokuz senesi Eylülü ibtidâsından zabt eylemek üzere malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât virilmek

ric‘asına hâlâ Bağdad muhâfızı vezîrim Ahmed Paşa edâme-Allahu Ta‘alâ iclâlehu ve kâdısı ve defterdârı mühürleriyle memhûr ‘arz itmeleriyle hazîne-i ‘âmirende mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Bağdad Hazînesi aklâmından Bilâd-ı Ruzeyn(?) mukâta‘asının senevî dört bin yüz kırk üç buçuk gurûş mâl-ı nukûdu ve yüz kırk yedi tagâr hinta ve yedi batmân ile altı vukiyye harîr mâlî olup beher sene mâlın Bağdad Hazînesine vermek üzere Mehmed ve Hasan ve ‘Ali nâmûn kimesnelerin malikâne üzerlerinde olduğu ve hazîne-i mezbûre aklâmından malikâne fûrûht [s.30] olunan mukâta‘anın mahlûlâtı vâki‘ oldukda Bağdad muhâfızı ve defterdârı ve küttâb-ı hazîne ma‘arifetleriyle mahallinde tâlibleri muvâcehesinde müzâyede ve rağbât-ı inkîtâ‘ından sonra karâr-dâde olan mu‘accelesiyle malikâne fûrûht ve hâsıl olan mu‘accelesin Bağdad Hazînesine teslîm ve hıfz ve Bağdad defterdârına îrâd kayd ve yedine sûret-i rûznâmçe ve mu‘âvaza hücceti virilub ve mücebince Bağdad muhâfızı ‘arz ve ol ‘arzı defterdârı ve kâdısı mühürleyüb der-sa‘âdete irsâl ve mücebince şürûtuyla malikâne berât virilmek mer’î tutulan malikâne şürûtunda mu‘teber olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere virilugelan mâlın beher sene hazîne-i mezbûreye vermek üzere virilen mu‘âvaza hücceti ve vezîr-i müşârün-ileyhin ‘arzı mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şân sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûrân el-Hâc Mehmed ve Süleyman ve ‘Ali ve İsmâ‘il zîde-kadrihum mukâta‘a-i mezbûrun iki sülüs hissesin bin yüz otuz dokuz senesi Eylülü ibtidâsından hayutda olduklarınca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn -ı kadîm ve olıgeldiği ahz u kabz ve senevî dört bin yüz kırk üç buçuk gurûş [mâl-ı] mîrî ve kalemiyyelerin senesi içinde dört taksît müşterekleriyle me’ân Bağdad Hazînesine edâ ve teslîm ve yedi batmân altı vukiyye harîr ve yüz kırk yedi buçuk tagâr hintayı sene-be-sene vakt ü zamânıyla cânib-i mîrîye edâ ve teslîm eyleyüb senesi âherinde hesâbın görüb yedlerine ma‘mûlûn-bih sûret-i rûznâmçe aldıklarınca zabt ve rabtlarına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilen müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 12 N sene 1140 (22 Nisan 1728)

Sayfa 30/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hala dergâh-ı mu'allâm gediklü çavuşlarından İshak ve sadr-ı a'zam Mehmed Emin zîde-mecdihumâ ile müşterekleri Ebubekir zîde-kadrihu dîvân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idub Vidin iskelesinden Kili iskelesine gelinceye vâki' olan iskelelerde sefinelere tahmîl olunan Eflak tuzunun resmi kimesnenin üzerinde olmayub cânib-i mîriye bir dürlü nef'i olmamağla zikr olunan iskelelerden tüccâr tâ'ifesinin tahmîl eyledikleri Eflak tuzunun beher yüz vukiyyesinden üçer sağ akçe resm alınmak şartıyla bin gurûş mâl ve bin gurûş mu'accele ile kendülere malikâne tevcîh ve bin yüz kırk senesi Martından zabt eylemek şartıyla berâtları virilmek bâbında istid'â itmeleriyle senevî bin gurûş mâl ve bin gurûş mu'accele ile mezbûrûna malikâne virilmek içün 'arz olunmak fermânım olmağın vech-i meşrûh üzere senevî bin gurûş mâl ile müceddeden mukâta'a kayd ve beher sene mâlın edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince bin gurûş mu'accele ile mûmâ-ileyhimin yüz kırk senesi Martından ber-vech-i malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celilü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlişânım sâdır ve mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûr bin gurûşu teslim-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûzname-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhimden İshak zîde-mecdihu bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsından mukâta'a-i mezbûrun sülûs hissesin hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve zikr olunan Vidin iskelesinden Kili iskelesine gelince vâki' olan iskelelerde tüccâr tâ'ifesinin iştirâ ve sefinelerine tahmîl eyledikleri Eflak tuzunun beher yüz vukiyyesinden üçer sağ akçe rûsûmâtın mîri içün ahz ve kabz eyleye ve senevî bin gurûş mâlın senesi içinde dört taksît ile müşterekleriyle me'ân hazîne-i 'amireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb [s.31] ibrâ-yı zimmet eyleyub yedine sûret-i muhâsebe aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hala virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere bir sülûs hissesiçün dahi Ebubekir zîde-kadrihuya başka berât yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere bir sülûs hissesiçün dahi Mehmed Emine başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 12 N sene 1140 (22 Nisan 1728)

Sayfa 31/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Tokad Voyovdalığı aklâmından Bozok sancağında ve Sorgun kazâsında vâki‘ Baba ‘Ali ve Kızılca ‘Ali nâm karye ittisâlinde vâki‘ Kafirviran nâm mahallin kadîmü’l-eyyâmdan a‘şâr-ı şer‘iyyesi hâss-ı hümâyûn tarafından zabt olunagelub taraf-ı âherden dahi iktizâ etmez iken timâr sipahisi Mehmed nâm kimesne timârım toprağı dâhilindedir deyü müdâhaleden hâli olmayub gadr eyledüğünü karye-i mezbûrun malikâne mutasarrıfları Mustafa ve Ahmed dîvân-ı hümâyûnuma ‘arzuhal eylediklerinde mahallinde ma‘rifet-i şer‘le görölüb sıhhat ve hakikatı i‘lâm olunmak üzere bundan akdem emr-i şerîf-i ‘âlî-şânım sâdır olmağın fi‘l-hakîka zikr olunan Kafirviranı nâm mahall kadîmü’l-eyyâmdan beru hâss-ı mezbûr tarafından zabt olunugelub ve âherden bir ferdin ‘alâkası olmayub hâric-ez-defter olmağla on gurûş mâl ile karye-i mezbûre zamm ve malikâne mutasarrıfları taraflarından zabt olunmak üzere berâtlarına idhâl olunmak ricasına Tokad Voyvodası el-Hâc ‘Ömer zîde-mecdihu ‘arz itmeğın hazîne-i ‘âmirende mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Tokad voyvodalığı aklâmından Bozok sancağında ve Sorgun kazâsında vâki‘ Baba ‘Ali ve Kızılca ‘Ali karyesinin senevî üç bin altı yüz akçe mâlî olup virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere merkûmân Mustafa ve Ahmed zîde-kadrihumânın üzerlerinde olduğu ve defterhâne-i ‘âmirem kuyudâtına mürâca‘at oldukda zikr olunan Kafirviranı karyesinin kaydı olunmadığı der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere voyvoda-i mûmâ-ileyhin ‘arzı mücebince senevî on gurûş mâl ile karye-i mezbûra zamm ve me‘ân zabt olunmak üzere mahalline kayd ve ‘atîk berâtın kaleminde hıfz olunmak şürûtuyla müceddeden berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlişanım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Mustafa ve Ahmed zîde-kadrihumâ zikr olunan Kafirviranı karyesi mukaddem üzerinde olan Baba ‘Ali ve Kızılca ‘Ali karyeleriyle me‘ân hayutda olduklarınca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiğı üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlların beher sene Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma‘mûlün-bih temessük aldıklarınca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ

virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 N sene 1140 (27 Nisan 1728)

Sayfa 31-32/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn Yazıla ki

Bağdad Hazînesi aklâmından Horasan mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan İsmâ'il ve Ahmed'in vekîl-i şer'îsi olan Mustafa ibn el-Hâc Ahmed Mahmiyye-i İstanbul'da meclis-i şer'-i şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf oldukları nısf hissesin hüsn-i rızâ ihtiyâr ve ferâğ-ı [s.32] mu'teber-i kat'î ile bedel-i malûm-ı makbûz mukâbili Bağdad sâkinlerinden 'Abdü'l-kadir zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğün müş'ir bin yüz kırk senesi Şa'bânın dokuzuncu günü târihiyle müverrah şer'îyyâtî Halil zîde-'ilmihunun virdiği hüccet-i şer'îyye a'lemü'l-'ulemâ-i'l-mütebahharîn bi'l-fi'l Rumili kâdî'askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî'askeri Mevlânâ Mustafa edâme-Allahu Ta'alâ fezâ'ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukta Bağdad Hazînesi aklâmından Horasan mukâta'asının senevî on beş bin dokuz yüz altmış üç gurûş mâl-ı nükûd ve elli yedi batmân harîr ve iki yüz altmış dokuz buçuk tagâr hinta ve beş yüz doksan bir buçuk tagâr şa'îr mâlî ve zamân-ı zabtı Eylül ibtidâsından olub virilugelan mâlın beher sene Bağdad Hazînesine vermek üzere nısf hissesi merkûmânın malikâne üzerlerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdikleri hüccet-i şer'îyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm 'Abdü'l-kadir zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk senesi Eylülü ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî on beş bin dokuz yüz altmış üç buçuk gurûş mâlın beher sene dört taksît ile müşterekiyle me'ân Bağdad azîHnesine elli yedi batmân harîr ve iki yüz altmış dokuz buçuk tagâr hinta ve beş yüz doksan bir buçuk tagâr şa'îr dahi beher sene vakt ü zamânıyla me'ân taraf-ı mîrîyeye edâ ve teslim ve mu'tâd üzere kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hazîne-i mezbûre ile hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyi

mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 16 N sene 1140 (26 Nisan 1728)

Sayfa 32/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn Yazıla ki

Diyarbakir Voyvodalıǵı aklâmından Çermik kazâsında vâki‘ karye-i Hasud ma‘a-mezra‘a-i Kurdviranı(?) ve Harman nâm karyeler bundan akdem Mustafa ve Mehmed Emin nâm kimesnelerin malikâne üzerlerinde iken hâsılı mâlını vefâ eylemediğinden canib-i mîriye teberrâ eyleyüb ve mâlı dahi tahammülünden ziyâde olduğundan kimesne tâlib olmayub gün be gün harâba yüz tutub kendü mâlından çift koyub şen ve âbâdân eylemek ve senede Diyarbakir voyvodalarına yüz altmış gurûş mâl ve mu‘teber üzere kalemiyyesin virmek şartıyla Hâcî Halil zîde-kadrihu tâlib olmağla beher sene yüz altmış gurûş mâlın ve mu‘tâd üzere kalemiyyesin Diyarbakir voyvodalarına edâ eylemek şartıyla müzâyededen karâr iden mu‘accelesiyle merkûm Hâcî Halil zîde-kadrihuya malikâne virilmek içün Diyarbakir voyvodası Halil zîde-mecdihu ‘arz itmekle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukta Diyarbakir voyvodalıǵı aklâmından Çermik kazâsına tâbi Hasud ma‘a-mezra‘a-i Kurdviranı (?) karyesinin dokuz bin sekiz yüz elli dokuz akçe ve Harman karyesinin yigirmi yedi bin üç yüz doksan dört akçe yazuları olub Diyarbakir hazînesi defterleri ve ric‘ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbakir voyvodalarına virmek üzere Mustafa ve Mehmed Emin nâm kimesnelerin malikâne üzerlerinde iken ‘âtılından ‘acz ile mîriye teberrâ itmeleriyle malikâne kaydı üzerlerinden ref‘ ve voyvoda tarafından [s.33] tarafından zabtiçün bin yüz yigirmi beş senesinde emr-i şerîf virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere malikâne fûrûhtu fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra otuz gurûş mu‘accele ile merkûm Hâcî Halil zîde-kadrihunun üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle voyvoda-i mûmâ-ileyhin ‘arzı mûcebince beher sene yüz altmış gurûş mâlın ve mu‘teber üzere kalemiyyesin Diyarbakir voyvodalarına virmek ve şen ve âbâdân oldukda voyvodalar tarafından izbâr nesne taleb olunmamak üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm

Hâcî Halil zîde-kadrihu karyeteyn-i mezbûreteyni bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz senevî yüz altmış gurûş mâlî ve mu'tâd üzere kalemiyyesin beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlûn-bih temessük aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'aruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 N sene 1140 (27 Nisan 1728)

Sayfa 33/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sipahiler Ağası Mehmed Beğ sadra'zam mühürdârı 'Abdi ve sâbikan Vidin defterdârı Pîr el-Hâc Mustafa zîde-mecdihum dîvân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Narda ve Dırac ve İskenderiye ve Arnavudluk sevâhilinde sâ'ir tevâbî'inden olan iskelelerden müste'min tâ'ifesinin iştirâ eyledikleri hinta ve revgan-ı zeyt ve şem'-i 'aselin gümrüğünden mâ'adâ resm-i mîrî alınmak fermânım olunub lakin tâ'ife-i mezbûrun iştirâ eylediği duhânın gümrüğünden mâ'adâ resm-i mîrîleri alınmamağla zikr olunan iskelelerde müste'men tâ'ifesinin iştirâ ve sefinelerine vaz' ve tahmîl eyledikleri duhânın dahi mu'tâd üzere gümrüğünden mâ'adâ beher vukiyyesinden ikişer para resm-i mîrî alınmak üzere senevî beş yüz gurûş mâl ile müceddeden mukâta'a kayd ve beş yüz gurûş mu'accele ile kendülere malikâne virilmek bâbında istid'â itmeleriyle mücebince 'arz olunmak bâbında fermânım olmağın vech-i meşrûh üzere beş yüz gurûş mâl ile müceddeden mukâta'a kayd ve beş yüz gurûş mu'accele ile bin yüz kırk senesi Rûz-ı Hızır ibtidâsından zabt eylemeleri şartıyla başka başka berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûr beş yüz gurûş teslîmi hazîne-i 'âmireme eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhimden Sipahiler Ağası Mehmed zîde-mecdihu mukâta'a-i mezbûrun sülûs hissesin bin yüz kırk senesi Rûz-ı Hızır ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve zikr olunan Narda ve Dırac ve İskenderiye ve Arnavudluk sevâhilinde sâ'ir tevâbî'inden olan iskelelerden müste'min sefinelerine vaz' ve tahmîl olunub dârü'l-harbîye giden duhânın gümrüğünden mâ'adâ beher vukiyyesinden ikişer para resm-i mîrî cem' ve tahsîl ile ve senevî beş yüz gurûş mâlın beher sene

müşterekleriyle me‘ân hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin alub ibrâ-yı zimmet eyledikce taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtla tasrîhi fermân-ı ‘âlî-şân buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere sülüs hissesiçün mûmâ-ileyh ‘Abdi zîde-mecdihuya başka berât yazılmağın tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere sülüs hissesiçün mûmâ-ileyh Pîr Mustafa zîde mecdihuya dahi başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 18 N sene 1140 (28 Nisan 1728)

Sayfa 34/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Haleb muhasıllığı aklâmından Antakya nâhiyesine tâbi‘ Gökçeğöl karyesinin sülüs hissesine malikâne mutasarrıf olan Seyyid Mehmed bin ‘Ali Mahmiyye-i İstanbul’da meclis-i şer‘-i şerîfde ikrâr ve takrîr-ı kelâm idüb karye-i mezbûreden mutasarrıf olduğu sülüs hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile yüz elli gurûş bedel mukâbili Halil ve ‘Abdu’l-lah zide-kadrihumâya ferâğ ve tefvîz ve ânlar dahi tefevvüz ve kabûl eyledüklerin müş‘îr bin yüz kırk senesi Ramazânü’l-mübârekin on yedinci günü târihiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zide-‘ilmihunun virdigi hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fî’l Rumili kâdı‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdı‘askeri Mevlânâ Mustafa edâme-Allahu Ta‘alâ fezâ‘ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Haleb muhasıllığı aklâmından Antakya nâhiyesine tâbi‘ Gökçeğöl karyesinin senevî beş yüz otuz üç para mâlî olub Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhasıllarına virmek üzere Bağdadi karyesiyle me‘ân sülüs hissesi merkûmun malikâne üzerinde der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdüğü hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince malikâne ‘uhdesine ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Halil ve ‘Abdu’l-lah zide-kadrihumâ karye-i mezbûrun sülüs hissesin hayutda olduklarınca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz ve kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhasıllarına edâ ve teslîm idüb yedine

ma'mûlûn-bih halâs temessûkû aldıklarınca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 N sene 1140 (5 Mayıs 1728)

Sayfa 34-35/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Haleb muhasıllığı aklâmından Zengi karyesinin nısf hissesine ber-vech-i malikâne mutasarrıf olan Seyyid Mehmed Mahmiyye-i İstanbul'da meclis-i şer'-i şerîfde ikrâr ve takrîr-ı kelâm idüb hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile üç yüz elli gurûş bedel-i makbûz mukâbili Halil ve 'Abdu'l-lah zîde-kadrihumâya ferâğ ve tefvîz ve ânlar dahi tefevvûz ve kabûl eyledüklerini müş'ir bin yüz kırk senesi Ramazân-ı şerîfin on beşinci günü târîhiyle müverrah şer'ıyyâtî Halil zîde-'ilmihunun virdüğü hüccet-i şer'ıyye a'lemü'l-'ulemâ-i'l-mütebahhirîn bi'l-fi'l Rumili kâdî'askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî'askeri Mevlânâ Mustafa edâme-Allahu Ta'alâ fezâ'ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Haleb muhasıllığı aklâmından Antakya nâhiyesine tâbî' Zengi ma'a-mezra'a-i Rulza (?) ve mezra'a-i Baslıga (?) karyelerinin senevî altı bin üç yüz para mâlî olub Haleb hazînesi defterleri ve ric'ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhasıllarına virmek üzere karye-i mezbûrun nısf hissesi merkûmun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer'ıyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûn-ı virdim ve buyurdum ki merkûmân Halil ve 'Abdu'l-lah zîde-kadrihumâ karye-i mezbûrun nısf hissesin merkûmun ferâgat ve kasr-ı yedinden hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz ve kabz ve Haleb hazînesi defterleri ve ric'ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhasıllarına edâ ve teslîm idüb [s.35] yedlerine ma'mûlûn-bih halâs temessûkû aldıklarından sonra taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 N sene 1140 (5 Mayıs 1728)

Sayfa 35/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Halas? 'Osmân zîde-mecdihu divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Rakka eyaleti mukâta'atına tâbi' Döğerli ve tevâbi'i 'aşireti mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Hâcî Hüseyin fevt olmağla karâr iden mu'accesıyla kendüye malikâne virilmek bâbında istid'â itmekle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Rakka eyaleti mukâta'atına tâbi' بیر سو و زملانو 'aşiretinin iki yüz seksan bir gurûş ve Serkürili(?) 'an-cema'ât-i Döğerli aşiretinden beş yüz otuz üç buçuk gurûş mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Rakka valilerine virmek üzere nısf hissesini Hâcî Hüseyin nâm kimesnenin ber-vech-i malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezâdı fermânım olmağın beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ'ından sonra beş yüz gurûş mu'accele ile mûmâ-ileyh 'Osmân zîde-mecdihunun üzerinde karâr ve talîb-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Rakka Hazînesine virmek üzere olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbından telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesı olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğü üzere sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh 'Osmân zîde-mecdihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk senesi Şubatı ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz ve kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me'ân Rakka Hazînesine edâ ve teslîm eyleyüb yedine memhûr ve ma'mûlûn-bih temessûk aldıktan sonra taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 26 N sene 1140 (6 Mayıs 1728)

Sayfa 35/ Hüküm 2

Nişân-ı

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Abdu'r-rahman ve Mehmed zîde-kadrihumâ divân-ı hümâyûnum[a] 'arzuhal idüb Tokad voyvodalıği aklâmından Boğunpelid (?) ve tevâbi'i karyeleri ber-vech-i malikâne kendülere virilmek bâbında istid'â itmeleriyle hazîne-i

‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Tokad voyvodalıĝı aklâmından Budaközi kazâsına tâbi‘ Boĝunpelid (?) karyesinin seksan bir gurûş ve Samanlı-ı Kebîr kazâsına tâbi Sevili (?) karyesinin on gurûş mâlları olub karye-i mezbûrlar mukaddemâ Bektaşoĝlu ‘Ömer’in altmış altı gurûş mu‘accele ile malikâne üzerinde iken yüz yigirmi yedi târîhinde ‘umûm ile ref‘ olunub ba’dehu nısf-ı mu‘acceleleriyle ibkâsı fermân olundukda ibkâsına raĝbet itmeyüb ‘âlâ-halihi kalmaĝla voyvodalar tarafından zabt ve fûrûht olunageldiĝi der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mu‘accele-i kadîmi ile ‘arz ve telhîs olunmak fermân olmaĝın mu‘accele-i kadîmi olan altmış altı gurûş mu‘accele ile ber-vech-i mezâd merkûmânın malikâne ‘uhdelerine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbından telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accele-i olan meblaĝ-ı mezbûr altmış altı gurûş teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeĝin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân ‘Abdu’r-rahman ve Mehmed zîde-kadrihumâ karyeteyn-i mezbûreteyni yüz kırk bir senesi Muharremi gurrelerinden hayutda olduklarınca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıĝeldiĝi üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm eyleyüb yedine memhûr ve ma‘mûlûn-bih temessûk aldıklarınca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmaĝa tezkire virildi

Fî 23 N sene 1140 (3 Mayıs 1728)

Sayfa 36/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Senevî sekiz bin dokuz yüz kırk dört gurûş mâlî ve fermân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan ‘âdet-i ‘aĝnâm ve ‘âdet-i gulâmiyye resm-i aĝıl-ı müslimân ve Gebrân-ı Kalem-i Avlonya ve İlbasan ve Manastır ve tevâbi‘i mukâta‘asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Hüseyin mutasarrıf olduĝu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâĝ-ı mu‘teber-i kat‘î ile bedel-i ma’lûmu mukâbili Hüseyin zîde-kadrihuya ferâĝ ve tevfiz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüĝünü müş‘ir sadreyn-i muhteremeyn hazretlerinin imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle muhtevî hüccet-i şer‘iyye olmaĝın beher sene mâlın edâ ve kalemiyyesin virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince bin yüz kırk senesi Martından malikâne ‘uhdesine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmaĝın bu berât-

1 hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hüseyin zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsında hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz ve kabz ve senevî sekiz bin dokuz yüz kırk dört gurûş mâlın beher senesi içinde dört taksît ile müştereğiyle me‘ân beher sene hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtla tasrîh-i fermân-ı ‘âlî-şân buyurulan şürût-ı ve ‘âdet-i ‘ağnam-ı şürût-ı zikri ile berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 N sene 1140 (5 Mayıs 1728)

Sayfa 36/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Karahisâr-ı sâhib sancağında Sandıklı kazâsına tâbi‘ çiftlik-i ‘Ömer Bayezid der-karye-i Kiros (?) maktu‘unun malikâne mutasarrıfı Nu‘mân Mahmiyye-i İstanbul’da meclis-i şer‘-i enverde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile yigirmi gurûş bedel-i makbûz mukâbili Halil zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğünü müş‘ir bin yüz kırk senesi Ramazânü’l-mübârekin dördüncü günü târîhiyle müverrah şer‘iyyâtî Halil zîde-‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi‘l Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Feyzullah ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ Mustafa edâme-Allahu Ta‘alâ fezâ’ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i ‘âmireme mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Karahisâr-ı sâhib sancağında Sandıklı kazâsına tâbi‘ çiftlik-i ‘Ömer Bayezid der-karye-i Kiros (?) maktu‘unun senevî üç bin akçe mâl ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve teslim eylemek üzere merkûmun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâğda ve kasr-ı yedinden virdüğü hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûn-ı virdim ve buyurdum ki merkûm Halil zîde-kadrihu maktû‘-ı mezbûru bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz ve kabz ve beher sene mâlın dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virüb hesâbın görüb ibrâ-yı

zimmet eyleyüb yedine ma'mûlün-bih sûret-i muhâsebe aldıktan sonra taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî-şân buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 N sene 1140 (5 Mayıs 1728)

Sayfa 36-37/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Haleb Muhassıllığı aklâmından Antakya nâhiyesine tâbi' senevî beş bin üç yüz otuz dört para mâlî olan Bağdadî karyesinin sülûs hissesi Haleb hazînesi defterdârı ve ric'ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına virmek üzere Gökce karyesiyle me'ân Seyyid Mehmed zîde-kadrihunun bir kıt'a berât ile malikâne [s.37] üzere iken ancak Gökcegöl karyesin hüsn-i rızâsıyla âhere kasr-ı yed eyledüğünü müş'ir sadreyn-i muhteremeyn hazretlerinin imzâlarıyla müzmâ hüccet-i şer'iyeye olunmağın üzerinde kalan Bağdadî karyesinin sülûs hissesin kemâ-fi'l-evvel zabt eylemek için başka berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Seyyid Mehmed zîde-şerefuhu-seyyidiyye karye-i mezbûrun sülûs hissesin kemâ-fi'l- evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb hazînesi defterleri ve ric'ası mûcebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhassıllarına edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih halâs temessükü aldıktan sonra taraf-ı âherden ferd ta'aruz ve ta'addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 N sene 1140 (5 Mayıs 1728)

Sayfa 37/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem ve ümdet-i ashâbü't-tahrîr ve'r-rakam muhâsebe hulefâsından Süleyman zîde-mecdihu ile Yenişehir cizyedârı Mehmed zîde-kadrihu divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Tırhala sancağında vâki' Yenice nâhiyesinde ve sâ'ir kazâlarında ve İnebahtı sancağında Ergilasti ve Galos ve sâ'ir kazâlarında vâki' hâsıl olan harîrin mizân-ı harîr mukâta'ası kesriye harîri şürûtu üzere beher vukiyyesinden on sekizer sâğ akçe resm-i mîzâniyye alınmak üzere ber-vech-i malikâne

‘uhdelerinde olub kurbunda vâki‘ Eğriboz ve Karlı ili sancaklarında dahi bir kac seneden beru ba‘zı karyelerinde ipek hâsıl olub mîzân resmi dahi olmamağla zikr olunan sancaklarda hâsıl olan harîrin resm-i mîzânları alınmak üzere yüz gurûş mâl ile İnebahtı ve Tırhala sancakları ile me‘ân zabt olunmak üzere ilhâk olunmak bâbında istid‘â itmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Tırhala ve İnebahtı sancaklarında hâsıl olan harîrin beher vukiyyesinden on sekizer sâğ akçe resm-i mîzâniyye alınmak üzere üç yüz gurûş mâl ile mîzân-ı harîr mukâta‘ası altı yüz elli gurûş mu‘accele ile mûmâ-ileyhümânın malikâne üzerlerinde olub Eğriboz ve Karlı ili sancaklarının resm-i mîzâniyyesi kaydı olunmadığı baş muhâsebe ve aklâm-ı sâireden der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere livâ-i mezbûrun ba‘zı karyelerinde zuhûr iden ipek resm-i mîzâniyye dahi kimesnenin malikâne ve evkâf ve ze‘âmet ve timârına dâhil olmayub hâri- ez-defter olub ve bu makûle rûsûmât havâss-ı hümâyûn tarafından zabt olunmak şürût-ı kadîmeden olmağla zikr olunan iki sancağın ba‘zı karyelerinde zuhûr iden ipek resm-i mîzânı dahi İnebahtı ve Tırhala sancağında olan malikâne mutasarrıfı tarafından zabt ve evvel mukâbili hâlâ mâlına yüz elli gurûş dahi zamm ve ilhâk ve mahalline kayd olunub ve malikâne berâtları tebdîl olunmak bâbında fermânım olmağın yedlerinde olan berâtları ahz ve zabt olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhumâdan Süleyman zîde-mecdihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin mukaddemâ teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğü mu‘accele mukâbili bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve zikr olunan İnebahtı ve Tırhala ve Eğriboz ve Karlı ili sancaklarında vâki‘ karyelerde hâsıl olan harîrin beher vukiyyesinden on sekizer sâğ akçe resm-i mîzâniyyeleri kânûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan dört yüz elli gurûşu beher sene senesi içinde dört taksît ile müşterekiyle me‘ân hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin alub ibrâ-yı zimmet eyledikce taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî [s.38] ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürûtu zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nısf-ı âheriçün merkûm Mehmed zîde-kadrihuya dahi başka berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 20 N sene 1140 (30 Nisan 1728)

Sayfa 38/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân sadr-ı a'zam Çukadarlarından el-hâc Veli ve mezbûrun yeğeni 'Abbas zîde-kadrihumâ dîvân-ı hümâyûnum[a] 'arzuhal idüb Divriği kazâsında vâki' 'isâ-yı 'ulyâ ve 'isâ-yı süflâ ve tevâbi'i karyeleri mukâta'asının malikâne mutasarrıfı Halil fevt olub mukâta'a-i mezbûr mahlûlünden olmağla mu'accele-i kadîmi ile kendülere malikâne virilmek bâbında istid'â eylemeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Divriği mukâta'asına tâbi' karye-i 'isâ-yı 'ulyâ ve 'isâ-yı süflâ ve karye-i 'Ağçeşehir ve mahsûl-i gılâl ve resm-i tapu ve deştânî ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûsâne ve 'âdet-i 'ağnâm mukâta'asının senevî otuz dört bin sekiz yüz akçe mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Divriği emînlerine virmek üzere yüz elli gurûş mu'accele ile merkûm Halil'in malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mu'accele-i kadîmi ile yüz elli gurûş teslim-i hazîne-i 'âmirem eylemek üzere 'arz olunmak fermânım olmağın virilugelan mâlın beher sene Divriği emînlerine virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtıyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accele olan meblağ-ı mezbûru ve teslim-i hazîne-i 'âmirem eyledüklerinde sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûrân el-hâc Veli ve yeğeni 'Abbas zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk senesinden hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kâdîm ve olıgeldüğü üzre ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Divriği emînlerine edâ ve teslim eyleyub yedlerine ma'mûlün-bih temessük aldıklarından sonra taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtla tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 3 L sene 1140 (13 Mayıs 1728)

Sayfa 38-39/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Niğde sâkinlerinden Mustafa ve 'Abdullah zîde-kadrihumâ dîvân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Niğde sancağında vâki' Kâfi (?) karyesi mukâta'ası ber-vech-i malikâne üzerinde iken hilâf-ı şürût-ı malikâne üzerlerinden ref

ve ‘Osmân nâm kimesneye malikâne virulub gadr olmağla ibkâsı içün istid‘â-yı ‘inâyet itmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Niğde sancağında vâki‘ karye-i Kâfi (?) ma‘a bedel-i eşkun mukâta‘asının senevî kırk bin yüz elli mâlî ve zamân-ı zabtı Muharrem guresinden olub beher sene mâlın âsitâne hazînesine edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere merkûmân Mustafa ve ‘Abdullah zîde-kadrihumânın ber-vech-i malikâne üzerlerinde iken re‘âyasının ‘arzuhâlleriyle ref‘lerinden üç yüz gurûş mu‘accele ile yüz kırk senesi Şa‘bânında merkûm ‘Osmân’a malikâne berâtın virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere üç yüz gurûş mu‘acceleyle mîrîye virmek üzere mezbûrâna ibkâsı bâbında fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın beher sene mâlın edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince bin yüz kırk senesinde ‘Osmân’ın ref‘inden malikâne ‘uhdelerine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek [s.39] bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accesesi olan meblağ-ı mezbûr üç yüz gurûş teslîm-i hazîne-i ‘âmirem olıgeldüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Mustafa ve ‘Abdullah zîde-kadrihumâ mukâta‘a-i mezbûru sene-i mezbûr Muharremi guresinden kemâ-fi’l-evvel hayutda olduklarınca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî kırk bin yüz akçe mâlın beher sene dört taksît ile hazîne-i ‘âmiremde edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca taraf-ı âher ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemiye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilugelan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 26 N sene 1140 (6 Mayıs 1728)

Sayfa 39/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Dimos-ı ‘ayıntab mukâta‘ası mülhakâtından olub Dimos emîni Hâcî Ahmed zîde-kadrihunun malikâne ‘uhdesinde olan resm-i kışlak maktû‘unun nısf hissesi Mustafa nâm kimesneye virilmek içün ‘arz eylemek hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Dimos-ı ‘ayıntab mukâta‘asına tâbi‘ resm-i kışlak maktû‘unun senevî iki yüz otuz üç gurûş-ı tâm mâlî olub merkûm el-hâc Ahmed zîde-kadrihunun üzerinde olduğu der-kenâr ber-vech-i meşrûh üzere murâd-ı fermânım

olmağın bundan akdem beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ'ından sonra elli gurûş mu'accele ile merkûm Mustafa zîde-kadrihunun üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Dimos emînlerine virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince ber-vech-i iştirâk malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mustafa zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk senesinden ve nısf-ı âherin dahi Dimos emîni el-hâc Ahmed zîde-kadrihu kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarıncâ te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Dimos emînlerine edâ ve teslîm idüb yedlerine ma'mûlûn-bih temessük aldıklarıncâ taraf-ı âherden ferd ve ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 N sene 1140 (8 Mayıs 1728)

Sayfa 39/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Niğde Sancağında vâki' senevî yetmiş bin akçe mâlî olan mukâta'a-i hasshâ-i Mendos ve tevâbi'i ve senevî otuz altı bin akçe mâlî olan cema'ât-i ileminlu mukâta'alarının senevî bir yük altı bin akçe mâlları zamân-ı zabtları Mart ibtidâsından olub nısf hissesine ber-vech-i malikâne mutasarrıf olan Süleyman fevt olmağla mahlûlünden oğullarına telhîs olunmak fermânım olmağın beher sene mâlın edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere iki yüz yetmiş beş gurûş mu'accele-i kadîmi ile müteveffâ-yı merkûmun sulbî oğulları Mehmed ve Mustafa zîde-kadrihumânın ber-vech-i iştirâk malikâne 'uhdelerine kayd ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesesi olan meblâğ-ı mezbûr iki yüz yetmiş beş gurûşu teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûrân Mehmed ve Mustafa zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin babaları mahlûlünden bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsından hayutda olduklarıncâ te'bîden malikâne zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî yüz altı bin akçe mâlın senesi içinde dört taksît ile beher sene müşterekiyle me'ân hazîne-i 'âmireme edâ ve

kalemiyyesin virub ve senesi içinde hesâbların görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtla tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 2 L sene 1140 (12 Mayıs 1728)

Sayfa 40/ Hüküm 1

Nişan-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hala sadr-ı a'zam hazînedârı Mustafa zîde-mecdihu dîvân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb nısf hissesi ber-vech-i malikâne 'uhdesinde olan Adana ihtisâbı ve tevâbi'i mukâta'asının nısf-ı âherine mutasarrıf olan Süleyman fevt olmağla hissesi mahlûlünden mu'accele-i kadîmi ile kendüye malikâne virilmek bâbında istid'â itmekle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda nefis-i Adana'da vâki' ihtisâb-ı Adana bâc-ı bâzâr ve tamga ve 'ubûr ve cısr ve mahsûl bâzârında rişte-i penbe ve resm-i penbe mukâta'asının senevî beş bin otuz sekiz gurûş ve bir sülûs mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın âsitane hazînesine edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere nısf hissesi sekiz yüz otuz iki buçuk gurûş mu'accele ile merkûm Süleyman'ın malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mu'accele-i kadîmine beş yüz gurûş izdiyâd ile müştereki olan Mustafa zîde-kadrihuya tevcîh olunmak için 'arz olunmak fermânım olmağın beher sene mâlın edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince bin üç yüz otuz iki buçuk gurûş mu'accele ile mûmâ-ileyh Mustafa zîde-mecdihunun malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accelesi olan meblağ-ı mezbûr bin üç yüz otuz iki buçuk gurûş teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mustafa zîde-mecdihu mukâta'a-i mezbûrun nısfı hissesin bin yüz kırk senesi Martı ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî beş bin üç yüz sekiz gurûş ve bir sülûs mâlın beher sene dört taksît ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan

müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 4 L sene 1140 (14 Mayıs 1728)

Sayfa 40/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Rakka Hazînesi aklâmından Rakka eyâletinde vâki' senevî bin gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan berazi ve diğher berazi mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan el-hâc Süleyman fevt olmağla mahlûlünden oğullarına 'arz olunmak fermânım olmağın mu'accele-i kadîmi olan iki yüz yetmiş yedi buçuk gurûşu teslîm-i hazîne eylemeleri üzere müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğulları Mehmed ve Mustafa zîde-kadrihumânın ber-vech-i iştirâk bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsından zabt eylemeleri şartıyla malikâne 'uhdelerine kayd ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesini olan meblağ-ı mezbûr iki yüz yetmiş yedi buçuk gurûşu teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnumu virdim ve buyurdum ki mezbûrân Mehmed ve Mustafa zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk senesi Mart ibtidâsından hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz u kabz virilugelan mâlın müşterekiyle me'ân beher sene Rakka hazînesine edâ ve teslîm eyleyüb yedlerine memhûr ve ma'mûlün-bih temessûk aldıklarından sonra taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 2 L sene 1140 (12 Mayıs 1728)

Sayfa 41/ Hüküm 1

Ve boyahâne-i karye-i Çüngüş mukâta'asının dört yüz doksan üç gurûş ve çeltük mahsûlünün elli gurûş mâlî ki cem'ân senevî bin yüz seksan üç gurûş mâlları olup bir rub' hissesi ve Çermik kazâsında Kürd Hasan karyesinin bin iki yüz iki akçe ve u'l-ma'rûf karyesinin iki bin seksen beş akçe ki üç bin dört yüz seksen yedi akçe yazuları olup Diyarbekir hazînesi defterleri ve ric'ası mücebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere rub' hissesi altı yüz altmış beş gurûş mu'accele

ile merkûmun malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbını yüz altmış altı gurûş bir rub‘ resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tahrîr olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlîşânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘amirem eyledüğüne sûret-i rûzname-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk- berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Seyyid ‘Ömer zîde şerefuhu-siyâdete mukâta‘a-i mezbûrun rub‘ hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki’ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me’ân Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm edub yedine ma‘mûlûn-bih temessük aldıkca zabt ve rabta taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemiye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 Zâ sene 1143 (24 Mayıs 1731)

Sayfa 41/ Hüküm 2

Nişan-ı Hümâyûn yazıla ki

Senevî kırk üç bin dört yüz akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan İzmir’de vâki’ hasshâ-i ser-dolabân ve ser-hammâlân ve mi‘mâr başılık ve simsarlık-ı çukacıyân-ı İzmir ve ser-dolabân-ı(?) mîzân-ı harîr-i İzmir ve tevâbi‘i mukâta‘ası maktûl kapudan Mustafa Paşa’nın malikâne ‘uhdesinde olub mukâta‘a-i mezbûr mezâda virulub karâr-dâde olan mu‘accelesiyle tâlibine fûrûht olunmak üzere eylemek mazhâr-ı kahr u tedmîr olan zorba musluya istidâd ile bilâ-mezâd dîvân-ı hümâyûn kâtiblerinden hasletî Ahmed mukâta‘a-i mezbûrun mâl-ı kadîmî olan otuz sekiz bin altı yüz akçeye dört bin sekiz yüz akçe zamm ve mu‘accelesi olan sekiz yüz gurûşa kırk gurûş zammıyla mezbûr Ahmed malikâne alub kâ‘ide-i mîrîye muhâlif olmağla teslîm-i hazîne eyledüğün sekiz yüz kırk gurûş mu‘acceleyi fimâ-ba’d taraf-ı celb itmeğe (silik) olur ise te’dib olunmak için ahz ve hakkından gelinub mukâta‘a-i mezbûr Ahmed’in ref’inden mezâdı fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtla müzâyede ve rağbât-ı inkitâ’ından sonra beş bin dört yüz gurûş mu‘accele ile Hüseyin ve Mehmed zîde-kadrihumânın üzerlerinde karar ve talîb-i âher keff-i yedd itmekle beher sene mâlın hazîne-i ‘amireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbından telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı

mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhümâdan Hüseyin zîde-mecdihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırık üç senesi Martı ibtidâsından hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî kırık üç bin dört yüz akçe mâlın senesi içinde dört taksît ile müşterekiyle me‘ân beher sene hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virüb hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabta taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nısf-ı âheriçün Mehmed zîde-mecdihuya dahi başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 Zâ sene 1143 (24 Mayıs 1731)

Sayfa 41-42/ Hüküm 3

Nişan-ı Hümâyûn yazıla ki

Bosna eyaletinde vâki‘ Tuzla palangası muhâfazasında olan fârisân-ı evvel kapudan cemâ‘âtinin yevmî kırık akçe ‘ulûfe ile ağalık ve kapudanlığı ve Memlehatayn-i Çöb mukâta‘asının nısf hissesi bin iki yüz elli gurûş mu‘accele ile ber-vech-i malikâne Derviş Hüseyin nâm kimesnenin üzerinde iken bin yüz kırık bir tarihinde kapudanlık ve ağalığı hilâf-ı inhâ ile üzerinden ref‘ ve ecanibden Süleyman nâm kimesne kendüye tevcîh ittürdüğünden mukâta‘a-i mezbûr dahi kapudanlar tarafından zabt olunagelür deyü mukâta‘ası dahi ref‘inden kendüye tevcîh etdirub lâkin Derviş Hüseyin’in ma‘zûr olduğu zâhir ve aşikâr olub sezâvâr-ı inayet olmağla kapudanlık ve ağalık merkûm Süleymanın ref‘inden kendüye tevcîh ve lakın malikânesi henüz ibkâ olunmamağla ibkâ ve tevcîh olunmak bâbında hala Diyarbekir valisi vezîr-i mükerrem Mustafa Paşa edâme-Allahu Ta‘âla iclâlehu mektûblarıyla iltimâs ve i‘lâm eylemeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Bosna eyaletinde vâki‘ İzvornik Sancağında Memlehatayn-i Çöb ve tevâbi‘i mukâta‘asının senevî dört bin beş yüz kırık beş bucuk gurûş mâlî zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub meblağ-ı mezbûrun dört bin dört yüz elli beş gurûş Tuzla palangası neferatının ocaklığı ve kûsûr vezâ‘if olub beher sene neferât-ı mezbûre ve erbâb-ı vezâ‘ife virmek üzere mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesi [s.42] bin iki yüz gurûş mu‘accele ile merkûm Hüseyin’in malikâne üzerinde iken Tuzla palangası kapudanlığı Hüseyin’in ref‘inden Süleyman’a tevcîh olunmağla Memlehatayn-i Çöb

mukâta‘ası dahi palanga-i mezbûr kapudanları tarafından zabt olunagelmekle mukâta‘a-i mezbûr Hüseyin’in ref‘inden mu‘accele-i kadîmesiyle kendüye malikâne virilmek bâbında Süleyman istid‘â itmeğin mezbûr Hüseyin kapudan olduğu Tuzla palangası neferâtının mevâciblerini ekl ve bel’ idüb şekâvetinin bahanesi olmaduğunu Bosna Beğlerbeğisi Ahmed Paşa ‘arz eylediğinden kapudanlığı ref‘inden mezbûr Süleyman’a virilub lakin palanga-i mezbûra kapudan olanlar mukâta‘a-i mezbûreyi zabt idegelmeleriyle ref‘inden mu‘accele-i kadîmesiyle tevcîh olunmak fermân olunmağın vech-i meşrûh üzere merkûm Hüseyin’in hissesi bin iki yüz gurûş mu‘accele ile merkûm Süleyman’ın malikâne tevcîh ve berât virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere makdûr olduğu vâki‘ ve sahîh olmağla mukâta‘a-i mezbûr kendüye ibkâ olunmak bâbında telhîs olunmak üzere fermân-ı ‘âlî sâdır olmağın mücebince mukâta‘a-i mezbûrenin kûsûr hissesi merkûm Süleyman’ın üzerinden ref‘ ve mukaddemâ teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediği bin iki yüz gurûş mu‘accele mukâbelesinde merkûm Hüseyin’in malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan bin iki yüz gurûşun mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca üç yüz gurûş resm-i cûlûs-ı hümâyûn iktizâ itmeğin meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hüseyin zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan meblağ-ı mezbûr dört bin beş yüz gurûşdan dört bin dört yüz elli beş gurûşa beher sene senesi içinde müşterekiyle me‘ân Tuzla palangası neferâtının yedlerinde olan sahîh ve cedîd ocaklık berâtları mücebince neferât-ı mezbûra edâ ve berâtları sûretinin zahrına hüccet-i şer‘iyye itdirub yedlerinden ahz ve hıfz eyleye ve kûsûr vezâ‘if mâlın dahi ve vazîfeye mutasarrıf olan erbâb-ı vezâ‘ifin yedlerinde olan cedîd berâtları mücebince edâ ve teslîm idüb zahr olunmuş berâtları yedlerinden ahz ve hıfz ve senesi içinde bi’l-cümle senedâtın getirub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt ve rabtına mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyi mukaddemâ ve hâlâ virilen müsvedde ve defa‘âtiyle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurun şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 14 Zâ sene 1143 (21 Mayıs 1731)

Sayfa 42/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i berevât fermânım olmağın Adana sancağında vâki' Yüreğir nâhiyesinde Yavru-ı (?) Küçük der-nezd-i Küçükkend mezra'ası ve dalyân-ı şükr ve der-nezd-i Hayramir(?) ve Şehr nâhiyesinde Derziviran mezra'asının malikâne mutasarrıfı İbrahim zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i 'âmireme mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Adana mukâta'ata tâbi Yüreğir nâhiyesinde Yavru-ı (?) küçük der-nezd-i Küçükkend mezra'asının on gurûş ve dalyân-ı şükr der-nezd-i Havâmîr (?) on yedi buçuk gurûş ve Şehr nâhiyesinde Okçular cemâ'ati zira'ât ider ve Derziviran mezra'asının yigirmi beş gurûş ve Sarıçam (silik) Viran mezra'asının on iki buçuk gurûş ki cem'ân senevî ma'a zamm iki yüz gurûş mâlları olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere yüz on gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda elli gurûş hesâbınca yigirmi yedi buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmireme eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm İbrahim zîde kadrihu mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fî'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî iki yüz gurûş mâlın dört taksît ile beher sene hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabta âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 Zâ sene 1143 (24 Mayıs 1731)

Sayfa 42-43/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın resm-i dönüm-i duhân-ı livâ-i Üsküb ve tevâbi'-i mukâta'asının rub' hissesine
malikâne mutasarrıfı olan Şükrü 'Ali zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getürüb tecdîdin
ricâ itmeğın resm-i dönüm-i duhân-ı Üsküb ve kazâ-i Samakov ve İhtiman ve ve
Dubniçe ve Köstendil ve Radomir ve Eğridere ve Kratova ve ve İvranya ve
Ustrumca ve Vidin ve Radovişte ve Sirişnik ve ve Manastır ve Piriştine mukâta'asının
senevî üç bin dört yüz elli gurûş mâlî zamân-ı zabtı rûz-ı hızır ibtidâsından [s.43] olub
beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere
rub' hissesi ve dört yüz gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub beher
bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnu iktizâ
eylemeğın şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebine berâtın
tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu
olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i
hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu
virdim ve buyurdum ki merkûm Şükrü 'Ali zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûrun rub'
hissesi bin yüz kırk üç senesinde Rûz-ı Hızır ibtidâsından kemâ-fi'l-evvel hayutda
oldukca te'biden malikâne zabt ve zikr olunan Livâ ve kazâlarda zer' olunan duhân
karatları tarlalarında eylemeğın dönümleri mesâha olunub ve beher dönümden ikişer
buçuk gurûş resm-i mîrî ve kalemiyye ve tahsilatdârların cihet-i ma'îşetiçün onar para ve
zammı içün ikişer para ki mecmu'u beher dönümünden ikişer buçuk gurûş on ikişer para
cem' ve tahsîl itdirile ve bu duhân dönümü rûsûmu hâdis olub zecrane olmağla mu'âf ve
gayr-i mu'âf dâhil olmak muktezî olmağın mine'l-vücûh serbestiyyet olub havâss-ı
hümâyûn voyvodaları ve zâbitleri ve gerek selâtîn-i 'izâm ve vüzerâ-yı kirâm ve sâ'ir
evkâf mütevellileri ve ze'âmet ve timar sâhibleri ve vüzerâ ve mîrmîrân ve mîrlivâ
voyvodaları ve hâsılları ve subaşıları ve mütesellimleri bu bizim toprağımızdadır deyü
bir tarîkiyle kat'â müdâhale itdirilmeyub her ne mahallde zer' olunur ise resm-i
dönümleri taraf-ı mîrîden zabt itdirile ve senevî üç bin dört yüz elli gurûş mâlın senesi
içinde dört taksît ile müşterekleriyle me'ân hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub
ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin

aldıkca zabt u rabt âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 18 Zâ sene 1143 (25 Mayıs 1731)

Sayfa 43/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Eğriboz sancağında vâki‘ hasshâ-i Enderince(?) ve tevâbi‘i mukâta‘asının malikâne mutassarıfları Kırbac-zâde İbrahim ve Yusuf zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtların muharrik olmağla zâyî‘den berâtın virilmek bâbında istid‘â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki‘ hasshâ-i Enderince(?) ve tevâbi‘i mukâta‘asının senevî yüz yigirmi altı bin altı yüz altmış akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub meblağ-ı mezbûrdan yüz yigirmi bir bin iki yüz altmış akçesin ve mu‘tâd üzere iki kat kalemiyyesin seyyidü’l muharrezât tâcü’l-mütevverât saniye(?) Sultan dâmet ‘ismetuhânın hâssı ve beş yüz dört yüz akçesi irsâliye-i hazîne-i ‘âmirem olub beher sene mâlın edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere (silik) gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca iki yüz gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnu iktizâ ve bu makulelerin(?) zâyî‘ idenlerden sâhibi meşhûr ve müte‘ârif olmayanların kasr-ı yedlerine ‘itibar olunmak üzere zâyî‘den berât virilegeldüğü derkenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtları tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân İbrahim ve Yusuf zîde-kadrihumâ mukâta‘a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsından kemâ-fi’l-evvel hayutda olduklarınca te’bîden malikâne zabt ve vâkî‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî yüz yigirmi altı bin altı yüz altmış akçe mâlından yüz yigirmi bir bin iki yüz altmış akçesin ve iki kat kalemiyyesin sultân-ı müşârûn-ileyhâ taraflarına edâ ve teslîm ve tesellümünü müş‘ir yedlerinden memhûr ve ma‘mûlûn-bih temessük alub ve kûsûr iktizâ iden beş bin dört yüz akçe mâlın senesi içinde dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb yedlerine sûret-i muhâsebesin

aldıklarınca zabt u rabta âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 19 Zâ sene 1143 (26 Mayıs 1731)

Sayfa 43-44/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-u hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Malatya voyvodalığı aklâmından Bargir ve ^{وکیل} mezra‘asının malikâne mutasarrıfları Ebubekir ve Halil zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîd ric‘â itmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda ve voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Kasaba nâhiyesine tâbi‘ Bargir ve ^{وکیل} mezra‘asının senede bin elli akçe yazuları olub virilugelan mâlî beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere yüz yigirmi gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca otuz gurûş resm-i cülûsu hümâyûnu iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı [s.44] hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmândan Ebubekir zîde-kadrihu mezra‘a-i mezbûrun nısf hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldüğü üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın ve hisse-i zammın beher sene müşterekiyle me‘ân Malatya voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabt ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nısf-ı âheriçün müştereki Halil zîde-kadrihuya dahi başka şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 16 Zâ sene 1143 (23 Mayıs 1731)

Sayfa 44/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlf-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Malatya voyvodalığı aklâmından Ağcedağ nâhiyesine tâbi' Hamis (?) karyesi ile Datdam (?) mezra'asının malikâne mutasarrıfı Ahmed zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getürub tecdîdin ricâ itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Ağcedağ nâhiyesine tâbi' Hamis (?) karyesinin beş yüz akçe ve Datdam (?) mezra'asının dört yüz akçe mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere kırk gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesabınca on gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihû karyeteyn-i mezbûreteyni kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına edâ ve teslim idüb yedine ma'mûlûn-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 19 Zâ sene 1143 (26 Mayıs 1731)

Sayfa 44/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlf-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Karlı ili sancağında vâki' iskeleye tâbi' Surnez(?) karyesi mukâta'asının malikâne mutasarrıfları Hasan ve 'Ömer zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ricâ itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Karlı İli sancağında iskeleye tâbi' Surnez(?) ve tevâbi'i karyelerinin senevî on dört bin dört yüz kırk bir akçe yazı ve yüz elli gurûş mâlî olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme

edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere yüz otuz gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbıyla otuz iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümayûn iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblâğ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Hasan ve ‘Ömer zîde-kadrihumâ mukâta‘a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fi‘l-evvel hayutda olduklarınca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan ve senevî yüz otuz gurûş mâlın beher sene dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyub yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 Zâ sene 1143 (24 Mayıs 1731)

Sayfa 45/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümayûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Niğde sancağında vâki‘ karye-i Fani (?) ma‘a- bedel-i eşkün mukâta‘asının malikâne mutasarrıfları bor sâkinlerinden Mustafa ve ‘Abdullah zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirub tecdîdin ric‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda livâ-i mezbûrede vâki‘ Fani (?) ma‘a- bedel-i eşkün mukâta‘asının senevî kırk bin yüz akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Muharrem guresinde olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere üç yüz gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yetmiş beş gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hâzine-i ‘âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmândan Mustafa zîde-kadrihu mukâta‘a-

i mezbûrun nıfş hissesini bin yüz kırk üç Muharrem guresinde kemâ-fî'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme senesi içinde dört taksît edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesiçün merkûm 'Abdullah zîde-kadrihu dahi başka berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 20 Zâ sene 1143 (27 Mayıs 1731)

Sayfa 45/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Senevî iki yük yigirmi iki bin iki yüz kırk akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsında olan hasshâ-i Benefşe ve tevâbi'i mukâta'asının nısf hissesine bin beş yüz gurûş mu'accele ile maktûl İbrahim Paşanın hazînedârı Mustafa'ya bilâ-mezâd virilüb beytû'l-mâl-ı müslimîne gadr olduğuna binâ'en tekrâr şûrûtu mücebince mezâda virilub beyne'n-nâs müzâyede ve rağbât-ı nâs bi'l-küllîye münkatı' olunduktan sonra yine sâhib-i evveli üzerinde karâr eder ise ibkâ ve eğer âherin üzerinde karâr-dâde olunur ise müceddeden fûrûht olunmak üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince mezâdı fermânım olmağın beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbâtın baş münkatı' olunduktan sonra üç bin yigirmi gurûş mu'accele ile Mehmed Begin emekdârlarından Mustafa zîde-kadrihu üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd eylemeğın beher sene mâlını hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûn mücebince bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından malikâne 'uhdesine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûru teslim-i hazîne-i 'âmirem eylediğın sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mustafa zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî iki yük yigirmi iki bin iki yüz kırk dört akçe mâlın senesi içinde dört taksît ile müşterekiye me'ân hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin

virub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyub yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berâtı yazılmağa tezkire virildi

Fî 21 Zâ sene 1143 (28 Mayıs 1731)

Sayfa 46/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmâni üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Midillu Cezîresi ve tevâbi'i iskelelerinin resm-i mîrî-i revgan-ı zeyt mukâta'asının sülûs hissesine malikâne mutasarrıfı olan İbrahim Âsitâne-i sa'âdetim gümrük emîni İbrahim zîde-mecdihu yedinde olan berâtın getirub tecdîd-i berâtın eylemeğın hazîne-i 'âmirende mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Midillu Cezîresi ve tevâbi'i iskelelerinin resm-i revgan-ı zeyt mukâta'asının senevî yedi bin gurûş mâlî ve zaman-ı zabt Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sülûs hissesi üç bin üç yüz otuz üç gurûş bir sülûs mu'accele ile mûmâ-ileyhin malikâne üzerinde kalub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca sekiz yüz otuz üç gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnu iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince berât tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûr-ı teslim-i hâzine-i 'âmireme virmek üzere sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berât hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh İbrahim zîde-mecdihu mukâta'a-i mezkûrun sülûs hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fî'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' ve cezîre-i mezbûrede nevâhî ve kurrâsında hâsıl olan etrâfında olan Sağrı Limanı ve Kalonya ve Videkör (?) adası ve Taşöz limanı ve cezîre-i mezbûre karşusunda vâki' ve Kıbrıs adası ve Kardağı (?) olan ve nâmedar ve nefsi vacibler ve babasıyla ve Karaburun Kıbrıs .. adası Limni ve Urla iskelesi önünde ve nefsi Karaburun ve Urla ve Menteşe ve Koca(?) ve sâ'ir iskele ve sevâhilinde ve su altında sevâhilinde müstey'men tüccarının (silik) ve sefinelere tahmil ve nakl eyledikleri revgan-ı zeytin her vükiyesinde gümrüğünden mâ'ada virilan nizâm mücebince iştira eden müstey'men tüccarından mukaddemâ alınan altışar sâğ

akçe resm-i mirîlerinde üç akçesi tenzil olunub fî-mâ-ba'd üçer akçe olunmak üzere bu def'a virilen nizâm mücebince iştirâ eden müstey'men tüccarın üçer sağ akçe resm-i mirîlerin cem' ve tahsîl eyleye ve mukâta'a-i mezkûrenin mâlî olan yedi bin gurûş senesi içinde dört taksît ile müşterekleriyle hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyub yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 Zâ sene 1143 (24 Mayıs 1731)

Sayfa 46/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-aklâm Mehmed ve Sabit(?) zîde-kadrihumâ divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Erzurum eyaletinde vâki' hâsshâ-i mîr-livâ-i Tortum (?) mukâta'ası henüz kimesnenin malikâne üzerinde olmayub Herboz(?) kal'ası neferâtının ocaklığı olmağla neferât-ı merkûm tarafından beher sene bazı kimesnelere iltizâm olunduğundan fukâraya ziyâde zulm ta'addî ve perîşân olmalarına bâ'is olmağla beher sene mâlın neferât-ı mezbûra edâ eylemek üzere kendülere malikâne virilmek bâbında istid'â itmeleriyle hazîne-i 'âmireme mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Erzurum eyâletinde vâki' hâsshâ-i mîr-livâ-i Tortum (?) mukâta'asının senevî bin iki yüz gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın Herboz(?) kal'ası gönüllüyân neferâtının nevacibleri mukâbili ocaklıkları olmağla taraflarından zabt ve fûrûht olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere bundan akdem beyne'n-nâs defa'âtla müzâyede ve rağbât-ı inkita'ından sonra iki yüz altmış gurûş mu'accele ile merkûmânın üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle beher sene mâlın senesi içinde dört taksit ile neferâta edâ ve teslîm idüb ve tessellüm olduğunu müş'ir neferât ağaları ve zâbâtânından memhûr temessük alub senesi âherinden temessükâtın götürüb mahalline kayd ve hesâbın görmek şartıyla bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından zabt eylemek ve mâlından mâ'ada kalemiyye talep olunmamak üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs-i mücebince fermân-ı 'âlî-şân sâdır ve mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûri teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Mehmed ve Sabit(?) zîde-kadrihumâ mukâta'a-i

mezbûru hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve senevî bin iki yüz gurûş mâlın beher sene neferât-ı mezkûreye edâ ve teslîm ve tessellüm olunduğunu müş'ir neferât ağaları ve zâbitândan memhûr temessük alub hıfz eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabtına âherden ferd ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 10 Zâ sene 1143 (17 Mayıs 1731)

Sayfa 47/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmâni üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât-ı 'âlî-şânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Çobaniyye-i 'Aşâ'ir-i Karaulus mukâta'atından Kürdikân-ı Kocaman tâbi' Mustafa kethüdâsı aşireti mukâta'asının malikâne mutassarıfları Mikâil ve Mahmud zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûr aklâmından Çobaniyye-i 'Aşâ'ir-i Karaulus mukâta'atına tâbi' Kürdikân-ı Kocaman tabi' Mustafa kethüdâ aşireti mukâta'asının yüz yetmiş gurûş ric'âsı ve iki yüz iki gurûş yazusu olub Diyarbekir hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlların beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere yüz elli altı gurûş mu'accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca üç yüz dokuz resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eylediği derkenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtı tecdîd olunmak bâbında bâ-'arz fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtı hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Mikâil ve Mahmud zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslim idüb yedlerine ma'mûlün-bîh ric'â temessükü aldıklarınca zabt u rabt ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'aruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 22 Zâ sene 1143 (29 Mayıs 1731)

Sayfa 47/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Senevî üç bin üç yüz altmış gurûş mâlî ve zaman-ı zabtı Mart ibtidâsından olan ‘âdet-i ‘ağnâm ve ‘âdet-i gulâmiyye ve resm-i ağıl-ı müslimânâ ve gebran-ı kalemi pire vadi (?) ve tevâbi‘i mukâta‘asının nısf hissesi dört yüz elli gurûş mu‘accele ile ‘Osmân Beğ’e bilâ-mezâd virilüb beytü’l-mâl-i müslimîne gadr olduğuna binâ‘en tekrâren şürûtu mücebince mezâda virilub beyne’n-nâs müzâyede ve rağbat-ı nâs bi’l-küllîye mukâta‘a olduktan sonra sâhib-i evveli üzerinde karâr ider ise ibkâ ve yine âherin üzerinde karâr-dâde olur ise müceddeden fûrûht olunmak üzere şeref-yafte-i sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince mezâdı fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra üç bin elli gurûş mu‘accele ile şehîd ‘Ali Paşa Mühürdârı Mustafa ve Gelibolu Bârûthâne Nâzırı Hüseyin zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri o sâhib-i evveli keff-i yedd itmekle beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla başka başka berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûr üç bin elli gurûşu teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhümâdan Mustafa zîde-mecdihu mukâta‘a-i mezbûrun rub‘ hissesin teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğü mu‘accele mukâbili bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve kalem-i mezbûrda vâki‘ kasabât ve kurâlarda mevcûd bulunan koyun ve kuzu ve keçi ve oğlaklarından senede Mart duhûlünde bir def‘a lâzım-gelan ‘âdet-i ‘ağnâm ve ‘âdet-i gulâmiyye ve resm-i ağılları şürût-ı mücebince taraf-ı mîriçün cem‘ ve tahsîl itdirile ve senevî üç bin üç yüz altmış gurûş mâlın senesi içinde dört taksît ile müşterekleriyle me‘ân hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzer mukâta‘a-i mezbûrun bir rub‘ hissesiçün mûmâ-ileyh Hüseyin zîde-mecdihu ve dahi başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 21 Zâ sene 1143 (28 Mayıs 1731)

Sayfa 48/ Hüküm 1

Nişan-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmâni üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Danişmedlu Türkmânına tâbi' Karalu ve Selmanlu ve Karamanlu ve Görden göre (?) ve Civanşir mâ'a mahalle-i muhafele(?) ve Küçük Mihmanlu ve tevâbi'i cema'âtlerinin mukâta'asının malikâne mutassarıfı sâbıkan Arpa Emini Süleyman zîde-mecdihu yedinde olan berâtın getirub tecdîd-i ric'â ve mutasarrıf olduğu mukâta'ası kasr-ı yed murâd itmekle mûmâ-ileyhin tarafından vekil-i şer'îsi olan kethüdâsı Mehmed Mahmiyye-i İstanbul'da meclis-i şer'î enverde ikrâr ve takrîri kelâm edub mutasarrıf olduğu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyârî ile sekiz bin gurûş bedel-i makbûz mukâbili dergâh-ı mu'alâm müteferrikalarından 'Ömer zîde-mecdihu sâbıkan Kütahya mütesellimi Recep zîde-mecdihuya ferâğ ve tefvîz ve ânlar dahi teffevûz ve kabûl eylediklerin müş'ir bin yüz kırk üç senesi Şevvalü'l-mükerrerminin on sekizinci günü tarihiyle müverrah şer'îyyâtı Mehmed zîde-'ilmuhûnun virdiği hüccet-i şer'îyye a'lemü'l-'ulemâ-i'l-mütebahhirîn bi'l-fi'l Rumili kâdî'askeri Mevlânâ Mehmed Durri ve Anadolu ve kâdî'askeri Mevlânâ Mehmed Salim edâme-Allahu Ta'alâ fezâ'ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle ile hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Danişmendlu Türkmânına tâbi' Karalu ve Selmanlu ve Karamanlu ve Görden göre(?) ve Civanşir mâ'a mahalle-i Bıçaklı ve Küçük Kürd Mihmanlu ve tevâbi'i cemâ'âtlerinin mukâta'asının senevî sekiz bin beş yüz gurûş mâlî zamân-ı zabtî Muhârrem guresinden olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere mûmâ-ileyhin sekiz bin dörd yüz yigirmi beş gurûş mu'accele ile malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca iki bin yüz elli gurûş resm-i cülûsu hümâyûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince bin yüz kırk dörd senesi Muhârremi guresinden ber-verch-i iştirâk mûmâ-ileyhin malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla başka başka berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs-i fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub bu berâtı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhümadan 'Ömer zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin hayutda oldukca te'bîden

malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabz ve senevî mâlî olan meblağı mezbûr sekiz bin beş yüz gurûşu beher sene müşterekiyle me‘ân hazîne-i ‘âmireme edâ ve teslîm edub ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nısf âher,çün mûmâ-ileyh Recep zîde-mecdihuya dâhi şürûtuyla başka berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 15 Zâ sene 1143 (22 Mayıs 1731)

Sayfa 48/ Hüküm 2

Nişân- Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Malatya voyvodalığı aklâmından Arguvan ve Akcedağ nâhiyelerinde vâki‘ karye-i Anbarcık ve mezra‘a-i Hinsî ve Ayvalık ve tevâbi‘i kurrâ ve mezârî’nin nısf hissesin malikâne mutassarıfları Zeyne’l-‘âbidin ve İbrahim zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık mezbûre aklâmından Arguvan nâhiyesinde vâki‘ Anbarcık ve mezra‘a-i Hinsî ve Ayvalık karyesinin senevî iki bin akçe ve Akcedağ nâhiyesinde vâki‘ Eker(?) ve Ağcekapılı (?) nâhiyesinin bin üç yüz akçe ve maktû‘da kadîmden Hoypınarı (?) ve Millu(?) mezra‘asının üç yüz akçe ve Paniğ(?) nâhiyesinde Yoğun (?) karyesinin dört bin altı yüz akçe ve Şureili Hesem (?) ve Kızılkaya karyesinin bin akce ve Kavak mezra‘asının ve ki yedi ‘aded kuranın senevî dokuz bin sekiz yüz akçe mâlları olub virulugelân mâlın beher sene voyvodalarına virmek üzere nısf hissesi üç yüz gurûş mu‘accele ve iki kıt‘â berât ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yetmiş beş gurûş resm-i cülûsu hümayûnu iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümayûnum olan meblâğı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeliğın ‘atık berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmândan Zeyne’l-‘âbidin zîde-kadrihu zikr olunan kurâ ve mezârî’nin rub‘ hissesin [s.49] kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukça te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve

olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekleriyle me‘ân Malatya voyvodalarına edâ ve teslîm edub yedine ma‘mûlün-bih temessûk aldıkça zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere mukâta‘a-i mezburun rub‘ hissesiçün merkûm İbrahim zîde-kadrihuya dâhi başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi.

Fî 23 Zâ sene 1143 (30 Mayıs 1731)

Sayfa 49/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cûlûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Malatya voyvodalığı aklâmından Gölköy ve tevâbi‘i mezra‘alarının malikâne mutasarrıfı Zeyne’l-‘âbidin zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmirem’de mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık mezbûre aklâmından Gölköy mezra‘asının senevî bin iki yüz akçe olan ارودها واصلون mezra‘asının bin akçe ve Eravi (?) mezra‘asının yedi yüz akçe ki cem‘ân senevî mâ‘a-zamm üç bin kırk beş akçe mâlları olub virilugelan mâlî beher sene voyvodalara virmek üzere elli gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on iki buçuk gurûş resm-i cûlûsu hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cûlûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Zeyne’l-‘âbidin zîde-kadrihu kurâ-i mezbûru kemâ-fi‘l-evvel hayutda oldukça te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene voyvodalara edâ ve teslîm edub yedine ma‘mûlün-bih temesûk aldıkça zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

23 Zâ sene 1143 (30 Mayıs 1731)

Sayfa 49/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûsu hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Saruhan sancağında vâki' Terhaniyyat ve Maden-i Seng-i Asiyab Derkoç (?) ve tevâbi'i mukâta'asının malikâne mutasarrıfı 'Ali zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki' zamân-ı zabtı Muhârrem guresinden olub Saruhan ve Maden-i Seng-i Asiyab ve tevâbi'i mukâta'asının senevî bin yüz on altı buçuk gurûş mâlî olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyesin virub hesâbın görmek üzere iki bin gurûş mu'accele ile mûmâ-ileyhin malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca beş yüz gurûş resm-i cülûsu hümâyûnu iktizâ itmeğın vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs-i fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resmi cülûsu hümâyûnum olan meblağı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh 'Ali zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Muhârremi guresinde kemâ-fî'l-evvel hayutda aldıkça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan bin yüz on altı buçuk gurûş mâlın beher sene dört taksit ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyub yedine sûret-i muhâsebesin aldıkça zabt [u] rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 23 Zâ sene 1143 (30 Mayıs 1731)

Sayfa 49-50/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Rakka Hazînesi aklâmından Cülab nâhiyesine tâbî' karye-i Bozüyük-i diğér maktû'unun nısf hissesi malikâne mutasarrıf olan el-Hâc Mustafa zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb [s.50] tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Rakka Hazînesi

aklâmından Cûlab nâhiyesine tâbi‘ karye-i Bozüyük-i diğerk maktû‘unun gayr-ı ez hisse-i vakf üç rub‘ hisse-i mîrî senevî altmış sekiz gurûş mâlî olup virilugelan mâlın beher sene Rakka Hazînesine virmek üzere nısf hissesi kırk beş gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olup mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on bir gurûş bir rub‘ resm-i cûlûsu hümâyûnum iktizâ eylediğı der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cûlûsu hümâyûnum olan meblağı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeliğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm el-Hâc Mustafa zîde-kadrihu maktû‘-ı mezbûrun nısf hissesi kemâ-fî’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiğı üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Rakka Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessûk aldıkça zabt u rabt ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtiyle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût-ı zikri ile berât-ı şerîf yazılmağı tezkire virildi

Fî 23 Zâ sene 1143 (30 Mayıs 1731)

Sayfa 50/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cûlûs-ı hümâyûnum vâki‘ olup ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Ağrıboz sancağında İstifa nâhiyesinde vâki‘ karye-i Elkuter (?) ve Seldilek(?) ve tevâbi‘i maktû‘nun malikâne mutasarrıfı Ağrıboz menzili Başcı zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Ağrıboz sancağında İstifa nâhiyesinde vâki‘ mukaddemâ timârdan havâss-ı hümâyûna tashîh ve mîrî mukâta‘aya ilhâk olunan Elkuter (?) Seldilek(?) ve tevâbi‘i karyelerinin dokuz bin akçe yazusu ve elli gurûş mâlî olup beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere otuz gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olup mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yedi buçuk gurûş resm-i cûlûsu hümâyûn iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bu[yuru]lan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlîşânım sâdır

ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûn virilmeğın ‘atîk berât hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Başcı zîde-kadrihu maktû‘-ı mezbûru kemâ-fi’l-evvel hayutda aldıkça te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî elli gurûş mâlın senesi içinde dört aldıkç ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyub yedine sûret-i muhâsebesin aldıkça zabt u rabt taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 23 Zâ sene 1143 (30 Mayıs 1731)

Sayfa 50-51/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Zamantı mukâta‘ası aklâmından Mar‘aş sancağında vâki‘ Çörmüşek nâhiyesine tâbi‘ karye-i nâm-ı diğır Süksün karyesi maktû‘iyyet üzere mutasarrıf olan Hasan nâm kimesnenin vekil-i şer‘îsi Halil Mahmiyye-i İstanbul’da meclis-i şer‘i şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm edub maktû‘-i mezbûru hüsn-i rızâ ve ferâğ ve mu‘teber-i kat‘î ile on gurûş bedel mukâbili Sulbî oğlu Ahmed zîde-kadrihu ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğünü müş‘ir bin yüz kırk üç senesi Zilka‘desinin yiğirminci günü târihiyle müverrah şer‘iyyati Mehmed zîde-‘ilmihunun virdüğü hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-fi’l Rumili kâdı‘askeri Mevlânâ Mehmed Durri ve Anadolu ve kâdı‘askeri Mevlânâ Mehmed Salim edâme-Allahu Ta‘âla fezâ‘ilühumânın manzûrları olub imzâ eylemeleriyle ile hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Zamantı mukâta‘ası aklâmından Mar‘aş sancağında vâki‘ Çörmüşek nâhiyesine tâbi‘ karye-i nâm-ı diğır Süksün karyesi maktû‘un dört yüz seksen akçe yazusu olub beher sene mâl-ı maktû‘ Zamantı mukâta‘ası eminlerine virmek üzere ber-vech-i maktû‘ merkûm Hasan’ın üzerinde olub bin yüz kırk üç senesi Şevv‘alının on yedinci günü tecdîd-i berât eyledüğün der-kenâr ve [s.51] vech-i meşrûh üzere ferağât ve kasr-ı yedinden virdüğü hüccet-i şer‘iyye mücebince berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs-i mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihu karye-i mezbûru ber-vech-i maktû‘ zabt u rabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî dört yüz seksen akçe mâlî maktû‘un beher sene Zamantı mukâta‘ası

eminlerine edâ ve teslîm eyleyüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz u ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla maktû' berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 23 Zâ sene 1143 (30 Mayıs 1731)

Sayfa 51/ Hüküm 1

Nişân- Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Haleb muhâsıllığı aklâmından Maarretü'l-Masrin nâhiyesine tâbi' karyesinin malikâne mutasarrıfı 'Ali zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeliğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda muhassılık-ı mezbûr aklâmından Maarretü'l-Masrin nâhiyesine tâbi' karyesinin senevî iki bin altı yüz kırk yedi para mâlî olub Haleb hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebine virulugelan mâlın beher sene Haleb muhâsıllarına vîrmek üzere elli gurûş mu'accele ile merkûmun ber-vech-i malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on iki bucuk gurûş resm-i cülûs-u hümayûn iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayun-ı şevket-makrûn mücebine berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlîşânım sâdır ve resm-i cülûsu hümayûn olan meblağ-ı mezbûru teslîmi hazîne-i 'âmirem eyledükde sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm 'Ali zîde-kadrihu karye-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebine virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâsıllarına edâ ve teslîm edub yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabta ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtiyle tasrih-i fermân-ı 'âlî buyurulan şürût-ı zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Zâ sene 1143 (1 Haziran 1731)

Sayfa 51/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûnum vâki' olub 'umumen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Haleb muhâsıllığı aklâmından Maarretü'l-Masrin nâhiyesine tâbi' ^{مرکز القصر} karyelerinin malikâne mutasarrıfı el-Hâc 'Ali zîde-kadrihu zîde-kadrihumâ yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Haleb muhâsıllığı aklâmından Maarretü'l-Masrin nâhiyesine tâbi' ^{مركز القصر} karyesinin senevî altı bin yedi yüz otuz sekiz para ve ^{مركز القصر} karyesinin dört bin yüz yigirmi para yazusu olub Haleb hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlî beher sene Haleb muhâsıllarına virmek üzere üç yüz altmış gurûş mu'accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olduğu ve mu'teber üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca doksan gurûş resm-i cülûsu hümâyûnu iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sûdur bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtların tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerinde sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân el-Hâc 'Ali ve oğlu Mehmed zîde-kadrihumâ karyeteyn-i mezbûreteyni kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâsıllarına edâ ve teslîm edub yedlerine ma'mûlün-bih temessük aldıklarınca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire viridi

Fî 25 Zâ sene 1143 (1 Haziran 1731)

Sayfa 51/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Haleb muhâsıllığı aklâmından Harim nâhiyesinden Marliscik(?) karyesinin

malikâne mutasarrıfı Yusuf zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirub tecdîdin ric'â itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda muhassılık-ı mezbûre aklâmından Harim nâhiyesinde karye-i Marliscık(?) iki bin yedi yüz otuz iki para yazusu olub virilugelan mâlın beher sene muhâsıllarına virmek üzere iki yüz yigirmi gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerlerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca elli beş gurûş resm-i cülûsu hümâyûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlîşânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Yusuf zîde-kadrihu karye-i mezbûru kemâfi'l-evvel hayutda oldukça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâsıllarına edâ ve teslîm edub yedine ma'mûlûn-bih temessük aldıkça zabt u rabt âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şurûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 24 Zâ sene 1143 (31 Mayıs 1731)

Sayfa 51-52/ Hüküm 4

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Haleb muhâsıllığı aklâmından Kasir nâhiyesinde İbtalaya (?) karyesinin malikâne mutasarrıfı el-Hâc Yusuf zîde-kadrihu yedinde olan berâtı getirub tecdîdin ric'â itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda muhassılık-ı mezbûre aklâmından Kasir nâhiyesinde İbtalaya (?)karyesinin on dört bin yigirmi yedi para yazusu olub virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâsıllarına virmek üzere yüz on gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yigirmi yedi [s.52] buçuk gurûş resm-i cülûsu hümâyûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olunub

müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hâcî Yusuf zîde-kadrihu karye-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelen mâlın beher sene Haleb muhasıllarına edâ ve teslîm edub yedine ma'mûlûn-bih temessûk aldıkça zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fi 24 Zâ sene 1143 (31 Mayıs 1731)

Sayfa 52/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cûlûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i berâvat-ı fermânım olmağın Arabgir ve Çemişgezek mukâta'asına tâbi' Ulu kal'ada vâki' Dervan (?) ve tevâbi'i karyesinin malikâne mutasarrıfları aldıkça İbrahim ve Hamza zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Arabgir ve Çemişgezek beyi mukâta'asına tâbi' Ulu kal'ada vâki' ve Dervan (?) ve tevâbi'i karyesinin senede seksen bir gurûş bir sülûs mâlî olub virilugelan mâlî beher sene Arabgir ve Çemişgezek mukâta'ası eminlerine vermek üzere yetmiş gurûş mu'accele ile merkûmânın malikâne mâlî üzerlerinde olub beher bin gurûşda iki yüz on yedi buçuk gurûş rub' cûlûs-ı hümâyûn iktizâ eyledüğü derkenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cûlûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân İbrahim ve Hamza zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Arabgir Çemişgezek mukâta'ası eminlerine edâ ve teslim edub yedlerine ma'mûlûn-bih temessûk aldıklarınca zabt u rabta âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fi 24 Zâ sene 1143 (31 Mayıs 1731)

Sayfa 52/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i baht-
'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın
Haleb muhâsıllığı aklâmından Maarretü'l-Masrin nâhiyesine mezra'a-i Dermanlu
karyesinin malikâne mutasarrıfları 'Ali ve Mehmed zîde-kadrihumâ yedlerinde olan
berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe
defterlerine nazar olundukda muhassılığ-ı mezbûru aklâmından Maarretü'l-Masrin
nâhiyesi mezra'a-i Dermanlu karyesi senevî on üç bin dört yüz para yazusi olup
virilugelan mâlî beher sene muhâsıllara virmek üzere iki yüz gurûş mu'accele ile
merkûmânın malikâne üzerlerinde olup mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş
hesâbınca elli gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i
meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın
tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum
olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i
hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu
virdim ve buyurdum ki merkûmân 'Ali ve Mehmed zîde-kadrihumâ karye-i mezbûru
kemâ-fî'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve
rûsûmâtın kanûn-ı kadîm olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterdârı ve
ric'âsı mücebince virilugelan mâlî beher sene Haleb muhâsıllarına edâ ve teslîm edub
yedlerine ma'mûlûn-bih temessük aldıkca zabt u rabta âherden ferd ta'arruz ve ta'addî
eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Zâ sene 1143 (1 Haziran 1731)

Sayfa 52-53/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın
Halep muhâsıllığı aklâmından Maarretü'l-Masrin nâhiyesine karyesinin malikâne
mutasarrıfları el-Hâc 'Ali ve Mehmed zîde-kadrihumânın yedlerinde olan berâtın getirüb
tecdîdin ric'â itmeleriyle [s.53] hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine
nazar olundukda muhassılığ-ı mezbûru aklâmından Maarretü'l-Masrin nâhiyesinde

karyesinin senevî iki bin yedi yüz on iki para mâlî olup virilugelan mâlın beher sene Halep muhassıllarına virmek üzere iki yüz elli gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olup beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca altmış iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân el-hâc ‘Ali ve Mehmed zîde-kadrihumâ karye-i mezbûru kemâ-fi’l-evvel hayutda olduklarıncâ te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Halep Hazînesi defterdârı ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlî beher sene Halep muhâsıllarına edâ ve teslîm edub yedlerine ma‘mûlün-bih temessük aldıklarıncâ zabt u rabta ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şurûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Zâ sene 1143 (1 Haziran 1731)

Sayfa 53/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Senevî yedi bin beş yüz gurûş mâlî zamân-ı zabtî Muharrem gurresinde olan Mora Cezîresi iskelelerinin resm-i revgan-ı zeyt mukâta‘asının sülûsân hissesine malikâne mutasarrıfı olan kapudan-ı derya Mustafa Paşa fevt olmağla hissesi mahlûlünden mezâd-ı fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtla müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra on bin gurûş mu‘accele ile hâlâ Mora Cezîresi muhassılı hazinedâr ‘Ali ve sâbıkan Mora muhassılı Kesriyeli Ahmed zîde-mecdihumânın ber-vech-i iştirâkı malikâne üzerlerinde karâr ve talîb-i âheri keff-i yedd itmekle beher sene mâlî hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere bin yüz kırk üç senesi Muharrem gurresinde malikâne ‘uhdelerine kayd ve şurûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûru on bin gurûş teslim-i hazîne-i ‘âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhümâ hazinedâr Ali(üzeri çizilmiş bölüm: Ahmed zîde mecdihumâ) mukâta‘a-i mezbûrun (üzeri çizilmiş bölüm: sülûs) rub‘ hissesin teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledükleri mu‘accele mukâbelesinde bin yüz kırk (üzeri çizilmiş bölüm: üç senesi) dörd Muharremi gurresinden hayutda oldukca te’bîden

malikâne zabt ve hazîne-i mezbûrede vâki' kazâ ve tevâbi'i kurâsında hâsıl olub ve ol-
havâliyle iskelelerinde müste'min ve sâ'ir tüccar sefinelerine fûrûht olunan revgan-ı
zeytin beher vukiyyesinden iştirâ idenlerden gümrüğünden ma'âda bu defa' virilugelan
nizâm mücebince üçer sağ akçe resm-i mîrî cem' ve tahsîl oluna ve resm-i mezbûr ta'yîn
olunmazdan mukkaddem muhassıl ve sâ'ir hükkâm taraflarından izin ve ruhsat virilmek
mukâbelesinde tüccardan vâfir akçe alunub bu defa' dâhi bir buçukdan her vukiyye üçer
sağ akçe resm-i mîrî tahsîli fermânım olmağın âherinden müdâhale olunduğu sûretde hem
resm-i mîrî ve hemm sâ'ir harc akçeleri virmek tüccar ta'ifesine gadr ve zararı müceb
olmağla kadîmden viregeldikleri resm-i gümrüğünden ma'âda bu defa' mîriçün ta'yîn ve
tahsîs olunan üçer sağ akçe resm-i mîrî iştirâ iden tüccardan aldıktan sonra muhassıl ve
kuzât ve sâ'ir zâbitân taraflarından izn buyuruldusu nâmıyla ve âher bahâne ile bir akçe
ve bir habbe alınmaya ve zikr olunan resm-i mîrî muhdes vaz' bulunmuş bir resmdir deyü
tüccar ta'ifesi dâhi bir vukiyye revgan-ı zeytlerin ihfâ itmeyeler ve mukâta'a-i mezbûrun
hâsılı fakat fûrûht olunacak revgan-ı zeytten altı buçuk resm-i mîrî mevsûr ve münhâsır
olmağla bir zâbita-i kadîm ve râbita-i ^{دراغده} ifrâğ olunmadığı sûret-i ^{سودا} olub revgan-
ı zeyt ashâbı mu'ayyen olan resm-i mîrîlerin virmemek için den ve hayli sülûk ile revgan-
ı zeytlerin hafiyen fûrûht eylemek yahud müfredâtın noksan göstermek misilludur ta'yîn-
i irtikâb ile mâl-ı mukâta'anın kesr ve tenzîl eylemesine bâ'is olduğu zâhir ve nümâyân
olmağla cezîre-i mezbûrede hâsıl olub iskelelerine nakl ve müste'min ve sâ'ir tüccara
fûrûht olunan revgan-ı zeytin resm-i mîrîleri alınmadıkca bir vukiyye revgan-ı zeyt
tahmîline ruhsat ve müsâ'ade gösterilmeye ve cezîre-i mezbûrede kadîmi ve ^{صبر} sabun
kârhâneleri ashâbı ^{جنى} ve ^{جوزين} için cezîre-i mezbûrede hâsıl olan revgan-ı-ı zeytin ekseri
mu'ayyen olan resm-i mîrîlerinden mürur ^{اراضى سواد} kârhânelerine mahsûs olmak üzere
isti'câb edecekleri bedîdâr olmağla sabun kârhâneleri ashâbının iştirâ eyledikleri ve
mahsûllerinden hâsıl eyledikleri revgan-ı zeytten dahi resm-i mîrî tahsîl olunub
kimesneye ta'adî ve muhâlefet itdirilmeye ve cezîre-i mezbûre dâhilinde olan kurâ ve
nevâhisinde sâkin ahâli-i memleket ve fukarâ-yı ra'ıyyetin kendü lâzımeleriçün bey' ve
iştirâ eyledikleri revgan-ı zeytten resm-i mekân alınmayub ancak tarikle tüccarın revgan-
ı zeyt iştirâ ve kara tarafından nakl ve fûrûht iden tüccarın fûrûht eyledikleri revgan-ı
zeytten îcâb iden resm-i mîrîleri cem' ve tahsîl itdirilüb kimesneye 'inâd ve muhâlefet
itdirilmeye ve mu'ayyen olunan iskelelere revgan-ı zeyt kat'â nakl ve tahmîl olunmayub
resm virmemek için bu makul gizli yerlerde tahmîl olunmak ihtimâli olur ise zecren

lehum ikişer kat resm-i mîrîleri alına ve mu‘ayyen olan iskelelerde dahi mukâta‘a mutasarrıfları tarafından zabt ve tahmile me‘mûr olan ve kesri hâzır ve mevcûd olmadıkca bir vukiyye revgan-ı zeyt tahmîl olunmayub bunun hilâfına kat‘â ma‘rifeti olmadıkca iştirâ iderler ise ele girdükde zecren leh ikişer kat resm-i mîrîleri alına ve revgan-ı zeyt bey‘ ve iştirâ olunmadıkca mukâta‘a emini ma‘rifetiyle sahîhü’l-‘ayâr kantar ile vezn itdirilub emini ma‘arifeti olmadıkca vezn olmasına mübâşeret olunmaya ve mukâta‘a-i mezbûre malikâne şürûtu mücebince serbestiyyet üzere malikâne mutasarrıfları taraflarından zabt itdirülub taraf-ı âherden umûrlarına ber-vechle müdâhale olunmaya ve senevî yedi bin beş yüz gurûş mâlın senesi içinde dört taksît ile müşterekleriyle me‘ân hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi içinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabt ve mahsûlâtı ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûha üzere sülûs-i âheriçün mûmâ-ileyh Kesriyeli Ahmed zîde-mecdihuya şürûtuyla başka berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 26 Zâ sene 1143 (2 Haziran 1731)

Sayfa 54/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu gününde taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Bosna eyaletinde vâki‘ İzvornik sancağında Memlehatayn-i Çöb mukâta‘asının bir rub‘ hissesini ber-vech-i malikâne mutasarrıfı Mehmed el-hâc ‘Osmân zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Bosna eyaletinde vâki‘ İzvornik sancağında Memlehatayn-i Çöb ve tevâbi‘i mukâta‘asının gayr-ı ez-kalemiyye senevî dört bin beş yüz kırk beş buçuk gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın Palanga-i Tuzla ve İzvornik ve Kosaç neferâtına ber-vech-i ocaklık edâ ve teslîm idüb kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere rub‘ hissesine beş yüz gurûş mu‘accele ile merkûmun üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz yigirmi beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd

olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hacı ‘Osmân zîde-kadrihu mukâta‘a-i merkûmun rub‘ hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fi‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî dört bin beş yüz kırk beş buçuk gurûş mâlî müştereğiyle me‘ân beher sene dört taksît ile ber-vech-i ocaklık neferât-ı mezbûreye edâ ve teslîm idüb neferât-ı mezkûrenin yedlerinde olan cedîd ve ma‘mûlün-bih ocaklık berâtları sûretin zahrına hüccet-i şer‘iyye itdirdub hesâbına mahsûb için ahz u kabz eylemeye ve senesi âherinde temessükâtın getirüb ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkça zabt u rabt ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabz taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemiye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Zâ sene 1143 (4 Haziran 1731)

Sayfa 54/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu gününde taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Bosna Hazînesi aklâmından nezâret-i Koniçe ve tevâbi‘i mukâta‘asının nısf hissesi ber-vech-i malikâne mutasarrıfı olan Mehmed el-hâc ‘Osmân zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirub tecdîdin ric‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda hazîne-i mezbûr aklâmından Saray kazâsında vâki‘ nezâret-i Koniçe ve ma‘den-i Koniçe ve tevâbi‘i ve Koniçe kazâsında mukâta‘a-i mahsûl-i karye-i Bania‘ mâ‘a Mekorice mukâta‘asının beher gurûşa yüz doksanar akçe hesâbınca üç yük yetmiş beş bin yüz otuz akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın ber-vech-i ocaklık Ostrovice ve ve Menteşe kal‘aları neferâtına virmek üzere nısf hissesine beş yüz gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz yigirmi beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eylediğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk

berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hâcî ‘Osmân zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fi‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve oligeldiği üzere ahz u kabz ve beher sene mâlın müşterekiyle me‘ân ber-vech-i ocaklık neferât-ı mezbûreye edâ ve teslîm edub teslîm olduğunu müş‘ir yedlerinde olan ocaklık berâtları sûretin zahrına hüccet-i şer‘iyye itdirub yedlerinde ahz...hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyub yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Zâ sene 1143 (4 Haziran 1731)

Sayfa 55/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetû‘l-emâsil ve‘l-akrân ‘Ali zîde-kadrihu dîvân-ı hümâyûnuma ‘arzuhal idüb Rakka Hazînesi aklâmından Tavukviran ve Fenargördü karyelerinin malikâne mutasarrıfları Seyyid Ahmed ve diğer Ahmed fevt olmalarıyla mahlûllerinden kendüye malikâne virilmek bâbında istid‘â itmekle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Rakka Hazînesi aklâmından Tavukviran karyesinin bin otuz akçe ve ber-mûceb-i ‘arz dört bin kırk akçe yazusu ve Samsad nâhiyesine tâbî‘ Fenargördü karyesinin iki bin yedi yüz otuz akçe ve ber-mûceb-i ‘arz iki bin yedi yüz yigirmi akçe yazusu ki cem‘ân senevî altı bin yedi yüz altmış akçe yazusu ve mâ‘a-zamm yetmiş gurûş mâlî olub virilugelan mâlını beher sene Rakka Hazînesine virmek üzere merkûmânın malikâne üzerlerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere karârın fermânım olmağın beyne‘n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra yüz altmış gurûş mu‘accele ile Neriki(?)-zâde ‘Ali Beğ zîde-kadrihu üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlü‘l-‘unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mûcebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accesini olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı virdim ve buyurdum ki merkûm ‘Ali Beğ zîde-kadrihu karyeteyn-i mezbûreteyni hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve oligeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Rakka Hazînesine virmek üzere edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve

mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyi mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 27 Zâ sene 1143 (3 Haziran 1731)

Sayfa 55/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu gününde taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Rakka Hazînesi aklâmından Gökdepe mâ'a-Haleb kapusu ve Hamisi ve tevâbî-i karyelerinin nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Hâcî Veli zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â ve mutasarrıf olduğu hissesin kasr-ı yed murâd itmeğın hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve mu'teber-i kat'î ile iki yüz gurûş bedel-i makbûz mukâbili Mehmed zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğün müş'ir bin yüz kırk üç senesi Zilka'desinin on dördüncü günü târ'ihîyle müverrah sûreteyn-i muhteremeyn hazerâtının imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle mahtûm kibel-i şer'-i enverden hüccet-i şer'iyeye olunmağın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda hazîne-i mezbûre aklâmından Harran nâhiyesinde senevî dört bin dört yüz yetmiş akçe yazusu olan karye-i Gökdepe mâ'a Haleb kapusu üç bin dört yüz akçe yazusu olan Hamisi ve dört bin iki yüz yetmiş beş akçe yazusu olan ve altı bin akçe yazusu olan hamisi ve altı bin akçe yazusu olan Şehri (?) ve iki bin beş yüz yigirmi akçe yazusi olan Gırlu(?) ve sekiz yüz akçe yazusi olan Kızıldaruca ve iki bin yedi yüz altmış beş akçe yazusi olan Çakalviran ve üç bin dört yüz on beş akçe yazusi olan Kebîrlü Kürdviran nâm-ı diger Kebîr ve iki bin akçe yazusi olan Hâcer-i Kebîr ile me'ân dört bin akçe yazusu olan Halkviran karyelerinin cem'ân senevî üç yüz iki gurûş yigirmi üç para mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Rakka Hazînesine virmek üzere nısf hissesi altı yüz gurûş mu'accele ile merkûm Hâcî Veli'nin malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz elli gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olub merkûmun ferâgat ve kasr-ı yedinden virdüğü hüccet-i şer'iyeye ve sâdır olan

hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mehmed zîde-kadrihu kurâ-i mezbûrenin nısf hissesin mezbûr Veli’nin ferâgat ve kasr-ı yedinden hayutda oldukça te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Rakka Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şânım yazılmağa tezkire virildi

Fî 27 Zâ sene 1143 (3 Haziran 1731)

Sayfa 56/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Malatya voyodalığı aklâmından Erkenek ve gayrihu nâhiyelerinde vâki‘ Burunçayırı karyesinin ve Harariye (?) ve tevâbi‘i kurâ ve mezâri’nin malikâne mutasarıfı Rişvanzâde Mehmed Paşa dâme ikbâlehu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â etmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık mezbûre tâbi‘ Erkenek ve gayrihu nâhiyelerinde vâki‘ Burunçayırı karyesinin senede dört bin sekiz yüz ve Harariye (?) dört bin beş yüz ve ‘İsagülü iki yüz ve Küre dört bin ve Havcıklar (?) beş yüz ve Koca Musa altı yüz ve Güllülü? üç yüz ve Gömecik? ve Dehregel (?) ve Koçviran ve Çaklanbaşı mezra‘asının bin iki yüz Çeridepesi üç yüz ve beş yüz ve Bulankure(?) mezra‘asının altı yüz ve mahsûl-i ‘det-i ağnâm-ı Behisni altı bin ve nâhiyesinde Kul Emin dört bin ve Kokpınarı ve Cevr (?) ve Kayacık mezra‘asının dört bin iki yüz ve Erinç nâhiyesinde Siverek karyesinin üç bin yedi yüz ve Kulhisar senede dört bin üç yüz seksen ve nâhiyesinde Suner (?) ve Yalanlı Uğuru (?) karyesinin iki bin ve Faal (?) ve Tepenek (?) ve Akpınar ve Yarlukan (?) ve Salih Beğ iki yüz ve Erkenek nâhiyesinde Güzelarslan beş yüz ve bir kıt‘â hâric-ez-defter mezra‘a iki yüz yigirmi beş ve nâhiyesinde Karacık mezra‘ası beş yüz ve Erkenek nâhiyesinde olan Onaran sekiz yüz ve Karameçlu mâ‘a-mezra‘a-i

Yurdaylağı ve Aktaş karyesinin bin beş yüz elli ve Yagmen (?) nâhiyesinde karye-i ve Hankendi ve mezra'a-i ve Gersud (?) ve tevâbi'i ve mezâri' altı bin ve Erinç (?) nâhiyesinde İndi (?) ve Kabaagaç iki bin yedi yüz ve Gölbaşı nâhiyesinde Huflur (?) bin dört yüz ve Erkenek nâhiyesinde Karıncapınar bin beş yüz ve Kal'acıkyurd hâric-ez-defter mezra'a-i İçköprü mezra'asının üç yüz ve Erinç (?) [nahiyesine] tâbi' Geri karyesinin sekiz yüz ve Durma (?) ve karye-i iki bin ve Erkenek nâhiyesine tabi Hamluç (?) dört bin yüz akçe cem'ân zikr olunan otuz iki 'aded kurâ ve mezâri'nin senede altmış bin elli akçe yazuları olub virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere beş bin altı yüz altmış gurûş mu'accele ile mûmâ-ileyhimin malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca bin dört yüz on beş gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eylediğin der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mûcebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mehmed Paşa dâme-ikbâlehu zikr olunan otuz iki 'aded kurâ ve mezâri'leri kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene voyvodalara edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih temessûk aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyişürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 27 Zâ sene 1143 (3 Haziran 1731)

Sayfa 56/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i baht-'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Saruhan sancağında vâki' duhân dönümü rûsûmu mukâta'asının malikâne mutasarrıfı Küşneci (?) Mustafa zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â [etmeğin] livâ-i mezbûreden vâki' duhân dönümü rûsûmu mukâta'asının senevî iki yüz elli gurûş mâlî ve zamân-ı zabtî Rûz-ı Hızır ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere bin gurûş mu'accele ile merkûmun

malikâne üzerinde olup mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca iki yüz elli gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ itmeğin şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mustafa zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Rûz-ı Hızır ibtidâsından kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olgeldiği üzere ahz u kabz ve livâ-i mezbûrede zer' olunan duhân bazarlarında eylemeğin dönümleri mesaha olunub beher dönümden ikişer buçuk gurûş resm-i mîrî ve kalemiyye ve tahsildârların cihet-i ma'îşetiçün onar para ve kâdı içün ikişer para ki mecmu'u beher dönümünden ikişer buçuk gurûş on ikişer cem' ve tahsîl itdirile ve bu duhân dönümü rûsûmu hâdis olub olmağla mu'âf ve gayr-i mu'âf [s.57] dâhil olmak muktezî olmağın min-küllî'l-vücûh serbest olub havâss-ı hümâyûn voyvodaları ve zâbitleri ve gerek selâtîn-i 'izâm ve vüzerâ-yı kirâm ve sâ'ir evkâf mütevellileri ve zu'âma ve timâr sâhibleri vüzerâ ve mîr-mîrân ve mîr-livâ voyvodaları ve mütesellimleri ve subaşıları bu bizim toprağımızdadır deyü bir tarîkle kat'â müdâhale ve muhâlefet itdirilmeyub her ne mahallde zer' olunur ise ve dönümleri taraf-ı mîrîden zabt u rabt ve cem' ve tahsîl itdirile ve senevî iki yüz elli gurûş mâlın sene-be-sene dört taksît ile beher sene hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virüb ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrayı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabt ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Zâ sene 1143 (4 Haziran 1731)

Sayfa 57/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Amasya sancağında vâki' Amasya ve Akçakilise havâssından karye-i Salurha (?) mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Rahtvân (?) Paşa-zâde el-hâc İbrahim fevt olmağla mahlûlünden karâr iden mu'accelesiyle sulbî oğulları 'Abdu'-rahîm ve 'Ömer'e malikâne virilmek bâbında Amasya kadısı 'Abdullah zîde-ilmihu 'arz itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Amasya

sancağında vâki‘ Amasya ve Akçakilise havâssından Salurha (?) karyesi mukâta‘asının senevî yüz yigirmi gurûş mâlî zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin hesâbın görmek üzere nısf hissesi merkûmun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere murâdı fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra beş yüz gurûş mu‘accele ile Silahşör ‘Ali ve İbrahim zîde-kadrihumânın üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd etmekle sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermânım sâdır ve mu‘accesini olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân ‘Ali ve İbrahim zîde-kadrihumâ mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda olduklarınca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî yüz yigirmi gurûş mâlî senesi içinde dört taksît ile müşterekiyle me‘an hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin ve senesi âherinde hesâbın görüb yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabt ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Zâ sene 1143 (4 Haziran 1731)

Sayfa 57/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Tırhala ve İnebahtı sancaklarında vâki‘ senevî on bin gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub kal‘a-i mezbûrdan bin gurûşa ‘ıffetlu ‘âzîmetlu Safiye sultân dâmet ‘ismetuhânın hâssı ve dokuz bin gurûş irsâliyye-i hazîne-i ‘âmirem olan Hâsshâ-i Kokoş ve tevâbi‘i mukâta‘asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan el-hâc Mehmed ve Hâfız ‘Abdu’l-lah zîde-kadrihumâ mutasarrıf oldukları hisselerin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile bedel-i ma‘lûm ve makbûz mukâbelesinde Kalem-zâde el-hâc Mustafa zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğünü müş‘ir sadreyn-i muhteremeyn hazerâtı imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle mahtûm kibel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ve beher sene hâss mâlın sultân-ı müşârûn-ileyhâ tarafına ve irsâliyyesin hazîne-i ‘âmire edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere merkûmânın ferâgat ve kasr-ı yedlerinden virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı

hümâyûn şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdesinde kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlül’l-‘unvânım virmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Kalem-zâde el-hâc Mustafa zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsından hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve oligeldiği üzere ahz u kabz ve senevî on bin gurûş mâlından bin gurûşu beher sene dört taksît ile ber-vech-i hâss sultân-ı müşârûn-ileyhâ tarafına edâ ve teslîm ve teslîmini müş‘ir taraflarından yedinden ma‘mûlün-bih temessük alınub hıfz ile ve irsâliyesi olan dokuz bin gurûş dahi beher sene senesi içinde dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 24 Zâ sene 1143 (31 Mayıs 1731)

Sayfa 58/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Tokad voyvodalığı aklâmından Şarkipare kazâsında vâki‘ senevî iki bin yüz yigirmi gurûş mâlî olan rûsûm-ı Kabile-i Sarahi (?) mukâta‘asının rub‘ hissesi iki yüz elli gurûş mu‘accele ile hilâf-ı şürût-ı malikâne Hâcî İbrahim oğlu ‘Ömer nâm kimesneye bilâ-mezâd virilüb beytü’l-mâl-ı müslimîne gadr olduğuna binâ‘en tekrâr şürûtu mücebince müzâyede virilüb beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı nâs bi’l-küllîye münkatı‘ oldukdan sonra asıl sâhibi üzerinde karâr olur ise ibkâ ve eğerki âherin üzerinde karâr-dâde olur ise müceddeden fûrûht olunmak üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince murâdı fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbâtı inkıtâ‘ından sonra üç yüz elli gurûş mu‘accele ile sâhib-i evveli ‘Ömer zîde-kadrihu üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlül’l-‘unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve iki yüz elli gurûş mu‘accele-i kadîmesinden beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca iktizâ iden altmış iki buçuk gurûş resm-i cûlûs-ı hümâyûnum ile mukaddemâ teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediği meblağ-ı mezbûru iki yüz elli gurûş mu‘acceden ma‘adâ kusûr iktizâ iden yüz gurûşu dahi teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediğine iki kıt‘a sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum

virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm ‘Ömer zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun rub‘ hissesin kemâ-fî‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müştereğiyle me‘ân Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Zâ sene 1143 (4 Haziran 1731)

Sayfa 58/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü‘l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Maraş sancağında karye-i Kuyucak ve gayrihu tâbi‘-i Hısnımansur karyesinin malikâne mutasarrıfları Ebubekir ve Mehmed zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdlerin ric‘â itmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Maraş sancağında vâki‘ Hısn-ı Manasûra tâbi‘ zamân-ı zabtı gurre-i Muharremde olan karye-i Kuyucak ve tevâbi‘i mukâta‘asının senevî beş yüz beş gurûş mâlî olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere bin beş yüz gurûş mu‘accele ile merkûmânın ber-vech-i iştirâk malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca üç yüz yetmiş beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnları iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Ebubekir ve Mehmed Emin zîde-kadrihumâ mukâta‘a-i mezbûru bin yüz kırk dört senesi Muharremi guresinden kemâ-fî‘l-evvel hayutda olduklarınca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan beş yüz beş gurûş beher sene dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedlerine ma‘mûlün-bih sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabtlarına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve

ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilugelan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi.

Fî gurre-i Z sene 1143 (7 Haziran 1731)

Sayfa 58-59/ Hüküm 3

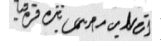
Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i baht- 'osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı sa'âdet makrûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın ve hâlâ Kütahya sancağında vâki' hâsshâ-i bâc-ı bâzâr-ı Tavşanlı ve tevâbi'i mukâta'asının malikâne mutasarrıfı Mehmed Beğ zîde-mecdihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki' hâsshâ-i bâc-ı bâzâr-ı Tavşanlı ve tevâbi'i mukâta'asının bin yüz kırk üç senesinden ref' olunan damga-yı Gedus ve 'Uşak ve ve Göynük ve damga-yı nefis-i Âmid ve Dağardı tamgalarından ma'adâ senevî elli dört bin iki yüz on altı akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere bin yüz gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca iki yüz yetmiş beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum [s.59] iktizâ itmeğın şeref-yâfte-i şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berât hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mehmed Beğ zîde-mecdihu mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan elli dört bin beş yüz on altı akçeyi dört taksit ile senesi içinde hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret- i rûznâmçe aldıkça zabt u rabt taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 29 Zâ sene 1143 (5 Haziran 1731)

Sayfa 59/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın hâlâ Musul Hazînesi aklâmından Musul sancağında vâki' Atara darı (?)
bâbında Karakaya ve Boli (?) karyesi ve tevâbi'i mezra'alarının malikâne mutasarrıfları
Seyyid 'Osmân ve 'Ali zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â
itmeriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda hazîne-
i mezbûre aklâmından Musul sancağında vâki' Karakaya (?) Boli (?) harâbesi
mezra'alarının iki yüz akçe ve Sermek (?) mezra'asının altı yüz ve Mansuriye
mezra'asının iki yüz akçe yazuları ki cem'ân senevî bin akçe yazuları olub virilugelan
mâlin beher sene Musul Hazînesine virmek üzere yigirmi beş gurûş mu'accele ile
merkûmânın malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş
hesâbınca altı gurûş bir rub' resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-
i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın
tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum
olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i
hümayûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu
virdim ve buyurdum ki merkûmân Seyyid 'Osmân ve 'Ali zîde-kadrihumâ mezra'a-i
mezbûrları kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan
mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlin
beher sene Musul Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedlerine ma'mûlün-bih temessük
aldıklarınca zabt u rabtına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü
şûrutuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî gurre-i Z sene 1143 (7 Haziran 1731)

Sayfa 59/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın hâlâ Rakka Hazînesi aklâmından Köprülü Öyük ve Çıkak(?)'ı 'ulyâ ve tevâbi'i
karyelerinin malikâne mutasarrıfları el-Hâc 'Abdu'r-rahman ve 'Abdu'l-lah zîde-
kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â ve mukâta'a-i mezbûrun nısf
hissessin mutasarrıf olan el-Hâc 'Abdu'r-rahman nâm kimesneye kasr-ı yed murâd

itmeğin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile elli beş gurûş bedel-i makbûz mukâbili Halil zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahî tefevvûz ve kabûl eylediğün müş‘ir sadreyn-i muhteremeyn hazerâtının imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle mahtûm kîbel-i şer‘i enverden hüccet-i şer‘iyye olunmağın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda hazîne-i mezbûre aklâmından Şehr nâhiyesinde Köprüli Öyük karyesinin dört bin sekiz yüz seksen bir akçe ve Bozabad nâhiyesinde Çıkâk-ı (?) ‘ulyâ ‘an-cemâ‘at-i karyesinin üç bin altı yüz otuz akçe yazuları ki mâ‘a-zamm senevî iki yüz yigirmi beş gurûş mâlları ve yine Bozabad nâhiyesinde vâki‘ üç bin beş yüz yigirmi beş akçe yazusi olan karye-i Bağlıca ve üç bin akçe yazusu olan karye-i Öküz Oynadan ki mâ‘a-zamm yüz yigirmi üç buçuk gurûş ve bunlardan ma‘âda altı bin yedi yüz akçe yazusu olan karye-i Vecam (?) ve Bulud-ı Süflâ tâbi‘-i Çaykapu ve elli beş buçuk gurûş mâl ile karye-i mezbûreye ilhâk olunub kurâ-i mezbûrenin zammıyla me‘ân cem‘ân senevî dört yüz dört gurûş mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Rakka Hazînesine virmek üzere dört yüz gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh merkûmun ferâğ ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince nisf hissesi merkûm Halil [s.60] zîde-kadrihunun malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla başka başka berât-ı celilü’l-‘unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediği sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Halil zîde-kadrihu kurâ-i mezbûrenin nisf hissesi merkûm el-Hâc ‘Abdu’r-rahmanın ferâgat ve kasr-ı yedinden hayutda oldukça te’bîden mâlikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Rakka Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyi şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Kurâ-i mezbûrenin nisf hissesine mutasarrıf olan ‘Abdu’l-lah zîde-kadrihunun üzerinde olan nisf hissesin kemâ-fi’l-evvel zabt eylemek üzere tecdîd için başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 2 Z sene 1143 (8 Haziran 1731)

Sayfa 60/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın Rakka Hazînesi mukâta'asına tâbi'-i 'aşiret-i Hetmanlu (?) mukâta'asının
malikâne mutasarrıfları Seyyid Celale'd-dîn ve Seyyid Hasan zîde-şerefuhu-siyâdethumâ
yedlerinde olan berâtın getirub tecdîdin ric'â itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş
muhâsebe defterlerine nazar olundukda Rakka mukâta'asına tâbi'-i 'aşiret-i Hetmanlu(?)
mukâta'asının senevî sekiz yüz kırk üç buçuk gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher
sene Rakka Hazînesine virmek üzere sekiz yüz on gurûş mu'accele ile merkûmânın ber-
vech-i iştirâk malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş
hesâbınca iki yüz iki buçuk gurûş cülûs-ı hümâyûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i
meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın
tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum
olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i
hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu
virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhumâ Seyyid Celale'd-dîn ve es-Seyyid Hasan zîde-
şerefuhu-siyâdethumâ mukâta'a-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarıncâ
te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği
üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Rakka Hazînesine edâ ve teslîm idüb
yedlerine ma'mûlûn-bih temessük aldıklarıncâ zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve
ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî gurre-i Z sene 1143 (7 Haziran 1731)

Sayfa 60/ Hüküm 2

Ba'dehu yedinde olunub başka başka iki kıt'â berât virilmiştir

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'Abdu'l-lah ve el-Hâc Mehmed zîde-kadrihumâ divân-
ı hümâyûnum[a] 'arzuhal idüb Tokad voyvodalığı aklâmından karye-i Kökse (?) ve ve
dâhi tevâbi'i maktû'nun malikâne mutasarrıfı el-Hâc Mehmed fevt olmağla mahlûlünden
karâr eden mu'accesıyla kendülere malikâne virilmek bâbında istid'â itmeleriyle
hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı

mezbûr aklâmından kazâsında karye-i Kökse(?) ve tevâbi'i maktu'nun senevî yetmiş dokuz buçuk gurûş bir rub' ve karye-i müslim maktu'nun yüz on üç buçuk gurûş ve karye-i maktu'nun dâhi dört yüz on gurûş mâ'a zamm beş yüz altmış dört buçuk gurûş ve havâss-ı haremeyne (?) tâbi' karye-i maktu'nun üç yüz yetmiş iki buçuk gurûş ve Kazâbad kazâsında karye-i Bostanovası maktû'unun altmış buçuk gurûş bir rub' mâlları olup tamamı havâss-ı haremeyne (?) tâbi' Kazâbad kazâsında karye-i Taşlıöyük maktû'nun yüz altmış sekiz buçuk gurûş bir rub' ve yine mukâta'a-i mezbûra tâbi' Niksar kazâsında Akgediz karyesinin yüz dört buçuk gurûş mâlları olup virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere nısf hisseleri merkûm Hâcî Mehmedin ber-vech-i malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezâdî fermânım olmağın beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkitâ'ından sonra dört bin yedi yüz gurûş mu'accele ile merkûmân 'Abdu'l-lah ve el-Hâc Mehmedin üzelerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd etmeğın virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn şevket-makrûnum mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesini olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân 'Abdu'l-lah ve el-Hâc Mehmed zîde kadrihu (silik)

Sayfa 61/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Kangırı sancağında vâki' tamga-yı Cendere ve Koçhisar tevâbi'i mukâta'asının nısf hisseline malikâne mutasarrıfı olan Halil zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirub tecdîdin ric'â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki' tamga-yı Cendere-i Koçhisar ve tevâbi'i mukâta'asının senevî seksen iki bin üç yüz yigirmi sekiz akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olup beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere iki yüz seksen gurûş mu'accele ile malikâne üzerinde olup mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yetmiş gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ itmeğın şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i

cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın kaleminde hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Halil zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsından kemâ-fî’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve oligeldiği üzre ahz u kabz ve senevî seksen iki bin üç yüz yigirmi akçe mâlın senesi içinde dört taksît ile müşterekiyle me‘ân beher sene hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtiyle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 5 Z sene 1143 (11 Haziran 1731)

Sayfa 61/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Şam Hazînesi aklâmından Merc nâhiyesine tâbi‘ karye-i Ramga (?) yine nâhiye-i mezbûrede karye-i merkûmede vâki‘ mezra‘a-i Kasr (?) ve Merce tâbi‘ Hara (?) karyesi kurbunda mezra‘asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Hüseyin zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirub tecdîdin ric‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Şam Hazînesi aklâmından Merce tâbi‘ karye-i Hara (?) senede yüz üç gurûş ve Havrana (?) tâbi‘ karye-i Ramga (?) doksan beş gurûş ve yine nâhiye-i mezbûrede karye-i merkûme kurbunda mezra‘a-i Kasr (?) on gurûş ve Merce tâbi‘ Hara (?) karyesi kurbundan mezra‘asının on iki buçuk gurûş yazuları olub Şam Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Şam Hazînesine virmek üzere nısf hissesi yüz elli gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca otuz yedi buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediğin der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve

buyurdum ki merkûm Hüseyn zîde-kadrihu kurâ ve mezârî‘-i mezbûrun nısf hissesi kemâ-fî‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Şam Hazînesine edâ ve teslîm idûb müşterikiyle me‘ân yedine ma‘mûlûn-bih temessûk aldıkca zabt u rabtına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 2 Z sene 1143 (8 Haziran 1731)

Sayfa 61/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Tokat vovodalığına tâbi‘ Odunluk der-nezd-i Dariboğazı ve gayrihu mukâta‘asının nısf hissesi Abtal oğlu Ebubekir malikâne ‘uhdesinde iken fevt oldu deyü mukâta‘ası müzayededen Teberdâr Hüseyn nâm kimesneye otuz beş [gurûş] mu‘accele ile fûrûht olunub mezbûr Ebubekir el-yevm hayutda olub gadr olmağla mukâta‘ası Hüseyn’in ref‘inden yine merkûmâ ibkâ ve tevcîh olunmak ric‘âsına Tokad voyvodası el-Hâc ‘Ömer zîde-mecdîhu ve Sorgun kadısı Mustafa zîde ‘ilmuhu ‘arz etmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Sivas sancağında vâki‘ Sorgun kazâsına tâbi‘ Odunluk der-nezd-i Dariboğazı karyesinin senevî on sekiz gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına vermek üzere nısf hissesi yigirmi gurûş mu‘accele ile merkûm Abtal oğlu Ebubekir’in malikâne üzerinde iken mahlûlünden Teberdâr Hüseyn nâm kimesneye malikâne tevcîh ve berât virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere voyvodasının ‘arzı mücebince merkûm Ebubekir zîde-kadrihuya ibkâ ve tevcîh ve şûrûtuyla berât-ı celîlû‘l-‘unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan yigirmi gurûşdan mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca beş gurûş resm-i cûlûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmireme eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ebubekir zîde-kadrihu karye-i mezbûrun nısf hissesi (silik) ref‘inden kemâ-fî‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına ve virilugelan mâlın beher sene müşterikiyle me‘ân Tokad voyvodalarına edâ (silik) aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 6 Z sene 1143 (12 Haziran 1731)

Sayfa 62/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Tokad voyvodalıǵı aklâmından Çorum mukâta'asına tâbi' Paşa karyesinin yüz yigirmi dört gurûş ve Alayund karyesinin yigirmi iki buçuk gurûş mâlî ki cem'ân mâ'a-zamm senevî yüz kırk yedi gurûş mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere malikâne mutasarrıflarından 'Abdu'l-kerîm fevt olub hissesi mahlûl olduğundan başka müştereki olan Hızır dahi rağbet itmeyüb bilâ-sâhib olmağla 'Abdu'l-kerîm'in mahlûlünden ve Hızırın ref'inden karâr iden mu'accesıyla Çorumî Hasan Ağa oğlu 'Ali nâm kimesneye malikâne fûrûht olunmak bâbında Tokad voyvodası el-Hâc 'Ömer zîde-mecdihu 'arz itmeğın 'arzı mûcebince murâdı fermânım olmağın beyne'n-nâs defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ'ından sonra altmış gurûş mu'accele ile Çorumî Hasan Ağa oğlu 'Ali nâm kimesneye üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîsi mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesı olan meblağ-ı mezbûr altmış gurûş teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm 'Ali zîde-kadrihu karyeteyn-i mezbûreteyni hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiğî üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlûn-bih temessûk aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 7 Z sene 1143 (13 Haziran 1731)

Sayfa 62/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cûlûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Haleb muhassılığî aklâmından Kapancılık-ı Menkûşe ve bâzârıyla der-Haleb hâric-i der-kapancılık-ı dârü'l-vekâle maktu'nun ber-vech-i malikâne mutasarrıfları 'Ömer ve 'Osmân zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda muhassıllık-ı mezbûre aklâmından Kapancılık-ı Menkûşe ve bâzârıyla der-Haleb hâric-i der-kapancılık-

1 dârü'l-vekâle maktu'nun senede on gurûş mâlî olub Haleb Hazînesi defterleri ve ric'âsı mûcebince virilugelen mâlî beher sene Haleb muhasıllarına virmek üzere elli gurûş mu'accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân 'Ömer ve 'Osmân zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Haleb muhasıllarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma'mûlün-bih temessük aldıklarınca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 6 Z sene 1143 (12 Haziran 1731)

Sayfa 62-63/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Malatya voyvodalığı aklâmından Kasaba nâhiyesinde vâki' Henseki (?) der-nezd-i karye-i Barbun mezra'asının nısf hissesi Süleyman zîde-kadrihunun malikâne üzerinde iken ashâb-ı a'râzdan bazı kimesneler hilâf-ı inhâ fevt oldu deyü mezâda virdirub müzâyededen Habib nâm kimesneye malikâne tevcîh olunub lakin merkûm Süleyman'ın fevti gayret-i vâki' olmağla Habibin ref'inden mezbûr Süleyman'a ibkâ (silik) olunmak ric'âsına Malatya voyvodası Süleyman zîde-mecdihu 'arz itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûr aklâmından Kasaba nâhiyesinde vâki' senede sekiz yüz akçe yazusu olan Henseki (?) der-nezd-i karye-i Barbun mezra'asının virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere nısf hissesi beş gurûş (silik) merkûm Süleyman'ın üzerinde iken fevt olduğunu Kasaba kadısı 'arz [s.63] itmeğın mahlûlünden yigirmi gurûş mu'accele ile Habib nâm kimesneye malikâne tevcîh ve yedine berât virildiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere el-yevm virilan mu'accele tekmîliyle iktizâsından on beş gurûşu teslîm-i hazîne itmek ve resm-i cülûs virmek şartıyla voyvodanın 'arız mûcebince merkûm Süleyman'a ibkâ ve 'atîk berâtın

me‘ân hıfz olunub müceddeden şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accele tekmîliyle iktizâsından on beş gurûş ile mukaddem virdiği beş gurûş mu‘accelede mu‘tâd üzere iktizâsından bir gurûş ve bir rub‘ resm-i cülûs-ı hümâyûnu teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğü iki kıt‘â rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Süleyman zîde-kadrihu mezra‘a-i mezbûrenin nısf hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına müşterekiyle me‘ân edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın te‘bîden ahz u kabz[ına] taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 6 Z sene 1143 (12 Haziran 1731)

Sayfa 63/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Bağdad muhâfızı düstûr-ı mükerrerem Ahmed Paşa edâme-Allahu Ta‘âla iclalehûye ve kadısı olan Mehmed zîde-kadrihu ve defterdâr Mehmed zîde-mecdîhu divân-ı hümâyûnuma ‘arz gönderib şeref-yafte-i-sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince defter-i Kahire kurâsı misillu memâlik-i mahrûsetü’l-mesâlihde vâki‘ Şam ve Haleb ve Diyarbekir eyâletinde vâki‘ kurâ ve mezârî‘e misullu hayutda oldukca te‘bîden malikâne mutasarrıfı olmalarıçün fermân-ı celîlü’l-‘unvânım ile me‘mûr oldukları Bağdad Hazînesine tâbi‘ Nehr-i mukâta‘ası Bağdat Hazînesi defterleri mücebince bin beş yüz gurûş mâl ve kalemiyye ve yetmiş iki maktu‘ olan ve beher sene olıgeldiği üzere canîb-i mîriye edâ itmek üzere malikâne mutasarrıfı olan Ma‘nuk (?) fevt olmağla mahlûlünden dîvân-ı Bağdada defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra müteveffâ-yı mezbûrun sulbî oğlu İbrahim ve kardaşı ‘Abdu’l-lah üzerlerinde beş yüz elli gurûş mu‘accele ile karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmeğin mukaddemâ fermânım olduğu üzere yüzde dört gurûş hesâbı üzere yigirmi iki gurûş hazîne-i mu‘tebere ifrâz ve bâkî beş yüz yigirmi sekiz gurûş Bağdad Hazînesine teslîm olduğuna yedine sûret-i rûznâmçe virilmeğin bin yüz kırk üç senesi Eylûl ibtidâsında şürûtu malikâne berâtın virilmek ric‘âsına i‘lâm itmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine

nazar olundukda Bağdad Hazînesine tâbi Nehr-i maktu'nun senede mâ'a-kalemiyyenin beş yüz gurûş mâlları ve iki maktû' olub beher sene mâl ve kalemiyyesin Bağdad Hazînesine edâ ve gılâlî dahi olıgeldiği üzere teslîm-i anbar itmek şartıyla merkûm Maknukun (?) malikâne üzerinde olduğu ve Bağdad Hazînesi aklâmından fûrûht olunan mukâta'atın mahlûlâtı vâki' oldukda Bağdad muhafızı defterdârı ve kûttâbı ma'rifetleriyle mahallinde tâlibleri muvâcehesinde müzâyede ve rağbât-ı nâs-ı inkitâ'ından sonra karâr-dâde olan mu'accelesin Bağdad Hazînesine teslîm ve hıfz ve Bağdat defterdârına ibrâ-yı zimmet ve sûret-i rûznâmçe ve mu'âraza-i ve 'arz ve defterdârı ve kâdısı mühürleyub âsitâne-i sa'âdete irsâl olundukda mer'isi mu'tâd tutulub mûcebince berât virilegeldiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere meblağ-ı mezbûr defterdâr-ı mûmâ-ileyhe ibrâz olmak üzere mahalline kayd ve şûrût-ı mukarreresiyle berât-ı celîlû'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hûmâyûnu virdim ve buyurdum ki müteveffâ-yı mezkûrun sulbî oğlu İbrahim ve karındaşı 'Abdu'l-lah zîde-kadrihumâ Bağdat Hazînesine teslîm eyledüğü beş yüz elli gurûş mu'accele mukâbelesinden maktu'â-i merkûmu bin yüz kırk üç senesi Eylülü ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî bin beş yüz gurûş mâlları ve kalemiyyesin Bağdad Hazînesine edâ ve yetmiş iki kantar hinta maktu' dâhi' Bağdad anbarına teslîm eyleyub yedlerine hazîne-i mezkûrdan memhûr ve ma'mûlûn-bih rûznâmçe temessükü aldıklarınca aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla [berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi]

Fî (silik) Z sene 1143 (silik Haziran 1731)

Sayfa 64/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ül-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cûlûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Siliste sancağında vâki' hasshâ-i Cebeluyân-ı Tatarân ve tevâbi'i mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıfı olan Ahmed zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki' hasshâ-i Cebeluyân-ı Tatarân ve tevâbi'i mukâta'asının mâ'a-kalemiyye senevî dokuz bin gurûş mâlî ve zamân-ı zabtî Mart

ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere nısf hissesi bin beş yüz gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca üç yüz yetmiş beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnu iktizâ itmeğın şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kâdîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan mâ‘a-kalemiyye dokuz bin gurûşu senesi içinde dört taksît ile müşterikiyle me‘ân hazîne-i ‘âmireme edâ ve teslîm idüb yedine sûret-i muhâsebesin 1471dıkça zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 9 Z sene 1143 (15 Haziran 1731)

Sayfa 64/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ül-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Tırhala sancağında vâki‘ hasshâ-i Dömenik ve Velestin ve tevâbi‘i mukâta‘asının malikâne mutasarrıfı Râmipaşa-zâde ‘Abdu’l-lah Beğ zîde-mecdihi yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki‘ hasshâ-i Dömenik ve Velestin ve tevâbi‘i mukâta‘asının mâ‘a- kalemiyye senevî iki yük altmış sekiz bin yüz sekiz akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere altı yüz gurûş mu‘accele ile mûmâ-ileyhin malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz elli gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnu iktizâ eyledüğünü derkenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı

hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh ‘Abdu’l-lah Beğ zîde-mecdihu mukâta‘a-
i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsında kemâ-fî’l-evvel hayutda oldukca
te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği
üzere ahz u kabz ve senevî mâ‘a- kalemîyye senevî iki yük altmış sekiz bin yüz sekiz
akçe mâlın beher sene dört aldıkça ile senesi içinde hazîne-i ‘âmirime edâ ve
kalemîyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin
aldıkça zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı
şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 5 Z sene 1143 (11 Haziran 1731)

Sayfa 64-65/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Musul Hazînesi aklâmından Elguş ve Eğil(?) karyelerinin nısf hissesine malikâne
mutasarrıf olan Mehmed bin ‘Abdü’l-mennan zîde-kadrihu Mahmiyye-i İstanbulda
meclis-i şer‘-i enverde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduğu hissesin [hüsn-i rızâ]
ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat‘î ile bin yüz on gurûş bedel-i makbûz mukâbili Ahmed
zîde [kadrihu] (silik kopmuş) [tefvîz] ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğünü müş‘ir
bin yüz kırk üç senesi Zilhiccesinin (silik) gurresi günü yazılmağla (silik) şer‘iyyâtî
Mehmed zîde ‘ilmihunun virdiği hüccet-i şer‘iyye a‘lemü’l-‘ulemâ-i’l-mütebahhirîn bi’l-
fî’l [S.65] Rumili kâdî‘askeri Mevlânâ Dürrî Mehmed ve Anadolu kâdî‘askeri Mevlânâ
Mehmed Salim zîde-fazlıhunun manzûrları olub imzâlarıyla hazîne-i ‘âmiremde mahfûz
baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Musul Hazînesi aklâmından Elguş karyesinin
altmış beş bin dokuz yüz akçe ve Eğil (?) karyesinin beş bin akçe mâlları olub virilugelan
mâlın beher sene Musul Hazînesine virmek üzere nısf hissesi merkûm Mehmed’in
malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden
virdiği hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince
merkûm Ahmed’in malikâne ‘uhdesine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım
virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olunmağın bu berât-ı
hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihu kurâ-i mezbûrun nısf
hissesinin mezbûrun ferâgat ve kasr-ı yedinden hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt
ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz
virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Musul Hazînesine edâ ve teslîm idüb

yedine ma'mûlûn-bih temessûk aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 14 Z sene 1143 (20 Haziran 1731)

Sayfa 65/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Musul Hazînesi aklâmından on dokuz bin sekiz yüz yetmiş bir akçe yazusi olan karye-i ve bin akçe yazusi olan Korukendi ve bin akçe yazusi olan Kırhasan Keseli el-meşhûr Kubbe der nezd-i karye-i ve Kara Harâbe mezra'asının nısf hisseleri bundan akdem iki yüz gurûş mu'accele ile İsmâ'il zîde-mecdihuya bilâ-mezâd virilmekle bu def'a şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince murâdî fermânım olmağın beyne'n-nâs ve defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı inkîtâ'ından sonra iki yüz elli gurûş mu'accele ile yine müteveffâ İsmâ'il zîde-mecdihunun üzerinde karâr ve talîb-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Musul valilerine virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ibkâ ve şûrûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accele-i kadîmesi olan iki yüz gurûşdan ma'adâ bu defa' izbâr bulan kırk gurûşu teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh İsmâ'il zîde-mecdihu zikr olunan karye ve mezra'aların nısf hissesin kemâ-fî'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me'ân Musul valilerine edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlûn-bih temessûk aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve halâ virilugelan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 7 Z sene 1143 (13 Haziran 1731)

Sayfa 65/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Musul Hazînesi aklâmından ve Korukendi ve tevâbi'i karye ve mezra'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan İsmâ'il zîde-mecdihunun vekîl-i şer'îsi olan

Ahmed bin Hüseyin Mahmîyye-i İstanbul'da meclîs-i şer'î-i şerîfde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mutasarrıf olduğu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile beş yüz elli gurûş bedel mukâbili Mehmed el-'Ömerî zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğünü müş'îr bin yüz kırk üç senesi Şevvalinin üçüncü günü târîhiyle müverrah şer'îyyâtî Mehmed zîde-'ilmihunun virdiği hüccet-i şer'îyye a'lemü'l-'ulemâ-i'l-mütebahhirîn bi'l-fi'l Rumili kâdî'askeri Mevlânâ Dürrî Mehmed ve Anadolu kâdî'askeri Mevlânâ Mehmed Salim edâme-Allahu Ta'alâ ve fezâ'iluhumun manzûrları olub imzâ eylemeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Musul Hazînesi aklamından ميسر karyesinin on dokuz bin sekiz yüz yetmiş bir akçe ve Korukendi karyesinin bin akçe ve Kır Hasan Keseli el-meşhûr kubbe der-nezd-i karye-i المنعم ve Kara harâbe mezra'asının dahi bin akçe yazuları olub virilugelan mâlî beher sene Musul valilerine virmek üzere nısfî mûmâ-ileyh İsmâ'il zîde-mecdihunun ber-vech-i malikâne üzerlerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer'îyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'teber üzere iktizâ iden iki buçuk gurûş resm-i cûlûs-ı hümâyûnu teslim-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkum Mehmed el-'Ömerî zîde-mecdihu zikr olunan karye ve mezra'aların nısf hissesi mûmâ-ileyhin ferâgat ve kasr-ı yedinden hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlî beher sene müşterekiyle me'ân Musul valilerine edâ ve teslim idüb yedine ma'mûlûn-bih temessûk aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabz taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve halâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût-ı âheri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 9 Z sene 1143 (15 Haziran 1731)

Sayfa 66/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cûlûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Haleb muhasıllığı aklamından kapancılık-ı Ağyol [ve] Küçükbâzârı mâ'a-nısf-ı

kapancılık-ı Üzüm Hanı maktû'nun nısf hissesine malikâne mutasarrıfı olan Mustafa zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda muhasıllık-ı mezbûre aklâmından kapancılık-ı der-mahalle-i Ağyol [ve] Küçükbâzârı mâ'a-nısf-ı kapancılık-ı Üzüm Hanı maktû'nun senede altın bin akçe mâlî olup Haleb Hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhasıllarına virmek üzere nısf hissesi otuz gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olup mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yedi buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği derkenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olup müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mustafa zîde-kadrihu zıkr olunan Ağyol [ve] Küçükbâzârı kapancılığı maktû'nun nısf ve Üzüm Hanı kapancılığının rub'un kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtının kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me'ân Haleb muhasıllarına edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlûn-bih temessük aldıkca zabt u rabt âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 6 Z sene 1143 (12 Haziran 1731)

Saya 66/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı meymenet-i makrûnum vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Bozok sancağında vâki' Boğazlıyan nâhiyesine tâbî' ^{ر.ه.ب.س.} demekle ma'rûf ^{ر.ه.ب.س.} virân nâm-ı diğer Ağcalı Fakısı nâm mezra'anın malikâne mutasarrıfı Veli ve Ahmed Beğ zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Bozok sancağında vâki' Boğazlıyan nâhiyesine tâbî' ^{ر.ه.ب.س.} demekle ma'rûf ^{ر.ه.ب.س.} virân nâm-ı diğer Ağcalı Fakısı nâm mezra'anın senevî on gurûş mâlın beher sene hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin teslîm eyledikten sonra Bozok mukâta'ası eminlerine dahi ber-vech-

i maktû‘ senevî doksan gurûş virmek üzere yetmiş beş gurûş mu‘accele ile merkûmânın ber-vech-i malikâne üzerlerinde olduğu ve mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on sekiz buçuk gurûş bir rub‘ resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şân sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediklerinde sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğün ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Veli ve Ahmed zîde-kadrihumâ mezra‘a-i mezkûru kemâ-fi’l-evvel hayutda olduklarıncâ te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî on gurûş mâlın beher sene hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin teslîm eyledükden sonra Bozok mukâta‘ası eminlerine dahi ber-vech-i maktû‘ senevî doksan gurûş edâ ve teslîm idüb yedlerine ma‘mûlün-bih temessük aldıkları zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilen müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî-şân buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 7 Z sene 1143 (13 Haziran 1731)

Sayfa 66/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

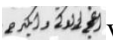
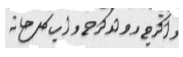
Senevî üç yüç altmış dört bin akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan Tırhala sancağında vâki‘ hasshâ-i ve tevâbi‘i mukâta‘ası bundan akdem hilâf-ı şürût-ı malikâne Mustafa Paşa’ya bilâ-mezâd virilub beytû’l-mâl-ı müslimîne gadr olmağla bu def‘a şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince tekrar defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı nâs-ı inkitâ‘ından sonra dokuz bin sekiz yüz altmış gurûş mu‘accele ile el-Hâc Mehmed ve Hafız ‘Abdu’l-lah zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle beher sene mâlî hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince bin yüz kırk üç senesinden malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûr dokuz bin sekiz yüz altmış gurûşu teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüklerinde sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğün bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki

merkûmân el-Hâc Mehmed ve Hâfız ‘Abdu’l-lah zîde-kadrihumânın mukâta‘a-i mezbûru bin yük kırk üç senesi Martı ibtidâsından hayutda oldukca te’biden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî üç yük altmış dört bin akçe mâlın beher sene senesi içinde dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrihî fermân-ı ‘âlî buyurulan şurût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 16 Z sene 1143 (22 Haziran 1731)

Sayfa 66-67/ Hüküm 4

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn-ı (silik) olup ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Malatya voyvodalığı aklâmından Telviran ve Kilisacık ve Kara (silik) tevâbî-i karyelerinin ber-vech-i iştirâk malikâne mutasarrıf olan Malkoc ve Mehmed nâm kimesneler yedlerinde olan berâtların getirüb tecdîdin ric‘â ve mutasarrıf oldukları nısf hisselerinden bir sülûs hisselerin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu‘teber-i kat’î ile iki yüz gurûş bedel-i makbûz mukâbili Murtaza ibn-i ‘Ali zîde-kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eylediğün müş‘ir bin yüz kırk üç senesi Zilka‘desinin yigirmi [s.67] sekizinci günü târîhiyle müverrah sadreyn-i muhteremeyn hazerâtının imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle mahtûm hüccet-i şer‘iyye olunmağın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Telviran ve Kilisacık ve Kara Ahmed ve Ağcalı ve Delü viran ve Korkuyusu ve hâne ve Kışlak ve Kerime karyesinin senede on bin akçe ve Kara Yahyalu karyesinin hâsıl mâ‘a-bad-ı hevâ ve rûsûmu üç bin iki yüz altmış akçe yazuları olup virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere bin üç yüz gurûş mu‘accele ve iki kıt‘â berât ile merkûmân Malkoc ve Mehmed’in ber-vech-i malikâne üzerlerinde olup mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca üç yüz yigirmi beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediğın der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere ferâgat ve kasr-ı yedlerinden virdükleri hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı

hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince sülûs hissesi merkûm Murtaza'nın malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlû'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum 'atîk berâtların hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Murtaza zîde-kadrihu kurâ-i mezbûrun bir sülûs hissesin mezbûrların ferâgat ve kasr-ı yedlerinden hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekleriyle me'ân Malatya voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma'mûlûn-bih temessük aldıklarınca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Merkûmân Mehmed ve Malkoc'un üzerlerinde kalan sülûsân hissesi için başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 4 Z Sene 1143 (10 Haziran 1731)

Sayfa 67/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Rakka Hazînesi aklâmından ve Samsad ve Turabad nâhiyelerinde vâki' Hanı ve tevâbi'i maktâ'nun nısf hissesinin malikâne mutasarrıfı 'Ömer zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Rakka Hazînesi aklâmından nâhiyesinde vâki' Hanı Kızıldape Çolpan nâm-ı diğér viran karyesinin on sekiz bin yüz elli akçe [kenara çıkma yapılmış: ve Mülk nâm-ı diğér Köşker mezra'asının dört bin sekiz yüz doksan üç akçe] ve Samsad nâhiyesini tâbi' Cema'ât-i Tarîka (?) karyesinin altı bin beş yüz on iki akçe ve Bozabad nâhiyesine tâbi' Ağçehisar karyesinin yedi bin dört yüz seksan yedi akçe ve Ağcamağara karyesinin altı bin üç yüz otuz iki akçe ki cem'ân senevî kırk üç bin üç yüz yetmiş altı akçe yazuları ve senevî dört yüz elli dokuz buçuk gurûş mâlları ve zamân-ı zabtı Şubat ibtidâsından olub virilugelan mâlın beher sene

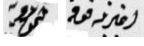
Rakka Hazînesine virmek üzere nısf hissesi bin dört yüz gurûş mu‘accele ile merkûm ‘Ömer’in malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca üç yüz elli gurûş resm-i cülûsu hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûn olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmireme eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm ‘Ömer zîde-kadrihu kurâ-i mezbûrenin nısfı hissesin kemâ-fî’l-evvel hayutda oldukca te‘bîden zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz idüb virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Rakka Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 15 Z sene 1143 (21 Haziran 1731)

Sayfa 68-69/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Resizâde(?) İsmâ‘il ve Erzurumî Ahmed zîde-kadrihumâ Dîvân-ı Hümâyûnuma ‘arzuhal idüb Kocaili sancağında vâki‘ hashâ-i Kongeç-i (?) kebîr ve tevâbi‘i mukâta‘ası Nurluoğlu el-Hâc Mehmed mahlûlünden yine beyne’n-nâs defâ‘âtle müzâyede ve rağbât-ı nâs inkıtâ‘ından sonra üç yüz elli gurûş mu‘accele ile yüz kırk senesinde kendülere malikâne fûrûht ve üzerlerinde iken ref‘ zuhûrunda Mehmed nâm kimesne Nurluoğlunun oğluyum babam mahlûlünden şûrût-ı malikâne üzere mukâta‘a bana tevcîh olunmak iktizâ ider iken ecânibden İsmâ‘il ve Ahmed nâm kimesnelere tevcîh ve berât virilub ref‘lerinden kendüye malikâne tevcîh olunmak bâbında istid‘â ve bu misillu mukâta‘at müzâyede olunub âherin virdiği mu‘accele virir ise zabt u rabtına kâdir olan virilmek iktizâ ider deyü def‘ ile müş‘ir telhîs olundukda sekiz yüz gurûş mu‘accele ile müteveffâ-yı mezbûrun oğlu Mehmed’e tevcîh olunmak üzere fermân-ı ‘âlî sâdır olunmağın mukâta‘a-i mezbûr merkûmânın ref‘lerinden mezbûr Mehmed’e tevcîh ve berât virilub ve ba‘dehu mezbûr Mehmed dahi der-‘akl nısf hissesin diğr Mehmed bin Mustafaya kasr-ı yed itmeğin merkûmân İsmâ‘il ve Ahmed mukâta‘a-i mezbûru Nurluoğlu el-Hâc malûlünden

müzâyede ile alub ve Nurluoğluya deyü iddi'â eden müteveffâ-yı mezbûrun oğlu olmayub ile alub gadr-ı küllî itmeğin tekrar ref'lerinden kendülere tevcîh ve ibkâ olunmak bâbında istid'â itmeleriyle Kocaili sancağında vâki' senevî kırk dört bin akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olan Kongeç-i (?) kebîr ve tevâbi'i mukâta'ası Nurluoğlu el-Hâc Mehmed mahlûlünden olmak üzere defa'âtle müzâyede ve rağbât-ı nâs inkıtâ'ından sonra altı yüz elli gurûş mu'accele ile malikâne Resizâde (?) İsmâ'il ve Ahmed nâm kimesneye tevcîh ve bin yüz kırk üç senesi Cemâziye'l-evvelinin yirmi üçüncü günü târîhinde berât virulub ba'dehu Mehmed 'arzuââl ve mukâta'a-i mezbûru babası mahlûlünden olmak üzere kendüye tevcîh olunması bâbında istid'â eyledikde bu misillu mukâta'at bi'l-cümle mezâda virilmek iktizâ ve dahi hayutda olmağla karâr-dâde oldukdan sonra sâ'irin viridiği mu'acceleyle virir ise evlâdına virilmek iktizâ ider deyü telhîs olundukda sekiz yüz gurûş mu'accele ile müteveffâ-yı mezbûrun oğlu Mehmed'e tevcîh ve bin yüz kırk üç senesi Rebiü'l-âherinin on yedinci günü târîhinde berât virilub ba'dehu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin Nurluoğlu Mehmed'in yeğeni diğeri Mehmed'e bin yüz kırk üç senesi Cemâziye'l-evvelinin dördüncü günü târîhinde kasr-ı yed ve berâtları virildiği mu'teber olmağla fi-nefsi'l-emr mezkûr Mehmed evlâdına olunsa dahi müzâyede ile alınmak iktizâ ider iken mukaddemâ evlâdından iddi'âsıyla 'arzuââl ve kâ'ide-i mîriyyeye tatbîk olunarak havâle yazılub telhîs olunmuş iken sadr-ı sâbık Mehmed Paşa taraflarından bilâ-mezâd ref'lerinden mezbûr Mehmed'e tevcîh olunmayub bu keyfiyyet hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ile malikâne şurûtuna mugâyir hâlet olduğundan başka mukâta'a aldıkda sonra der-'akl kasr-ı yed eylemesi hilesin olub vech-i asl-ı evlâddan olduğu mütevâtir olduğu ecilden mutasarrıf-ı sâbıkları İsmâ'il ve Ahmed mağdûr oldukları kâhir olmağla kemâ-fi'l-evvel mukâta'alarının ibkâsı iktizâ eyledüğünden ma'adâ mezbûr Mehmed ile cebren mukâta'a aldığı için ref'î dileği yazısı lâzım olmağla mukaddemâ virdikleri altı yüz elli gurûş mu'acceden ma'adâ Mehmed'in viridiği sekiz yüz gurûş mu'accele tekmîliyle iktizasından yüz elli gurûş ve inkıtâ'ıyla senede dahi iki yüz elli gurûş ki cem'ân bu defa' dört yüz gurûş mu'accesin vuku'unda mu'accesinde iktizâ eden yüz altmış iki buçuk gurûş resm-i cülûsu hümayûnu teslîm-i hazîne eylemek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince beher sene mâlın hazîneye edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb şartıyla bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından nısf

Mehmed ref'inden ve nısf-ı âherinde kasr-ı yedinden olan diğer Mehmed'in ref'lerinden sâhib-i evvelleri (kopuk) İsmâ'il ile Ahmed zîde-kadrihumâya tevcîh ve ibkâ ve şürûtuyla başka başka berât-ı celilü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîsi mûcebince fermân (kopuk) mukaddemâ virdikleri altı yüz elli gurûş mu'acceden ma'adâ mezbûr Mehmed'in virdiği sekiz yüz gurûş mu'accesiyle iktizasından (kopuk) ittifâkıyla dahi dört yüz elli gurûş ki cem'ân bu defa' dört yüz gurûş mu'accesin vukû' mukabelesinde iktizâ eden yüz (kopuk) buçuk gurûş resm-i cülûsu hümâyûnumu teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine iki kıt'â sûret-i rûznâmçe-i [s.69] hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmânın İsmâ'il zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî kırk dört bin akçe mâlın senesi içinde dört taksît ile beher sene müşterekiyle me'ân hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabt ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nısf-ı âheriçün merkûm Erzurumî Ahmed zîde-kadrihuya dahi başka berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 15 Z sene 1143 (21 Haziran 1731)

Sayfa 69/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Amid nâhiyesinde Timurhan karyesinin nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan Zafer zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Amid nâhiyesinde Timurhan karyesinin senede elli bir buçuk gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere nısfı hissesi kırk gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on gurûş resm-i cülûsu hümâyûnum iktizâ eylediğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs

fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berât hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Zafer zîde-kadrihu karye-i mezbûrun nısf hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric’âsı mücebince virilugelân mâlın beher sene Diyarbekir voyvolarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma’mûlûn-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 Z sene 1143 (23 Haziran 1731)

Sayfa 69/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Şam-ı Şerîf Hazînesi aklâmından Mürd nâhiyesine tâbi‘ Buldan karyesinin malikâne mutasarrıfları ‘Ali ve Hüseyin zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric’â itmeğin hazîne-i âmiremde mahfûz baş muhâsabe defterlerine nazar olundukda hazîne-i mezbûr aklâmından Mürd nâhiyesinde Buldan ^{نقى} cümle muhassıl (?) karyesinin senede üç yüz yigirmi üç gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Şam-ı şerîf Hazînesine virmek üzere dört yüz gurûş mu‘accele ile merkûmân ‘Ali ve Hüseyin’in ber-vech-i malikâne üzerinde olub mu’tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca iki yüz gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân ‘Ali ve Hüseyin zîde-kadrihumâ karye-i mezbûru kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlî beher sene Şam-ı Şerîf Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedlerine ma’mûlûn-bih temessük aldıklarınca

zabt u rabtına mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemiye deyü şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 1? Z sene 1143 (silik Haziran 1731)

Sayfa 70/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlf-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Hani kazâsında ve Molla Esen karyesinin nısf hissesinin malikâne mutasarrıfı ‘Ömer zîde kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Hani kazâsında ve Molla Esen karyesinin senevî kırk altı gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere nısf hissesi yetmiş beş gurûş mu‘accele ile merkûm ‘Ömer’in malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on sekiz buçuk gurûş bir rub‘ resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği derkenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlf-i şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm ‘Ömer zîde-kadrihu karye-i mezbûrun nısf hissesin hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 16 Z sene 1143 (22 Haziran 1731)

Sayfa 70/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlf-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Berazi nâhiyesinde vâki‘ Bağçecik ve

Bostan(?) karyelerinin ber-vech-i malikâne mutasarrıfı Ebubekir veled-i Murtaza zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından nâhiye-i mezbûrede vâki' Bağcacıku'ş-şehriyye Meyan (?) Akpınar karyesinin senevî bin beş yüz otuz yedi akçe ve Bubiyan İsmâ'ilü'ş-şehriyye Halihan karyesinin bin dokuz yüz altmış dört akçe cem'ân senevî üç bin beş yüz bir akçe yazuları olub virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere yüz yigirmi gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca otuz gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ebubekir zîde-kadrihu karyeteyn-i mezbûruteynin kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'biden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene voyvodalara edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt ve rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 17 Z sene 1143 (23 Haziran 1731)

Sayfa 70/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Amid nâhiyesinde Timurhan karyesinin nısfı hissesine malikâne mutasarrıfı olan Zafer zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Amid nâhiyesinde Timurhan karyesinin senevî elli bir buçuk gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere nısf hissesin iki yüz on gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca elli

iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediğin der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne (kopuk) sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki (kopuk) zîde-kadrihu karye-i mezbûrun nisf hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki’ (kopuk) olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric’âsı (kopuk) Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma’mûlûn-bih temessük aldıkca âherden ferd ta’arruz ve ta’addî eylemeye (kopuk) şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 16 Z sene 1143 (22 Haziran 1731)

Sayfa 71/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki’ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Kûh-ı Mardin nâhiyesinde ‘Akkar karyesinin malikâne mutasarrıfı Ebubekir veled-i Murtaza zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric’â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından kûh-ı Mardin nâhiyesine tâbi’ ‘Akkar karyesinin otuz sekiz buçuk gurûş-ı tâmm mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına vermek üzere kırk gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu’tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ebubekir zîde-kadrihu karye-i mezbûru kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki’ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric’âsı mücebince

virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 16 Z sene 1143 (22 Haziran 1731)

Sayfa 71/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Bosna Hazînesine tâbi‘ Travnik ve tevâbi‘i mukâta‘asının malikâne mutasarrıfları Mahmud ve Mustafa zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda hazîne-i mezbûre aklâmından nın ‘an-resm-i ve tapu-yı zemîn ve ‘arûsâne ve bâd-ı hevâ mukâta‘asının beher bin gurûş yüz doksana akçe hesâbınca senevî kırk altı bin sekiz yüz kırk altı akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Martı ibtidâsından olub meblağ-ı mezbûrdan yüz bin beş yüz akçesi palangası neferâtının ocaklığı ve kusûr-ı mâlî dahi vezâ‘if olub beher sene ocaklık mâlın neferâta ve vezâ‘if dahi erbâb-ı vezâ‘ife virmek üzere yüz gurûş mu‘accele ile merkûmânın ber-vech-i iştirâk malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yigirmi beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğünü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmireme teslîm eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Mahmud ve Mustafa zîde- kadrihumâ mukâta‘a-i mezbûrun bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsında hayutda olduklarınca kemâ-fi’l-evvel zabt u rabtına te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği ahz u kabz ve beher gurûş yüz doksana akçe hesâbınca senevî mâlî olan kırk altı bin sekiz yüz kırk altı akçeden palangası neferâtının ocaklıkları olan senevî dokuz bin beş yüz akçe mevâcibleri yedlerinde olan sahîh ve cedîd ocaklık berâtları mücebince hesâb-ı mezkûre üzere vakt ve zamânıyla neferât-ı mezkûreye edâ ve teslîm idüb zâbitânı yedinden memhûr temessük ahz eyleyeler ve mukâta‘a-i mezbûr mâlından vezâ‘if-i mutasarrıf olan

erbâb-ı vezâ'ifin vazifelerin dahi yedlerinde olan sahîh ve cedîd berâtları mûcebince senesi âherinde karîb mahallerde tamâmen ve zahriyye olunmuş sûret-i berâtların ahz u kabz eyleyeler ve senesi âherinde bi'l-cümle temessükâtıyla Bosna defterdârlarıyla hesâbın görüb ibrâ-yı zimmetin eyleyüb yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürût zikri ile berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 20 Z sene 1143 (26 Haziran 1731)

Sayfa 72/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Eğriboz sancağında hasshâ-i Desmo ve tevâbi'i mukâta'asının malikâne mutasarrıfları İbrahim ve Mustafa zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeleriyle livâ-i mezbûrede vâki' hasshâ-i Desmo ve tevâbi'i mukâta'asının senevî elli yedi bin beş yüz kırk akçe mâlî ve zamân-ı zabtî Mart ibtidâsından olub beher sene mâlîn hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere üç yüz elli gurûş mu'accele ile mûmâ-ileyhumânın malikâne üzelerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca seksan yedi buçuk gurûş resm-i cülûsu hümâyûnum iktizâ itmeğîn vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğîn 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhumâ İbrahim ve Mustafa zîde-kadrihumâ mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsından kemâ-fi'l-evvel hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî elli yedi bin beş yüz kırk akçe mâlîn beher sene senesi içinde dört taksit ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 19 Z sene 1143 (25 Haziran 1731)

Sayfa 72/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
1 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın Ağriboz sancağında hasshâ-i Yatana (?) tevâbi'i mukâta'asının malikâne
mutasarrıfları Feryah(?) -zâde el-Hâc Ahmed'in oğulları Yusuf ve 'Osmân zîde-
kadrihumânın yedlerinde olan berâtın be-kazâ'u'l-lâhi te'alâ vâki' olan ihrâkda muhterik
olmağla zâyî'den berât ihsân ve tecdîd eylemelerin istid'â itmeleriyle livâ-i mezbûrede
vâki' hashâ-i Yatana (?) ve tevâbi'i mukâta'asının senevî otuz altı bin akçe mâlî ve
zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub mâlî olan meblağ-ı mezbûr ber-vech-i mu'tâd iki
kat kalemiyyesi ile seyyidetü'l-muhadderât ve tâcü'l-mestûrât Safiye Sultan dâmet
'ismetühânın hâssı olub lakin bu makûle malikâne berâtını zâyî' idenlerden sâhibi meşhûr
ve müte'ârif olmayanların fîmâ-ba'd kasr-ı yedlerine i'tibâr olunmamak ve sâhibi meşhûr
ve müte'ârif olmayanların kasr-ı yedlerine i'tibâr olunmamak üzere zâyî' berât
virilegeldüğü malikâne şûrûtunda mukayyed ve iki yüz elli gurûş mu'accele ile
merkûmânın ber-vech-i malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki
yüz elli gurûş hesâbınca altmış iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ
itmeliğin vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn
mûcebince berâtın tecdîd ve zâyî'den berât-ı 'âlî-şân virilmek bâbında bâ-telhîs fermân-
1 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i
'âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin müceddeden bu berât-
1 hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân Yusuf ve 'Osmân zîde-kadrihumâ
mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsından kemâ-fî'l-evvel hayutda
olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm
ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî otuz altı bin akçe mâlın ve ber-vech-i mu'tâd iki
kat kalemiyyesin beher sene dört taksît ile sultân-ı müşârûn-ileyhin taraflarına ber-vech-
i hâss edâ ve teslîm idüb ve teslîm eyledüklerini müş'ir yedlerine memhûr ve ma'mûlün-
bih tekâsît temessükâtı aldıklarınca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî
eylemeye deyiş şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 18 Z sene 1143 (24 Haziran 1731)

Sayfa 72/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Şark(i) Amid nâhiyesine tâbi' Kilidviran ve nâm-ı diğer [yırtık] Viran karyesinin malikâne mutasarrıfları 'Ali ve İbrahim zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â (yırtık) mezbûru kasr-ı yed murâd itmeleriyle hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile elli gurûş bedel-i makbûz (yırtık) 'Abdu'l-bâkî ve es-Seyyid 'Ali zîde şeref-siyâdetuhumâya ferâğ ve tevfiz ve anlar dahî tefevvüz ve kabûl eyledüklerin müş'ir (yırtık) senesi Zilhiccesinin yedinci günü târihiyle müverrah şer'ıyyâtî Mehmed zîde 'ilmuhûnun virdüğü hüccet-i şer'ıyye 'alemü'l-'ulemâi'l- (yırtık) Rumili kâdî'askeri Mevlana Dürrî Mehmed ve Anadolu kâdî'askeri Mevlana Mehmed Salim edâme-Allahu Ta'alâ fezâ'ilühunun manzûru olub imzâ etmeleriyle hazîne-i âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine [nazar olundukda] voyvodalık-ı mezbûre aklâmından

Sayfa 73/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

[Öncesi Kopmuş veya yırtılmış] ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek telhis mücebince fermân-ı 'âlişânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkum Hâcî 'Osmân zîde kadrihu kurâ-i mezkûre ve mezra'a-i merkûmenin nısf hisselerin merkûmun ferâgat ve kasr-ı yedinden hayutda oldukça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânun-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Divriği mukâta'ası eminlerine edâ ve teslîm edub yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemiye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 19 Z sene 1143 (25 Haziran 1731)

Sayfa 73/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Malatya voyvodalığı aklâmından 'İnallu (?) ve Hâcî Hayal (?) ve Yazun (?) karyelerinin malikâne mutasarrıfı Mîr Mehmed oğlu Veli zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından 'İnallu (?) karyesinin senevî iki yüz elli akçe ve Hâcî Hayal (?) karyesinin dokuz yüz akçe ve Ketanbaşında Yazun (?) mezra'asının yüz elli akçe ki cem'ân kurâ-i mezbûrun senevî bin üç yüz altmış beş akçe yazuları olub virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere yigirmi gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca beş gurûş resm-i cülûsu hümâyûnu iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Veli zîde-kadrihu kurâ-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyi şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 18 Z sene 1143 (24 Haziran 1731)

Sayfa 73-74/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Tokat voyvodalığı aklâmından ve tevâbi'i karyesi maktû' ve tevâbi'i sekiz 'aded kurânın tamâmının ve karye-i Görden (?) ve tevâbi'i on bir 'aded karyelerinin nısf hissesinin malikâne mutasarrıfı İbrahim zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb

tecdîdin ric'â eylediği ecilden hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûr aklâmından Bozok sancağında vâki' Bozok mâ'a-Ağcelu kazâsında Galabalu (?) nâm-ı diğer Höke (?) karyesinin yigirmi iki buçuk gurûş ve Halacılı karyesinin (silik) iki buçuk gurûş ve Değirmanlı karyesinin on bir gurûş ve Gedikhasanlı karyesinin altmış altı buçuk gurûş (silik) karyesinin dahi altmış [Devamı Kopmuş veya Yırtılmış]

Sayfa 74/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

[Yırtılmış/kopmuş]bu on bir 'aded kurânın mâ'a-zamm senevî yüz otuz iki gurûş mâlları olup nısf hissesi ki zikr olunan kurânın cem'ân mâ'a-zamm senevî dört yüz on dört buçuk gurûş mâlları olup virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere Galabalu (?) ve tevâbi'i sekiz 'aded kurânın tamâmı ve Görden (?) ve tevâbi'i on bir 'aded kurânın nısf hissesi iki bin gurûş mu'accele ile merkûm İbrahim'in ber-vech-i malikâne üzerinde olup mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca beş yüz gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnum mücebine berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûr beş yüz gurûş teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğü sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm İbrahim zîde-kadrihu zikr olunan Galabalu (?) ve tevâbi'i sekiz 'aded kurânın tamâmı ve Görden (?) ve tevâbi'i on bir 'aded kurânın nısf hissesi hayutda oldukça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın ve voyvoda ma'îşetin beher sene Tokad voyvodalarına edâ eyledikce zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz eylemeye deyü şürûtuyla berât-i 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 20 Z sene 1143 (26 Haziran 1731)

Sayfa 74-75/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Tokad voyvodalığı aklâmından Zile mukâta'asına tâbi' karye-i Kızılkışla

ve mâ'a-Kalkancı ve tevâbi'i maktû'nun malikâne mutasarrıfları Mustafa ve 'Osmân zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â ve merkûmândan 'Osmân mutasarrıf olduğu nısf hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile iki yüz elli beş gurûş bedel-i makbûz mukâbili müştereki Mustafa zîde-kadrihu ferâğ ve tevfiż ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğünü müş'ir bin yüz kırk üç senesi Zilhiccesinin on yedinci günü târîhiyle müverrah şer'ıyyâtî Mehmed zîde-'ilmihunun virdiği hüccet-i şer'ıyye a'lemü'l-'ulemâ-i'l-mütebahhirîn bi'l-fi'l Rumili kâdî'askeri Mevlânâ Dürrî Mehmed ve Anadolu kâdî'askeri Mevlânâ Mehmed Salim edâme-Allâhu Ta'âla fezâ'ilühumânın manzûrları olub imzâ itmeleriyle hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûr aklâmından Zile mukâta'asına tâbi' Kible deresi karyesi tobrağında Kızılcakışla mâ'a-Kalkancı karyesinin yigirmi gurûş ve yine mukâta'a-i mezbûra tâbi' Yazılmac (?) karyesinin yigirmi gurûş ve yine mukâta'a-i mezbûra tâbi' Deveci karyesinin yüz elli iki gurûş ki mâ'a-zamm cem'ân senevî iki yüz kırk iki gurûş mâlları olub virilugelan mâlî beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere beş yüz on gurûş mu'accele ile merkûmân Mustafa ve 'Osmân'ın malikâne üzerlerine olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz yigirmi yedi buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn virildüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere merkûmâ ifrâğ ve kasr-ı yedlerinden virdüğü hüccet-i şer'ıyye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mücebince [s.75] fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunup müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mustafa zîde-kadrihu kurâ-i mezbûrun nısf hissesin merkûm 'Osmân'ın ferâgat ve kasr-ı yedlerinden üzerinde olan nısf-ı âheriyle me'ân kurâ-i mezbûrun tamâmı hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânun-ı kadîm ve olugeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm eyleyub yedlerine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyişürûtuyla berâtın yazılmağa tezkire virildi

Fî 21 Z sene 1143 (27 Haziran 1731)

Sayfa 75/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın hâlâ Karlılı ve İnebahtı sancaklarının duhân-ı dönüm rûsûmu mukâta'asının
malikâne mutasarrıfı Kalizâde (?) Mustafa zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb
tecdîdin ric'â ve mukâta'a-i mezbûru kasr-ı yed murâd itmeğın hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve
ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile bedel-i ma'lûmu ve makbûz mukâbili Ya'kub bin Aydın zîde-
kadrihuya ferâğ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğünü müş'ir sadreyn-i
muhteremeyn hâzerâtın imzâlarıyla mûmzâ hüccet-i şer'îyye olmağın livâ-i mezbûrede
vâki' duhân dönümü rûsûmu mukâta'asının senevî üç yüz yigirmi beş gurûş mâlî ve
zamân-ı zabtı Ruz-ı Safer ibtidâsından olup deyü beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ
ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere beş yüz gurûş mu'accele ile merkûmun
malikâne üzerinde olup mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz
yigirmi beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediğın der-kenâr ve vech-i meşrûh
üzere merkûmun ferâgat ve kasr-ı yedinden virdüğü hüccet-i şer'îyye ve sâdır olan hatt-ı
hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şûrûtuyla berât-ı
celîlü'l-'unvânım virilmek bâbından bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı
hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediği sûret-i
rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın kaleminde hıfz olunub müceddeden bu
berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ya'kub zîde-kadrihu mukâta'a-i
mezbûru bin yüz kırk üç senesi Rûz-ı Safer ibtidâsından merkûmun kasr-ı yedinden
hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' ve livâ-i mezbûrelerde zer' olunan
duhân kırâtları tarlalarında iken dönümleri mesâha olunub beher dönümünden iki yüz
buçuk gurûş resm-i mîrî ve kalemiyye ve tahsîldâların ma'îşetiçün onar para ve
sâhibi içün ikişer para ki mecmu' beher dönümünden ikişer buçuk gurûş onar para cem'
ve tahsîl itdirile ve bu duhân dönümü rûsûmu olup olmağla mu'âf ve gayr-ı mu'âf
dâhil olunmak muktezî olmağın min-küllî'l-vücûh serbestiyyet olup havâss-ı hümâyûn
voyvodaları ve zâbitleri ve gerek selâtin-i 'izâm ve vüzerâ-yı kirâm ve sâ'ir evkâf
mütevellileri ve ze'âmet ve timar sâhibleri ve vüzerâ ve mîrmîrân ve mîrlivâ-i
voyvodaları ve mütesellimleri ve subaşıları bu bizim tobrağımızdadır deyü bir tarîkiyle
kat'â müdahâle ve muhâlefet etdirilmemek her ne mahallde zer' olunur ise resm-i

dönümleri taraf-ı mîriçün zabt u rabt ve cem‘ ve tahsîl itdirile ve senevî mâlî olan üç yüz yigirmi beş gurûş mâlın senesi içinde dört taksît ile hazîne-i ‘âmirime edâ ve kalemiyyesin virüb hesâbın görüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürût zikri ile berâtın yazılmağa tezkire virildi

Fî 21 Z sene 1143 (27 Haziran 1731)

Sayfa 75-76/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Haleb muhasıllığı aklâmından Kasır nâhiyesine tâbi‘ ‘Âmud (?) mâ‘a-mezra‘a-i Ra‘bek (?) karyesinin sülûsân hissesine malikâne mutasarrıfı olan Güran-zâde (?) Mehmed zîde-kadrihu yedinde olan berâtın [s.76] zâyi‘ itmekle zâyi‘den berâtın virilmek bâbında Haleb muhasıllı vekîli Ahmed zîde-mecdîhu ‘arz itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda muhasıllık-ı mezbûr aklâmından Kasır nâhiyesine tâbi‘ ‘Âmud (?) mâ‘a-mezra‘a-i Ra‘bek (?) karyesinin senevî on altı bin üç yüz otuz üç para yazusu ve ber-mûceb-i fûrûht sekiz bin üç yüz yetmiş iki para mâlî olub Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mûcebince virilugelan mâlî beher sene Haleb muhâsıllarına virmek üzre sülûsân hissesi iki yüz kırk üç gurûş bir sülûs mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere (kopmuş) iki yüz elli gurûş hesâbınca altmış buçuk gurûş kırk akçe resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği ve malikâne mutasarrıflarından berâtın zâyi‘ idenlerden sâhibi meşhûr ve müte‘ârif olanlara berât virilüb meşhur ve müte‘ârik olmayanların mezbûr (?) kasr-ı yedlerine i‘tibâr olunmamak üzere zâyi‘den berât virilugeldüğü der-kenâr ve düstûrû’l-‘amel tutulan malikâne şürûtunda mukarrer olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince zâyi‘den berâtın virilmek bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihu karye-i mezbûrun sülûsân hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb

Hazînesi defterleri ve ric'âsı mûcebince virilugelan mâlın beher sene Haleb muhâsıllarına edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyi şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 21 Z sene 1143 (27 Haziran 1731)

Sayfa 76/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed zîde-kadrihu divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Rakka Hazînesi aklâmından Cülab nâhiyesinde Köseler ve ve tevâbi'i karyelerinin nısf hissesi ber-vech-i malikâne 'uhdesinde olub lakin yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin murâd eyledikde berâtın zâyî' olmağla zâyî'den müceddeden berâtın virilmek bâbında istid'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda hazîne-i mezbûr aklâmından Cülab nâhiyesinde Köseler karyesinin altı bin beş yüz seksan sekiz akçe ve Badişanlı (?) nâm-ı diğerk Barkur (?) karyesinin beş bin sekiz yüz akçe ve Battaldepe mâ'a-mezra'a-i karyesinin üç bin elli akçe ve Halavhan (?) karyesinin sekiz bin dokuz yüz yigirmi yedi akçe ve Naccar Dürücü (?) karyesinin beş bin altmış dokuz akçe ve Buldukviran karyesinin üç bin elli akçe ki cem'ân senevî beş yüz altmış dokuz gurûş ve iki sümün mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Rakka Hazînesine virmek üzere nısf hissesi iki yüz elli gurûş mu'accele ile merkûm Ahmed'in ber-vech-i malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca altmış iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere bu misillu berâtın zâyî'a idenlerden sahibi meşhûr ve müte'ârif olanlara berât virilub ve meşhûr ve müte'ârif olmayaların fîmâ-ba'd kasr-ı yedlerine i'tibâr olunmamak üzere zâyî'den berât virilugelub şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn şûrûtuyla zâyî'den berât virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-kadrihu kurâ-i mezbûrun kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı

kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Rakka Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt ve mahsûlât rûsûmâtının ahz u kabzına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilugelan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 20 Z sene 1143 (26 Haziran 1731)

Sayfa 77/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Tokad voyvodalığı aklâmından Osmâncık kazâsında Ovacıksuyu karyesinin malikâne mutasarrıfı Osmâncık sâkinlerinden Hasan zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Osmâncık kazâsında zammıyla me‘ân senede elli dokuz gurûş mâlî olan Ovacıksuyu karyesi virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere elli gurûş mu‘accele iler merkûm Hasan’ın malikâne üzerinde olub mu‘tâd (silik) iki yüz elli gurûş hesâbınca on iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnu iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hasan zîde-kadrihu kurâ-i mezbûru kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın ve hisse-i zammın beher sene Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 22 Z sene 1143 (28 Haziran 1731)

Sayfa 77/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Tokad voyvodalığı aklâmından Şarkîpâre kazâsında vâki' Güngörmez karyesinin malikâne mutasarrıfı Mustafa zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvoda-i mezbûre aklâmından Şarkîpâre kazâsında vâki' Güngörmez karyesinin zammıyla me'ân senede on üç gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere kırk gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mustafa zîde-kadrihu karye-i mezbûru kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlûn-bih temessük aldıkca âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 19 Z sene 1143 (25 Haziran 1731)

Sayfa 77/ Hüküm 4

İlgili hükmün üzeri, "mükerrer kayd-şüde" gerekçesiyle çizilmiştir.

Sayfa 78/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Senevî on beş bin akçe mâlî ve zamân-ı zabtî Mart ibtidâsından olan 'âdet-ı ağnâm-ı yörügân-ı İnceil ve tevâbi'i 'âdet-ı ağnâm mukâta'ası bundan akdem yüz elli gurûş mu'accele ile hilâf-ı şürût-ı malikâne Mehmed ve 'Abdu'l-lah nâm kimesnelere bilâ-mezâd virilub beytü'l-mâl-ı müslimîne gadr olmağla bu defa' şeref-sudûr bulan hatt-ı

hümâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince tekrâren şürûtu mûcebince beyne'n-nâs ve defa'atle müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ'ından sonra altı bin gurûş mu'accele ile evvel mühür başısı Veli ve divân-ı (silik) Ahmed zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri ve sâhib-i evveli dahi keff-i yedd itmekle beher sene mâlını hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virüb hesâbın görmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından malikâne 'uhdelerine kayd ve şürûtuyla başka başka berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîsi mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve mu'accesini olan meblağ-ı mezbûr altı bin gurûşu teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyhumâdan Veli zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rûsmûâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî on beş bin akçe mâlın beher sene senesi içinde dört taksît ile müşterekiyle me'ân hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına ve rûsmûâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere mukâta'a-i mezbûrun nısf-ı âheriçün mûmâ-ileyh Ahmed zîde-kadrihu dahi berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 21 Z sene 1143 (27 Haziran 1731)

Sayfa 78-79/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâkî' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Adana sancağında vâkî' Kara'isalu nâhiyesinde mezra'a-i Yereçorlu (?) nâm-ı diğerk Kündesakız (?) Konağı ve tevâbi'i maktû'nun nısf hissesine malikâne mutasarrıf olan hala Rakka valisi vezirim Hüseyin Paşa edâme-Allahu Ta'alâ iclâlehu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â ve kasr-ı yed murâd itmeğin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile sulbî oğlu Mehmed Beğ zîde-mecdihuya müceddeden ferâğ ve tefvîz ve ol dahi teffevüz ve kabûl eyledüğünü müş'îr bin yüz kırk üç senesi Zilhiccesinin gurreni târîhiyle müverrah şer'ıyyâtî sadreteyn-i muhteremeyn hazerâtının imzâlarıyla

mümzâ ve hatmleriyle mahtûm kıbel-i şer‘-i enverden hüccet-i şer‘iyye virilmeğin hazîne-i ‘âmirende mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda livâ-i mezbûrede vâki‘ Kara‘ısalu nâhiyesine tâbi‘ mezra‘a-i ^{جوز} nâm-ı diğeri ^{کند} mezra‘asının üç yüz gurûş ve Sakız Konağı mezra‘asının otuz altı gurûş ve ^{چوک} çukuru der- ^{دک} mezra‘asının yigirmi beş gurûş ve Gediklu mezra‘asının kırk beş gurûş ve Değirmencik mezra‘asının beş gurûş ve Zeytun mezra‘asının beş gurûş ve Muslu mezra‘asının on gurûş ve Aktaş mezra‘asının otuz gurûş ve ^{سکون} mezra‘asının otuz gurûş ve Güristan (?) mezra‘asının yigirmi dokuz gurûş ve Karamandepesi nâm-ı diğeri Kızıldepe mezra‘asının otuz gurûş ve Karakoyun mezra‘asının doksan gurûş ve ^{دند} mezra‘asının elli dokuz gurûş ve diğeri ^{صلی} mezra‘asının elli sekiz gurûş ve Ağcekilisa nâm-ı diğeri Fertobcu (?) mezra‘asının otuz beş gurûş ve Kubbeyarar (?) der-nezd-i Renhar (?) bayırı mezra‘asının on sekiz gurûş ve Renhar (?) bayırı der-nezd-i Kubbeyarar (?) mezra‘asının yigirmi beş gurûş ve Kömce (?) cema‘âti zirâ‘at ider Torluca (?) mezra‘asının kırk beş gurûş ve Meydanköyü (?) mezra‘asının (silik) ve Kargı cema‘âti zirâ‘at ider Hamidhanı (?) mezra‘asının on beş gurûş ve Çomakluviran (?) mezra‘asının yigirmi beş gurûş ve Adadepe der-nezd-i Bacakürk (?) mezra‘asının kırk gurûş ve Delikluce mezra‘asının [s.79] elli beş gurûş ve Sarıpınarı maktû‘nun yigirmi altı gurûş ve Kargan (?) mezra‘asının kırk iki gurûş ki Budiki (?) mezra‘asının mâ‘a-zamm doksan üç gurûş ve Kikerli (?) mezra‘asının yüz altmış gurûş ve Mecin (?) nâm-ı diğeri Sarıçobanlar mezra‘asının yetmiş beş gurûş ki mezâri‘-i mezbûrenin cem‘ân senevî bin dört yüz otuz üç gurûş mâlları olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere nısf hissesine dört yüz yigirmi beş gurûş mu‘accele ile müşârün-ileyhümânın ber-vech-i malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yalnız yüz altı gurûş ve bir rub‘ resm-i cülûs-ı hümayûn iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin ferâgat ve kasr-ı yedinden virdüğü hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince bin yüz kırk üç senesinde malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîsi mücebince fermân-ı ‘âlî-şân sâdır olmağın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mehmed Beğ zîde-mecdihu zikr olunan mezâri‘in nısf hissesin müşârün-ileyhânın ferâgat ve kasr-ı yedinden bin yüz kırk

üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtının kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve beher sene mâlın dört taksît ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürût zikri ile berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Z sene 1143 (1 Temmuz 1731)

Sayfa 79/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ tahmîs-i kahve-i Babadağı ve karye-i bozdu ve tevâbi'i maktû'nun malikâne mutasarrıfı Ahmed bin 'İsma'il zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda tahmîs-i kahve-i Babadağı ve karye-i bozdu ve karye-i 'İsapınarı maktû'nun senevî on beş bin akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsında olub beher sene mâlın hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere altmış gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerlerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğü sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed zîde-mecdihu maktû'-ı mezbûru bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fi'l-evvel hayutda aldıkça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî on beş bin akçe mâlî dört 176ldıkç ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkça zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve şürûtyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 22 Z sene 1143 (28 Haziran 1731)

Sayfa 79-80/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın hâlâ Haleb muhassıllığı aklâmından Eriha nâhiyesine tâbi' karyesi ile mezra'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıfı olan Seyyid Mustafa zîde-kadrihu
yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â [s.80] itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş
muhâsebe defterlerine nazar olundukda muhassıllık-ı mezbûr aklâmından nâhiye-i
merkûma tâbi' karyesinin senevî on iki gurûş-ı tâmm ve mezra'asının senevî on
gurûş-ı tâmm mâlları olub Haleb Hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan
mâlin beher sene muhassıllara virmek üzere karye-i mezbûr ve mezra'a-i merkûmun nısf
hissesi kırk gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher
bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ
eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum
mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i
cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-
i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı
hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Seyyid Mustafa zîde şerefuhu siyâdetuhu
karye-i mezbûrun nısf hissesin kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt
ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve
Haleb Hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlin beher sene muhassıllara
edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve
rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü
şûrûtuyla berâtın yazılmağa tezkire virildi

Fî 22 Z sene 1143 (28 Haziran 1731)

Sayfa 80/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın hâlâ mukâta'ası tevâbi'inden Niğde sancağında vâki' Şücâ'e'd-dîn kazâsına

tâbi‘ Muradlu karyesi maktû‘unun malikâne mutasarrıfı Yusuf zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda mukâta‘asına tâbi’ Şücâ’e’d-dîn kazâsında Muradlu karyesinin senevî altı bin akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsında olub virilugelan mâlın beher sene mukâta‘ası eminlerine virmek üzere iki yüz elli gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca altmış iki buçuk gurûş resm-i cûlûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın ve resm-i cûlûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Yusuf zîde-kadrihu maktû‘a-i mezbûr kemâfi’l-evvel hayutda alldıkça te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene eminlerine edâ ve teslîm idüb yedine memhûr ve ma‘mûlûn-bih temessûk alldıkça zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berâtın yazılmağa tezkire virildi

Fî 23 Z sene 1143 (29 Haziran 1731)

Sayfa 80-81/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cûlûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân İbrahim zîde-kadrihu dîvân-ı hümâyûnuma ‘arzuhal idüb Musul Hazînesi aklâmından Devir mezra‘asının nısf hissesi malikâne ‘uhdesinde olub lakin yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin murâd eyledükde berâtın zâyî‘ olmağla zâyî‘den müceddeden berâtın virilmek bâbında istid‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Musul Hazînesi aklâmından karye-i nezdinde Devir mezra‘asının senevî beş yüz akçe mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Musul valilerine virmek üzere nısf hissesi (silik) mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzre beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca iki buçuk gurûş resm-i cûlûs-ı hümâyûnum iktizâ itmeğin ve bu misillu berâtın idenlerden **[s.81]** sâhib-i

meşhûr ve müte‘ârif olanlara berât virilub ve meşhûr müte‘ârif olmayanların fimâ-ba’d kasr-ı yedlerine i‘tibâr olunmamak üzere zâyî‘den şürûtuyla berât virilugeldiği ve düstûru’l-‘amel tutulan malikâne şürûtunda mukayyed olduğu der-kâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince resm-i cülûs-ı hümayûnum teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylemek şartıyla şürûtu mücebince müceddeden zâyî‘den berât virilmek bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin fimâ-ba’d kasr-ı yedine i‘tibâr olunmamak üzere mücedden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm İbrahim zîde-kadrihu mezra‘a-i mezbûrun nısf hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukça te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabzına ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Musul valilerine edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 24 Z sene 1143 (30 Haziran 1731)

Sayfa 81/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Hani nâhiyesine tâbî ^{محلہ} ve Depecik ve tevâbi‘i karyelerinin malikâne mutasarrıfı ‘Abdu’r-rahîm Nakşibendî zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Hani kazâsına tâbî‘ Resikan eş-şehriyye-i Kocikan karyesinin senede elli yedi gurûş-ı tâmm ve Depecik Derbendi karyesinin kırk bir gurûş-ı tâmm ve Huruc karyesinin elli beş gurûş-ı tâmm ve Zoğ İbrahim mâ‘a-mezra‘asının ^{مناہ} karyesinin yüz altmış üç gurûş-ı tâmm Mermazun (?) karyesinin beş bin üç yüz doksan iki akçe yazusu olub Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlî beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere üç yüz gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzre beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yetmiş beş gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı

şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm ‘Abdu’r-rahîm Nakşibendî zîde-kadrihu karye-i mezbûreyi kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 20 Z sene 1143 (26 Haziran 1731)

Sayfa 81/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Ergani’de vâki‘ karye-i ‘Aynşat ve Seferdiken mâ‘a-bâc-ı ubûr ve tevâbi‘i karyelerinin mukâta‘asının nısf hissesinin malikâne mutasarrıfı Seyyid ‘Abdu’r-rahîm ve Seyyid Mustafa zîde şerefuhu siyâdetuhumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeleriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Ergani’de vâki‘ senevî on beş buçuk gurûş mâlî olan karye-i ‘Aynşat ve elli beş gurûş mâlî olan Safırdeğin mâ‘a-bâc-ı ‘ubûr ve üç yüz kırk beş gurûş mâlî olan karye-i Tilhum, Gaso ve Cenân-ı ‘Ulyâ ve yüz otuz gurûş mâlî olan karye-i Elyos ve yüz iki buçuk gurûş mâlî olan karye-i Bercemal ve otuz bir gurûş mâlî olan karye-i Çakmak ve elli bir buçuk gurûş mâlî olan karye-i Çakerşan ve yüz yigirmi üç [gurûş] mâlî olan karye-i Kuhistânü’l-meşhûr Yeni Til ve yigirmi dokuz gurûş mâlî olan karye-i Ağcakal’a ve Gökceviran ve yüz gurûş mâlî olan karye-i Kırkpınar mahsûl-i çayır-ı cem‘ân senevî dokuz yüz seksen iki buçuk gurûş mâlları olub Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere nısf hissesini dört yüz elli gurûş mu‘accele ile merkûmânın ber-vech-i malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz on iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-

makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım [s.82] sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmîrem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmândan Seyyid ‘Abdu’r-rahîm ve Seyyid Mustafa zîde şerefuhu siyâdetuhumâ mukâta‘a-i mezbûrun nısf hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden mâlikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma‘mûlün-bih ref‘ temessükü aldıklarınca zabt u rabt ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukademmâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî-şânım buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 20 Z sene 1143 (26 Haziran 1731)

Sayfa 82/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Sığla sancağında Akçaabad ve tevâbi‘i mukâta‘asının ber-vech-i mâlikâne mutasarrıfı Safiye Sultan-zâde ‘Abdu’l-lah Beğ zîde-mecdihu yedinde olan berâtın götürüb tecdîdin ric‘â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki‘ hasshâ-i Akçaabad ve tevâbi‘i mukâta‘asının mâ‘a-tefâvût senevî üç yük dört bin iki yüz akçe mâlî ve zamân-ı zabtıyla Mart ibtidâsından olub meblağ-ı mezbûrun bir yük seksen dört bin iki yüz akçesi bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ve bâ-fermân-ı ‘âlî mûmâ-ileyhin medâr-ı ma‘âşî ve bir yük yigirmi bin akçesin dâhî irsâliye-i hazîne-i ‘âmîrem olub beher sene bu kalemiyye irsâliyesin hazîne-i ‘âmîreme edâ ve teslîm eyleyüb ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eylemek üzere altı bin beş yüz gurûş mu‘accele ile mûmâ-ileyh ‘Abdu’l-lah Beğ zîde-mecdihunun ber-vech-i malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca bin altı yüz yigirmi beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ itmeğın ve vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmîrem

eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin ‘atîk berâtın kaleminde hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm ‘Abdu’l-lah Beğ zîde-mecdihu mukâta‘a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsından kemâfî’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî üç yük dört bin iki yüz akçe mâlından kendüye medâr-ı ma‘âş olmak üzere ta‘yîn olunan bir yük seksen dört bin iki yüz akçeden ma‘adâ kûsûrulu kalemiyye iktizâ iden yüz yigirmi bin akçe irsâliyesin dahi hazîne-i ‘âmireme edâ ve teslîm ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 24 Z sene 1143 (30 Haziran 1731)

Sayfa 82-83/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağla Tokad voyvodalığı aklâmından karyelerinin malikâne mutasarrıfı ‘Abdu’l-baki zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â ve karyeteyn-i mezbûreteyni kasr-ı yed murâd itmeğin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferağ-ı mu‘teber-i kat‘î ile yetmiş gurûş bedel-i makbûz mukâbili Mustafa zîde-kadrihuya ferağ ve tefvîz ve ol dahi tefevvûz ve kabûl eyledüğün müş‘îr bin yük kırk üç senesi Zilhicesinin on beşinci günü târihiyle müverrah sadreyn-i muhteremeyn hazerâtının imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle mahtûm kîbel-i şer‘den [hüccet-i] şer‘iyye olunmağın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından ve ‘an-kalemiyye (yırtık) bir gurûş ve Zile ze‘âmeti mukâta‘asına tâbî karyesinin on beş gurûş ki zammıyla me‘ân senevî (yırtık) altı gurûş mâlları olub virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere yetmiş gurûş [s.83] mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca on yedi buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eylediği derkenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-

i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden merkûmun ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer’iyye ve sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mustafa zîde-kadrihu karyeteyn-i mezbûretyni merkûmun ferâgat ve kasr-ı yedinden hayutda oldukça te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkça zabt u rabtına âherden ferd ta‘aruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 24 Z sene 1143 (30 Haziran 1731)

Sayfa 83/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Bağdad Hazînesine tâbî‘^{نه} hâne ve tevâbi‘i mukâta‘asının malikâne mutasarrıfı el-Hâc Mustafa zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Bağdad Hazînesine tâbî‘^{نه} hâne mukâta‘asının senevî bin beş yüz doksan beş buçuk gurûş mîrî ve kalemiyyesinden ma‘adâ beher sene Hazret-i İmam A‘zam ve İmam Musa Kazım ve evlâd-ı İmam Hasan ve Seyyid Sultan ‘Ali âsîtânelerine kırk batman ^{نه} revgan vermek ve mukâta‘a-i mezbûrun ekser mahsûlü ^{نه} olub ve ^{نه} mahsûlü ^{نه} zirâ‘ate mevkûf olmağla müzâyede şartı ^{نه} mezkûre zira‘ât olunub sîm hâsılı olduğu senede tamâmen mâlın ve ^{نه} mezkûr zirâ‘at olunmadığı senede yalnız beş yüz gurûş mîrî ve kalemiyyesin Bağdad Hazînesine vermek üzere mezbûre dört elli gurûş mu‘accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yüz on iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûri teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki

merkûm el-Hâc Mustafa zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Eylûl ibtidâsında kemâ-fî‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî bin beş yüz doksan beş gurûş mîrî ve kalemiyyesin vakt u zamânıyla Bağdad Hazînesine edâ ve teslîm eyleyüb yedine memhûr ve ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şûrût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 26 Z sene 1143 (2 Temmuz 1731)

Sayfa 83-84/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Bağdad Hazînesi aklâmından Hazret-i İmam Musa kasabasında vâki‘ mukâta‘asının malikâne mutasarrıfları Mehmed ve Derviş fevt olmalarıyla Bağdad Hazînesi şûrûtu mücebince mahlûllerinden Dîvân-ı Bağdadda beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı nâs-ı mûnkatı‘ oldukdan sonra yüz elli gurûş mu‘accele ile müteveffâ-yı mezbûre Dervişin sulbî oğulları ‘Abdu’r-rahman [s.84] ve ‘Abdu’r-rahîm zîde-kadrihumânın üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd yüzde dört gurûş hesâbı üzere altı gurûş cihet-i ma‘îşet ifrâzından sonra bâki kalan yüz kırk dört gurûş mu‘accesin Bağdad Hazînesine teslîm ve teslîm olunduğu müş‘îr sûret-i rûznâmçe ve mu‘âvaza hücceti virilmegin bin yüz kırk üç Eylûl ibtidâsında zabt eylemek üzere şûrûtuyla yedlerine berât-ı ‘âlî-şân virilmek ric‘â Bağdad kâdısı Mevlânâ Mehmed zîdet fezâ‘ilîhü ve defterdârı ve Mehmed zîde-mecdihunun mühûr ile memhûr Bağdad muhâfızî vezirim Ahmed Paşa edâme-Allâhu Ta‘âla iclalehu ‘arz itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Bağdad Hazînesine tâbî‘ Hazret-i İmam Musa kazâsına vâki‘ mukâta‘asının senede dört yüz elli sekiz buçuk gurûş mâlî olub beher sene mâl ve kalemiyyesin Bağdad Hazînesine virmek üzere merkûmân Mehmed Derviş’in malikâne üzerlerinde olduğu ve Bağdad Hazînesi aklâmından malikâne fûrûht olunan mukâta‘atın mahlûlâtı vâki‘ oldukda Bağdad muhâfızî ve defterdârı ve küttâb-ı hazîne ma‘rifetleriyle mahallinde tâliblerine müzâyede ve rağbât-ı nâs-ı inkıtâ‘ından sonra karâr-dâdesi olan mu‘accesıyla malikâne fûrûht ve hâsıl olan mu‘accesin Bağdad Hazînesine teslîm ve hıfz ve Bağdad defterdârına ibrâ

ve kayd ve yedine sûret-i rûznâmçe-i mu‘âvaza hücceti ve mücebince muhâfızî ‘arz ve ol ‘arz defterdârî ve kâdîsî mühürleyub asitâne-i sa‘âdete irsâl olundukda mer‘î ve mu‘teber tutulub mücebince berât virilugeldiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere virilugelan mâlın beher sene Bağdad Hazînesine virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlû’l-‘unvânım virilmek bâbında mücebince fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân ‘Abdu’r-rahman ve ‘Abdu’r-rahîm zîde-kadrihumâ Bağdad Hazînesine teslîm eyledükleri mu‘accele mukâbelesinde mukâta‘a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Eylülü ibtidâsından hayutda olduklarınca te‘bîden zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî dört yüz elli sekiz buçuk gurûş mîrî ve kalemiyyesin beher sene taksît-i ile Bağdad Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedlerine hazîne-i mezkûreden memhûr ve ma‘mûlün-bih temessük aldıklarınca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 26 Z sene 1143 (2 Temmuz 1731)

Sayfa 84/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Malatya voyvodalığı aklâmından Taşili ve Kahta nâhiyelerinde vâki‘ mezra‘a-i Dağdonuk (?) ve karye-i Serseri ve tevâbi‘i maktû‘anın malikâne mutasarrıfı Seyyid Resul fevt olmağla mahlûlünden karâr eden mu‘accesiyile malikâne fûrûht olunmak bâbında istid‘â olunmağın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûr aklâmından Taşili nâhiyesinde vâki‘ Dağdonuk (?) mezra‘asının dört yüz akçe ve Kahta nâhiyesinde vâki‘ mahsûl-i gılâl ve resm-i tapu ve deştânî ve mezra‘a-i Sürğü ve karyesinin iki bin dört yüz akçe ve mahsûl-i gılâl ve resm-i tapu ve Deştânî ve karyenin dört yüz akçe ve Asıluili (?) nâhiyesinde mahsûl-i gılâl ve resm-i tapu ve deştânî mâ‘a-gayr-ı ez ağnâm ve bâd-ı hevâ ve resm-i arûsâne karyesinin bin akçe yazuların ki mâ‘a-zamm cem‘ân senevî on iki bin akçe mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere merkûm Seyyid Resulün malikâne üzerinde olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere mezâdî fermânım olmağın beyne’n-nâs defa‘âtla rağbât-ı inkıtâ‘ından sonra sekiz yüz on

gurûş mu‘accele ile müteveffâ-yı mezbûrun oğulları Hamza ve ‘Osmân ile âherden İbrahim zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mücebince nısfı İbrahim ve nısf-ı âheri [s.85] müteveffânın oğulları Hamza ve ‘Osmân zîde-kadrihum malikâne ‘uhdelerine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü’l-‘unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûr sekiz yüz on gurûşu teslîm-i hazîne-i ‘âmîrem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân İbrahim zîde-kadrihu zıkr olunan karye ve mezra‘alarının nısf hissesin hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiğı üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Malatya voyvodalarına müşterekiyle me‘ân edâ ve teslîm idub yedine ma‘mûlün-bih temessûk aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına taraf- ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât yazılmağâ tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nısf-ı âheriçün müteveffânın oğulları Hamza ve ‘Osmân’a dahi başka berât-ı ‘âlî-şân yazılmağâ tezkire virildi

Fî 25 Z sene 1143 (1 Temmuz 1731)

Sayfa 85/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

Bağdad Hazînesine tâbî‘ nâhiyesinde vâki‘ Mürden (?) ve tevâbî‘i mezra‘aları Bağdad Hazînesi defterleri mücebince senede on iki bin akçe hâsılı ile icmâline dâhil olub bin yüz yigirmi beş senesinden bu ana gelince beher sene altışar gurûş mîrî ve kalemiyye ile iltizâmen virildüğünden harâba müşrif olmağla bin yüz kırk üç senesi iltizâmına rağbet itmedüğünden yüz gurûş mîrî ve kalemiyye ile Divân-ı Bağdad’da beyne’n-nâs defa‘âtle müzâyede ve rağbât-ı nâs-ı inkitâ‘ından sonra yüz seksen gurûş mu‘accele ile Cihangir zîde-kadrihu üzerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmeğın Bağdad Hazînesine kâ‘idesi üzere yüzde dört gurûş hesâbı üzere dört gurûş hüccet-i ma‘îşet ikrâr olundukdan sonra bâki doksan altı gurûş mu‘accelesi Bağdad Hazînesine teslîm olunduğuna yedine sûret-i rûznâmçe virilmeğın bin yüz kırk üç senesi Eylülü ibtidâsından malikâne ‘uhdesine kayd ve şürûtuyla mukarreresiyle malikâne berâtın virilmek bâbında Bağdad Kâdısı Mevlânâ Mehmed zîde-fezâ‘ilihu ve defterdârı Mehmed

zîde-mecdihunun mühürleriyle memhûr Bağdad muhâfızı vezirim Ahmed Paşa edâme-Allahu Ta'âla iclâlehu 'arz itmeğin hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Bağdad Hazînesi aklâmından *نہی* nâhiyesine tâbi' Mürden (?) ve tevâbi'i mezra'aları henüz kimesneye malikâne virilmediğinden kayd olunmayub lâkin bu makûle hazîne-i mezbûre aklâmından fûrûht olunan mukâta'at Dîvân Bağdad'da beyne'n-nâs müzâyededen karâr iden mu'accesini Bağdad defterdârına îrâd kayd olunub Bağdad kâdısı ve defterdârı mühürleriyle memhûr ve mümzâ ve muhâfızı 'arzı ve hücceti ve Bağdad rûznâmçesi mücebince kayd olunub berât virülegeldiği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere beher sene yüz gurûş mâlın ve kalemiyyesin beher sene Bağdad Hazînesine virmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince malikâne 'uhdesine kayd ve şûrûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Cihangir zîde-kadrihu zikr olunan Merdun (?) ve tevâbi'i mezra'alarını bin yüz kırk üç senesi Eylülü ibtidâsından hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî yüz gurûş mîrî ve kalemiyyesin beher sene taksît-i vecihî ile Bağdad Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedine hazîne-i mezkûreden memhûr ve ma'mûlûn-bih temessük aldıkca zabt u rabtına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 16 Z sene 1143 (22 Haziran 1731)

Sayfa 86/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

Paşa sancağında sadâret-i 'uzmâ havâssından senevî iki bin sekiz yüz gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsında olan hasshâ-i Keşan ve tevâbi'i mukâta'ası malikâne mutasarrıfı İshak fevt olmağla mahlûlünden mezâdî fermânım olmağın bundan akdem beyne'n-nâs müzâyede ve rağbât-ı inkîtâ'ından sonra sekiz bin dört yüz gurûş mu'accele ile Canbaz-zâde el-Hâc Mehmed ve zu'âmâdan Mustafa zîde-kadrihumâ üzerlerinde karâr ve tâlib-i âheri keff-i yedd itmekle beher sene mâlın ve beher bin gurûşda ikişer yüz gurûş hesâbınca iki kat kalemiyyesin sadâret-i 'uzmâ taraflarına edâ ve teslîm itmek üzere sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn mücebince malikâne 'uhdelerine kayd ve şûrûtuyla başka başka berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında telhîs mücebince

fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve mu‘accelesi olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğin bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmândan Canbaz-zâde el-Hâc Mehmed zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezkûrun nısf hissesin bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından hayutda oldukça te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî mâlî olan meblağ-ı mezbûr iki bin sekiz yüz gurûşu ve beher bin gurûşda ikişer yüz gurûş hesâbınca iki kat kalemiyyesin senesi içinde dört taksît ile müşterekiyle me‘ân beher sene sadâret-i ‘uzmâ taraflarına edâ ve teslîm ve teslîmi müş‘îr taraflarına ma‘mûlün-bih tekâsît temessükü alub ve senesi âherinde hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Siyâk-ı meşrûh üzere nısf-ı âheriçün merkûm Mustafa zîde-kadrihu dahi başka şürûtuyla berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 29 Z sene 1143 (5 Temmuz 1731)

Sayfa 86/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Diyarbekir voyvodalığı aklâmından ^{نقط} mâ‘a-mezra‘a-i ^{نقط} ve Serkûran karyesinin bir rub‘ hissesine malikâne mutasarrıfı olan Halil zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğin hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından ^{نقط} mâ‘a-mezra‘a ^{نقط} karyesinin kırk bir gurûş ve Serkûran karyesinin kırk üç gurûşunun zammıyla me‘ân senevî yüz on gurûş mâlları olub Diyarbekir Hazînesi defterdârı ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene voyvodalara virmek üzere yüz on gurûş mu‘accele ile karye-i mezbûrun bir buçuk rub‘-ı hissesi merkûmun malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca otuz yedi buçuk gurûş resm-i cülûsu hümâyûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berât-ı tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûri teslîm-i hazîne-i ‘âmireme eyledüğüne sûret-

i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Halil zîde-kadrihu karye-i mezbûrenin doksan bir buçuk rub‘-ı hissesi kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtle tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Z sene 1143 (1 Temmuz 1731)

Sayfa 86-87/ Hüküm 3

Nişân-ı Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümayûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın binâ’en-‘aleyh hâlâ Maraş sancağında vâki‘ Samantı[Zamantı] mukâta‘ası mülhakâtından [silik] nâm karye hâli ve harâb olub karyeye çift koyub zirâ‘at ve hırâset ve ma‘mûr ve âbâdân etmek ve beher sene [silik] mukâta‘ası voyvodasına maktû‘en yigirmi beş gurûş vermek üzere İsmâ‘il ve Ahmed nâmân kimesneler tâlib olmalarıyla berâtlarına [s.87] berât-ı ‘âlî-şânım virilub ve nice müddet mutasarrıf olub deyü keff-i yedd ve zulmü olmayub ‘alâ-hâlihi mu‘attal kılınmağla senede ber-vech-i maktû‘ Samantı[Zamantı] mukâta‘ası emînlerine onar gurûş vermek üzere el-Hâc Mustafa zîde-kadrihu tâlib olmağla ber-vech-i maktû‘ ‘uhdesine kayd ve berât-ı ‘âlî-şân virilmek ric‘âsına Samantı[Zamantı] mukâta‘asının malikâne mutasarrıfı sâbıkan matbah-ı ‘âmire emîni el-Hâc Halil zîde-mecdihu ‘arz etmeğin mûmâ-ileyhin ‘arız mücebince senevî on gurûş mâl-ı maktû‘ Samantı[Zamantı] mukâta‘ası emînlerine vermek üzere ber-vech-i maktû‘iyyet ‘uhdesine kayd ve bin yüz otuz dokuz senesi Zilhiccesinin yigirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah Hüdâvendigâr-ı sâbık ‘ümem-i Sultân Ahmed Hân zamanında berât vermeyub hâlâ üzerinde olub yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğin yedinde olan berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmağın bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm el-Hâc Mustafa zîde-kadrihu karye-i mezbûru kemâ-fi’l-evvel ber-veh-i maktû‘ zabt u

rabt ve senevî on gurûş mâl-ı maktû'un Samantı[Zamantı] mukâta'ası emînlerine edâ ve teslîm eyleyüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına âherden ferd ta'arruz eylemeye deyü maktû' berâtın yazılmağa tezkire virildi

Fî 25 Z sene 1143 (1 Temmuz 1731)

Sayfa 87/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Tokad voyvodalığı aklâmından Çorum sancağında vâki' Tekirli ve Çorum hassına tâbî' Eril (?) karyelerinin ber-vech-i malikâne mutasarrıfları Hâcî Mehmed ve Hüseyin zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â ve merkûmândan Hâcî Mehmed mutasarrıf olduğu hissesin hüsn-i rızâ ve ihtiyâr ve ferağ-ı mu'teber-i kat'î ile elli gurûş bedel-i makbûz mukâbili Hızır zîde-kadrihuya ferâğ ve tevfiğ ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledüğünü müş'ir bin yüz kırk üç senesi Zilhiccesinin yirminci günü târihiyle müverrah sadreyn-i muhtremeyn hazerâtının imzâlarıyla mûmzâ ve hatmleriyle mahtûm kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye olunmağın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûr aklâmından Çorum sancağında vâki' zammıyla me'ân senevî yetmiş beş buçuk gurûş bir sülûs mâlî olub Eril (?) karyelerinin virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere elli gurûş mu'accele ile merkûmân Hüseyin ve Hâcî Mehmed'in malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yalnız on iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûn iktizâ eyledüğün der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere resm-i cülûsu olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eylediklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub merkûmun ferâgat ve kasr-ı yedinden virdiği hüccet-i şer'iyeye ve sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince nısf hissesin malikâne 'uhdesine kayd ve şürûtuyla berât-ı celîlü'l-'unvânım virilmek bâbında bâ-telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmağın müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hızır zîde-kadrihu karyeteyn-i mezbûreteynin nısf hissesin merkûm Hâcî Mehmed'in ferâgat ve kasr-ı yedinden ve nısf-ı âheri dahî Hüseyinin kemâfi'l-evvel hayutda olduklarıncâ te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene

Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma‘mûlün-bih temessük aldıklarınca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz eylemiye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Z sene 1143 (4 Temmuz 1731)

Sayfa 87/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Niğde sancağında vâki‘ Devale maktû‘nun malikâne mutasarrıfları ‘Ali ve Mehmed zîde- kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeleriyle hazîne-i ‘âmireme mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda livâ-i mezbûrede vâki‘ bundan akdem mîr livâ havâssından hass-ı hümâyûna tashîh olunan Devale karyesi maktû‘nun beş bin akçe yazusu ve senevî altmış gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere yigirmi beş gurûş mu‘accele ile merkûmânın malikâne üzerlerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca altı gurûş bir rub‘ resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtları tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân ‘Ali ve Mehmed zîde-kadrihumâ mukâta‘a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve beher sene altmış gurûş mâlın senesi içinde dört taksît ile hazîne-i âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb yedlerine sûret-i muhâsebesin aldıklarınca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa‘âtla tasrîhi fermân-ı ‘âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Z sene 1143 (4 Temmuz 1731)

Sayfa 88/ Hüküm 1

Nişân- Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-
ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân baş muhâsebe hulefâsından Mustafa zîde-mecdihu
divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idub Diyarbekir voyvodalığı aklâmından karye-i Yenice-i
Uzundere ve karye-i Batrik ve tevâbi'i maktû'ları ber-vech-i malikâne 'uhdesinde iken
bundan akdem ve hânesi muhterik olundukda yedinde olan berâtın dâhi muhterik
olmağla zâyî'den müceddeden berât virilmek bâbında istid'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde
mahfûz baş muhâsebede defterlerine nazar olundukda Yenice-i karye-i Uzundere
maktû'nun yüz elli gurûş Batrik karyesinin dâhi yüz elli gurûş ve Garbî Amid nâhiyesine
tâbi' ve Gölkanlı karyesinin yigirmi iki buçuk gurûş ve yine kazâ-i Amid'de Şehir
nâhiyesinde meşhûr Behramki karyesinin dört bin akçe ve Peykur (?) mâ'a-
mezra'a-i 'an-cema'ât-i Behramki karyesinin ber-mûceb-i ric'â yigirmi beş gurûş ve
yine Amid kazâsında Kürdikanlı karyesinin elli bir buçuk gurûş-ı tâmm ve
karyesinin ber-mûceb-i ric'â seksan gurûş mâlları olup tamâmı ve Birecik kazâsı
kurbunda vâki cema'ât-i Kızılcapınarı madrabı ile Çukurçay mâ'a-mezra'a-i
Demürcüpınarı karyesinin ber-mûceb-i ric'â yigirmi beş gurûş ve Til Karacadağ
kurbunda Tekpınarı madrabının ber-mûceb-i ric'â doksan maktû' olup nısfı ve
karyesinin dört yüz doksan iki akçe ve Gediklişi (?) 'an-göçeryân-ı Behramki karyesinin
bin iki yüz seksan akçe ve rûsûmât-ı bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûsâne-i göçeryân-ı Behramki
mahsûlünün bin üç yigirmi altı akçe ki gayr-ı ez sâliyâne-i tımâr üç bin dört yüz akçe
mâlları olup virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına virmek üzere sülûsân
hissesi bin iki yüz otuz gurûş mu'accele ile mûmâ-ileyhin ber-vech-i malikâne
üzerlerinde olup beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yalnız üç yüz yedi buçuk
gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğü ve bu makûle berâtın zâyî' idenler
sâhibi meşhûr ve müte'ârif olanlara berâtın virilub meşhûr ve müte'ârif olunmayanların
fîmâ-bâ'd kasr-ı yedlerine i'tibâr olunmamak üzere zâyî'den berâtın virilmek şûrûtundan
olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şûrûtu mûcebince zâyî'den berât-ı celîlü'l-
'unvânım virilmek bâbında telhîs mûcebince fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı
hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmireme eyledüğüne sûret-i
rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-

ileyh Mustafa zîde-mecdihu zikr olunanYenicekarye-i Uzun ve Berre ve Batrik ve Gölkanlı ve. meşhûr Behramki ve ve Kürdikanlı ve Ehl-i Gazi (?) karyelerinin tamâmı ve Karıncapınarı ve Çukurçay ve madrab-ı Tekpınarı maktû'larının nısfı hissesin Beşaret (?) ve Gediklûsü (?) karyelerinin ve rûsûmâtı ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûsâne-i göçeryân-ı Behramki mahlûlünden sülûsân hisselerin kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric'âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idûb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 26 Z sene 1143 (2 Temmuz 1731)

Sayfa 88-89/ Hüküm 2

Nişân- Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olup 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın 'Arabgir ve Çemişgezek mukâta'asından Mukarreril (?) karyesi Tellihalil (?) mezra'ası maktû'nun malikâne mutasarrıfı Hâlik Mustafa zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda bundan akdem 'Arabgir ve Çemişgezek mukâta'asından ifrâz ve irsâl olunan karye-i [silik] ve Tilhalil (?) mezra'ası maktû'sunun senevî dört yüz elli gurûş mâlî ve zamân-ı zabtı [s.89] Mart ibtidâsından olup beher sene mâlın hazîne-i 'âmiremde edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere yedi yüz seksen gurûş mu'accele ile merkûm Hâlik Mustafa zîde-kadrihunun malikâne üzerinde olup mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yalnız yüz doksan beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hâlik Mustafa zîde-kadrihu maktû'-ı mezbûru bin yüz kırk üç senesi Mart ibtidâsından kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı

kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî dört yüz elli gurûş mâlın beher senesi içinde dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebe aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyi şûrûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Z sene 1143 (4 Temmuz 1731)

Sayfa 89/ Hüküm 1

Nişân- Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü’l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlf-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i berâvât fermânım olmağın hâlâ Girid Hazînesi aklâmından ^{کهورط} nâhiyesi mukâta‘asının nısfı hissesine ber-vech-i malikâne mutasarrıf olan vezirim ‘Ali Paşa edâme-Allahu Ta‘alâ iclâlehunun oğlu Mehmed Beğ zîde-mecdihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda hazîne-i mezbûre aklâmından Kandiye sancağında vâki‘ ^{کهورط} nâhiyesi mukâta‘asının senevî beş yük elli bir bin sekiz yüz on altı akçe ve mîrmîran-ı Kandiye havâssından senevî yüz otuz üç bin doksan dokuz akçe mâlî olub bundan akdem taraf-ı mîrîden zabt olunan havâs kurâlarıyla me‘ân altı yük seksan dört bin dokuz yüz on beş akçe mâlî zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub meblağ-ı mezbûrdan iki yük altmış dört bin dokuz yüz on beş akçesi ber-vech-i nûkûd ve dört yük yigirmi bin akçesi mukâbili dahi beher mûzuru on beşer vukiyye ve altmışar sağ akçeye mahsûb olmak üzere yedi bin mûzur hintası olub virilugelan mâlın beher sene Girid Hazînesine virmek üzere nısf hissesi iki bin beş yüz gurûş mu‘accele ile mûmâ-ileyhin malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca altı yüz yigirmi beş gurûş resm-i cülûs-ı hümayûn iktizâ eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediğine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh Mehmed Beğ zîde-mecdihu mukâta‘a-i mezbûrun nısfı hissesin kemâ-fi’l-evvel hayutda oldukca te’bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî altı yük seksan dört bin dokuz yüz on beş akçe mâlından

nizâm-ı hazîne üzere beher mûzuru on beşer vukiyye ve altmışar sağ akçeye mahsûb olmak üzere yalnız yedi bin mûzur hintayı beher sene vakt u zamânıyla havâle olunan mahalle edâ ve başka fâ'iz-i anbar mîrîsi virub ve Mart duhûlünde ve defteri ve küttâb ve mu'tâd hazînenin mu'tâd üzere kalemiyyeleri ber-vech-i peşîn edâ ve teslîm ve kusûr iktizâ iden iki yük altmış dört bin dokuz yüz on beş akçe mâl-ı nukûdun beher sene taksît vechiyle müşterekiyle me'ân Girid Hazînesine edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih sûret-i rûznâmçe aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta'arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde ve defa'âtle tasrîhi fermân-ı 'âlî buyurulan şürût zikri ile berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Z sene 1143 (4 Temmuz 1731)

Sayfa 90/ Hüküm 1

Nişân- Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Reb'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Divriğili el-Hâc İsmâ'il zîde-kadrihu dîvâna 'arzuhâl idüb Tokad voyvodalığı aklâmından Hargün nâhiyesinde Taşlık nâm karyenin nısf hissesi malikâne 'uhdesinde olub berât-ı 'âlî-şân için 'Âsitâne'ye gelirken yedinde olan berâtın bir tarîk ile zâyî' olmağla müceddeden yedine berât virilmek bâbında istid'â itmeğın hazîne-i 'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Hargün mukâta'asına tâbi' Taşlık mâ'a- mezra'a-i 'Abbas Derbendi karyesinin senevî iki yüz yigirmi beş gurûş mâlî olub virilugelan mâlın beher sene Tokad voyvodalarına virmek üzere karye-i mezbûrun nısf hissesi iki yüz elli gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca altmış iki buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve bu misillu berât zâyî' idenlerin sâhibi meşhûr ve müte'ârif olanlara berât virilub meşhûr ve müte'ârif olmayanların fîmâ-bâ'd kasr-ı yedlerine i'tibâr olunmamak üzere zâyî'den berât virilugeldiği ve düstüru'l-'amel tutulan malikâne şürûtunda mukayyed olunduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince zâyî'den berât virilmek bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın mücedden bu

berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Hâcî İsmâ‘il zîde-kadrihu zikr olunan karyenin nısf hissesin kemâ-fî‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene müşterekiyle me‘ân Tokad voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtının ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘adî eylemeye deyü şürûtuyla berât yazılmağa tezkire virildi

Fî 24 Z sene 1143 (30 Haziran 1731)

Sayfa 90/ Hüküm 2

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebî‘ü‘l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Haleb muhâsıllığı aklâmından Harim nâhiyesinde vâki‘ Kefer Tüccarı (?) karyesinin malikâne mutasarrıfı Haleb sakinlerinden Abaza-zâde ‘Ali zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeğın hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda Haleb muhassıllığı aklâmından Harim nâhiyesinde vâki‘ Kefer Tüccarı (?) karyesinin senevî otuz iki bin yedi yüz elli sekiz para mâlî olub Haleb Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlî beher sene muhâsıllara virmek üzere üç bin beş yüz gurûş mu‘accele ile mûmâ-ileyhin malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca sekiz yüz yetmiş beş gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı sa‘âdet makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmeğın ‘atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh ‘Ali zîde-kadrihu karye-i mezbûru kemâ-fî‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne (silik) ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve Haleb Hazînesi defterleri ve [s.91] ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene muhassıllara edâ ve teslîm idüb yedine ma‘mûlün-bih temessük aldıkca zabt u rabtına ve mahsûlât ve rûsûmâtın ahz u kabzına taraf-ı âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı ‘âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 28 Z sene 1143 (4 Temmuz 1731)

Sayfa 91/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahtı-
'Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım
olmağın hâlâ Dimos-ı 'Ayntab mukâta'ası aklâmından 'Atafiyye (?) karyesi ve mukâta'a-
i Vehriki (?) ve tevâbi'i mezra'alarının nısf hissesine malikâne mutasarrıfı olan el-Hâc
Yusuf zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın hazîne-i
'âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda mukâta'a-i mezbûra tâbi'
'Atafiyye (?) nâm-ı diğer karyesinin seksan gurûş-ı tâmm ve Yaşbuz (?) ve mukâta'a
mezra'asının beş yüz akçe [yapışık] nâhiyesine tâbi' Karataş mezra'aları dimekle meşhûr
olan ve Dul 'İsâ ve Köskülü (?) ve Çukuroba ve [yapışık] ve Kızılpınar ve Kuşkendi
ve ve Beşesli (?) ve ve Selmanlu mezra'alarının senevî yüz altmış beş gurûş-ı
tâmm yazuları ki cem'ân mâ'a-zamm senevî iki yüz doksan buçuk gurûş-ı tâmm mâlları
olub virilugelan mâlın beher sene Dimos-ı 'Ayntab mukâta'ası eminlerine virmek üzere
nısf hissesi yüz otuz beş gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd
üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca yalnız otuz üç buçuk gurûş ve bir
rub' resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ eyledüğü der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-
sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak
bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümâyûnum olan meblağ-ı
mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum
virilmeğın bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki merkûm el-Hâc Yusuf zîde-
kadrihu zikr olunan karye ve mezra'aların nısfı hissesin kemâ-fi'l-evvel hayutda oldukça
te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği
üzere ahz u kabz virilugelan mâlın beher sene Dimos-ı 'Ayntab mukâta'ası eminlerine
müşterekeyle me'ân edâ ve teslîm idüb yedine ma'mûlün-bih temessük aldıkca taraf-ı
âherden ferd ta'arruz eylemeye deyü mukaddemâ ve hâlâ virilan müsvedde mücebince
şürûtuyla berât-ı 'âlî-şân yazılmağa tezkire virildi

Fî 27 Z sene 1143 (3 Temmuz 1731)

Sayfa 91/ Hüküm 2

Nişân- Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Bolu sancağında vâki' hasshâ-i karye-i Kıranlı mukâta'asının malikâne mutasarrıfı Mehmed zîde-kadrihu yedinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric'â itmeğın livâ-i mezbûrede vâki' hasshâ-i karye-i Kıranlı mukâta'asının senevî altı bin iki yüz akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Mart ibtidâsından olub beher sene hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere üç yüz elli gurûş mu'accele ile merkûmun malikâne üzerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca seksan yedi buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümayûnum iktizâ eyledüğü şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüğüne sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğın 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûm Mehmed zîde-kadrihu mukâta'a-i mezbûru bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsında kemâ-fî'l-evvel hayutda oldukça te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî altı bin iki yüz akçe mâlın beher sene dört taksît ile hazîne-i 'âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eyleyüb yedine sûret-i muhâsebesin aldıkca taraf-ı âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şûrûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 29 Z sene 1143 (5 Temmuz 1731)

Sayfa 91-92/ Hüküm 3

Nişân- Hümayûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi'ü'l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı 'âlî-i bahş-ı 'Osmânî üzere cülûs-ı hümayûnum vâki' olub 'umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın hâlâ Kengiri sancağında vâki' hasshâ-i tamga-yı cendere-i Koçhisar ve tevâbi'i mukâta'asının nısf hissesine malikâne mutasarrıfı sadr-ı 'alî silahşörlerinden 'Ömer zîde-kadrihu yedinde olan berâtın sehven zâyî' itmekle zâyî'den berât virilmek ric'âsına mûmâ-ileyh 'arzuhal ve istid'â itmekle livâ-i mezbûrede vâki' hasshâ-i [s.91] livâ-i mezbûrede vâki' hassha-i tamga-yı cendere-i Koçhisar ve tevâbi'i mukâta'asının senevî

[yapışık] bin üç yüz kırk akçe mâlî ve zamân-ı zabtı Martı ibtidâsından olub beher sene mâlın hazîne-i ‘âmireme edâ ve kalemiyyesin virub hesâbın görmek üzere nısf hissesin üç yüz elli gurûş mu‘accele ile mûmâ-ileyhin malikâne üzerinde olub mu‘tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca seksen yedi buçuk gurûş resm-i cülûs-ı hümâyûnum iktizâ ve bu misullu malikâne sâhibi olanlar berâtın zâyî‘ eyledükde sâhibi meşhûr ve müte‘ârif olanlara berâtın virilub ve meşhûr ve müte‘ârif olunmayanların fîmâ-ba‘d kasr-ı yedlerine i‘tibâr olunmamak üzere zâyî‘den berâtın virilmek malikâne şürûtundan olduğu der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr bulan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum şürûtu mücebince zâyî‘den berât virmek bâbında bâ-telhîs fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûsu hümâyûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i ‘âmirem eylediğüne sûret-i rûznâmçe-i hümâyûn virilmeğin müceddeden bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh ‘Ömer zîde-kadrihu mukâta‘a-i mezbûrun nısfı hissesin bin yüz kırk üç senesi Martı ibtidâsından kemâ-fî‘l-evvel hayutda oldukca te‘bîden malikâne zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve senevî seksan iki bin üç yüz kırk akçe mâlın beher sene dört taksît ile hazîne-i ‘âmireme müşterekiyle me‘ân edâ ve kalemiyyesin virub ve senesi âherinde hesâbın 199ldıkça199 yedine sûret-i muhâsebesin aldıkça âherden ferd ta‘arruz ve ta‘addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 29 Z sene 1143 (5 Temmuz 1731)

Sayfa 92/ Hüküm 1

Nişân-ı Hümâyûn yazıla ki

İşbu bin yüz kırk üç senesi Rebi‘ü‘l-evvelinin on dokuzuncu günü taht-ı ‘âlî-i bahş-ı ‘Osmânî üzere cülûs-ı hümâyûn vâki‘ olub ‘umûmen tecdîd-i beravât fermânım olmağın Diyarbekir voyvodalığı aklâmından Serem karyesi ve mezra‘a-i Karıklı (?) ve karye-i mezbûre kurbunda Salih mezra‘asının iki sülûs hissesinin malikâne mutasarrıfları ‘Abdu‘r-rahman ve ‘Ömer zîde-kadrihumâ yedlerinde olan berâtın getirüb tecdîdin ric‘â itmeriyle hazîne-i ‘âmiremde mahfûz baş muhâsebede defterlerine [nazar olundukda] voyvodalık-ı mezbûre aklâmından Serem karyesinin ve mezra‘a-i Karıklı (?) ve tevâbi‘inin yetmiş gurûş-ı tâmm ve karye-i mezbûre kurbunda Salih mezra‘asının dokuz yüz yetmiş beş akçe hâsıl yazuları olub Diyarbekir Hazînesi defterleri ve ric‘âsı mücebince virilugelan mâlın beher sene voyvodalara virmek üzere iki sülûs hissesi merkûmânın ‘Abdu‘r-rahman ve ‘Ömer’in yüz otuz üç gurûş mu‘accele

ile malikâne üzerlerinde olub mu'tâd üzere beher bin gurûşda iki yüz elli gurûş hesâbınca otuz üç gurûş bir rub' resm-i cülûs-ı hümayûnum iktîza eylediği der-kenâr ve vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr bulan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum mücebince berâtın tecdîd olunmak bâbında bâ-telhîs fermân-ı 'âlî-şânım sâdır ve resm-i cülûs-ı hümayûnum olan meblağ-ı mezbûru teslîm-i hazîne-i 'âmirem eyledüklerine sûret-i rûznâmçe-i hümayûnum virilmeğin 'atîk berâtın hıfz olunub müceddeden bu berât-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki merkûmân 'Abdu'r-rahman ve 'Ömer zîde-kadrihumâ zikr olunan karye ve mezra'aların iki sülûs hissesin kemâ-fî'l-evvel hayutda olduklarınca te'bîden malikâne zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kânûn-ı kadîm ve olıgeldiği üzere ahz u kabz ve virilugelan mâlın beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslîm idüb yedlerine ma'mûlûn-bih temessûk aldıklarınca âherden ferd ta'arruz ve ta'addî eylemeye deyü şürûtuyla berât-ı şerîf yazılmağa tezkire virildi

Fî 29 Z sene 1143 (5 Temmuz 1731)

Defter No	Sayfa No	Hüküm	Mukâta'anın Bağlı Olduğu Eyalet	Mukâta'anın Bulunduğu Mali ve İdari Birim	Mukâta'anın Bulunduğu Kaza ve Nahiye	Malikâneye Verilen Mukâta'a	Sözleşme Tipi	Yıllık Vergi	Yıllık Verginin Gittiği Yer	Muaccel e Bedeli	Malikâneci	Devralan Malikâneci	Sözleşme Yapılma Gerekçesi	Hükümün Tarihi
14102	16	1	Anadolu	Bolu V.	Bolu ve Kastamonu sancaklarında Mudurnu ve Kıbrısık ve tevâbi'i kazaları	'Adet-i ağnam	Ortaklık	800 kuruş	Bolu V.	-	İbrahim Paşa dâme-ikbâlehu ve Yusuf	Salih ve 'Ali	Kasr-ı yed	Fi 1 M Sene 1140
14102	16-17	2	Malatya	Malatya V.	-	4 Mezraa	Tek	4600 akçe	Malatya V.	20 kuruş	Seyyid 'Ali	Sulbi oğlu Mehmed Emin	Mahlûl	Fi 2 M Sene 1140
14102	17	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Amid	1 Köy	Ortaklık	51.5 kuruş	Diyarbakir V.	-	İsmail	Zafer	Kasr-ı yed	Fi 6 M Sene 1140
14102	17-18	2	-	Kıbrıs	-	Adı belirtilmeye n mukâta'a	Tek	102 akçe	Hazine-i Amire	-	Murtaza	Kıbrıs şakitlerinden Hasan	Kasr-ı yed	Fi 4 M Sene 1140
14102	18	1	Haleb	Haleb M.	Harim	1 Köy	Ortaklık	20.780 para	Haleb M.	-	Osman	Ali ve Halil	Kasr-ı yed	Fi 6 M Sene 1140
14102	18-19	2	Haleb	Haleb M.	-	1 Köy 1 Mezraa	Tek	61.140 para yazı	Haleb M.	-	Osman	Ali ve Halil	Kasr-ı yed	Fi 7 M Sene 1140
14102	19	1	Haleb	Haleb M.	Kasir	2 Köy	Tek	-	Haleb M.	-	Ahmed		Kasr-ı yed	Fi 7 M Sene 1140
14102	19-20	2	Haleb	Haleb M.	Antakya	1 Köy	Ortaklık	4414 para yazı ve 91 kuruş mâl	Haleb M.	-	'Abdu'l-kâfi bin Ahmed	Seyyid Ebubekir ve Süleyman	Kasr-ı yed	Fi 7 M Sene 1140
14102	20	1	Haleb	Haleb M.	Maarretü'l-masrin	1 Köy	Tek	6000 para ve 10 Kuruş mâl	Haleb M.	-	Ahmed bin Şehabettin	Hacı Süleyman	Kasr-ı yed	Fi 7 M Sene 1140
14102	20-21	2	Ohri	-	Dılgo	2 Köy	Ortaklık	6200 akçe	Malatya V.	600 kuruş	Ahmed	-	Kasr-ı yed	Fi 4 Ş Sene 1140
14102	21	1	Rumeli	Vize S.	-	Duhan Gümrüğü	Tek	400 kuruş	Hazine-i Amire	-	Ömer bin Hüseyin	Hüseyin	Kasr-ı yed	Fi 25 Ş Sene 1140
14102	22	1	Rumeli	Paşa S.	-	Çeltük-i Enhar	Ortaklık	11.000 kuruş	Hazine-i Amire	1210 kuruş	Halil	Mustafa	Mahlûl	Fi 25 Ş Sene 1140

14102	22	1	Rumeli	Avlonya S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	24.000 akçe	Hazine-i Amire	50 kuruş	Mahmud	Defterdâr-ı Şikk-ı evvel mektûbcusu İzzet 'Ali Bey	Mahlûl	Fi 25 Ş Sene 1140
14102	22-23	3	Diyarbakir	Diyarbakir V.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	150 kuruş	Diyarbakir V.	150 kuruş	Ömer ve diğer Ömer ve İbrahim	Seyyid Hacı Hasan ve Seyyid İbrahim	-	Fi 27 Ş Sene 1140
14102	23-24	2	Trabzon	Canik S.	-	Köy	Tek	60 kuruş	Hazine-i Amire	150 kuruş	Hacı Salih	Ahmed	Mahlûl	Fi 29 Ş Sene 1140
14102	23-24	2	Musul	Kerkük S.	Dakuk	2 Köy	Tek	750 kuruş	Şehrizor Valilerine	250 kuruş	Budak Hüseyin		-	Fi 29 Ş Sene 1140
14102	24-25	1	Tokad	Tokad V.	Budak özi	1 Köy	Tek	84.5 kuruş	Tokad V.	-	İsmail oğlu Mehmed	Sungur oğlu Ahmed	Kasr-ı yed	Fi 3 N Sene 1140
14102	25	1	Haleb	Haleb M.	Eriha	1 Köy	Tek	-	Haleb M.	-	Salih bin Ebubekir	Mehmed	Kasr-ı yed	Fi 4 N Sene 1140
14102	25-26	2	Haleb	Haleb M.	Cebul	2 Mezraa	Tek	1092 para yazı	Haleb M.	-	Mehmed	-	Boş	Fi 5 N Sene 1140
14102	26	1	Tokad	Tokad V.	Budak özi	Köyler	Ortaklık	92.5 kuruş	Tokad V.	250 kuruş	Sungur oğlu Mehmed	Sulbi oğulları Musa ve Mehmed	Mahlûl	Fi 5 N Sene 1140
14102	27-28	1	Malatya	Malatya V.	Şureili	4 Mezraa	Ortaklık	200 akçe	Malatya V.	30 kuruş	Halil ve Ebubekir Zeynel Beyzâde	Mehmed ve Ahmed	-	Fi 6 N Sene 1140
14102	28	1	Adana	Adana S.	Sarıçam	1 Mezraa	Tek	75 kuruş	Adana V.	30 kuruş	Mehmed	-	Boş	Fi 6 N Sene 1140
14102	28	2	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Amid	1 Köy	Ortaklık	10.705 yazı	Diyarbakir V.	30 kuruş	Yahya ve Abdullah	-	Boş	Fi 8 N Sene 1140
14102	29	1	Bağdad	Bağdad H.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	1901 kuruş mîrî kalemiyye ve 247.5 tagâr hinta mâl	Bağdad H.	500 kuruş	Hacı Ali	-	Boş	Fi 12 N Sene 1140

14102	29-30	2	Bağdad	Bağdad H.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	4143.5 kuruş mâl-ı mukûdu 147.5 tagâr hinta ve 7 batmân ve 6 vukiyye harîr mâl	Bağdad H.	1736 kuruş	Ali ve Hasan	Hacı Mehmed, Süleyman, Ali ve İsmail	Mahlûl	Fî 12 N Sene 1140
14102	30-31	1	Vidin iskelesinden Kili iskelesine gelinceye vâki' olan iskelelerde sefinelere tahmil olunan Eflak Tuzu	-	-	-	Ortaklık	1000 kuruş	Hazine-i Amire	10000 kuruş	Gediklü çavuşlarından İshak ve Sadrazam Mehmed Emin	-	Boş	Fî 12 N Sene 1140
14102	31	1	Tokad	Tokad V.	Bozok ve Sorgun	2 Köy	Ortaklık	3600 akçe	Tokad V.	-	Mustafa ve Ahmed	-	-	Fî 17 N Sene 1140
14102	31-32	2	Bağdad	Bağdad H.	Horosan	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	15.963 Kuruş mâl nükûd ve 57 batmân harîr 269,5 nektar hinta ve 591,5 nekkâr	Bağdad H.	-	İsmail ve Ahmed	Abdulkadir	Kasr-ı yed	Fî 16 N Sene 1140
14102	32-33	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Çermik	3 Köy	Tek	160 kuruş	Diyarbakir V.	30 kuruş	Mustafa ve Mehmed Emin	Hacı Halil	Hasılatın yetersiz olmasından dolayı tekrar satışa çıkarılmış.	Fî 17 N Sene 1140
14102	33	1	Rumeli	-	-	-	Ortaklık	500 kuruş	Hazine-i Amire	500 kuruş	Sipahiler Ağası Mehmed ve Sadrazam Mühürdarı Abdi	-	-	Fî 18 N Sene 1140
14102	34	1	Haleb	Haleb M.	Antakya	1 Köy	Ortaklık	533 para	Haleb M.	-	Seyyid Mehmed bin Ali	Halil ve Abdullah	Kasr-ı yed	Fî 25 N Sene 1140

14102	34-35	2	Haleb	Haleb M.	Antakya	3 Mezraa	Ortaklık	6300 para	Haleb M.	-	Seyyid Mehmed	Halil ve Abdullah	Kasr-ı yed	Fî 25 N Sene 1140
14102	34-35	1	Rakka	Rakka H.	-	Aşiret	Ortaklık	6300 para	Rakka H.	500 kuruş	Hacı Hasan	Osman	Mahlûl	Fî 26 N Sene 1140
14102	35	2	Tokad	Tokad V.	Budak özi	Köyler	Ortaklık	-	Tokad V.	66 kuruş	Abdurrahman ve Mehmed		Belirtilmemiş	Fî 23 N Sene 1140
14102	36	1	Rumeli	-	-	Adet-i ağnam	Tek	8944 kuruş	Hazine-i Amire	-	Hüseyin	Hüseyin	Kasr-ı yed	Fî 25 N Sene 1140
14102	36	2	Anadolu	Karahisar-ı Sâhib S.	Sandıklı	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	3000 akçe	Hazine-i Amire	-	Numan	Halil	Kasr-ı yed	Fî 25 N Sene 1140
14102	36-37	3	Haleb	Haleb M.	Antakya	2 Köy	Tek	5334 para	Haleb M.	-	Seyid Mehmed	-	Kasr-ı yed	Fî 25 N Sene 1140
14102	37-38	1	Rumeli	Tırhala S.	Yenice, İnebahtı	Mizân-ı Harîr	Ortaklık	450 kuruş	Hazine-i Amire	650 kuruş	Süleyman	-	Belirtilmemiş	Fî 20 N Sene 1140
14102	38	1	Anadolu	-	Divriği	Köyler	Ortaklık	34.800 akçe	Divriği Eminlerine	150 kuruş	Halil	Sadrazam Çukkadarların dan el-hâc Veli ve mezbûrun yeğeni 'Abbas	Mahlûl	Fî 3 L Sene 1140
14102	38-39	2	Anadolu	Niğde S.	-	1 Köy	Ortaklık	40.150 akçe	Hazine-i Amire	300 kuruş	Osman	Mustafa ve Abdullah	Belirtilmemiş	Fî 26 N Sene 1140
14102	39	1	Ayntab	Dimos Ayntab S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	233 kuruş	Dimos Eminlerine	50 kuruş	Dimos Emîni Hacı Ahmed	Mustafa	Kasr-ı yed	Fî 28 N Sene 1140
14102	39	2	Anadolu	Niğde S.	-	Köyler	Ortaklık	106.000 akçe	Hazine-i Amire	275 kuruş	Süleyman	Mehmed ve Mustafa	Mahlûl	Fî 2 L Sene 1140
14102	40	1	Adana	Adana S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	5038 kuruş	Hazine-i Amire	832,5 kuruş	Süleyman	Mustafa	Mahlûl	Fî 4 L Sene 1140
14102	40	2	Rakka	Rakka H.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	1000 kuruş	Rakka H.	277,5 kuruş	Hacı Süleyman	Süleyman oğulları Mehmed ve Mustafa	Mahlûl	Fî 2 L Sene 1140
14102	41	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	-	Kopmuş	Ortaklık	1813 kuruş	Diyarbakir V.	665 kuruş	Seyyid Ömer	-	Cülûs	Fî 17 Zâ Sene 1143

14102	41	2	Anadolu	İzmir	-	-	Ortaklık	1813 kuruş	Diyarbakir V.	665 kuruş	Seyyid Ömer	-	Cülûs	Fî 17 Zâ Sene 1143
14102	41-42	3	Bosna	İzvornik	-	Tuzla Palangası	Ortaklık	4545,5 kuruş	Hazine-i Amire	1250 kuruş	Derviş Hüsseyin	Süleyman	Cülûs	Fî 14 Zâ Sene 1143
14102	42	1	Adana	Adana S.	Yüreğir	Mezraalar	Tek	200 kuruş	Hazine-i Amire	110 kuruş	İbrahim	-	Cülûs	Fî 17 Zâ Sene 1143
14102	42-43	2	Rumeli	-	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	3450 kuruş	Hazine-i Amire	400 kuruş	Şükrü Ali	-	-	Fî 18 Zâ Sene 1143
14102	43	1	Rumeli	Eğriboz S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	126.660 akçe	Hazine-i Amire	silik	Kırbacâde İbrahim ve Yusuf	-	Cülûs	Fî 19 Zâ Sene 1143
14102	43-44	2	Malatya	Malatya V.	Kasaba	2 Mezraa	Ortaklık	1050 akçe yazı	Malatya V.	120 kuruş	Ebubekir ve Halil	-	Cülûs	Fî 16 Zâ Sene 1143
14102	44	1	Malatya	Malatya V.	Ağçedağ	1 Köy 1 Mezraa	Tek	900 akçe	Malatya V.	40 kuruş	Ahmed	-	Cülûs	Fî 19 Zâ Sene 1143
14102	44	2	Anadolu	Karlili S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	130 kuruş	Hazine-i Amire	130 kuruş	Hasan ve Ömer	-	Cülûs	Fî 17 Zâ Sene 1143
14102	45	1	Anadolu	Niğde S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	40.100 akçe	Hazine-i Amire	300 kuruş	Mustafa ve Abdulalh	-	Cülûs	Fî 20 Zâ Sene 1143
14102	45	2	-	-	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	2 yük 22.240 akçe	Hazine-i Amire	3020 kuruş	Maktul İbrahim Paşa'nın Hazinedârı Mustafa	-	-	Fî 21 Zâ Sene 1143
14102	46	1	Rumeli	Midulli C.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	7000 kuruş	Hazine-i Amire	3333 kuruş	İbrahim	-	Cülûs	Fî 17 Zâ Sene 1143
14102	46	2	Anadolu	Erzurum	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	2200 kuruş	Neferât-ı Mezkureye	260 kuruş	Mehmet ve Sabit	-	Boş	Fî 10 Zâ Sene 1143
14102	47	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	-	Aşiret	Ortaklık	170 kuruş	Diyarbakir V.	156 kuruş	Mikâil ve Mahmud	-	Cülûs	Fî 22 Zâ Sene 1143

14102	47	2	-	-	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	3360 kuruş	Hazine-i Amire	3050 kuruş	Osman Bey	Şehid 'Ali Paşa ve mühürdârı Mustafa ve Gelibolu barûthâne nâzırı Hüseyin	-	Fî 21 Zâ Sene 1143
14102	48	1	-	-	-	Cemaat mukataaları	Ortaklık	8500 kuruş	Hazine-i Amire	8425 kuruş	Sabika Arpa Emini Süleyman	Dergâh-ı mu'alâm müteferrikaları ndan 'Ömer Sâbikan Kütahya mütesellimi Recep	Cülûs/ Kasr-ı yed	Fî 15 Zâ Sene 1143
14102	48-49	2	Malatya	Malatya V.	Arguvan ve Ağçedağ	Mezralaar	Ortaklık	9800 akçe	Malatya V.	300 kuruş	Zeynelabidin ve İbrahim	-	Cülûs	Fî 23 Zâ Sene 1143
14102	49	1	Malatya	Malatya V.		Mezralaar	Tek	3045 akçe	Malatya V.	50 kuruş	Zeynelabidin	-	Cülûs	Fî 23 Zâ Sene 1143
14102	49	2	Anadolu	Saruhan S.	-	Adı belirtilmeye n mukâta'a	Tek	1116,5 kuruş	Hazine-i Amire	2000 kuruş	Ali	-	Cülûs	Fî 23 Zâ Sene 1143
14102	49-50	3	Rakka	Rakka H.	Cülab	Adı belirtilmeye n mukâta'a	Ortaklık	68 kuruş	Rakka H.	45 kuruş	Hacı Mustafa	-	Cülûs	Fî 23 Zâ Sene 1143
14102	50	1	Rumeli	Eğriboz S.	Estega(?)	Köyler	Tek	50 kuruş	Hazine-i Amire	30 kuruş	Başçı(?)	-	Cülûs	Fî 23 Zâ 1143
14102	50	2	Maraş	Maraş S.	Çörmüşek	Köyler	Tek	480 akçe	Zamantı(Samantı) Mukataası Eminlerine	-	Hasan	Sulbi oğlu Ahmed	Kasr-ı yed	Fî 23 Zâ 1143
14102	51	1	Haleb	Haleb M.	Maarretü'l-masrın	Köyler	Tek	2647 para	Haleb M.	50 kuruş	Ali	-	Cülûs	Fî 25 Zâ Sene 1143
14102	51	2	Haleb	Haleb M.	Maarretü'l-masrın	Köyler	Ortaklık	10.858 para yazı	Haleb M.	360 kuruş	Hacı Ali ve oğlu Mehmed	-	Cülûs	Fî 25 Zâ Sene 1143
14102	51	3	Haleb	Haleb M.	Harim	1 Köy	Tek	2732 para yazı	Haleb M.	220 kuruş	Yusuf	-	Cülûs	Fî 24 Zâ Sene 1143

14102	51-52	4	Haleb	Haleb M.	Kasir	1 Köy	Tek	14.027 para yazu	Haleb M.	110 kuruş	Hacı Yusuf	-	Cülûs	Fî 24 Zâ Sene 1143
14102	52	1	Tokad	Arapgir S.	-	Köyler	Ortaklık	81 kuruş	Arapgir Çemişgezek Mukataası Eminlerine	70 kuruş	İbrahim ve Hamza	-	Cülûs	Fî 24 Zâ Sene 1143
14102	52	2	Haleb	Haleb M.	Maarretü'l-masrin	1 Mezraa, 1 Köy	Ortaklık	13.400 para yazu	Haleb M.	200 kuruş	Ali ve Mehmed	-	Cülûs	Fî 25 Zâ Sene 1143
14102	52-53	3	Haleb	Haleb M.	Maarretü'l-masrin	Köyler	Ortaklık	2712 para	Haleb M.	250 kuruş	Hacı Ali ve Mehmed	-	Cülûs	Fî 25 Zâ Sene 1143
14102	53	1	Rumeli	Mora C.	-	Revgan-ı Zeyt	Ortaklık	7500 kuruş	Hazine-i Amire	10.000 kuruş	Kaptan-ı derya Mustafa Paşa	Mora cezîresi muhâssıslı hazînedâr 'Ali ve sâbıkan Mora muhâssıslı Kesriyeli Ahmed	Mahlûl	Fî 26 Zâ Sene 1143
14102	54	1	Bosna	Bosna S.	İzvornik	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	4545,5 kuruş	Ocaklık	500 kuruş	Mehmed el-hac Osman	-	Cülûs	Fî 28 Zâ Sene 1143
14102	54	2	Bosna	Bosna S.	Saray	Köyler	Ortaklık	3 yük 75.130 akçe	Ocaklık	500 kuruş	Mehmed el-hac Osman	-	Cülûs	Fî 28 Zâ Sene 1143
14102	55	1	Rakka	Rakka H.	-	Köyler	Tek	6760 akçe yazu	Rakka H.	160 kuruş	Seyyid Ahmed ve diğer Ahmed	Nerikizâde(?) Ali Bey	Mahlûl	Fî 27 Zâ Sene 1143
14102	55	2	Rakka	Rakka H.	Harran	Köyler	Ortaklık	302 kuruş 23 para	Rakka H.	600 kuruş	Hacı Veli	Mehmed	Kasr-ı yed/ Cülûs	Fî 27 Zâ Sene 1143
14102	56	1	Malatya	Malatya V.	Erkenek	Köyler	Tek	60.050 akçe	Malatya V.	5660 kuruş	Rışvanzâde Mehmed Paşa	-	Cülûs	Fî 27 Zâ Sene 1143
14102	56-57	2	Anadolu	Saruhan S.	-	Duhan Dönümü	Tek	250 kuruş	Hazine-i Amire	1000 kuruş	Küşneci Mustafa	-	Cülûs	Fî 28 Zâ Sene 1143
14102	57	1	Anadolu	Amasya S.	-	Köyler	Ortaklık	120 kuruş	Hazine-i Amire	500 kuruş	Rahtvan(?) Paşa-zâde el-hac İbrahim	Sulbi oğulları Abdurrahim, Ömer ve Silahşör Ali ve İbrahim	Mahlûl	Fî 28 Zâ Sene 1143

14102	57	2	Anadolu	Tırhala ve İnebahtı S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	10.000 kuruş	Hazine-i Amire	-	Hacı Mehmed ve Hafız Abdullah	Kalemzâde el-hac Mustafa	Kasr-ı yed	Fî 24 Zâ Sene 1143
14102	58	1	Tokad	Tokad V.	Şarkipare	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	2120 kuruş	Tokad V.	250 kuruş	Hacı İsmail oğlu Ömer	-	Cülûs	Fî 28 Zâ Sene 1143
14102	58	2	Maraş	Maraş S.	-	Köyler	Ortaklık	505 kuruş	Hazine-i Amire	1500 kuruş	Ebubekir ve Mehmed	-	Cülûs	Fî gurre-i Z Sene 1143
14102	58-59	3	Anadolu	Kütahya S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	54.216 akçe	Hazine-i Amire	1100 kuruş	Mehmed Bey	-	Cülûs	Fî 29 Zâ Sene 1143
14102	59	1	Musul H.	Musul S.	-	Mezraalar	Ortaklık	1000 akçe yazı	Musul H.	25 kuruş	Seyyid Osman ve Ali	-	Cülûs	Fî gurre-i Z Sene 1143
14102	59-60	2	Rakka	Rakka H.	Şehr ve Bozabad	Köyler	Ortaklık	225 kuruş	Rakka H.	400 kuruş	Hacı Abdurrahman ve Abdullah	-	Cülûs	Fî 2 Z Sene 1143
14102	60	1	Rakka	Rakka H.	-	Aşiret	Ortaklık	843,5 kuruş	Rakka H.	810 kuruş	Seyyid Celaeddin ve Seyyid Hasan	-	Cülûs	Fî gurre-i Z Sene 1143
14102	60	2	Tokad	Tokad V.	Kazabav ve Niksar	Köyler	Ortaklık	79,5 kuruş	Tokad V.	4700 kuruş	Hacı Mehmed	Abdullah ve el-hac Mehmed	Mahlûl	Silik
14102	60	1	Anadolu	Kangırı S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	82.328 akçe	Hazine-i Amire	280 kuruş	Halil	-	Cülûs	Fî 5 Z Sene 1143
14102	61	2	Şam	Şam H.	Merc	Mezraalar	Ortaklık	-	Şam H.	150 kuruş	Hüseyin	-	Cülûs	Fî 2 Z Sene 1143
14102	61	3	Tokad	Tokad V.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	18 kuruş	Tokad V.	35 kuruş	Abdaloğlu Ebubekir	Tebedar? Hüseyin	Mahlûl	Fî 6 Z Sene 1143
14102	62	1	Tokad	Tokad V.	Çorum	1 Köy	Ortaklık	147 kuruş	Tokad V.	60 kuruş	Abdulkirim ve Hızır	Ali	Mahlûl	Fî 7 Z Sene 1143
14102	62	2	Haleb	Haleb M.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	10 kuruş	Haleb M.	50 kuruş	Ömer ve Osman	-	Cülûs-	Fî 6 Z Sene 1143

14102	62-63	3	Malatya	Malatya V.	Kasaba	1 Köy 1 Mezraa	Ortaklık	800 akçe	Malatya V.	20 kuruş	Süleyman	-	Kasr-ı yed	Fî 6 Z Sene 1143
14102	63	1	Bağdad	Bağdad H.	-	Köyler	Ortaklık	1500 kuruş	Bağdad H.	550 kuruş	Manuk?	Sulbi oğlu İbrahim ve kardeşi Abdullah	Mahlûl	Fî (silik) Z Sene 1143
14102	64	1	Rumeli	Silistre S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	9000 kuruş	Hazine-i Amire	1500 kuruş	Ahmed	-	Cülûs	Fî 9 Z Sene 1143
14102	64	2	Rumeli	Tırhala S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	2 yük 68.108 akçe	Hazine-i Amire	600 kuruş	Ramipaşa-zâde Abdullah Bey	-	Cülûs	Fî 5 Z Sene 1143
14102	64-65	3	Musul	Musul S.	-	Köyler	Ortaklık	70.900 akçe	Musul H.	-	Mehmed bin Abdulmennan	Ahmed	Kasr-ı yed	Fî 14 Z Sene 1143
14102	65	1	Musul	Musul S.	-	Mezraalar	Ortak	19.871 akçe yazı	Musul Valilerine	200 kuruş	İsmail	-	Cülûs	Fî 7 Z Sene 1143
14102	65	2	Musul	Musul S.	-	Köyler	Ortak	21.812 akçe yazı	Musul Valilerine	-	İsmail	Mehmed el-Ömer	Kasr-ı yed/Cülûs	Fî 9 Z Sene 1143
14102	66	1	Haleb	Haleb M.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortak	6000 akçe	Haleb M.	30 kuruş	Mustafa	-	Cülûs	F3ı 6 Z Sene 1143
14102	66	2	Anadolu	Bozok S.	Boğazlıyan	Mezraalar	Ortak	10 kuruş	Hazine-i Amire	75 kuruş	Veli ve Ahmed Bey	-	Cülûs	Fî 7 Z Sene 1143
14102	66	3	Rumeli	Tırhala S.	-	-	Ortak	3 yük 6400 akçe	Hazine-i Amire	9860 kuruş	Mustafa Paşa	Hacı Mehmed ve Hafız Abdullah	-	Fî 16 Z Sene 1143
14102	66-67	4	Malatya	Malatya V.	-	Köyler	Ortak	3260 akçe yazı	Malatya V.	1300 kuruş	Malkoc ve Mehmed	Murtaza ibn-i Ali	Cülûs/Kasr-ı yed	Fî 4 Z Sene 1143
14102	67	1	Rakka	Rakka H.	Samsad ve Turabad	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortak	43.376 akçe yazı	Rakka H.	459,5 kuruş	Ömer	-	Cülûs	Fî 15 Z Sene 1143
14102	68-69	1	Anadolu	Kocaili S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortak	44.000 akçe	Hazine-i Amire	800 kuruş	Nurluoğlu	Oğlu Ahmed	Mahlûl	Fî 15 Z Sene 1143
14102	69	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Amid	1 Köy	Tek	51,5 kuruş	Diyarbakir V.	40 kuruş	Zafer	-	Cülûs	Fî 17 Z Sene 1143

14102	69	2	Şam	Şam H.	Mürd	1 Köy	Ortak	323 kuruş	Şam-ı Şerif H.	400 kuruş	Ali ve Hüseyin	-	Cülûs	Fî 17 Z Sene 1143
14102	70	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Hani	2 Köy	Ortak	46 kuruş	Diyarbakir V.	75 kuruş	Ömer	-	Cülûs	Fî 16 Z Sene 1143
14102	70	2	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Berazi	2 Köy	Tek	3501 akçe yazı	Diyarbakir V.	120 kuruş	Ebubekir Vele-i Murtaza	-	Cülûs	Fî 17 Z Sene 1143
14102	70	3	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Amid	1 Köy	Tek	51,5 kuruş	Diyarbakir V.	210 kuruş	Zafer	-	Cülûs	Fî 16 Z Sene 1143
14102	71	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Kûh-ı Mardin	1 Köy	Tek	38,5 kuruş	Diyarbakir V.	40 kuruş	Ebubekir Vele-i Murtaza	-	Cülûs	Fî 16 Z Sene 1143
14102	71	2	Bosna	Bosna H.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	46846 akçe	Hazine-i Amire	100 kuruş	Mahmud ve Mustafa	-	Cülûs	Fî 20 Z Sene 1143
14102	72	1	Rumeli	Eğriboz S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	57.540 akçe	Hazine-i Amire	350 kuruş	İbrahim ve Mustafa	-	Cülûs	Fî 19 Z Sene 1143
14102	72	2	Rumeli	Eğriboz S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortaklık	360.000 akçe	Sultân-ı müşârün ileyhe	250 kuruş	Feryah(?)zâde el-hac Ahmed	-	Cülûs	Fî 18 Z Sene 1143
14102	72-73	3	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Amid	1 Köy	Ortaklık	Yırtık/Kopuk	Diyarbakir V.	Yırtık/Kopuk	Ali ve İbrahim	Abdülbaki ve Seyyid Ali	Kasr-ı yed	Yırtık/Kopuk
14102	73	1	?	?	Divriği	Yırtık/Kopuk	Yırtık/Kopuk	348.000 akçe	Divriği Eminlerine	Yırtık/Kopuk	Mehmed	Hacı Osman	Kasr-ı yed	Fî 19 Z Sene 1143
14102	73	2	Malatya	Malatya V.	-	3 Köy	Tek	1305 akçe yazı	Malatya V.	20 kuruş	Mîr Mehmed oğlu Veli	-	Cülûs	Fî 18 Z Sene 1143
14102	73-74	3	Tokad	Tokad V.	Bozok ve Sorgun	5 Köy	Yırtık/Kopuk	Yırtık/Kopuk	Yırtık/Kopuk	Yırtık/Kopuk	İbrahim	Yırtık/Kopuk	Yırtık/kopuk	Yırtık/Kopuk
14102	74	1	Tokad	Tokad V.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	414,5 kuruş	Tokad V.	2000 kuruş	ibrahim	-	Cülûs	Fî 20 Z Sene 1143
14102	74-75	1	Tokad	Tokad V.	-	Köyler	Tek	242 kuruş	Tokad V.	510 kuruş	Mustafa ve Osman	Osman	Cülûs/Kasr-ı yed	Fî 21 Z Sene 1143
14102	75	1	Anadolu	Karlili ve İnebahtı S.	-	Duhân-ı dönüm	Tek	325 Kuruş	Hazine-i Amire	500 kuruş	Kalizâde? Mustafa	Yakub bin Aydın	Cülûs/Kasr-ı yed	Fî 21 Z Sene 1143
14102	75-76	2	Haleb	Haleb M.	Kasir	1 Mezraa 1 Köy	Tek	16.333 para yazı	Haleb M.	243 kuruş	Güranzâde? Mehmed	Ahmed	Cülûs/ Kasr-ı yed	Fî 21 Z Sene 1143

14102	76	1	Rakka	Rakka H.	Cülab	Köyler	Ortak	569 kuruş	Rakka H.	250 kuruş	Ahmed	-	Cülûs	Fî 20 Z Sene 1143
14102	77	1	Tokad	Tokad V.	Osmâncık	1 Köy	Tek	59 kuruş	Tokad V.	50 kuruş	Hasan	-	Cülûs	Fî 22 Z Sene 1143
14102	77	2	Tokad	Tokad V.	Şarkipare	1 Köy	Tek	13 kuruş	Tokad V.	40 kuruş	Mustafa	-	Cülûs	Fî 19 Z Sene 1143
14102	78	1	-	-	-	Adet-i aġnâm	Ortak	15.000 kuruş	Hazine-i Amire	6000 kuruş	Mehmed ve Abdullah	Ahmed ve Veli	Kasr-ı yed	Fî 21 Z Sene 1143
14102	78-79	2	Adana	Adana S.	Kara'ısalu	26 Mezraa	Tek	1433 kuruş	Hazine-i Amire	425 kuruş	Rakka Valisi veziri Hüseyin Paşa	Sulbi oġlu Mehmed	Cülûs/ Kasr-ı yed	Fî 25 Z Sene 1143
14102	79	1	-	-	-	Tahmis-i Kahve	Tek	15.000 kuruş	Hazine-i Amire	60 kuruş	Ahmed ve İsmail	-	Cülûs	Fî 22 Z Sene 1143
14102	79-80	2	Haleb	Haleb M.	Eriha	1 Köy 1 Mezraa	Tek	-	Haleb M.	40 kuruş	Seyyid Mustafa	-	Cülûs	Fî 22 Z Sene 1143
14102	80	1	Anadolu	Niġde S.	Şücaeddin	1 Köy	Tek	6000 akçe		250 kuruş	Yusuf	-	Cülûs	Fî 23 Z Sene 1143
14102	80-81	2	Musul H.	-	Devir	-	Ortak	500 akçe	Musul Valilerine	Sayfa yırtık/kopuk	İbrahim	-	Cülûs	Fî 24 Z Sene 1143
14102	81	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Hani	4 Köy 1 Mezraa	Tek	5708 akçe yazu	Diyarbakir V.	300 kuruş	Abdurrahim Nakşibendî	-	Cülûs	Fî 20 Z Sene 1143
14102	81-82	2	Diyarbakir	Diyarbakir V.	Ergani	Mezraalar	Ortak	982,5 kuruş	Diyarbakir V.	450 kuruş	Seyyid Abdurrahim ve Seyyid Mustafa	-	Cülûs	Fî 20 Z Sene 1143
14102	82	1	Rumeli	Sıġla S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	3 yük 4200 akçe	Hazine-i Amire	6500 kuruş	Safiye Sultan-zâde Andullah Bey	-	Cülûs	Fî 24 Z Sene 1143
14102	82-83	2	Tokad	Tokad V.	-	Köyler	Tek	Yırtık/Kopuk	Tokad V.	70 kuruş	Abdurbaki	Mustafa	Cülûs/Kasr-ı yed	Fî 24 Z Sene 1143
14102	83	1	Baġdad	Baġdad H.	-	Köyler	Tek	1595,5 kuruş	Baġdad H.	450 kuruş	El-hâc Mustafa	-	Cülûs	Fî 26 Z Sene 1143

14102	83-84	2	Bağdad	Bağdad H.	Hazreti İmam Musa Kazası	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortak	458,5 kuruş	Bağdad H.	150 kuruş	Mehmed ve Derviş	Derviş'in oğlu Sulbi oğulları Abdurrahman ve Abdurrahim	Mahlûl	Fî 26 Z Sene 1143
14102	84-85	1	Malatya	Malatya V.	Taşili ve Kahta	3 Köy 2 Mezraa	Ortak	12000 akçe	Malatya V.	810 kuruş	Seyyid Resul	İbrahim Osman ve Hamza	Mahlûl	Fî 25 Z Sene 1143
14102	85	1	Bağdad	Bağdad H.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	12000 akçe	Bağdad H.	180 kuruş	Cihangir	-	-	Fî 16 Z Sene 1143
14102	86	1	Rumeli	Paşa S.	Hasshâ-i Keşan ve tevâbi'i mukâtaası	-	Ortak	2800 kuruş	Sadâret-i 'uzmâ	8400 kuruş	İshak	Canbaz-zâde el-hâc Mehmed ve zuamadan Mustafa	Mahlûl	Fî 29 Z Sene 1143
14102	86	2	Diyarbakir	Diyarbakir V.	-	Köyler	Tek	110 kuruş	Diyarbakir V.	110 kuruş	Halil	-	Cülûs	Fî 25 Z Sene 1143
14102	86-87	3	Zülkadriye	Maraş S.	-	Yırtık/Kopuk	Tek	10 kuruş	Zamantı(Samantı) Mukataası Eminlerine	-	El-hâc Mustafa	-	Cülûs	Fî 25 Z Sene 1143
14102	87	1	Tokad	Çorum S.	-	Köyler	Tek	75,5 kuruş	Tokad V.	50 kuruş	Hacı Mehmed ve Hüseyin	Hızır	Cülûs/Kasr-ı yed	Fî 28 Z Sene 1143
14102	87	2	Anadolu	Niğde S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	60 kuruş	Hazine-i Amire	25 kuruş	Ali ve Mehmed	-	Cülûs	Fî 28 Z Sene 1143
14102	88	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Tek	-	Diyarbakir V.	1230 kuruş	Baş muhasebe hulefâsından Mustafa	-	Cülûs	Fî 26 Z Sene 1143
14102	88-89	2	Tokad	Arapgir S.	Arapgir ve Çemişgezek	1 Köy ve 1 Mezra	Tek	450 kuruş	Hazine-i Amire	780 kuruş	Halik Mustafa	-	Cülûs	Fî 28 Z Sene 1143
14102	89	1	Girit	Girit H.	Kebirli(?)	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortak	6 yük 84.915 akçe	Girit H.	2500 kuruş	Vezir Ali Paşa oğlu Mehmed	-	Cülûs	Fî 28 Z Sene 1143

14102	90	1	Tokad	Tokad V.	-	1 Mezraa 1 Köy	Tek	225 kuruş	Tokad V.	250 kuruş	Divriği'li el-hâc İsmail	-	Cülûs	Fî 24 Z Sene 1143
14102	90-91	2	Haleb	Haleb M.	Harîm	1 Köy	Tek	32.758 para	Haleb M.	3500 kuruş	Abaza-zâde Ali	-	Cülûs	Fî 28 Z Sene 1143
14102	91	1	Dimos Ayntab	Dimos Ayntab S.	-	Mezraalar	Ortak	290,5 kuruş	Dimos Ayntab Eminlerine	235 kuruş	El-hâc Yusuf	-	Cülûs	Fî 27 Z Sene 1143
14102	91	2	Anadolu	Bolu S.	-	1 Köy	Tek	6200 akçe	Hazine-i Amire	350 kuruş	Mehmed	-	Cülûs	Fî 29 Z Sene 1143
14102	91-92	3	Kastamonu	Kengırı S.	-	Adı belirtilmeye n mukataa	Ortak	82.340 akçe	Hazine-i Amire	350 kuruş	Sadr-ı 'ali silahşörlerinde n Ömer	-	Cülûs	Fî 29 Z Sene 1143
14102	92	1	Diyarbakir	Diyarbakir V.	-	1 Köy 2 Mezraa	Ortak	975 akçe	Diyarbakir V.	130 kuruş	Abdurrahman ve Ömer	-	Cülûs	Fî 29 Z Sene 1143

KAYNAKÇA

1. Arşiv Kaynakları

Başmuhâsebe Malikâne Halifeliği Kalemî Defterleri

BOA, D.BŞM.MLK-14102

2. Kaynak Eserler

Aynî Ali Efendi,

Osmanlı İmparatorluğunda Eyâlet Taksimâtı, Toprak Dağıtımı ve Bunların Mali Güçleri, (çev. Hadiye Tuncer), Gürsoy Basımevi, Ankara 1964.

Defterdar Sarı M.

Zübde-i Vekayiât Tahlil ve Metin (1066-1116/1656-1704), TTK Yay., (Haz. Abdülkadir Özkan), Ankara 1995.

İNALCIK, H.,

Hicrî 835 Tarihli Sûret-i Sancak-i Arvanid, TTK Yay., Ankara 1987.

Göriceli Koçi Bey,

Koçi Bey Risalesi (Eski ve Yeni Harflerle), (Yay. haz. Yılmaz Kurt), Ankara 1998.

Kaşgarlı Mahmut,

Divanü Lûgat-i Türk Tercümesi, (Çev. Besim Atalay), Ankara 1943.

Mehmed Râşid Efendi,

Tarih-i Raşid, C. I-III, (der. Abdülkadir Özcan Vd.), Klasik Yay., İstanbul 2013.

Mustafa Naima,

Tarih-i Nâima, (çev. Mehmet İpşirli), C. I, TTK Yay., Ankara 2014.

Oruç Bey,

Oruç Bey Tarihi, Osmanlı Tarihi (1288-1502), (haz. Necdet Öztürk), Çamlıca Yay., İstanbul 2007.

- Kitâb-ı Müstetâb, Kitâbu Mesâlihi'l-Müslimîn ve Menâfi'i'l-Mü'minîn, Hırzû'l-Mülûk** (haz. Yaşar Yücel), TTK Yay., Ankara 1988.
- Peçevî İbrahim Efendi, **Peçevî Tarihi- II**, (haz. Bekir Sıtkı Baykal), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1999.
- Râşid Mehmed Efendi, **Târih-i Râşid**, C. I-IV, İstanbul 1282.
- Silahdar Fındıklılı Mehmed Ağa, **Silahdar Tarihi**, C. I, İstanbul 1928.
- Solak-Zâde Mehmed Hemdemî Çelebi, **Solak-Zâde Tarihi**, (haz. Vahid Çabuk), C. I- II, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1989.
- Selânikî Mustafa Efendi, **Tarih-i Selânikî (971-1003/1563-1595)**, (haz. Mehmet İpşirli), TTK Yay., Ankara 1999.

3. Araştırma ve İnceleme Eserler

- ABOU-EL-HAJ R.F., **Modern Devletin Doğası 16. Yüzyıldan 18. Yüzyıla Osmanlı İmparatorluğu**, İmge Yay., Ankara 2000.
- ADANIR, F., “Balkanlar ve Anadolu’da Yarı Özerk Taşra Güçleri”, **Türkiye Tarihi 1603-1839 Geç Osmanlı İmparatorluğu**, (ed. Suriaya Faroqhi), Kitap Yay., İstanbul 2011.
- AFYONCU, E., **Osmanlı Devlet Teşkilâtında Defterhâne-i Âmire (XVI-XVIII. Yüzyıllar)**, TTK Yay., Ankara 2014.
- AKDAĞ, M., **Türkiye’nin İktisadi ve İçtimai Tarihi**, Yapı Kredi Yay., İstanbul 2010.
- AYDIN, H. V., “*Timar Sisteminin Kaldırılması Süreci ve Bazı Değerlendirmeler*”, **OTAM**, S. 12, Ankara 2001.

BAŞARIR, Ö.,

18. Yüzyılda Malikâne Uygulaması ve Diyarbekir Voyvodalığı, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi) Ankara 2009.

BAŞARIR, Ö.,

“Diyarbekir Voyvodalığı Aklâmı Malikânecileri Örneğinde XVIII. Yüzyılda Yatırımcıların Kimlikleri Üzerine Bir Değerlendirme”, **Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, C.VIII, S.15, Ankara 2011.

_____,

“XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Mali Uygulamaları Çerçevesinde Konargöçer Topluluklar”, **AÜDTCF Dergisi**, C. LIV, S. 2, Ankara 2014.

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu: 108, İstanbul 2010.

BATMAZ, E. Ş.,

“İltizam Sisteminin XVIII. Yüzyıldaki Boyutları”, **Tarih Araştırmaları Dergisi**, C. XVIII, S. 29, 1996.

_____,

XVIII. Yüzyıldaki Mali Uygulamaların Osmanlı Taşra Yönetimi Üzerindeki Etkileri Hakkında Bir Araştırma, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 1995.

BÖLÜKBAŞI, Ö. F.,

XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Darbhâne-i Âmire, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yay., İstanbul 2013.

CEZAR, M.,

Osmanlı Tarihinde Levendler, TTK Yay., Ankara 2013.

- _____, **Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi (XVIII. Yüzyıldan Tanzimat’a Mali Tarih)**, Alan Yay., Ankara 1986.
- ÇİN, H., **Mirî Arazi Ve Bu Arazinin Özel Mülkiyete Dönüşümü**, Selçuk Üniversitesi Yay., Konya 1987.
- _____, **Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması**, Selçuk Üniversitesi Yay., Konya 1992.
- ÇAKIR, B., **Osmanlı Mukataa Sistemi (XVI-XVIII, Yüzyıl)**, Kitabevi Yay., İstanbul 2003.
- ÇİZAKÇA, M., **İslam Dünyasında ve Batı’da İş Ortaklıkları Tarihi**, Tarih Vakfı Yurt Yay., (çev. Şehnaz Layıkel), İstanbul 1999.
- DARLING, L.T., **Gelir Artışı ve Kanuna Uygunluk: Osmanlı İmparatorluğunda Vergi Toplanması ve Maliye Yönetimi 1560-1660**, Alfa Yay., İstanbul 2019.
- DEVELLİOĞLU, F., **Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat**, Aydın Kitabevi, Ankara 2013.
- D’OHSON, M., **Tableau General De l’empire Othoman**, Paris.
- EMECEN, F. M., **“Osmanlı Taşrasında Yerel Güçlerin Yükselişi”, *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum***, Kapı Yay., İstanbul 2018.
- _____, **“Ağnam Resmi”**, **DİA**, C. I, İstanbul 1998.
- _____, **“Başbâki Kulu”**, **DİA**, C. V, İstanbul 1992.
- _____, **“Başmuhassebe Kalemi”**, **DİA**, C. V, İstanbul 1992.
- _____, **“Başmukâtaa Kalemi”**, **DİA**, C. V, İstanbul, 1992.
- ERGENÇ, Ö., **Osmanlı Tarihi Yazıları -Şehir, Toplum, Devlet-**, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 2013.

FAROQHI, S.,

Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir?, (çev. Zeynep Altok), Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 1999.

_____,

“Krizler ve Değişim 1590-1699”, **Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi 1300-1600**, C. II, (ed. Halil İnalcık ve Donald Quataert), (çev. Ayşe Berktaş, Süphan Andıç, Serdar Alper), İstanbul 2004.

GENÇ, M.,

Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi, Ötüken Yay., İstanbul 2020.

_____,

“*Esham*”, **DİA**, C. XI, İstanbul 1995.

_____,

“*İltizam*”, **DİA**, C. XXII, İstanbul 2000.

_____,

“*Mâlikâne*”, **DİA** C. XXVII, Ankara 2003.

_____,

“*Mukâtaa*”, **DİA**, C. XXXI, İstanbul 2006.

_____,

“Osmanlı Maliyesi’nde Malikâne Sistemi”, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Yay., İstanbul 2002.

_____,

“Osmanlı Maliyesinde Mukataa Kavramı”, **Osmanlı Maliyesi Kurumlar ve Bütçeler I**, (haz. Mehmet Genç-Erol Özvar), Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, İstanbul 2006.

GENÇ, M. - ÖZVAR, E.,

Osmanlı Maliyesi Kurumlar ve Bütçeler 2, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, İstanbul 2006.

GÖĞEBAKAN, G.,

XVI. Yüzyılda Malatya Kazası (1516-1560), Malatya Belediyesi Kültür Yayınları, Malatya 2002.

GÖKBİLGİN, M.T.,

XV- XVI. Asırlarda Edirne ve Paşa Livası Vakıflar-Mülkler- Mukataalar, İstanbul 1982.

- GÜNALAN, R., **Osmanlı İmparatorluğunda Defterdarlık Teşkilatı ve Bürokrasisi**, Kayıhan Yay., İstanbul 2010.
- HALAÇOĞLU, Y., **XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı**, TTK Yay., Ankara 1991.
- _____, **XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi**, TTK Yay., Ankara 1991.
- İNALCIK, H., **Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar**, C. I-IV (ed. Emre Yalçın), İstanbul 2021.
- _____, **Osmanlı İmparatorluğu: Klasik Çağ (1300-1600)**, Kronik Yay., (çev. Ruşen Sezer), İstanbul 2003.
- İSLAMOĞLU, H., **Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Köylü**, İletişim Yay., İstanbul 2010.
- İPŞİRLİ, M., *“Enderun”*, DİA, C. XI, İstanbul 1995.
- KAYA, K., **Osmanlı İmparatorluğu’nda Voyvodalık**, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 2004.
- KEYDER, Ç., **“Osmanlı İmparatorluğu’nda Büyük Ölçekli Ticari “Tarım Var mıydı?” Osmanlı İmparatorluğu’nda Toprak Mülkiyeti ve Tarım**, Türkiye Ekonomik Ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul 1998.
- KÜTÜKOĞLU, B., **Osmanlı İran Siyasî Münasebetleri (1578-1612)**, İstanbul Fetih Cemiyetleri Yay., İstanbul 1993.
- _____, **Osmanlılarda Narh Müessesesi ve 1640 Tarihli Narh Defteri**, Enderun Kitabevi, İstanbul 1983.

KÜTÜKOĞLU, M.,

KHOURY, D. R.,

MCGOWAN, B.,

ORHONLU, C.,

ORTAYLI, İ.,

ÖZ, M.,

ÖZÇELİK, İ.,

ÖZKAYA, Y.,

“*Defterdar*”, **DİA**, C. IX, İstanbul 1994.

“Osmanlı İmparatorluğu’nda Merkez ile Taşradaki Güç Sahipleri Arasındaki İlişkiler: Bir Tarih Yazımı Çözümlemesi”, **Türkiye Tarihi 1603-1839**, (ed. Suraiya Faroqhi), Kitap Yay., İstanbul 2016.

Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Taşra Toplumu Musul 1540-1834, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 2003.

“Ayanlar Çağı, 1699-1812”, **Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik Ve Sosyal Tarihi**, (1600-1914), C. II (ed. Halil İnalcık Ve Donald Quataert), (çev. Ayşe Berktaş), İstanbul 2006.

“*Hazine*”, **DİA**, C. XVII, İstanbul 1998.

Türkiye Teşkilât ve İdare Tarihi, Cedit Neşriyat, Ankara 2007.

Kanun-ı Kadîmin Peşinde Osmanlı’da Çözülme ve Gelenekçi Yorumları (XVI. Yüzyıldan XVIII. Yüzyıl Başlarına), Dergâh Yay., İstanbul 2005.

Devlet-i ‘Aliyye’nin Taşra Yönetimi Sancak Kanunnâmelerinden Örnekler (Rodos, Prizrin, İskenderiye, Çemişgezek, Antep, Kütahya Ve Tarsus Kanunnâmeleri), Gazi Kitabevi Yay., Ankara 2016.

“Merkezi Devlet Yapısının Zayıflaması Sonuçları: Âyânlık Sistemi ve Büyük Hanedanlıklar”, **Osmanlı Ansiklopedisi** C. VI, Ankara 1999.

- _____,
_____,
ÖZKAYA, Y. - AKYILDIZ, A.,
ÖZVAR, E.,
_____,
_____,
PAKALIN, M. Z.,
PAMUK, Ş.,
_____,
_____,
SAHİLLİOĞLU, H.,
_____,
_____,
_____,
SALZMANN, A.,
ŞEMSETTİN S.,
- Osmanlı İmparatorluğu'nda Ayânlık**, TTK, Ankara 1977.
- 18. Yüzyılda Osmanlı Toplumu**, Yapı Kredi Yay., İstanbul 2007.
- "Muhassıl"*, **DİA** C. XXXI, İstanbul 2006.
- Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, Kitabevi Yay., İstanbul 2018.
- XVII. Yüzyılda Osmanlı Taşra Maliyesinde Değişim: Rum Hazine Defterdarlığından Tokat Voyvodalığına Geçiş**, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul 1998.
- "Voyvoda"*, **DİA**, C. XLIII, İstanbul 2013.
- Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C. I-III, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1983.
- Osmanlı-Türkiye İktisadî Tarihi 1500-1914**, İletişim Yay., İstanbul 2013.
- Osmanlı-Türkiye İktisadî Tarihi 1500-1914**, İletişim Yay., İstanbul 2003.
- Osmanlı İmparatorluğu'nda Paranın Tarihi**, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 1999.
- "Esedî"*, **DİA** C. II, İstanbul 1995.
- "Ceyb-i Hümayun"*, **DİA** C. VII, İstanbul.
- "Darphâne"*, **DİA**, C. VIII, İstanbul, 1993.
- "Emin"*, **DİA**, C. XII, İstanbul, 2000.
- Modern Devleti Yeniden Düşünmek Osmanlı Ancien Regime'i**, (çev. Ayşe Özdemir), İletişim Yay., İstanbul 2011.
- Kâmûs-ı Türkî**, Çağrı Yay., İstanbul 1999.

- ŞENER, A., **Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi**, İşaret Yay., İstanbul 1990.
- TABAKOĞLU, A., **Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi**, Dergâh Yay., İstanbul 1985.
- _____, **Türk İktisat Tarihi**, Dergâh Yay., İstanbul 1998.
- _____, “Osmanlı Devleti’nin İç Hazinesi”, **Osmanlı Maliyesi Kurumlar ve Bütçeler 1**, (haz. Mehmet Genç-Erol Özvar), İstanbul 2006.
- TAŞKIN, Ü., **Osmanlı Devleti’nde Kullanılan Ölçü ve Tartı Birimleri**, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yüksek Lisans Tezi), Elazığ 2005.
- UZUNÇARŞILI, İ. H., **Osmanlı Tarihi**, C. I-III, TTK Yay., Ankara 1983.
- _____, **Osmanlı Devleti’nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, TTK Yay., İstanbul 1984.
- _____, **Osmanlı Devleti Teşkilâtına Medhal**, TTK Yay., Ankara 1984.
- _____, **Osmanlı Devleti Teşkilâtından Kapıkulu Ocakları**, TTK Yay., Ankara 1984.
- ÜNAL, M. A., **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Kitabevi Yay., Isparta 1997.
- YAYCIOĞLU, A., **Sened-i İttifak (1808): Osmanlı İmparatorluğu’nda Bir Ortaklık Entegrasyon Denemesi”, Nizâm-I Kâdim’den Nizâm-I Cedid’e III. Selim ve Dönemi**, (ed. Seyfi Kenan), İsam Yay., İstanbul 2010.
- YILMAZÇELİK, İ., **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır 1790-1840**, TTK. Yay., Ankara 1995.